6053

DOMINIKANSKI SAMOSTAN
DUBROVNIK

Dr. O. Božo Vuco

LURD

PRIGODOM

STOGODIŠNJICE UKAZANJA I ČUDESA

ZAGREB
1958.

DUBROVNIK

P R E D G O V O R

Stogodišnjica Lurda je stogodišnjica slave Lurda. Oduševljenje, koje su probudila prva ukazanja, raslo je neprestano, a to naročito vidimo u ovoj stogodišnjici. Lurdska ozdravljenja, koja su počela već u prvoj godini ukazanja, i koja su raznosila slavu Lurda po svemu svijetu, i danas bivaju.

U ovih sto godina Lurd je morao i braniti sebe i svoju slavu. I branio se je, i uvijek obranio samim jednostavnim činjenicama, jer stara je riječ, da proti činjenicama nema dokaza. Tako ga nije bilo ni proti lurdskim činjenicama. Neki su mislili, da je sve svršilo, ako dokažu, da je mala Bernardica bila živčano bolesna. No, njezina jednostavnost, poniznost, postojanost, do potrebe i neustrašivost, rušila je sve ove predrasude. I liječnici su svjedočili, da je ona duševno sasvim zdrava, a to su priznali i oni, koji nijesu imali ni riječi, kojom bi dokazali ono, što su proti njoj bili rekli.

Lurdska ozdravljenja su osobiti vijesnici, koji raznose slavu M.B.Lurdske po svemu svijetu. Protivnici Lurda pokušavali su ih objasniti prirodnim putem. Ali bez ikakva uspjeha! Baš naprotiv, time su samo pridonijeli, da još jače otskoči njihov natprirodni karakter.

Emil Zola i Terezija i Gvido Valot tipičan su primjer, do čega dolaze i čega se sve laćaju oni, koji, po što po to, ne će Božjeg upliva u ovaj svijet; tipičan su primjer onih, koji okreću glavu od činjenica, koje im kopaju oči.

U Lurdu ozdravljaju najteži bolesnici od svih vrsti bolesti. Stoga sam držao zgodnim da istaknem one osobitosti, po kojim se lurdska ozdravljenja razlikuju od svih ozdravljenja, koja nastaju prirodnim putem. Isto tako držao sam, da je na mjestu da upozorim, kako ova i ovakva lurdska ozdravljenja, kao neumoljive činjenice, sve to više otvaraju sebi vrata i na medicinske fakultete, i kako ova ozdravljenja osvajaju one liječnike, koji dolaze u Lurd, da opažaju i proučavaju ono, što tamo biva. Dakako, da je s time u vezi i to, da vidimo, kako lurdska ozdravljenja djeluju na religiozni život liječnika, koji tamo dolaze.

Lurdski ozdravljenici znadu svoju prošlost, svoje teške bolesti još bolje nego njihovi liječnici, a isto tako oni znadu bolje, nego itko ono, što se na njima dogodilo u Lurdu. Baš stoga njihove izjave o njihovim bolestima i ozdravljenju osvjedočuju i osvajaju svakoga, tko ima dobru volju da čuje ono, što oni o tom kažu.

Crkva stoji na Isusovim čudesima, stoga joj nije bila potreba, da i Lurd svojim čudesima potvrdi, da je ona Isusova. A Lurd ipak to radi, jer u Lurdu, gdje se propovijeda i ispovijeda sva nauka sv. Crkve, Isus, koji ne može laž potvrditi čudesima, sam iz Presv. Oltarskog Sakramenta ili preko svoje Majke, čini sva ona velika ozdravljenja.

Za Lurd znadu i nekatolici. Ruta Cranston je duže vremena živjela u Lurdu, da opaža, što tamo biva. Njezine izjave o Lurdu jasan su primjer, kako Lurd djeluje na ozbiljne ljude, makar se oni nalazili izvan Crkve. Dakako, da su lurdska čudesna ozdravljenja mnogima od njih pomogla da dođu u Crkvu, za koju Lurd svjedoči. Stoga sam držao zgodnim, da ukratko iznesem utiske, koje je ova protestantkinja dobila u Lurdu i kod lurdskih ozdravljenika po Francuskoj.

Sve ovo govori o velikim milostima, koje je Lurdska Djevica, za ovo sto godina, iskazala bezbrojnim ljudima širom svijeta. I moja je želja, da ovim bar nešto doprinesem Njezinoj slavi u ovoj velikoj stogodišnjici. Svaki uspjeh u ovome nagradit će moj trud.

Pisac

B E R N A R D I C A S O U B I R O U S

I U K A Z A N J A

Prvi početak veličine i slave Lurda bio je u tome,što se je Majka Božja ukazivala u masabjelskoj spilji. Ukazivala se je maloj Bernardici Soubirous (SUBIRU). Mi smo uvjereni, da se je Majka Božja zbilja ukazivala. Ali neki su pomišljali, da to, valjda, i nije bilo, nego da je to Bernardica samo tako govorila iz nekog interesa, ili jer je bila halucinirana. Stoga mislim, da je dobro da vidimo, kakvo je bilo duševno stanje, kakve su bile duševne odlike male Bernardice za vrijeme ukazanja, a onda ćemo vidjeti, kako su se redala ukaznja, koja je ona imala.

B E R N R D I C A S O U B I R O U S

Tko ne će da prizna lurdskih ukazanja, hvata se bilo čega, na što bi mogao osloniti svoje želje, da ukazanja nije bilo. Tako su neki htjeli i u karakteru male Bernardice naći prvi izvor vjere u ukazanja. Nekomu je padalo na pamet, da je Bernardica željela časti, željela, da se o njoj govori, a vidjela je, da će to ići, ako proglasi, da joj se ukazuje Majka Božja, pa da je stoga to i učinila. A netko je pomišljao, da je tome moglo dati poticaj siromaštvo njezine obitelji: nadala se je, da će je svijet darivati, ako uspije proširiti vijest, da joj se ukazuje Majka Božja. A drugi su opet sve pripisivali njezinoj bolesnoj mašti: Bernardica je, govorli su, bila bolesna djevojčica, imala je halucinacije, držala je, da vidi Majku Božju, a nije vidjela ništa. Ljudi su, međutim, ipak povjerovali, i tako se je raširilo uvjerenje, da joj se je Majka Božja ukazivala.

Da li je mala Bernardica bila častohlepna?

Ovo nabacivanje je bez ikakva temelja, a sve govori proti njemu. A da je tako, dosta se je sjetiti onoga dana i časa, naime 11. veljače 1858., kad Bernardica po prvi put vidi Lurdsku Djevicu. Sa sestrom i rodicom ide da nakupi drva, a ne da gleda Majku Božju ili da iščekuje bilo kakovo viđenje. Ne znaju ni kamo će krenuti, nego tek putem se odlučuju, a spilja joj ne zapinje za oči, ni onda, kad je pred njom. Pa ni onda, kada čuje stvarni šum, koji dolazi iz spilje. Bernardica niti ne pomišlja, da bi taj šum dolazio iz spilje, ili da bi sada imao biti prvi prizor o ukazanjima, koje bi ona bila smislila. Stoga i ne gleda u spilju, nego niz livadu preko rijeke i naokolo po stablima,pa kad vidi, da je sve mirno, misli, da se je prevarila,te se nastavlja izuvati. Tako ne radi onaj, koji je došao glumi-

ti ili tražiti zgodu, da glumi.

Kako su se ukazanja redala jedno za drugim, tako se je i svijet u sve većem broju okupljao i pratio Bernardicu k spilji i od spilje kući. Vas Lurd o njoj je govorio, a oni kod spilje gledali su samo u nju; ona je bila predmet njihova govora i razgovora, a i ovacija. No, Bernardica nije na to ništa pazila. "Odlazeći s onog mjesta, piše očevidac dr. Dozous, gdje je opće oduševljenje bilo tako veliko, Bernardica se je, kao i uvijek, povukla na najjednostavniji, najponizniji način, a da nije pazila na javne pozdrave, koje su joj iskazivali". /1/

Tako je bila tiha i ponizna još prije ukazanja. Nije znala ni čitati ni pisati, a i pamtila je slabo. Kod svoje dobročiniteljice Marije Aravant čuvala je ovce, te ju je ova učila katekizam, a išlo je veoma polagano. Jednom se Marija stoga razljuti, pa će joj: "Ti ćeš biti samo bedasta i neznalica!" Bernardica se na to nije srdila, nego joj se bacila oko vrata i ljubila je". /2/

U Lurdu su je poznavali kao zaostalu, kao onu, koja se u ničemu ne ističe. Bernardica je i sama bila u to uvjerena, pa je znala o sebi reći: "Ja sam bedasta! To je istina! Ja sam bedasta". Poznato je ono, što je izjavila godinu dana prije nego će umrijeti: "Da je Presveta Djevica našla koju bedastiju od mene, bila bi nju izabrala!" /3/

Tako ne rade oholice.

Takva je bila kao djevojčica, a takva i poslije, kao redovnica. Neka njezina susestra piše, da je jednoga dana došla u samostan neka odlična gospođa da vidi Bernardicu. Namjerila se baš na nju prvu, pa će joj: "Hoćete li mi pokazati sestru M.Bernardu?"

"Vi želite s.Mariju Bernardu? Dobro! Dobro!"

"I Bernardica se izmakne i sakrije u samostanu, te se nije više vraćala. Na to gospođa zamoli neku drugu sestru, da joj pokaže Bernardicu. "Vi želite s.Mariju Bernardu?" - "Pa to vam je ta, s kojom ste sada govorili! Vidjeli ste kad je otišla. Ne treba vam misliti, da će se povratiti!" /4/.

Drugom zgodom neki gospodin i gospođa dođoše u samostansku crkvu da vide Bernardu. Gospodin ju je poznavao, pa je opazi odmah u crkvi, gdje kleči za klupom i obavlja križni put.

"Evo Vam s.Bernarde", reče on gospođi.

Netom ona ču, da je to Bernarda, poleti k njoj, pade joj pred noge, stade joj ljubiti skute, pa pruži ruke, da bi je zagrlila.

/1/ G. Bertrin, Histoire critique des événements de Lourdes, Bruxelles (1913) 37.

/2/ Dr. C. M. Henze, Lourdes. Storia documentata delle apparizioni e del santuario, Roma (1947) 24; - J. Helle, Les miracles, Paris (1949) 115.

/3/ J. Helle, o. c., 120-121.

/4/ J. Beranger, Les Soirees de Lourdes, Marseille (1930) 146.

Bernardica, sva prestrašena, pomisli, da je to neka luda ženska, skoči brže bolje, pa stane kričati. No, ubrzo se dosjeti, što je ova došla i što hoće, pa se izmakne i nestane je.

"Molim vas, časna majko, stane ona kumiti svoju starešicu, ako moram što tako doživljavati, ne dajte mi nikada zalaziti u crkvu!" /5/

Bolovala je od zaduhe te se jednom toliko mučila, da je morala ostati u krevetu. Žalili su je, jer je mnogo trpjela. "Nemojte me žaliti, reče im ona, volim ja ovo, nego ići na razgovore u razgovaraonicu!" /6/

Ljudi su veoma često dolazili u samostan baš da bi vidjeli Bernardicu. To je smetalo njezinu tišinu i povučenost. Željela je, da se za nju ne zna, pa je stoga molila svoju generalnu starešicu, da joj ne dozvoljava pojavljivati se, kad je budu tražili. Starešica joj je udovoljila,pa se je pojavljivala samo onda, kad bi dobila naredbu, a to bi bivalo rijetko. /7/

Da li je Bernardica izrabljivala tuđu darežljivost?

Obitelj Soubirous bila je veoma siromašna,nekad nijesu imali ni suha kruha. Dakako da su ljudi, kojima je to bilo veoma dobro poznato, a koji su sada dobro upoznali tko je Bernardica, htjeli je darivati i materijalno pomagati, kolikogod bi ona željela. Mogao bi netko pomisliti, da je Bernardica i njezina obitelj to jedva i dočekala u takvoj bijedi! Baš naprotiv! Nikada ni ona ni njezini nijesu htjeli primiti bilo kakvih darova.

Jednog dana, kad je Bernardica bila kod Estrade - a, dođe neka gospođa da je vidi. Pri rastanku gospođa je zagrli, pa joj kradomice ubaci u pregaču nekoliko zlatnika. Bernardica to ipak nekako opazi, skoči se, zlatnici padoše na pod, ona ih pokupi i povrati gospođi, te je zamoli, da joj ih nikako ne daje, jer ih ne će primiti. /8/

Neki svećenik ponudi joj novca i zamoli je, da ga podijeli siromasima, ako ga ne će zadržati za se. "Pridržite vi vaš novac za se, reče mu ona, vi sami dajte milostinju na moju nakanu; to će biti bolje za me". /9/

Evo što je jednom doživio Bernardičin mali brat Ivan. "Bilo mi je osam ili devet godina, kaže on, kada jednog dana, neki gospodin i dvije djevojke dođoše k nama da posjete Bernardicu. Poslije dužeg razgovora spremiše se da pođu, ali opaziše, da su zaboravili uzeti vode s izvora pokraj spilje, kod koje su bili malo prije. Ja sam bio sa strane u kutu, te, kad me gospodin opazi, reče mi:

"Hoćeš li, mladiću moj, biti tako dobar, pa mi napuni-

/5/ J. Beranger, o. c., 146-147.
/6/ G. Bertrin, o. c., 51.
/7/ J. Beranger, o. c., 147.
/8/ J. B. Estrade, Les apparitions de Lourdes, souvenir d' un temoin (1899) 285.
/9/ Beranger, o. c., 154-156.

ti flašu vode od spilje?"

"Veoma rado, gospodine!"

"Donijet ćeš mi je u hotel France, ti znaš, gdje je to ?"

"Da, gospodine, na trgu Cambesiau".

"Champ - Commun?"

"Jest, gospodine".

"I ja odoh".

"Kad sam se povratio, gospodin i tri gospođe sjedili su za stolom. Dadoh im flašu. Gospodin mi zahvali i dade mi 40 sous-a (ondašnja dva franka ili ondašnja dva dinara)."

"40 sous-a! nijesam vidio toliko novca otkad sam se rodio!"

"Misleći o ovomu, rekoh sam sebi: štoli će moja majka biti vesela, a i sestra!"

"Ali kratko je veselje ovoga svijeta; to sam iskusio na svojoj koži."

"Trkom sam stigao kući, te, vas radostan, pokazao sam bijeli komad novca mojoj sestri Bernardici, koja je bila na ulazu u kuću."

"Šta je to?" upita me ona.

"Novac, što mi ga je dao gospodin, evo ga!"

"Kakav novac!..... Kakav novac!..... zar si primio novac? smjesta hajde i povrati ovaj novac!"

"Ti se šališ, podaj ga majci, što mi to govoriš!"

"Hoćeš li poći odmah?"

"Ma ne, gospodin mi je dao, i to veoma ljubezno."

"Iznenada dvije ćuške ošinuše me po obrazu tako, da sam zvijezde vidio. Vas zastiđen, povratio sam se u hotel."

"Eto vam vaš novac, gospodine, moja sestra ne da mi da primim novac!"

"Drži novac, to je za te, ti si to posve zaslužio!"

"Da, zaslužio sam i dvije ćuške, a sad se moja sestra ne bi zadovoljila sa dvije.....!"

"Zar ti je dala zaušnicu?"

"Dvije zaušnice, gospodine, kakvih vi nikada nijeste dobili!"

"Hajde, hajde, uzmi novac i ne pokazuj ga."

"Gospodin se digne te mi uturi novac u džep".

"Izvadim ga, bacim na stol i pobjegnem".

"Kad sam se povratio kući, bio sam pregledan, ali kako treba!"

"Bernardica je pretresla moje džepove, izvrnula ih je naopako, skinula mi je kapu, pa, poslije nego ju je svu pregledala, reče mi: "Prevariš li se, pa primiš novac bilo od koga, pazi se! Ja ne ću, da itko od nas primi i najmanju svotu, ni najmanji dar, ni u kakovom slučaju!"

"I uza sve naše siromaštvo, završava Bernardičin brat, nikada nijesmo prekršili ovu zapovijed". /10/

Za vrijeme duhovnih vježba, kad se je Bernardica spremala za prvu sv.Pričest, a to je bilo poslije ukazanja, na-

---

/10/ J. Beranger, o. c., 154-156.

pokon je uspjelo nekoj bogatoj gospođi sastati se s Bernardicom, poslije nego je više puta uzalud to pokušala. Sutradan lurdski župnik Peyramale piše biskupu: "Sinoć neka strana gospođa vidjela je Bernardicu, na svaki način htjela ju je nagovoriti, da primi novac. Djevojčica, uz osjećaj povrijeđenog ponosa, postojano je odbijala.

S moralnoga gledišta veoma je divna pojava vidjeti, gdje ova djevojčica, tako siromašna, da često nema ni kruha, pa tako dostojanstveno odbija darove, koje joj donose". /11/. -

Dr. Dozous, lurdski liječnik, koji se je s indiferentizma obratio, kad je vidio, da je čudesno ozdravio Petar Bouriette na Bernardičinu izvoru, kao očevidac piše: "Ponizna djevojčice..... dozvoli mi, da onima, koji su te toliko ozloglašivali, kažem ono, čemu sam ja bio svjedok toliko puta. Ti si bila siromašna i nijesi htjela izaći iz svoga siromaštva, a mogla si, da si htjela primati darove svake vrste, koje su ti nudile dobre duše, što su se okupljale na mjestu, gdje si ti molila". /12/

Da li je mala Bernardica imala halucinacije?

Kao što je poznato, halucinacija je bolesno duševno živčano stanje, kada netko drži, da nešto vidi, čega u stvari nema. Ako, iznimno, zdrav čovjek bude u halucinaciji, to se dogodi u snu, a u budnom stanju u halucinaciju padaju duševno bolesni ljudi, osobito, koji boluju od shizofrenije, od zaraznih bolesti i alkoholičari. Redovito se pojavljuje u osjetilima vida i sluha. Vide se stvari i čuju se glasovi, kojih u stvari nema. Halucinacija redovito traje samo začas ili veoma kratko vrijeme, redovito se pojavljuje na isti način, u istom obliku, oblici su nejasni i neodređeni, a onaj, koji je u halucinaciji, ostaje pod utiskom straha i tjeskobe. /13/

Može li se ovo primjeniti na malu Bernardicu?

Viđenja u halucinaciji su časovita, traju veoma kratko vrijeme. Bernardica gleda svoju bijelu Gospođu, s njom se razgovara, sluša Njezine savjete i izvršuje naloge, a to traje pol sata, tri četvrti sata, a i čitavi sat, kao što je trajalo, na pr., sedmo ukazanje.

Dok se viđenja u halucinaciji obnavljaju na isti način, u istom obliku, jer nijesu drugo nego reprodukcija nečega, što je dotičnik negdje doživio, Bernardica vidi kod svoje Gospođe uvijek nešto novo: nekada joj govori, nekada se smiješi, nekada je žalosna, nekada diže oči i ruke k nebu, nekada gleda u daljinu,nekad ruke širi i sklapa pred prsima, nekada uzima krunicu i moli, nekada pruža ruku, da Bernardici dade znak kamo će ići ili što će raditi.

Bernardica čuje od svoje Gospođe nešto, što ne očekuje

/11/ J. Beranger, o. c., 157.
/12/ Dr. P. R. Dozous, La Grotte de Lourdes (1874) 94.
/13/ v. Der Grosse Herder, Bd. 5, S, 1127.

i što joj nije lako izvršiti. Tako je bilo, na pr. kad joj Gospođa naređuje, neka ide reći svećenicima, da Ona hoće, da se ondje sagradi kapelica i da se dolazi u procesijama. Ili, kad joj Gospođa kaže nešto, što nikada nije čula, što nikako ne razumije, što mora neprestano putem opetovati, da ne bi zaboravila, te uza sve to, što je neprestano putem opetovala, ipak djelomično iskrivila, jer nije znala što znači. To je bilo, kad joj je njezina Gospođa kazala svoje ime: " J a s a m B e z g r e š n o Z a č e t a ! " Iako je to bilo u Bernardičinu jeziku, ona nije nikad čula te riječi, nije znala, što to znači. Stoga putem do župnika neprestano je opetovala, da ne bi zaboravila, pa ipak nije prenijela onako, kako joj je bijela Djevica rekla.

O tome nam priča Estrade, koji ju je slušao svojim ušima. Istoga dana poslije podne, kad joj je bijela Djevica kazala svoje ime, bila je kod g. Estrade-a. Dok je pričala, kako je tog jutra gledala Majku Božju i što joj je Ona rekla, opet je iskrivila riječi, a da to nije znala. Kad je sestra g. Estrade-a ispravila nakrivo izrečene riječi, Bernardica se okrene k njoj, pa će joj prostodušno i bezazleno, kao što to znade samo nevino dijete: "Molim vas, gospođice, što znače riječi: "Ja sam Bezgrešno Začeće?" /14/

Viđenja u halucinaciji su nejasna, neodređena, nemaju jasnih crta; oni, koji ih vide, opisuju ih sad ovako, a sad onako. Toga nema kod Bernardice. Sve je jasno i određeno. Ona se točno sjeća svake pojedinosti i sitnice na licu, odijelu i držanju svoje bijele Gospođe. Ona se veoma dobro sjeća, kako joj je lice, kako joj stoji kosa, kakav joj je osmijeh, kakav veo, kako veo pokriva glavu i kosu, dokle veo pada, koje je boje pojas i odijelo, dokle točno odijelo seže, što joj je na nogama, je li nasmijana ili žalosna, kamo gleda, gdje joj je i kakva joj je krunica, pa i to, kakva su joj zrnja krunice i na što su nanizana. Bernardica se svega toga točno sjeća i to u svim pojedinostima, a to ne samo neposredno poslije ukazanja, nego i u kasnijim godinama. Uvijek je i u svim pojedinostima jednako opisivala ukazanje, kako ga je prvi put opisala.

Ovo upada u oči svakomu, koji pazi na ono, kako ona toliko puta opisuje svoju bijelu Gospođu. To nam svjedoči i kipar Fabisch, koji je učinio onaj kip Gospe Lurdske, što je danas u lurdskoj spilji.

Fabisch ga je učinio prema onome, kako je Bernardica opisala Lurdsku Djevicu u času, kad joj je kazala svoje ime: "Ja sam Neoskvrnjeno Začeće". Ona je potanko opisala, Fabisch je dobro pazio, da to izrazi u mramoru. A kad Bernardica ugleda njegov kip, usklikne: "To je lijepo, no, to nije Ona. Ah, ne, razlika je kao od neba do zemlje!" Fabisch opisuje Bernardicu, pa kaže: "Nikada nijesam vidio nešto tako lijepo, kao što je bila Bernardica, kad je opisivala, kako je izgledala bijela Gospođa kad je rekla: "Ja

---

/14/ J. B. Estrade, Les apparitions de Lourdes, souvenir d'un temoin (1899) 149; - J. Bertrin, o. c., 74.

sam Neoskvrnjeno Začeće". Digla se posve jednostavno, sklopila ruke i uzdigla oči k nebu. Ah, ni fra Angelico, ni Perugino, ni Rafael nijesu nikada učinili nešto tako nježno, a u isto vrijeme tako duboko, kao pogled ove djevojčice, tako jednostavno, tako bezazleno..... Dok sam živ, ne ću zaboraviti ovaj začaravajući izraz..... svaki put, kad sam molio Bernardicu, da mi pokaže, kako je u tom času izgledala, isti izraz uvijek je obasjao, preobrazio ovu glavu". /15/. -

Halucinacija ostavlja utisak straha i tjeskobe na onome, tko od nje trpi. A Bernardica je sva sretna, nasmijana i blažena za vrijeme ukazanja, kao i poslije, kad o njima govori. Dosta bi bilo ono, što smo netom rekli, naime, kakva se pokazala, kad je opisivala Gospođu, dok joj je rekla, da je Ona Neoskvrnjeno Začeće. A to se na njoj vidi za vrijeme svih ukazanja i u svim godinama kasnije. Za vrijeme prvog ukazanja pliva u sreći, u drugome je kao preobražena, u trećem sva je blažena, a tako i u svim daljnim ukazanjima. Ne samo, da ona to osjeća, nego to na njoj gledaju stotine i hiljade prisutnih u neposrednoj blizini. Raspoloženje, koje je ostavljala na prisutne, može se sažeti u riječi, koje su djevojka Peyret i gospođa Millet upravile Bernardičinoj majci, kad su je dopratile s trećega ukazanja: "Kako li ste sretni što imate ovakvo dijete!" Ili u poklik, koji se, za vrijeme četvrtog ukazanja, dok je gledala Bernardicu spontano, javno i naglas oteo nekoj od prisutnih: "Ah, kako je lijepa!"

Tko je podložan halucinaciji, i ne pomišlja, da bi moglo biti drukčije nego što vidi. Kad ga je netko sugerirao, da gleda ili sluša, ono što je on već "gledao ili slušao", nefaljivo on to "gleda i sluša". Haluciniranoj osobi ne pada ni na kraj pameti, da bi rekla unaprijed, koliko će imati viđenja, jer i ne pomišlja, da bi viđenja mogla prestati. A Bernardica kaže, da će ih imati još točno 15. Toliko ih je i bilo. Ako halucinirana osoba želi vidjeti, ona i vidi; Bernardica želi vidjeti, došla je da vidi, ali tog dana ukazanja nema, pa ona ne vidi ništa, kao što je bilo 22. veljače. I Druge su novosti i stvarnosti, koje su pratile Bernardičina viđenja, koja se ne dadu ni zamisliti kod halucinacija. Tu spadaju naročito izvor, za koji nitko nikada do tada nije znao, koji je provreo ispod Bernardičinih prstiju, a izvor dnevno daje 24.000 litara vode.

Dr. Voisin i halucinacije

Dr. Voisin, specijalista bolnice za duševne bolesti "La Salpetriere" u Parizu pravo je zaključivao, da djevojčica, kao što je bila Bernardica, ne može, a da ne poludi, izdržati halucinacije, kao što su, po njegovu držanju, bile njezine. Dobro je i zaključivao, jer je to bilo njegovo

---

/15/ J. Bertrin, o.c. 75-76.

veliko iskustvo. Stoga je i zaključio i proglasio, da je Bernardica sišla s pameti, te da su je stoga odveli iz Lurda i zatvorili u samostan uršulinka u Nevers.

U ovoj izjavi dra Voisin-a ima mnogo istine, a još više neistine. Istina je, da halucinacije vode do ludila i do ludnice, naročito halucinacije onako dugotrajne i značajne, kao što su to bila ukazanja, koja je gledala Bernardica, samo kad bi to bile h a l u c i n a c i j e .

No, dr. Voisin, zaboravio je neke "sitnice", a te su, da se i sam potrudi, pa da pođe u Lurd i tu vidi malu Bernardicu, dok je tamo bila, da se tamo porazgovori s njome i sa svojim kolegama liječnicima, koji su Bernardicu i komisijski pregledali, pa da dođe opet, kad je iz Lurda nestala, da se propita, šta se to s njom dogodilo. Da je to učinio, te, ako bi držao do poštenja i do istine, ne bi se nikada usudio reći, da se "o lurdskom čudu govori, jer se povjerovalo nekoj haluciniranoj djevojčici, koju su zatvorili u samostan uršulinka u Nevers-u", jer je sišla s pameti. To je dr. Voisin izjavio u nekom predavanju u Bordeaux-u (Bordo), a to je prenio list "Union Médicale" od 27.VI.1872.

Dru Voisin-u odgovorio je biskup iz Nevers-a u pismu, koje je upravio direktoru lista "L'Univers". Pismo glasi ovako:

"Dragi gospodine,

Kao što vam je veoma dobro poznato, nekom profesoru iz "La Salpetriere", dok je razvijao svoje teorije o halucinacijama pred neko vrijeme, prohtjelo se je, da je Bernardica Soubirous, u redu s. Marija Bernarda, kao luda, zatvorena u samostan uršulinka u Nevers-u. Hoćete li biti tako dobar te objelodaniti ovo pismo, u kome imam čast izjaviti:

1. Da s. Marija Bernarda nije nikada stupila nogom u samostan uršulinki u Nevers-u.

2. Da je istina, da ona stoji u Nevers-u, u kući matici sestara Milosrđa i kršćanskog nauka, ali ona je tu ušla i ona tu stoji isto tako slobodno, kao bilo koja druga sestra.

3. Daleko od toga, da je luda, ona je osoba pametna, kao malo tko; tako mirna, da joj nema slične.

Usto, ja ovim pozivam gore spomenutog uglednog profesora, da dođe i da sam lično provjeri, jesu li istinite ove moje tri tvrdnje.

Ako bi on bio tako dobar, te mi javio, u koji će dan doći, ja bih se postarao, da ga stavim u vezu sa s. Marijom Bernardom, i, da mu ne bi došla nikakva sumnja, da to nije ona, ja bih zamolio g. Pretstavnika Republike, da mu je on pretstavi. Bit će mu dozvoljeno, da je promatra i da je pita tako dugo, kolikogod bude htio.

Ja lično obećajem, da ću ga veoma ljubezno primiti kao gosta.

3 listopada 1872. Augustin, biskup u Nevers-u."

Dr. Voisin nije se usudio ni odgovoriti!

E. Artus ponudio je dr. Voisin-u deset tisuća franaka (u današnjem novcu preko milijun francuskih franaka), ako dokaže, da je istina, što je rekao.

Dr. Voisin šuti, kao zaliven!

E. Artus, poslije nego ga je više puta, i to javno, pozvao, da dokaže, što je rekao, piše mu:

"Dozvolite mi, Gospodine, da završim primjedbom, koja se odnosi na sve one, koji, kao vi, ima čast riječima ili perom govoriti javnosti. Svaki čovjek, koji, u ovim okolnostima tvrdi ili niječe tako važne činjenice, a da ih nije provjerio ili proučio, čini društveni zločin, jer on iskrivljuje ili buni savjest onih bezbrojnih ljudi, koji nemaju ni vremena ni mogućnosti, da sami osobno obave taj ispit, te koji se, u svom neznanju, oslanjaju na one, koji kažu o sebi, da imaju pravo poučavati".

Dr. Voisin kao čovjek, koji drži do svoje riječi, nije se usudio ni pisnuti!

Prigodom gornje izjave dr. Voisin-a, dr. Damoiseau, predsjednik liječničkog udruženja departmana Orne, piše dr. Robertu Saint-Cyr-u, predsjedniku liječničkog udruženja departmana Nievre, u kom je glavni grad Nevers, te ga moli, da ga točno izvjesti o duševnom stanju male Bernardice. Dr. Saint-Cyr mu odgovara:

Nevers, 3. IX. 1872.

Dragi moj kolega,

Na nikoga se nijeste mogli obratiti bolje, nego na me, da o lurdskoj djevojčici, današnjoj sestri Mariji Bernardi, dobijete izvještaj, koji želite..... Malena je, slabunjava izgleda, stara je 27 godina. Po naravi je tiha i blaga. S velikim razumijevanjem dvori svoje bolesnike i ništa ne propušta od onoga, što je propisano; stoga uživa veliki ugled, a ja u nju imam puno povjerenje.

Vidite, dragi kolega, da je ova mlada sestra daleko od toga, da bi bila sišla s pameti. Ja ću radije reći: Njezina mirna, jednostavna i umiljata narav ne govori ni najmanje, da bi ona mogla krenuti tim pravcem.

Sretan sam, dragi kolega, što mi se je pružila ova zgoda, da mogu govoriti s vama i da vam mogu učiniti uslugu time, što vam šaljem izvještaje, koje želite.

Robert Saint-Cyr

predsjednik liječničkog udruženja departmana Nievre. /16/

Dr. Voisin, koji je imao snage reći, na način, nedostojan i čovjeka i liječnika, da Bernardica nije pri svoj svojoj pameti, te da su je stoga zatvorili u samostan, nije imao snage da iskoristi ovako lijepu prigodu, pa da

---

/16/ J. Beranger, Les Soirees de Lourdes, Marseille (1930) 166-168.

dokaže da je istina ono, što je rekao. A to je mogao, da je bio odgovorio na ova tako jasna pisma i upite, te da je bio pridigao onu, onako veliku svotu od deset tisuća ondašnjih francuskih franaka. No, on nije odgovorio ni riječi, jer nije znao odgovoriti ni riječi. Jedino pametno, a i pošteno, što bi bio mogao priznati, jest to, da je rekao golu i grdnu neistinu i podvalu; ali, eto, zato nije imao snage, pa je šutio kao riba! Šutio je, kao što je šutio i Zola, kad ga je dr. Boisarie pozvao na javno predavanje i tu mu pred svima iznio njegove neistine i falsifikacije. Na sve ovo Zola je odgovorio time, što je gledao u zemlju i mukom šutio, dok su drugi urnebesno pljeskali sretnim ozdravljenicama, koje su pred sobom gledali, a od kojih jednu Zola je, u svom romanu, davno bio pokopao u grob.

Dr. Voisin, tim, što se nije usudio odgovoriti ovdje gdje je morao odgovoriti, dokazao je, ali ne ono, što je on bio rekao o Bernardici, nego baš protivno, a to je, da Bernardica nikada nije imala halucinacije i da ona nikada nije bila zatvorena ni u kakav samostan, a ne samo u samostan uršulinka, u koji nikada nije ni zavirila. Ona je slobodno išla u samostan sestara Milosrđa iz Nevers-a, tu je poslije slobodno živjela, kao i ostale sestre.

Što se je obistinilo na E. Zoli, to se obistinilo i na dru Voisin-u. I on spada u falsifikatore Lurda, te, na svoj način, dokazuje, da Bernardica nikada nije imala halucinacije. I na taj način on je dokazao, da je Bernardica imala prava ukazanja, onako, kako ih je ona opisivala.

Mala Bernardica na ispitima pred svećenicima

Bernardicu nije povuklo častohlepje, da bi izmislila, da vidi Majku Božju samo za to, da bi time privukla na se pažnju; nije je prisililo ni siromaštvo, da bi tako izrabljivala tuđu darežljivost; a nije bila ni duševno bolesna, da bi imala kakova viđenja i halucinacije.

Naprotiv, Bernardica je bila potpuno svijesna i uvjerena, da vidi prava ukazanja, pa stoga onako i nastupa. A jer je svijesna i uvjerena, da je to Božja stvar, govori istinu, makar da je to stoji i žrtava.

Imala je osobito i veliko poštovanje prema svećenicima, a župnika preč. Peyramale-a se je dosta i bojala. Svećenici su smišljali razne upite namjerno, da bi doznali, da li je ona uvjerena o onomu, što govori. A Bernadica, uza sve poštovanje, a i strah, nimalo ne popušta od onoga, o čem je uvjerena, da je vidjela i čula.

To vidimo iz onoga, kad se radi, da izvrši nalog, koji joj je dala bijela Gospođa. Kao dijete boji se k župniku, koji je bio čovjek u godinama, krupan, a pomalo i strog. No, ipak, budući da je svijesna, da vidi prava ukazanja a drži, da je to Majka Božja, ma da joj bijela Gospođa nije kazala svoje ime, i jer je svijesna, da mora izvršiti Njezin nalog, ide ona k župniku, makar da se i boji.

Na njegov upit, koja je ona:

"Ja sam Bernardica Soubirous, odgovara ona polagano i tiho.

Župnik Peyramale nije je poznavao, ali je čuo za nju, pa će joj:

"A, to si ti!..... O tebi pričaju neobične stvari, drago dijete. Hajde sa mnom!

"Iako je velečasni veoma dobar, ne možete pojmiti koliko sam se bojala, govorila je Bernardica poslije.

Došli su u župski ured, pa će joj župnik:

"Hajde da vidimo, zašto si to došla".

Da je nije jačala nepokolebljiva odluka da izvrši nalog, koji je primila, ne bi bila znala progovoriti ni riječi. Ali baš to je činilo, da je svladala svoj prirođeni strah:

"Gospođa iz spilje, odgovori Bernardica, naredila mi je, neka rečem svećenicima, da želi, da se sagradi kapela na masabjelskoj pećini. Ja sam za to došla."

"Kakva je to Gospođa iz spilje?"upita je župnik.

"To je neka veoma lijepa gospođa, što mi se ukazuje u masabjelskoj spilji".

"Da, dobro, ali koja je to Gospođa? Je li ona iz Lurda? Poznaješ li je?"

"Ona nije iz Lurda, te je ne poznajem."

"Pa od osobe, koju ne poznaješ, ti primaš naloge, kao ovaj, što si mi donijela".

"Jest, gospodine župniče, to je stoga, što Gospođa, koja me šalje, ne sliči drugim gospođama."

"Što hoćeš time reći?"

"Hoću reći, da je lijepa, kao što ja mislim, da su lijepe u nebu."

"Zar nijesi nikada pitala ovu Gospođu, kako se zove?"

"Pitala sam; ali kad je pitam, ona nakloni glavu, nasmiješi se, ali ne odgovori".

"Zar je nijema?"

"Da je nijema, ne bi mi mogla reći, da idem k vama". /17/. -

Uza vas strah pred osobom koju se puno poštuje, a i koje se dosta boji, mirno i ovako promišljeno može govoriti samo onaj, tko je sasvim pri sebi i duboko uvjeren, da je onako, kako govori.

I drugi svećenici bili su sasvim oprezni, te su se sustezali u svojim izjavama, a i oni su nastojali doznati, da li Bernardica vidi neko pravo ukazanje.

Gospođa je Bernardici povjerila neku tajnu, koju ona nije smjela nikome kazati.

"Bi li ti svoju tajnu kazala sv. Ocu Papi?" upita je neki svećenik.

"Presveta Djevica rekla mi je, da je ne kažem nikomu, odgovori ona, Među ove spada i sv. Otac Papa, jer i on je čovjek."

/17/ J. B. Estrade, o. c., 111-112.; - J. Bertrin, o. c., 94-95.

"Da, ali sv. Otac Papa ima vlast od Isusa Krista".

"Sv. Otac je moguć na zemlji, a Presveta Djevica na nebu".

"Kako ti možeš znati, da je to Presveta Djevica, što ti se ukazuje; nije li to valjda vražja varka?"

"Poškropila sam je blagoslovljenom vodom, a Ona se je prekrižila, Molila je sa mnom krunicu."

"Ne smeta; sve bi to i vrag mogao učiniti!"

"E, dobro; to me se ne tiče; ja mislim, da je to Presveta Djevica". /18/

U Lurdu je bila neka osoba, koju je Bernardičina obitelj dobro poznavala; i ova je htjela da smišljenim pitanjima prokuša, je li Bernardica iskrena i uvjerena u ono, što govori. Stoga će joj jednom, kad su govorili o ukazanjima:

"A tko je ova Gospođa?"

"Ja je ne poznajem."

"Je li lijepa?"

"A, da što je!"

"S kim bi se ona mogla uporediti u ljepoti? Je li lijepa kao gđa X....., kao gđa Z.....?"

"Ljepša je od njih; one se ne mogu uporediti s njome".

"Vide li joj se noge?"

"Ne, ne vide se puno; odijelo i ruže pokrivaju joj noge, osim prstiju."

"Vidi li joj se kosa?"

"Vidi se malo na sljepoočnicama."

"Ti kažeš, da je to Presveta Djevica, što ti se ukazuje?"

"Ja ne znam je li to Ona; Ona mi to nije rekla."

"Jesi li kazala svom ocu i svojoj majci to, što si vidjela u masabjelskoj spilji?"

"Ga, gospodine".

"Što o tom kažu tvoji roditelji?"

"Da su to iluzije, te da ne treba opet ići k masabjelskoj spilji".

"Da, drago dijete, ne treba se više vraćati k masabjelskoj spilji. Svak se s tobom smije, a dosta je svijeta, koji misle, da si luda..... Ti si se prestrašila, mašta ti se je uzbunila, a u stvari nije tu bila ova Gospođa, o kojoj ti kažeš, da si je vidjela."

"Ali, gospodine, vidjela sam je više puta..... ne mogu se uvijek varati".

Da bi se ovaj gospodin još bolje uvjerio, znade li ona, što govori, je li o tome uvjerena, hoće li se sjetiti onoga, što je rekla, ili će izvraćati kako mu drago, kao onaj, komu nije stalo do stvari, iznova joj je stavio upite, ali je namjerno umetao ono, što Bernardica nije rekla.

"Drago mi je, da sam te vidio; sada znam, kako je bilo s tobom i s onom Gospođom. Rekla si mi, prije svega, da neka žena..... lijepa kao gospođa X.....?"

/18/ René Laurentin, Sens de Lourdes, Paris (1955) 71-72.

"Ja sam rekla, gospodine, da je ona ljepša, nego sve gospođe, koje ste imenovali."

"Dobro!..... Da ti se je ukazala u dnu masabjelske spilje?"

"Ne! Na pećini iznad busa!"

"Da je nosila bijelo odijelo, da su joj kose padale unazad, kao veo?"

"Vi ste slabo razumjeli: ja sam rekla, da veo, počinjući od čela, pokriva joj glavu i da onda pada unazad do ispod pasa..... Kosa joj se jedva i zapaža."

"Da je za pasom imala zlatnu ružu i da su joj noge sasvim bose?"

"Ne, gospodine, vi ste mi sami izvrnuli sve, što sam ja rekla. Ja sam rekla, da joj je svaka noga urešena jednom zlatnom ružom." /19/

— — —

Evo, ovakova je bila mala Bernardica. Nije njoj bilo do toga, da se o njoj govori ili da izrabljuje tuđu darežljivost, niti je bila u kakvim halucinacijama. Ma da i nije bila preveć duševno nadarena, ipak je bila duševno tako zdrava, da nije mogla biti zdravija. Duboko je bila uvjerena, da gleda prava ukazanja, a o tomu su isto tako duboko bili uvjereni svi oni, koji su je pratili i gledali pred spiljom. To se vidi i iz toga, što na sve smišljene upite župnika, dekana, drugih svećenika i ljudi uvijek odgovara onako, kako odgovara onaj, tko je svijestan, da govori istinu.

/19/ René Laurentin, o. c., 62-65.

U K A Z A N J A

Prvo ukazanje

U veljači je hladno doba i kod nas, a to je osobito u visokim planinama, kao što su Pireneji u Južnoj Francuskoj. 11. veljače godine 1858, dvije sestre: Bernardica i Marija Soubirous i njihova rodica Ivanka Abadie pošle su kupiti suhoga granja, da bi se mogle ogrijati i štogod skuhati, jer u kući nije bilo drva.

Pošle su prema zapadu i došle do mlina mlinara Nicolau. Od ovoga vodila je jaža Sabi prema rječici Gavi. Bernardica ih upita bi li pošle da zajedno vidę, gdje se jaža izlijeva u rijeku, pa kad i one dvije pristadoše, sve tri zajedno pođu prema Gavi.

Idući tako nađu se pred spiljom, koju svijet zove Massabielle (Masabjel), tu se je u blizini i jaža izlijevala u Gavu.

Šumica je bila s onu stranu, pa je trebalo prijeći preko ovog kanala. Marija i Ivanka bile su zdrave, na nogama su imale samo cokule. Ivanka svoje cokule prebaci na drugu stranu, a Marija uzme svoje u ruke, te obadvije odmah pregaze. A Bernardica, bolesna, imala je i čarape, pa se je bojala ući u hladnu vodu. Molila je stoga Mariju i Ivanku, da je uhvate pod ruke i prenesu, ili da nabacaju stijena, da bi ona mogla preko njih.

"Ne ću ti ja to učiniti, reče joj Ivanka, ti si razmažena, pa dosađuješ; ako ne ćeš pregaziti, a ti stoj, gdje i jesi!"

Marija i Ivanka otidu niz Gavu, a Bernardici nije ostalo drugo nego da sama pokuša prijeći. Nabaca nekoliko kamenja, no ovo nije ostajalo tako, da bi mogla preko njega, te odluči da će skinuti čarape i pregaziti.

Čim je stala skidati prvu čarapu, osjeti jaki šum,kao da duva žestoki vjetar. Pogleda naokolo, a sva stabla sasvim su mirna! Držeći, da se je prevarila, nastavi se izuvati. Uto opet čuje šum! Od straha skoči na noge, pogleda naokolo, a uz Gavu i po livadi sve mirno! No, kad pogleda nadesno prema pećini, opazi da se njiše divlja ruža, što je rasla uz pećinu, kao da je udara žestoki vjetar. U isti čas opazi, gdje iz pećine izlazi zlatan oblačić, a na otvoru pećine ukaza se neka Gospođa u bjelini.

"Bila sam se malo prepala, pripovijeda Bernardica, bojeći se, da je to nekakva varka, stala sam trljati oči, ali uzalud, još uvijek sam vidjela istu Gospođu. Sada sam iz džepa izvadila svoju krunicu, htjela sam se prekrižiti, ali nijesam mogla dignuti ruku do čela. Uzbuđenje me je još jače obuzelo.

Gospođa je prihvatila krunicu, koja joj je visjela na rukama i prekrižila se. Sada sam i ja pokušala po drugi put, pa je išlo.

Netom sam se prekrižila, nestade velikog uzbuđenja,

koje me je bilo obuzelo. Kleknem i izmolim krunicu pred ovom bijelom Gospođom. Kada sam svršila, dade mi znak, da se primaknem, no, ja se nisam usudila. Nato ona iščezne, a za njom nestane i zlatnog oblaka."

Za ovu Gospođu Bernardica kaže, da je bila, mlada i lijepa, kakvu nikada nije vidjela. Ona je Bernardicu gledala, smiješila joj se, davala joj znak da se primakne bez ikakva straha. I zbilja, Bernardica se Gospođe nije više stašila, ali joj se je činilo, da ne zna gdje je.

Gospođa izgleda kao djevojka od 16-17 godina. Nosi bijelo odijelo, opasana je plavim pojasom, koji se spušta niz odijelo, gotovo do stopala. Na glavi joj je bijeli veo, te se kosa jedva zapaža; veo pada niz leđa, pokriva ramena, te se spušta do ispod pojasa. Noge su bose, velikim dijelom pokrivaju ih donji rubovi odijela, a na vrh prstiju svake noge je ruža zlatne boje. Preko desne ruke drži krunicu s bijelim zrnjem, a zlatni lanac, na kome je nanizana, sjaji se, kao ruže na njezinim nogama.

Malo poslije nego se je Gospođa povukla, stigle su Marija i Ivanka, te sve tri pođoše kući. Bernardica je putem Mariji i Ivanki kazala svoje viđenje, a one brže bolje kažu svojima kod kuće. Gospođa Soubirous, bojeći se, da bi to mogla biti kakva varka, zabrani Bernardici, da ne smije više k spilji.

Drugo ukazanje

Srce je vuklo Bernardicu k spilji, no 12. i 13. veljače ona ne ide, jer joj je majka zabranila. Na velike molbe Marije i Ivanke i još nekih djevojčica, majka popusti te 14., zajedno s nekoliko svojih prijateljica, opet idu k spilji. Putem se svratiše u crkvu da uzmu blagoslovljene vode, jer su čule, gdje Bernardičina majka pripominje, da se čuvaju, jer da bi to mogla biti i vražja varka. Netom stigoše pred spilju, Bernardica klekne prema otvoru, gdje joj se je Gospođa ukazala. Počne moliti, kad u isti mah usklikne: "Eno je!..... Eno je!..... smiješi se!" Poškropi je brzo blagoslovljenom vodom! reče joj prijateljica Marija Hillot, i doda joj flašicu.

"Ne srdi se, naprotiv, drago joj, je: glavom se naklanja i smiješi se", pripovijeda Bernardica. Sve su djevojčice klekle, a Bernardica gleda svoju Gospođu, sva je kao izvan sebe, zanešena i kao preobražena. Prijateljice je dozivlju, ali ona ne čuje i ne progovara. Malo su se i prepale, tako i majka mlinara Nicolau, koja je baš toga časa prispjela. Preplašena, a i puna poštovanja, ne usuđuje se dotaći Bernardicu, te otrča po svoga sina mlinara. Ovaj odmah i dođe, smiješeći se podrugljivo. No začas, jer netom ugleda Bernardicu u zanesenju, svu preobraženu i blaženu, kao iznenađen, uzmakne, prekriži ruke, pa je stade promatrati. "Nikada nisam vidio divnijeg prizora", govorio je on.

Nije mu bilo drago da je uznemiruje, no jer mu je majka to željela, prihvati Bernardicu za ruke, te je odvede u svoj mlin, a zajedno je išla i njegova majka. Tu je presta-

lo njezino zanesenje, ona je došla k sebi.

Marija i Ivanka su međutim, otrčale kući, i svakome putem pričale što su doživjele. Najviše, dakako, gospođi Soubirous. Ona je odmah otrčala sva ljutita: "Ti hoćeš, reče ona oštro Bernardici, da se s nama ruga svatko tko nas poznaje".

Majka bi bila išibala Bernardicu, da ju nije odvratila majka mlinara Nicolau: "Što radiš? reče joj ona, ja sam je vidjela gdje kleči, nikada ne ću zaboraviti onaj prizor; čovjek bi rekao, da je to anđeo, pravi anđeo s neba!"

Treće ukazanje

18. veljače gospođa Millet i djevojka Peyret, jedna od kćeri Marijinih, dobiju dozvolu od gospođe Soubirous, te za ranoga jutra prije svete Mise idu k spilji zajedno s Bernardicom. Nose i list papira, pero i tintu, da bi Gospođa, koja se ukazuje, napisala svoje želje.

Netom su stigle pred spilju Bernardica ugleda svoju Gospođu, pa reče: "Ona dolazi, eno je!" Sva sretna molila je i smiješila se. Primakne se zatim k pećini, nadigne se na prste, koliko je samo mogla, pruži Gospođi papir i pero, da bi napisala svoje želje. Nato će joj Gospođa: "Ne treba, da ti napišem ono, što ti imam reći. Hoćeš li mi učiniti ljubav te dolaziti ovdje za 15 dana?"A kad Bernardica pristane, Gospođa nastavi: "Obećajem ti, da ću te učiniti sretnom ne na ovom, nego na drugom svijetu".

Poslije svega, što su doživjele, pratilice, pripovratku kući, rekoše majci male Bernardice: "Koliko ste sretna, što imate ovakvo dijete!"

Četvrto ukazanje

Vas grad govori već o ukazanjima; svatko zna, da je Bernardica obećala, da će doći k spilji za 15 dana. Stoga sutradan, 19. veljače, već zarana skupilo se mnogo svijeta pred spiljom. Poslije sv.Mise evo i Bernardice s majkom i tetom Bernardom. Klekla je, izvadila svoju krunicu i prekrižila se. U taj čas ugleda svoju Gospođu, zanese se, te se stane nadizati, kao da hoće poletjeti. Gledajući je, majka poče uzdisati: "Bože moj, nemoj mi uzeti moje dijete!" A drugi su govorili: "Ah, kako je lijepa!" Kad je Bernardica došla k sebi, govorila je, da su se čuli neki čudni glasovi s onu stranu Gave, dok se je ona razgovarala s Gospođom. Jedan od ovih glasova, koji je nadglašavao sve druge, kričao je: "Bježi, bježi!" No, jednim svojim pogledom Gospođa ih je sve rastjerala.

Peto ukazanje

Glas o ukazanjima pročuo se nadaleko, stoga se 20.veljače, pred pećinom skupilo više stotina ljudi. Došla je i Bernardica sa svojom majkom. Ušla je u zanešenje i sva se preobrazila. Majka, puna udivljenja, stala je uzdisati: "Ja.

ne razumijem samu sebe; čini mi se, da sanjam; ja već ne raspoznajem svoju kći!" Svi naokolo gledali su puni udivljenja. Tako je ostala u ekstazi oko 40 minuta. Njezina Gospođa naučila ju je naizust neku molitvu, koju Bernardica nije nikome kazala.

Šesto ukazanje

Mnogi su osjećali sa Bernardicom i divili se, a bilo ih je, koji su u svemu tome gledali samo neki patološki slučaj, bolesne živce. Među njima bio je i lurdski liječnik Dozous. Slab vjernik, htio je, u ime znanosti, pokazati na licu mjesta, da je to sve samo dječja igra i bolesni živci. Stoga 21. veljače evo i njega pred masabjelskom spiljom. No već na prvi mah opazio je da to nije tako, kako je on umišljao. Evo što piše: "Netom se ona (Bernardica) našla pred spiljom, klekla je, iz džepa je izvadila krunicu i stala moliti. Lice joj se odmah preobrazilo, što su opazili svi, koji su bili kod nje, a to je bio znak, da je bila u vezi sa svojim viđenjem.....

Ja, koji sam veoma pažljivo pratio svaki Bernardičin pokret, htio sam ovog časa znati, kakav je njezin krvni optok i kakvo je disanje, da bih je tako proučio više nego pod jednim vidom. Uhvatim je za ruku, te stavim svoj prst na žilu kucavicu. Kucanje srca je mirno, redovito, disanje lagano: nema nikakva znaka, da je djevojčica živčano uzbuđena.....

Kad je odlazila s ovoga mjesta, piše dr. Dozous, gdje je opće uzbuđenje bilo tako veliko, Bernardica se povukla, kao i obično, na najjednostavniji, najponizniji način, a da nije pazila na javno odobravanje, koje su joj iskazivali". /1/. -

Ovaj doživljaj učinio je odlučan utisak na dra Dosousa, koji će sasvim promijeniti svoj stav i mišljenje. Svijet, koji je sve to gledao, nije se mogao nadiviti; govorio je o tome, kako je Bernardica za vrijeme ukazanja sva lijepa i blažena: ona mora gledati neko nebesko biće, budući da i ona toga časa ima odraz nebeske ljepote.

Do toga časa i Estrade, šef poreza u Lurdu, bio je s onima, koji su se podrugivali, no toga časa je uvidio, da mu više nije mjesto među njima.

Sedmo ukazanje

Bernardica je sada imala tu sreću, da joj roditelji nijesu više smetali ići pred spilju. Tako se je i sada, 23. veljače, ranom zorom našla tamo, a tu je već bilo oko 200 osoba. Među ovima bilo je i viđenijih muškaraca. Naročito se je zapazilo Estrade-a. Nerado je došao, ali je ipak došao, jer nije mogao odoljeti želji svoje sestre. Pošao je

---

/1/ Dr. Bertrin, Histoire critique des événements des Lourdes (1913), 35-37.

s njom i s još nekim njezinim prijateljicama, te im je putem koješta dobacivao: "Jeste li ponijele naočale? Jeste li ponijele blagoslovljene vode ili barem svijeću?....." Bilo je tu mnogo priprostih žena, koje su klečale i molile, pa se Estrade s velikom mukom suzdržao od smijeha, kad je vidio naivnu vjeru onih dobroćudnih kršćana. Takav je on bio dok nije došao k spilji.

A sada ćemo vidjeti, kakav je bio pred spiljom i što će biti poslije.

Uz Estrade-a bilo je tu još nekoliko muškaraca. Njemu, koji je bio tako ponosan, bilo je sada puno lakše, kad se našao u njihovu društvu; a djevojčici nije bilo druge, nego se dobro držati, jer "mi smo na nju uprli oči", kaže on.

Bernardica je klekla, izvadila svoju krunicu i duboko se naklonila. Dok je prebirala zrnca na krunici, podiže oči k spilji, kao da pita, a to je bio znak, da iščekuje viđenje. Najedamput se zanese i kao da se preporodila na novi život. Oči joj sinuše kao vatra, a usnama se razlije serafski smiješak, svu je obuze neopisiva milina. Duša joj je bila kao u tamnici, pa hoće da izleti, da bi tako i vani pokazala svoju sreću. To više nije bila Bernardica, to je bilo jedno od onih nebeskih bića, o kojima apostol velikih viđenja, kaže, da su pred prijestoljem Janjeta.

"Spontano, a da nijesmo na to ni mislili, mi muškarci, koji smo bili tu, digli smo svoje šešire, te smo se naklonili kao žene. Prošlo je vrijeme mudrovanja, gledali smo od djevojčice na pećinu, od pećine na djevojčicu. Niti smo što čuli niti vidjeli, ali ono, što smo mogli shvatiti, vidjeti i rukom pipati, bilo je to, da je djevojčica, koja je stajala pred našim očima, bila u razgovoru sa tajanstvenom Gospođom". /2/

Estrade je došao k spilji kao skeptik, dobacivao je neslane šale sestri i njezinim prijateljicama na račun ukazanja. Mislio ih je otpratiti kući. No, doživio je, što nije mislio, da će doživjeti, pa je na njih sasvim zaboravio. Zbunjen je, potresen i zamišljen. Vraća se sam. "Bio sam, piše on, kao čovjek, koji se budi iza sna, nijesam se mogao otresti svoga uzbuđenja, te je čitavo jato misli obuzimalo moju dušu. Gospođa iz pećine nije se dala vidjeti, ali ja sam osjećao njezinu prisutnost". /3/

Osmo ukazanje

18. veljače Bernardica opet gleda svoju bijelu Gospođu, pada u zanesenje, u neki mah ustaje, okreće se prema prisutnima, pa će im, jecajući: "Pokora, Pokora, Pokora!" Ove riječi čula je ona od Gospođe, a bile su namijenjene njoj i svima, pa ih stoga svima i javlja.

/2/ J. B. Estrade, Les apparition de Notre-Dame de Lourdes: souvenirs intimes d'un temoin 42-43.
/3/ J. B. Estrade, o. c., 90-92.

Deveto ukazanje

25. veljače po prvi put potekao je izvor lurdske vode. Evo, kako to opisuje Estrade, koji je iz najbliže blizine svojim očima sve pozorno promatrao.

"Poslije nego je Bernardica izmolila dvije do tri desetice svoje krunice, opet se diže, ali smetena, sva u neprilici, okrene se prema Gavi, pa pođe dva, tri koraka naprijed.

Najedanput naglo se zaustavi, pogleda nazad, kao netko kad čuje, kako ga zovu, sluša neke riječi, a čini joj se, da dolaze iz spilje. Daje znak da razumije i hoće da opet pođe, ali ne prema Gavi, nego prema spilji, k lijevoj strani udubine.

Kad je uzašla na tri dijela uzbrdice, zaustavi se, pogleda oko sebe, ali nesigurnim pogledom. Podigne glavu, kao da hoće pitati Gospođu, zatim sigurnim pokretom sagne se i stane prstima kopati zemlju.

Mala rupica, što ju je iskopala, napuni se vodom, te poslije nego je jedan čas počekala, napije se ove vode i umije se u njoj.

Nekim prisutnima nije bilo jasno, zašto se Bernardica diže, zašto ide prema rijeci, pa onda nazad, i zašto je prstima kopala zemlju. Stoga je malo poslije upitaju:

"Bernardice, jutros si se kod spilje pokazala dosta raštresena. Zašto si onako hodala tamo i ovamo? Zašto si prstima kopala zemlju, zašto si pila vodu, koja je bila mutna i stoga neugodna?"

"Dok sam se molila, odgovori im Bernardica, Gospođa mi reče, prijateljskim, a u isto vrijeme i ozbiljnim glasom: "Hajde, napij se i umij na izvoru". Budući da nisam znala, gdje je taj izvor, i jer sam držala, da je to sve isto, pošla sam prema Gavi. Gospođa me pozove nazad, i prstom mi dade znak, da idem pred pećinu s lijeve strane. Poslušala sam, ali vodu nisam vidjela. I jer nisam znala, gdje ću je uzeti, zakopala sam prstima zemlju i voda je provrela"./4/

Ovaj izvor svakoga časa bivao je sve to veći. Već toga dana poslije podne mlaz vode otjecao je prema rijeci, a tu vodu ljudi dotada nikada nijesu vidjeli. Sutradan to je bio jaki izvor, te je bilo novo iznenađenje u Lurdu. Ubrzo je tako narastao, da je davao 24.000 litara na dan, a tako je i danas.

Deseto ukazanje

Kad je 26. veljače Bernardica došla k spilji, nije se zaustavila na svom običajnom mjestu, nego odmah pođe tamo, gdje je dan prije prstima zakopala i činila, da voda proteče. Tu se je i sada napila, umila, te otrla lice okrajkom svoje pregače.

Sad se povrati na svoje obično mjesto, klekne, odmah

/4/ J. B. Estrade, o. c. 97.

ugleda viđenje i uđe u ekstazu. Ovog puta Gospođa joj je naložila tužnim glasom, neka poljubi zemlju za grešnike.

Jedanaesto ukazanje

Gospođa se ukazuje i slijedećeg dana 27. veljače, i nalaže joj: "Hajde reci svećenicima, da treba ovdje sagraditi kapelu."

Bernardica se bojala ići k župniku Peyramale-u. No primila je nalog, te ga ide izvršiti, makar da joj nije ugodno. "Ako hoće kapelu, odgovori joj župnik, neka kaže, kako joj je ime, ili neka učini, da procvate ruža u spilji." - Bernardica sva sretna, što je izvršila nalog svoje Gospođe iz spilje, nakloni se te ode.

Ovaj nalog je svakako pridonio, da se danas, iznad pećine, gdje je Gospođa rekla ove riječi, dižu tri divne crkve, jedna nad drugom, a sada i još jedna podzemna ispred ovih.

Dvanaesto ukazanje

28. veljače, već zarana, pred spiljom je više od dvije tisuće osoba. Estrade je čekao Bernardicu nedaleko spilje. Ona je ubrzo došla u pratnji svoje najmlađe tete Lucile. Htio je za njom, no, mnoštvo svijeta zakrčilo mu je put, te mu nije ostalo drugo, nego se popeti na izbočinu same pećine, u neposrednoj blizini spilje.

Ispred njega je sva ova masa svijeta, kao velika kruna oko Bernardice, koja je u sredini, sva u ekstazi sa svojom bijelom Gospođom. Nebeski odrazi sreće odbijaju se s njezina lica na lica prisutnih.

Trinaesto ukazanje

1. ožujka, izjutra rano, skupilo se još više svijeta. Bernardica je klečala, i, sva zanesena, uprla je oči u viđenje te pažljivo slušala. U neki mah izvadi krunicu iz džepa, digne je prema bijeloj Gospođi, kao da je njoj poklanja. Netom prisutni to opaziše, brže bolje povadiše svoje krunice, podignu ih i stanu njima mahati prema otvoru spilje, u znak pozdrava Onoj, koja je pred njima, ma da je i ne vide.

Kao što sve drugo, tako se i ovo čulo sve do Pariza. Neke novine su proglasile, da Bernardica blagoslivlje krunice. Kad je netko upita, je li to bilo: "Ne, odgovori ona, ženske ne nose štolu za blagoslivljanje krunica".

Četrnaesto ukazanje

Svijet je očekivao, da će bijela Gospođa Bernardici još nešto narediti. To je i bilo 2. ožujka. Bernardica je došla, klekla i u ekstazi gledala bijelu Gospođu. Prije nego se je povukla, naloži Gospođa Bernardici, neka reče svećenicima da se ondje dolazi u procesijama.

Bernardica se bojala župnika Peyramale-a, pa zamoli svoju tetu Baziliju, neka pođe s njom. Bazilija nije bila ništa odvažnija, no ipak se prihvate jedna druge te podju. Župnik ih je hladno primio, okrenuvši se k Bernardici, o-sorno će joj:

"Što si mi došla kazati? Je li ti Gospođa govorila?"

"Jest, gospodine župniče, Gospođa kaže, da se tamo dolazi u procesijama."

"Oh, drago dijete, još je samo to trebalo tvojim maštanjima. Ili ti lažeš, ili Gospođa, što ti govori, slabo predstavlja Onu, koju hoće da predstavlja."

"Reći ćeš ti njoj s moje strane, da ona ne zna, komu se treba obratiti. Trebala si ići k biskupu, a ne k meni. Znadeš što? Dat ćemo svijeću tebi, pa ti čini procesiju, bit će ih za tobom koliko hoćeš; ne treba ti svećenika..... Ti ne vidiš ništa; kako ćeš ti, da ti Gospođa izađe iz one rupe? Nije ti kazala svoje ime; to je ništa; neka ti kaže svoje ime; pitaj je!"

"Pitam je ja, odgovori mu Bernardica, ali ona mi se onda nasmije."

Petnaesto ukazanje

Bijela Gospođa tražila je, da joj Bernardica dolazi za 15 dana, što je Bernardica i obećala. Zadnji dan pao je 4. ožujka. Stoga su ljudi očekivali, a da ni sami nijesu zapravo znali zašto, da će toga dana biti nešto vanredno u viđenju male Bernardice. Zato su se i okupili kao nikada dosada; svjedoci kažu, da je bilo 15 do 20 tisuća osoba.

Bernardica je došla u 7 sati i četvrt.

"Teško nam je opisati prizor, koji nam je toga časa davala spilja, prostor ispred spilje, te velika livada prema spilji, s onu stranu rijeke. Razdragane mase svijeta, piše očevidac Estrade, nastojale su se približiti što više."

"Uz obronke pećine penjale su se odvažne grupe ljudi, te su, uza svu pogibelj, pokazivali veliku spretnost u čuvanju ravnoteže i hladnokrvnosti. I po stablima, koja su uz rijeku, penjale su se grupe ljudi i djece, te su se grane pregibale, da nijesi mogao gledati! S druge strane Gave, na desnoj obali, zelena livada, što je prema spilji, crnila se od gledalaca."

Bernardica je ušla u ekstazu i raznježila se do suza. Malo poslije opet se razvedrila, a lica joj je odsijevala nada. Odmah je pitaju, kako se je rastala sa Gospođom."Kao i drugi puta, odgovori ona; kad je išla, nasmiješila mi se, ali se nije sasvim rastala."

"Budući je petnaest dana isteklo, ne ćeš više dolaziti k spilji", pitaju je neki od prisutnih.

"Ma, dakako, da ću doći, odvrati Bernardica; što se mene tiče, ja ću svakako doći, ali ne znam, hoće li se Gospođa htjeti ukazati."

Šesnaesto ukazanje

Ispunilo se je 15 dana, Bernardica je i dalje dolazila k spilji, ali njezina bijela Gospođa nije se nikako pojavljivala.

Tako je to bilo sve do 25. ožujka, svetkovine Navještenja Marijina. Bernardica je podranila; oko 6 sati evo je k spilji. Na veliko svoje iznenađenje nalazi spilju osvijetljenu nebeskim sjajem: njezina Gospođa je čeka! "Bila je tu, kaže Bernardica, mirna, nasmijana, gledala je svijet, kao što ljubljena majka gleda svoju djecu".

"Iskazala sam joj svu svoju ljubav, sve svoje poštovanje, svu svoju sreću, što je opet mogu vidjeti. Poslije nego sam joj kazala sve, što mi je na srcu, uzela sam svoju krunicu."

Dok je bila u molitvi, spopadne je misao, da bijelu Gospođu upita, kako joj je ime. Ova misao nije ju nikako ostavljala. Bojala se, da će biti dosadna, budući da je i dosada pitala, a nije dobila odgovora. Ali nije se mogla sustegnuti, pa je upita, kako se zove.

No, Gospođa, baš kao i dosada, nakloni se glavom, nasmiješi se, ali nije odgovorila.

Ne zna ni sama kako, ali se osjeti još jačom, pa je opet priupita za ime. A Gospođa se opet nasmiješi i malo se nakloni, ali joj ni sada ne kaza svoje ime. Bernardica je sklopila ruke i priznala, da je nedostojna milosti, koju traži, pa i po treći put opetova svoju molbu.

"Na ovaj treći upit Gospođa pokaza ozbiljno lice, sklopi ruke i digne ih do navrh prsiju, pogleda prema nebu, pomalo rastavi ruke i nakloni se prema meni, pa će mi drhćućim glasom: "JA SAM BEZGREŠNO ZAČEĆE!" I iščezne!

Kad svijet doznade, što je bijela Gospođa rekla, pade na koljena, te sa svih strana i iz svih grla zaori zaziv: "O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas, koji Te zazivamo!"

Bernardica nije razumjela, što znače one riječi, pa, da ih ne bi zaboravila, neprestano ih je putem opetovala, dok nije došla k župniku, komu je pošla da kaže, kako se zove bijela Gospođa.

Sedamnaesto ukazanje

Za vrijeme petog ukazanja Bernardica u zanesenju, držala je u ruci upaljenu svijeću. Plamen je po prstima tako lizao, da su prisutni stali kričati: "Sažeže se, sažeže se, jadna djevojčica!" No, to Bernardica nije osjećala, niti je na prstima bilo ikakovih opeklina. Slično je bilo i 7. travnja, za ovog sedamnaestog ukazanja. Bernardica je u lijevoj ruci držala krunicu, a u desnoj veliku, upaljenu svijeću. Uto nekako primakne svijeću lijevoj ruci, tako da je plamen lizao po prstima. "Zapanjen ovom neobičnom činjenicom, piše dr. Dozous, lurdski liječnik, koji je to gledao, nijesam dao, da netko odmakne svijeću, uzeo sam sat, pa sam točno sve promatrao kroz petnaest minuta." Kad se je bijela

Gospođa povukla i Bernardica došla k sebi, dr. Dozous pregledao je njezinu ruku, ali nigdje ni najmanjeg znaka opekline.

Sad on istu svijeću primakne Bernardičinoj ruci. No, ona brže bolje povuče ruku k sebi s povikom: "Vi me žežete !"

"O ovoj činjenici izvješćujem onako, kako sam je vidio, veli dr. Dozous, i ovu je činjenicu savršeno opažalo toliko osoba,koje su bile uz Bernardicu, kao i ja. Ovu činjenicu iznosim onako, kako se je dogodila." /5/

Osamnaesto ukazanje

Od 7. travnja do 16. srpnja Bernardica nije vidjela svoju bijelu Gospođu. U tom međuvremenu, primila je prvu sv.Pričest, pače 16. srpnja, na svetkovinu Majke Božje Karmelske, primila je sv.Pričest po treći put. Predvečer, dok je molila u crkvi, osjeti, da je nešto neodoljivo vuče k spilji na razgovor s nebeskom Kraljicom.

I pođe s tetom Lucilom i sa još dvijema osobama. Nisu mogle k spilji, jer je u međuvremenu bila ograđena, pa stoga pođu preko riječice Gave i stanu na desnu obalu, upravo prema spilji. Tu je bilo i drugih osoba, koje su molile. Bernardica je klekla i molila Anđeoski pozdrav, jer je bilo predvečer. U neki mah stane klicati: "Eno je! Eno je! Ona nas pozdravlja, smiješi nam se!"

Bernardičina bijela Gospođa iščezne, i Bernardica Nju nije više vidjela na ovom svijetu.

/5/ J. Beranger, Les Soirées de Lourdes (1930), 77.

L U R D S K A V O D A

Mnoga lurdska ozdravljenja bivaju u lurdskoj vodi. Kada je nastao ovaj izvor? O tome nam svjedoče mnogi svjedoci, koji su se našli pred spiljom u času, kad je izvor provreo, a i predstavnici i stanovnici Lurda, koji jamče, da izvora prije nije bilo. Evo nam ovih dokaza i svjedočanstva.

K A D A J E P R O V R E O I Z V O R L U R D S K E V O D E ?

Izvora lurdske vode nije bilo prije 25. veljače 1858. To nam svjedoči mala Bernardica, četiri stotine osoba, koje su se toga jutra našle pred spiljom, Lasserre, Estrade, Duboe i svi ondašnji stanovnici Lurda.

Bernardica je već po deveti put pred spiljom. Za to vrijeme, na tako malom prostoru, koji je ona i hodanjem i na koljenima obašla toliko puta, bila bi opazila i izvor, da je ovaj izvor tu bio. A kad joj Majka Božja kaže, da se ide napiti i umiti na izvoru, Bernardica se okreće i ide prama rijeci Gavi, jer to je jedina voda, za koju ona tu znade. Majka Božja zove je, da se vrati, jer je ne šalje na rijeku, nego neka traži vodu ispred spilje, s lijeve strane. Bernardica se vraća, te, smetena, traži vodu, ali je ne nalazi. Opet stoga digne oči, kao da pita, što ima učiniti. Majka Božja to joj i kaže. Nato se Bernardica digne k zemlji, zakopa prstima, a voda stene pomalo teči, najprije mutna, a onda bistrija.

Toga jutra, 25. veljače, s Bernardicom je oko 400 osoba pred spiljom. Mnoge od ovih pratile su Bernardicu za prvih devet ukazanja. Nijedna od njih ni prije, a ni danas nije vidjela kakav izvor vode pred spiljom. Kad Bernardica kaže, da joj je Majka Božja rekla, da se ide napiti i umiti na izvoru, koji ona nije mogla nikako naći, ove bi je bile upozorile na izvor, koji je tu bio, da je ikakav izvor tu zbilja bio.

I ondašnji istaknutiji ljudi u Lurdu pišu, da nije bilo nikakva izvora pred spiljom sve do 25. veljače, dok Bernardica nije prstima zakopala zemlju s lijeve strane pred spiljom. "Ja, tako piše dr. Dozous, ondašnji liječnik u Lurdu, svjedok, koji sam se smjestio na najzgodnije mjesto, da mogu gledati ovaj važni događaj, nijesam htio napustiti masabjelsku spilju, a da nijesam pomnjivo pretražio razne dijelo terena. Našao sam, da je posvuda bio suh, osima na mjestu, gdje je Bernardica rukama učinila rupicu, iz koje je odmah probio izvor." /1/

/1/ Dr. Dozous, La Grotte de Lourdes, sa Fontaine, ses guerison. (1874) 44.; - Dr. G. Bertrin, Histoire critique des evenements de Lourdes. Edition reduite. (1913) 42-43.

Estrade, ondašnji poreski činovnik u Lurdu, kaže, da mu je, kad je, za ukazanja od 23.-25. veljače, došao k spilji, prva briga bila sasvim pretražiti, kako se što nalazilo pred spiljom i pregledati svaki kutić. "Ništa, što bi moglo sličiti na kakav izvor, nije svratilo moju pažnju,"/2/ kaže on.

Ovo priznaje i ondašnji lurdski načelnik Lacade. Pred općinskim vijećem, 3. lipnja 1858., daje izvještaj, da je u Lurdu, s lijeve strane Gave, otkrivena voda, o kojoj se kaže da je ljekovita. Šalje zatim ovu vodu Filhol-u, profesoru kemije na sveučilištu u Toulouse-i (Tuluz), te mu kaže: "Čast mi je zamoliti vas, da biste analizirali ovu vodu, koja dolazi iz nekog izvora, koji je, pred kratko vrijeme otkriven u ovom gradu."

Posve je naravno, da su vijećnici poznavali svoje mjesto i vode u njemu; nitko se, međutim, ne protivi izvještaju načelnika o novoj otkrivenoj vodi. A dakako, da su i stanovnici Lurda dobro poznavali Lurd i njegovu najbližu okolinu. No, ipak nijedan ne kaže, da nije istina ono, što pišu dr. Dozous i Estrade i načelnik Lacadé o otkrivenom izvoru pred masabjelskom pećinom. A nema sumnje, da bi digli glas i posve lako dokazali, da nije onako, kako oni pišu, kad ne bi bila istina, da izvora nije bilo.

Baš naprotiv, stanovnici Lurda sami svjedoče, da nije bilo nikakva izvora sve do 25. veljače 1858. Jer, već od sutradan, kako piše Estrade, osobe iz grada, kad su se povratile k spilji, čudile su se, kad su ugledale, da s mjesta, gdje je Bernardica prstima zakopala, izvire mlaz vode, koji nikada nijesu vidjele, a ovaj mlaz bivao je sve to jači. /3/

I posebna komisija ispitivala je stare ljude u Lurdu, naročito nekog starca, koji je imao imanje u blizini spilje. Svi se slažu u tome, da izvora nije bilo. /4/

Kad govorimo, da je izvor lurdske vode nastao čudesnim putem, ne treba odmah misliti, da je s t v o r e n pod prstima male Bernardice. Voda je i prije tekla ispod zemlje, stoga se ne radi o s t v a r a n j u , nego o čudesnom o t k r i v a n j u lurdskog izvora. /5/

Ovaj izvor, koji se ispod Bernardičinih prstiju pokazao malen i mutan, a sutradan već izbijao kao jaki mlaz, danas dnevno daje 1.200 hektolitara vode, tako, te stotine hiljada hodočasnika imaju vode koliko hoće i u Lurdu i da nose svojim kućama, a ima je dosta i za više kupatila, koja

---

/2/ J. B. Estrade, Les apparitions de Notre-Dame de Lourdes: souvenirs d'un témoin. p. 103.
/3/ M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes (1957),33.
/4/ Trochu, Sainte Bernadette, la voyante de Lourdes,(1953) 299; - A. Depoo, Lourdes, Cité des miracles ou marché d'illusions, (1956) 62.
/5/ J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? (1956) 113-114.

stoje na raspolaganje bolesnicima.

Kad vidimo sve ovo, možemo s pravom reći, da je izvor, koji je protekao ispod Bernardičinih prstiju, prvo čudo , koje je Majka Božja učinila u Lurdu. Ona je poslije nastavila da čini velika čudesna ozdravljenja u ovoj vodi.

N E K A O Z D R A V L J E N J A

Drugi izvor veličine i slave Lurda u tome je, što tu ozdravljaju bolesnici, koji boluju od najtežih i najrazličitijih organskih bolesti, a ozdravljaju za jedan čas, bez ikakvih liječnika i lijekova. Ova ozdravljenja su mimo svega onoga, što i kako rade prirodni zakoni tako, da ih medicinska znanost nikako ne zna i ne može objasniti. To ćemo vidjeti iz nekoliko primjera.

P E T A R D E R U D D E R

Bolest Petra de Rudder-a

Među najdivnija ozdravljenja, koja su se dogodila zagovorom Majke Božje Lurdske, možemo reći, da spada ozdravljenje Petra de Rudder-a. Ovo se nije dogodilo u samome Lurdu, nego u Oostacker-u kod Ganda u Belgiji.

16. veljače 1864. Petar je sjekao granje na nekom povaljenom stablu. Deblo se kroz to omakne, padne po lijevoj Petrovoj nozi, te mu, u istoj visini, prebije obadvije kosti malo ispod koljena. Dr. Affenaer zavije nogu, no, poslije nekoliko tjedana mora izjaviti, da sve ide nagore. Obe kosti su prelomljene kao kad se prelomi suhi štap. Ovim prelomom uništena je i nije se obnovila koštana opna, a ona jedina čini, da se redovitim putem izgradi koštani kal. Kosti su probile kroz meso; rana se je rastrovala u svoj dubini, rastrovanje je zašlo duboko u mišićno tkivo. Poslije više mjeseci bezuspješnog nastojanja dr. Affenaer dolazi do uvjerenja, da je de Rudder neizlječiv, a tako izjavljuju i najveći belgijski specijalisti: Tchackert i Verriest iz Bruges-a, dr. Buylaert iz Varsenaere-a, dr. Van Hoestenberghe iz Stalhille-a i dr. Thiriart, kirurg belgijskog kralja. Liječnici su smatrali, da se može nešto pomoći samo, ako se odreže noga, pa su to i predložili, no, de Rudder nije htio za to ni čuti.

Petru de Rudder-u sada nije ostajalo drugo, nego pomagati se dvijema štakama, kad se je htio negdje pomaknuti, i vući nogu za sobom. Tako je i radio i mučio se za osam godina i dva mjeseca.

Kad već ljudi ne mogu pomoći de Rudder odluči, da će tražiti pomoći od Majke Božje Lurdske, u spilji, koja je imitacija lurdske spilje, uređena i posvećena Njoj u čast u Oostacker-u kod Ganda u Belgiji. Nesreća ga je zatekla 16.II.1867., a on je odlučio, da će Majci Božjoj u Oostacker 7.IV.1875.

Malo prije, zapravo tri mjeseca prije nego će u Oostacker, koncem prosinca 1874., njegov liječnik dr. Van Hoestenberhe ustanovljuje ovaj nalaz: "Rudder nosi ranu na gornjem dijelu noge; vide se dvije kosti, tri centimetra odijeljene jedna od druge."

Nema nikakova znaka, da bi se rana počela zatvarati. Petar je mnogo trpio, jer ovu nesreću nosi već osam godina.

Donji dio noge dade se okretati na sve strane. Mogao si dignuti petu tako, da je noga ostala sagnuta u sredini. Mogao si je saviti i okrenuti tako, da je peta gledala naprijed, a prsti natrag.

Neko vrijeme poslije toga pregledava ga dr. Verriest i nalazi isto, što i dr. Van Hoestenberge.

Pet dana prije nego će de Rudder u Oostacker, Ivan Houtsaegher potvrđuje ovo. "Šta si vido na nozi? pitaju ga. "Vidio sam ranu veliku kao dlan".

"Jesu li zavoji bili mokri?"

"Da, jer je curila krvuština, te je veoma zaudaralo."

"Jeste li sigurno vidjeli, da je noga slomljena?"

"Da; Petar je rukom nogu sagnuo tako, te su kroz meso izašla dva okrajka slomljene kosti, koja su provirila vani."

"Jesu li okrajci bili zaokruženi?"

"Ne, nijesu bili zaokruženi; bili su kao okrajci nekog slomljenog predmeta. Petar mi je pokazao kako može petu okrenuti naprijed, a prste nazad. A imao je ranu i na listu noge."

Dva dana prije nego de Rudder ide u Oostacker, buduća grofica Du Bus piše ovako: "Bila sam u dvorcu Jabbeke, kad tu dođe i de Rudder na svojim dvjema štakama..... Znatiželjna, htjela sam vidjeti de Rudder-ovu nogu. Na to on odvije platnene zavoje, kroz koje na sve strane probija gnoj i sukrvica. Nepodnošljiv zadah izbijao je iz toga. Zadnji dijelovi zavoja prilijepili su se uz ranu, te se nijesu dali odlijepiti. Kad sam to vidjela, instinktivno sam uzmakla nazad."

Marija Wittizaele vidjela je i ranu prelomljene kosti istoga toga dana navečer, u času kad je de Rudder previjao ranu. Sutradan, dan prije nego de Rudder ide u Oostacker, opet je vidjela i ranu i kosti zajedno sa svojim i de Rudder-ovim susjedom Van Hooren-om. Marija Wittizaele, Julije i Eduard Van Hooren dan prije de Rudder-ova odlaska u Oostacker, 6.II.1875. potpisali su ovo posvjedočenje: "Potpisani izjavljuju, da su 6. travnja 1875., vidjeli de Rudder-ovu slomljenu nogu; dvije strane prelomljene kosti probijale su kroz kožu i bile rastavljene gnojnom ranom u dužini od 3 centimetra."

Istoga dana pitaju Van Hooren-a: "Što ste vidjeli?" -

"Petar je otkrio svoju nogu, odgovori on, da je previje, te ju je prignuo tako, da bi nam pokazao oba okrajka prelomljene kosti."

"Zar ove kosti nisu bile sastavljene?"

"Ne; to je bilo onako, kako sam vidio i prije. Obadvije kosti bile su rastavljene, noga se je njihala, klimala tamo i ovamo; mogao si je savijati."

Sutradan, 6. travnja, dan je, u koji je de Rudder odredio da ide u svetište Gospe Lurdske u Oostacker. Da se ne muči na svoje dvije štake dva ga čovjeka prenesu u vlak. Na dolasku u Gand trebalo je prijeći u omnibus. Vozač omnibusa, jak čovjek, zauzeo se, da će ga prenijeti. Uzeo je de Rudder-a na leđa. Opazivši, kako se kod de Rudder-a donji

dio noge klima tamo i ovamo, svaki put, kad bi koraknuo, reče cnima oko sebe: "Evo ovaj će izgubiti nogu!" To je bila šala; ali to nije bila šala, kad malo poslije toga opazi, da su gnoj i sukrvica, koji su curili iz de Rudderove rane, zamazale pod njegovih kola. Stao se ljutiti i vikati, našto mu de Rudder obeća, da će mu biti naplaćen trud i šteta.

Petar de Rudder ozdravlja

Pred kipom i spiljom Majke Božje Lurdske de Rudder sjedne da se malo odmori, napije se malo vode, zatim na štakama, vukući nogu za sobom, obiđe po spilji dva puta, a htio bi i treći, ali ne može od umora. Sjedne stoga opet ispod kipa Majke Božje i stade se moliti, prije svega, da mu Bog oprosti grijehe, a onda, da mu Majka Božja dade zdravlje, da bi mogao raditi, te tako prehranjivati ženu i djecu.

U taj čas, i ne misleći, šta radi, ne sjećajući se, da već osam godina za sobom vuče prelomljenu nogu, koja je još i rastrovana; i ne sjećajući se, da se nije mogao maknuti bez svojih dviju štaka, diže se i ide kleknuti pred kip Majke Božje. Diže se zatim, te, vas sretan, obavlja s drugima tri hodočasnička ophoda po spilji.

De Rudder je ozdravio za jedan čas: obje rane su se sasvim zatvorile, nestalo je svaga gnjileža i sukrvice, obje kosti su narasle za tri centimetra i potpuno se srasle, te su obje noge jednake: Petar de Rudder ozdravio je časom i sasvim.

Istoga dana ovo vide i potvrđuju i oni, koji su ga jutros unosili u vlak, i onaj, što ga je jutros prenosio iz vlaka u omnibus i Houtsaeghe, i otac i sin Van Hooren i Marija Wittizaele i grof i grofica Du Bus i sve rodno mjesto Jabbeke, koje za devet dana slavi slavlje, da zahvale Bogu i Gospi Lurdskoj.

9. travnja, dakle dva dana poslije ozdravljenja, čim to čuje dr. Affenaer iz Oudenbourgha, dolazi i pregledava de Rudder-a, te mu izdaje ovo posvjedočenje: De Rudder, vi ste temeljito ozdravili; vaša noga je kao u djeteta, što se sada rodilo.

Sutradan, 10. travnja, dolazi i dr. Van Hoestenberghe, nalazi de Rudder-a gdje kopa u vrtu. Kad de Rudder opazi svoga donedevnog liječnika, stane skakati kao dijete. I ovaj mu daje posvjedočenje, da je temeljito ozdravio.

Od ozdravljenja do smrti de Rudder gotovo svakog tjedna ide k Majci Božjoj u Oostecker, da joj zahvali za veliki dar. Kroz to vrijeme išao je 117 puta.

Petra de Rudder umro je 1898. od upale pluća, dvadeset i tri godine poslije ozdravljenja. Godinu dana poslije smrti, zapravo 24. svibnja 1899., dr. Van Hoestenberghe, čini autopsiju, te i tako ustanovljuje, da su obje polomljene kosti potpuno narasle i srasle.

Ovaj veliki događaj otvorio je oči dotadanjem bezvjercu dru Van Haestenberghe-u. On, koji nije vjerovao u čudesa, kad je vidio, što se dogodilo na de Rudder-u, poklonio

se je Bogu, koji sam može to raditi. Evo što o tom piše 3. IX. 1892. dru Boissarie-u, predsjedniku liječničkog ureda u Lurdu: "Kad je Petar de Rudder išao na hodočašće, bilo je osam godina, da je teškom mukom hodao na dvije štake i za sobom vukao nogu. Donja trećina noge i stopalo visjeli su kao kakav dronjak. Iste večeri Petar se je povratio bez štaka i plešući. Sutradan išao je pješice više milja, sretan da može ovako hodati, a što nije mogao već odavno. Naravno, išao sam ga vidjeti, te vam priznajem, da nijesam vjerovao u ovo ozdravljenje. A što sam našao? Nogu, kojoj ništa nije falilo, tako, da nijesam nesretnika pregledao prije, ja bih bio sigurno rekao, da nikada nije ni bila prebijena."

Dr. Van Hoestenberghe i Zola

Dr. Van Hoestenberghe nagađao je, da se tih dana i Zola nalazi u Lurdu, pa ovako nastavlja u pismu: "Valjda vas ovo pismo nađe u razgovoru s g. Zolom. Ako bi to bilo, ja bih bio sretan, da on pročita ovo nekoliko redaka, i da mi dozvoli, da mu rečem ovo nekoliko riječi: Gospodine, ja sam bio bezvjerac kao i vi; čudo, koje se dogodilo na de Rudderu, otvorilo mi je oči, koje su dotada bile zatvorene svijetlu..... Sumnja mi je došla još ponekada, no, sa sam se stavio, da proučajem kršćansku vjeru i da molim. Eh, pa dobro, izjavljujem vam na časnu riječ, da sada nemam ni najmanje sumnje; tvrdo vjerujem, te nadodajem, da sam s vjerom našao sreću, nutarnji mir, za koji nijesam nikada znao."

Ovo ozdravljenje Petra de Rudder-a potaklo je Liječ-ničku komisiju u Lille-u, u kojoj je okupljeno preko stotinu liječnika, pod predsjedanjem dra Duret-a, da izjavi, da je de Rudder zbilja za jedan čas ozdravio od ugnojenog preloma; da to, što je kost onako narasla i srasla, a o čemu nam svjedoči autopsija, nije se moglo postići naravskim sredstvima."

(v. Boissarie, Lourdes depuis 1858 jusqu'a nos jours, 1894. p. 174-178.; - G. Bertrin, Histoire critique des événements de Lourdes, 1913, p. 244-271.; - A. Deroo, Lourdes, Cité des miracles uo marché d'illusions, 1956, p. 176-181; - M. Agnellet, Cent Ans de Miracles a Lourdes, (1957), p. 53-77.

G A B R I J E L G A R G A M

Gabrijel Gargam bio je poštanski činovnik u brzom vlaku, koji je saobraćao između Bordeaux-a (Bordo) i Pariza. 17. prosinca 1899., malo poslije ponoći, ekspresni vlak, koji je jurio iz Bordeaux-a 80 km na sat, naleti na brzi vlak, u kome je bio Gabrijel Gargam. Sudar je bio velik: poštanski vagon smrskan je u komade, a Gargam, odbačen 18

metara, padę u snijeg, i tu, onesviješten i nepomičan, leži do 7 sati izjutra. U takvom je stanju, da je neki liječnik, kad mu je okušao bilo, začuđen, rekao: pravo je čudo, da je ovaj još živ!

Sudar se je dogodio u blizini grada Angouleme, pa su Gargama odmah prenijeli u tamošnju bolnicu. Vas je u ranama po glavi i po nogama, slomljena mu je ključna kost u ramenu, i sva mu je nutrinja narušena.

Prelom kosti i vanjske rane zarasle su dosta brzo, ali nutarnji dijelovi nikako. Iz dana u dan bivalo je sve gore. Od pasa do nožnih prstiju sve je bilo tako paralizirano, da nije osjećao nikakav ubod, pa ni usijano željezo. Nije mogao jesti naravnim putem, pa su ga hranili pomoću sonde, i to jedanput dnevno. To ga je dovelo dotle, da je u dvadeset mjeseci izgubio oko 50 kg. tako, te je bio težak samo 36 kg., a imao je visinu iznad srednje. Kad se je imao povesti proces protiv Orleanskog željezničkog društva, pozvali su liječnika dra Decressac-a, da podnese izvještaj o stanju bolesnika. Završujući izvještaj dr. Decressac veli, da Gargamovo "stanje znači trajnu nesposobnost, koja bi se teško mogla poboljšati, a vjerojatnije je, da će se pogoršati, i to fatalno." Tako on izvješćuje 19. prosinca 1899.

Tako je i bilo. 191 srpnja 1901., opet na poziv suda u Bordeaux-u, dr. Decressac izvješćuje, da su zaključci isti, što se tiče neizlječivosti bolesti i razvoja na gore. Jer stanje je bilo teško, a sada je već bivalo gore: nožni prsti počeli su crnjeti, gnojiti se, a meso se počelo rastvarati i otpadati. Sada se već ne može ni misliti na konačno izliječenje, jer bolest je neizlječiva i svršetak siguran. Bolesnik ne osjeća nikakve boli, jer je vas donji dio ukočen kao trupina, te svi krajnji dijelovi pomalo otpadaju. Nadno kreveta stavili su obruč iznad nogu, da plahte ne bi ticale meso, koje se raspada.

Željezničko društvo samo od sebe ponudilo je Gargamu godišnju penziju od 3.000 franaka. Ali sud, kad je saslušao izvještaj liječnika, koji su bili pozvani, da ga pregledaju, baš za ovu svrhu, presuđuju, da mu Željezničko društvo, plati 6.000 franaka godišnje penzije i 60.000 hiljada odštete, budući da je Gargama dovelo u najbijednije stanje i učinilo od njega pravu ljudsku lješinu, u kojoj još samo um nije ozlijeđen.

Predstavnik Željezničkog društva mislio je, da će društvo pametnije učiniti, ako mu ponudi 12.000 franaka penzije, a bez odštete, jer je vidio, da Gargam ima brzo svršiti.

Tako je bilo stanje Gabrijela Gargama u kolovozu 1901. Ljudi mu ne znadu i ne mogu pomoći, a on je malo mislio na Boga, u crkvu nije zalazio već 15 godina. No mislila je njegova majka i rodbina, te su stali i njega nagovarati, da zajedno s njima traži pomoći u Majke Božje, jer Ona može ono, što ljudi ne mogu. Da ne ražalosti majku, pristane, da će u Lurd sa hodočašćem.

I dovode ga 20. kolovoza u 7 sati izjutra. U 4 sata poslije podne procesija je sa Presvetim Sakramentom. I Gargam je tu na svojoj nosiljci. Dugo putovanje izmorilo

ga je, te je blijed i iscrpljen dokraja. U neki mah izgubi svijest. Vas je pomodrio i hladan. "Treba ga odvesti, reći će netko, ne možemo pustiti, da umre ovdje pred svim bolesnicima, na koje bi ovaj prizor teško djelovao." I stadoše hvatati nosiljku, ali majka će na to: "Pustite ga, molim vas, ako umre, ja ću mu rupcem pokriti glavu, tako da nitko ne će opaziti, da je umro." I puste ga.

No, iznenada Gargam otvori oči, stane micati rukama, hvata se nosiljke, hoće da se pridigne na rukama, što nije učinio ima dvadeset mjeseci; pomalo se ispravlja na svojoj nosiljci, spušta na zemlju jednu, pa drugu nogu, bosonog, u noćnoj košulji, rekao bi: mrtvac izlazi iz groba; na nogama je, i evo ga ide za Presvetim, a prve su mu riječi: Zahvala Isusu i Mariji, koji mu, evo, vratiše život!

U Liječničkom uredu 60 je liječnika. Pregledavaju ga i raspravljaju, Nato će neki kirurg pariških bolnica: "Gospodo, što nam treba tražiti, gdje je ozljeda? U ovom slučaju sve je bila sama rana, organizam je bio srušen!"

Svi se s njime složiše i svi su priznali, da je Gabrijel Gargam sasvim ozdravio, on, koji se živ raspadao, te je, po ljudskom sudu, imao skoro umrijeti. Svih rana je nestalo, a da nije bilo nikakva oporavljanja; porušena tkiva narasla su sasvim iznova, nova koža sve je prekrila, više nema nikakve ukočenosti, hoda bez ičije pomoći, jede kao najzdraviji, ubrzo dobiva normalnu težinu, 28 mu je godina, ima od čega živjeti, a ipak odmah se prihvaća posla i radi.

Iz zahvalnosti prema Isusu u Presv. Sakramentu i prema Lurdskoj Djevici dolazi u Lurd svake godine, da kao dobrovoljni nosač, dvori bolesnike u bolnicama, u kupatilima i u procesijama. Tako je dolazio 53 puta poslije ozdravljenja, do smrti. - Umro je 24. veljače 1953.

(v. Bertrin, Histoire critique des événemets de Lourdes, 1913, p. 379-402.; - M. Agnellet, Cent Ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 90-95.; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? Paris 1956, p. 29-30.)

H E N R I K A H A U T O N

Djevojčica iz Lisieux-a, slavnog po sv. Maloj Tereziji. Već u mladim godinama opažaju se na njoj znakovi tuberkuloze, a usto trpi od hemoragije. Ovo ju je dotjeralo dotle, da je u dvadesetoj godini izgledala kao živi kostur, te je težila samo 17 kilograma.

Vidi Henrika, da za nju nema pomoći kod ljudi, pa želi u Lurd, ali joj ne dadu, jer se boje, da bi lako mogla putem umrijeti. No, ona ne popušta, te, iako je ne prima Narodno francusko hodočašće, ni ono iz Lisieux-a, prima je hodočašće iz Bayeux-a, te stiže u Lurd 8. rujna 1908. Sva je satrvena od dugog putovanja. Neki hodočasnici, kad su ugledali ovaj živi kostur, stali su se pomalo i ljutiti. - "Što treba da moli za ozdravljenje ova starica od osamdeset

godina!" stali su govoriti. A Henriki je bilo tek dvadeset!

Moli, neka je odmah nose u Gospinu vodu. U vodi se osjeća bolje, kako ona kaže, ali nije još ozdravila. Sutradan za vrijeme procesije, u času, kad je biskup blagoslivlje sa Presvetim, Henrika osjeća, da u njoj struji novi život, pruža ruke, ustaje sa svoga ležaja, diže se, te sva sretna kliče, da je ozdravila.

Kad ozdravljenica, sada zdrava, ali još mršava kao kostur, ulazi u Liječnički ured, liječnici su ostali zapanjeni: jučer su ustanovili, da je sva tuberkulozna, sada, evo je zdrave pred njima!

Kad je Henrika Hauton išla u Lurd, težila je 17 ko. ; tri tjedna poslije ozdravljenja već teži 30, a tri mjeseca kasnije preko 50 kg.

Ozdravljenje ove teške tuberkulozne bolesnice i živog kostura bilo je takovo iznenađenje, da je bilo novina, koje nijesu htjele vjerovati. Pisale su, da ovo nije ona, koju su pred kratko vrijeme odnijeli u Lurd. Ona je umrla u Lurdu, i tamo su je potajno pokopali, a majku su potkupili, pa je mjesto one, dovela drugu! Henrika je, međutim, sva zdrava i sretna, opet se prihvatila škole, koju je bila prekinula pred više godina, postale je učiteljica, a poslije bankovna činovnica, te i danas živi u mjestu Ry, u departmanu Seine-Maritime.

(v. M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 95-97.)

J A K O V T R A Y N O R

U bitki kod Antwerpen-a, 8. listopada 1914., granatni odlomak pogodio je Jakova Traynor-a u glavu i uvalio se duboko u mozak. Operiran je, te se naskoro oporavio tako, da je s vojskom mogao poći u Dardanele, gdje učestvuje u napadaju na tvrđavu Sebdul-Bar. Pao je neki časnik, a Jakov hoće svakako, da ga izvuče. Još dok traje bitka, on se povuče i dohvata mrtvo tijelo. Ali u tom mitraljeza hvata i njega, obara ga na zemlju, pri čemu gubi mnogo krvi.

Opet je operiran u bolnici, ali s malo nade u konačni uspjeh: jedan komadić granate probio je lopaticu i razmrskao veoma složeni brahijalni živčani sistem, o komu ovisi kretanje ruke, a dva su odlomka probila prsa, prošla u blizini srca i probili pluća.

Fridrih Treves, lični kirurg kralja Eduarda VII., izvodi nad Traynorom operaciju u Aleksandriji, kamo je prevezen, nastoji povezati okrajke rastrganih živaca, jer vidi, ako to ne bude, da desnom rukom sigurno ne će moći micati. Malo poslije toga dr. Treves vidi, da operacija nije ni najmanje uspjela. Vraćaju Traynora kući u Englesku. Putem mu, na brodu, dr. Ross čini opet operaciju na istim razmrskanim živcima u ramenu desne ruke. Ali ni ova operacija ništa ne pomaže, kao ni treća, kojoj se podvrgava na dola-

sku u Portsmouth, 2. rujna 1915.

Traynor je teško rastrgan granatskim odlomcima, pa operacije nijesu mogle popraviti njegovo stanje. Zbog svega toga posve je oslabio, te su ga često progonile velike boli u mozgu, a nastupila je i padavica. Boli su se razvile dotle, da je jednom stao vikati i razbijati oko sebe, kao da je bio izvan sebe, te su ga morali obući u žičanu košulju. Pomišljali su i na to, da bi mu otsjekli desnu ruku, jer su mislili, da bi njegove muke mogle dolaziti od toga, što mu je rastrgan živčani sistem desne ruke. No, Traynor nije htio o tome ni čuti; nikako nije dao svoje ruke.

Traynor je teški bolesnik, pa mu, kao takvomu, daju penziju, najprije 80%, zatim 100%, a na kraju 140%, stoga, što kao padavičar, mora trajno imati bolničara uza se.

Traynor je tako oslabio, da već nije nego živi mrtvac. Nekom kirurgu padne na pamet, da bi njegovo teško stanje moglo dolaziti od velike rane, koju je, još 1914., dobio na glavi, pa mu svjetuje, da bi se još jednom dao operirati. Traynor, budući da mnogo trpi, prima ovaj prijedlog, te se podvrgava i ovoj operaciji. Ali i ovaj put nikakve koristi, a nova šteta: novi otvor na lubanji ne će nikako da se zatvori, te mu moraju na ovaj otvor staviti metalnu ploču. Budući, da su bolesniku rastrgani živci desne ruke; ruka je paralizirana; lubanja otvorena, a sada je i padavičar, - proglašen je teškim ratnim invalidom. Kao takvoga šef bolnice "neizlječivih" na Mossley Hill-u čeka ga, da se prijavi, ali uzalud! Traynor je dosta, i previše čekao, da mu ljudi pomognu. A kad oni već ne mogu ništa, on će tražiti pomoć od Gospe Lurdske.

Odvraćaju ga liječnici i rodbina, jer da ne će izdržati put od 1.600 km. Sve, što će postići, jest, da će izgubiti penziju ratnog invalida, a valjda se ne će živ ni povratiti.

No, Traynor je odlučio u Lurd, te ide s hodočasnicima iz Liverpoola. Netom stiže u Lurd u Liječničkom uredu odmah predaje posvjedočenje triju liječnika, koji su ga nadgledali kroz osam godina. Ovi izjavljuju, da Traynor ima teške i.česte napadaje epilepsije; da ima paralizu desnih radijalnih, medijalnih i habitualnih živaca; atrofiju živaca u ramenu i na prsima; otvorenu lubanju s desne strane; ne može micati nogama i ne osjeća ih; nema kontrole nad svojim tijelom.

Veoma crna slika Traynorova tjelesnog stanja. Ipak ima tvrdu nadu, da će ga Gospa Lurdska ozdraviti.

Nose ga u lurdsku čudotvornu vodu. Ali bolničari, upozoreni,da je epileptičar, od straha, da ne nastane kriza u samoj vodi, dižu ga iz vode i nose natrag u bolnicu. Spava mirno, nema nikakvih napadaja. Osvanulo je jutro, a s njime i sreća za Jakova Traynora. "Sutra izjutra skočio sam iz svoga kreveta, priča on. Umio sam se i obrijao se sam, te sam izašao iz bolnice, na ovim mojim dvijema nogama. Preda mnom su uzmicali svi oni, prema kojima sam išao, da im pružim ruku, jer su mislili, da pred sobom vide utvaru.

Dr, Vallet, koji ga je pregledao odmah poslije ozdrav-

ljenja, kaže: "Ovdje se je dogodilo, što se nikada ne događa u prirodnoj medicini i kirurgiji. Za jedan čas nastala je obnova živčevlja, koje je bilo rastrgano; živci su za čas narasli koliko treba i srasli se baš ondje, gdje treba; odmah su počeli normalno raditi i reagirati; otvor se je na desnoj strani lubanje odmah i sasvim zatvorio."

Na povratku u Liverpool najprije je posjetio tri kirurga, koji su mu, prije nego je pošao u Lurd, dali posvjedočenje, da je teški invalid. Ovi sada, poslije nego su ga temeljito pregledali, daju opet zajedničko posvjedočenje, da više nema paralize, desna ruka potpuno je normalna, nema nikakve atrofije, sasvim su obnovljeni mišići na prsima i na rukama, i sasvim je zarastao otvor na lubanji.

Jakov Traynor bio je tako teški bolesnik, da neki nijesu htjeli vjerovati, da je ozdravio, poslije nego je zbilja sasvim ozdravio. Tako ni ministarstvo za penzije u Velikoj Britaniji, koje je nastavilo davati mu penziju kao neizlječivom, teškom invalidu. No, to ni najmanje nije smetalo Traynora, da bude sretan u potpunom zdravlju, te da, kao takav, sam upravlja svojim poduzećem za prevoz ugljena, i da sam, na svojim leđima, prenosi vreće ugljena, koje su bile teške i do sto kilograma, a nekada ih je prenosio i na treći kat!

Jakov Traynor, iz zahvalnosti prema Gospi Lurdskoj, svake godine sve do svoje smrti dolazi u Lurd da pomaže bolesnike ondje, gdje je Ona njemu povratila zdravlje.

Umro je 1943. godine.

(v. M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 103-111.; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? 1956. p. 50-53.)

E L I Z A B E T A D E L O T

Elizabeta Delot, učiteljica u Boulogne-sur-Mer, u sjevernoj Francuskoj, počela je osjećati neke neodređene smetnje u želucu, u mjesecu studenom 1924. Liječnik dr. Walloiy smatrao je, da je u želucu previše hlorhidrične kiseline, te je prema tomu propisao lijek. No, ovaj je malo pomagao, jer se je stanje pogoršavalo. Dr. Verny i Cherfils u Boulogne-sur-mer radioskopski utvrđuju, da je želudac spušten i da slabo radi, ali još nije bilo znakova ni čira ni raka.

Stanje Elizabete Delot bivalo je sve to gore. Lijekovi smiruju boli, ali samo začas, pojas za dizanje želuca ništa ne pomaže, bolesnica gubi 13 kilograma na težini od listopada 1924. do kolovoza 1925.

Pojavljuje se i izlijevanje krvi u probavne organe i sve to jača anemija. Dr. Wallois sada je uvjeren, da je čir ili rak u želucu.

Ljetnje praznike 1925., po savjetu liječnika, provodi na selu u potpunom miru. Mala korist i od toga! Dnevno povraća hranu, a teško može što i uzeti. Stoga u mjesecu

studenom 1925., prestaje raditi u školi. Dr. Verny i Cherfils ponovno je radioskopski pregledaju. Sada je diagnoza točna i određena: rak na donjem dijelu želuca, na onom dijelu, koji ga veže sa dvanaestercem. Rak se je toliko razvio, da je zatvorio ulaz iz želuca u dvanaesterac.

Elizabeta ima umrijeti, i to u najskorije vrijeme, ako kirurg ne otvori put, kojim će hrana iz želuca u crijeva. Dr. Wallois, vidi to, te je šalje kirurgu dru Houzel-u. Ovaj se boji poduzeti operaciju, jer je bolesnica veoma iscrpljena. Ali,budući da ne ostaje drugo, nego ili smrt ili operacija, to se dr. Houzel odlučuje za ovu, jer ipak ima nade, da će izdržati. On reže onaj dio želuca i duodenuma, koji je rak obuzeo i zatvorio, i čini novi otvor na donjem preostalom dijelu želuca, te ga veže sa gornjim otvorom preostalog crijeva. Hrana je imala prolaziti ovim novim putem.

Sve ovo moglo je pomoći samo časovito, kako su to za vrijeme operacije vidjeli i jedan drugome priznali dr Wallois i dr. Houzel. To su priznali i upravitelju škole Haffreinghe, gdje je E. Delot radila. Svjetovali su mu, neka potraži drugu učiteljicu, jer ova ne će živjeti niti godinu dana.

Liječnička predviđanja ubrzo su se stala i ostvarivati. Četiri mjeseca poslije operacije sve naglo kreće na gore. Rak je ponovno zahvatio onaj isti dio želuca na ulazu u duodenum, odakle je bio izrezan prvom operacijom, zahvatio je i gotovo sasvim zatvorio i novi prolaz iz želuca u crijeva, koji je učinjen u zadnjoj operaciji, razvio se je i dosegao do reza, koji je ostao na koži poslije prve operacije, te se je proširio i na jetra u većim izraslinama i na više mjesta. Malo kasnije, zapravo u mjesecu srpnju, sasvim je zatvorio novi prolaz iz želuca u crijeva, tako, te želudac nije primao nikakvu hranu, pa ni tekućinu. Po ljudsku sudeći, smrt je bila neizbježiva, i to, kroz najkraće vrijeme.

Tako je imalo biti, kad bi išlo po ljudsku. No, Božji računi znadu biti i drukčiji, pa su tako drukčiji bili i ovdje. Elizabeta Delot, kad joj ljudi već ne znadu pomoći, moli, neka je prenesu Majci Božjoj u Lurd. Dr. Wallois, iako preko volje, dozvoljava joj, jer misli, da je to njezina zadnja želja.

U Lurd stiže 31. srpnja, na smrt izmorena, živi kostur, ali zato puna pouzdanja u Onu, koja je rekla Bernardici: Hajde, napij se i umij na izvoru! Moli liječnike neka joj dozvole, da je odmah nose u čudotvornu Gospinu vodu. Oni se ustručavaju radi njezina veoma pogibeljnog stanja, jer je živi mrtvac, ali ipak dozvoljavaju na njezine velike molbe.

U času, kad je spuštaju u vodu, osjeti neopisive boli, kao da se sve u njoj lomi. To je trajalo samo koju sekundu. Netom je bolničarke počeše dizati iz vode, za jedan je čas, iznenada obuze neizreciva sreća i raspoloženje. Obuze je novi život, sama se oblači bez poteškoće i bez ičije pomoći. U isto vrijeme osjeti, što odavno nije osjetila; osjeti,

da je veoma gladna. Na povratku u prenočište najede se do sita, a da nije osjetila nikakve smetnje. Na povratku u liječnički ured, liječnici je pregledaju, te ne nalaze ni traga bolesti, koja ju je vukla u sigurnu smrt.

Kad se vraća kući, sva sretna, u vagonu je na nogama kroz 20 sati, obilazi bolesnike, te svima, koji dolaze k njoj, a svak hoće da je vidi, priča o svojoj protekloj bolesti, o sreći, koju sada proživljuje, te sa svima zahvaljuje Gospi Lurdskoj za zdravlje, koje joj je povratila.

Na povratku u Boulogne-sur-Mer dr. Cherfils moli je, da bi je još jednom radioskopski pregledao. Kao što su utvrdili liječnici u Lurdu, tako i dr. Cherfils utvrđuje tri stvari: Sasvim je nestalo raka, koji je bio zatvorio ulaz iz želuca u dvanaesterac, a iznova je narastao dio želuca i dvanaesterca, koji su bili izrezani; sasvim je nestalo raka, koji se je bio raširio po jetrima; sasvim je nestalo novog otvora, kojim je dr. Houzel bio povezao donji dio želuca i otvor crijeva.

U listopadu 1926. Elizabeta Delot, puna života i zanosa, preuzimlje svoju službu učiteljice, te svake godine, do svoje smrti 1942., kad je poginula od bombe, dolazi u Lurd sa hodočašćem, da pomaže bolesnike, kao dobrovoljna i anonimna bolničarka.

(v. Vallet, Lourdes, Comment interpréter ses guérison, 1929, p. 3-39.; - M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 111-116.; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? 1956, p. 52-54.)

M A R I J A T E R E Z I J A C A N I N

Roditelji Marije Terezije Canin iz Marseille-e (Marsej): umrli su od tuberkuloze, pa je i Marija Terezija već u mladim godinama na sebi osjetila ovu bolest. Tuberkuloza joj je zahvatila hrptenjaču, oboljela je od Pott-ove bolesti, te mora nepomično ležati u krevetu.

Tuberkuloza joj sada hvata i trbušnu opnu. Mora se podvrći operaciji, te joj u ovoj operaciji dižu i slijepo crijevo. Kad napušta bolnicu, mora na se staviti čelični prsluk, te ga nositi godinu dana.

Nešto se oporavlja, ali zakratko, jer joj tuberkuloza opet prodire u hrptenjaču i još neke dijelove organizma, pa opet mora u krevet.

God. 1947. tuberkuloza se širi velikom brzinom po organizmu, te je opet zauzela trbušnu opnu. Svi lijekovi ništa ne pomažu; bolesnica naglo mršavi i slabi. Vidi, da joj kod ljudi više nema pomoći, pa snuje, kako bi išla u Lurd. Dr. Sivan, njezin liječnik, nije toga mišljenja, jer je uvjeren, da se ne će vratiti živa, ako otide. Ali ipak popušta, budući da ona nikako ne odustaje.

Mariju Tereziju nose u vlak. Kad je unose u vagon, pozdravlja se sa svojima, pa im veli: Ili ću umrijeti, ili

ću se povratiti zdrava!

Upala trbušne opne tako je zahvatila, da se boje, da bolesnica može lako i brzo svršiti, tim više, što je dokraja iscrpljena.

Bolesnica ima veliko pouzdanje, da će Majka Božja učiniti svoje, kad već ljudi ne znadu i ne mogu. I nije se prevarila!

U samoj vodi još ne ozdravlja, ali osjeća, da je druga, raspoloženija; uvjerena je, da će sve dobro svršiti. Sutra izjutra oko 4 sata osjeća u sebi novi život; nešto je goni, da se ustane, a već mjesecima mora nepomično ležati! Sama se ispravlja i sjeda na krevet, sama se naginje naprijed i tako prigiblje hrptenjaču, sama traži i dohvata papuče, i sama se obuva, sama se diže i hoda na nogama, koje su pravi kostur. Jedna od bolničarka, koja se tu našla, priča kasnije: Čovjek bi rekao, da se mrtvac diže iz groba!

U Liječničkom uredu 6 liječnika ustanovljuju, da je hrptenjača gipka i da ne zadaje nikakve boli, isto tako trbušna opna i sve oko nje, pluća su sasvim u redu i zdrava, nestalo je fistule. Ukratko, kao što to ocjenjuje neki liječnik, liječnici su tu svojim očima gledali potpuno ozdravljenje, koje se časom dogodilo, koje nijesu znali protumačiti, koje ih je ostavilo kao izvan sebe.

Marija Terezija tako je jaka, da kroz ono nekoliko dana, što je još u Lurdu, njeguje bolesnike kao bolničarka.

I mršavila je brzo nestalo. Ozdravljenje je bilo 9. listopada 1947. Tada je težila 38 kg, a u lipnju 1948. god. već teži 55 kg. 6. listopada 1948. opet dolazi u Lurd. U Liječničkom uredu 33 liječnika izjavljuje, da je sasvim ozdravila, te da liječnička znanost ne zna objasniti njezino ozdravljenje.

(v. J. Belleney, Guérisons de Lourdes, 1955, p. 77-78.; - M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, 155-159; - A. Deroo, Lourdes, Cité des miracles ou marché d'illusion, 1956, p. 187.; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? 1956, p. 61-63.)

G E R T R U D A F U L D A

Gertruda Fulda i njezina sestra Ruta bile su dobro poznate u Beču, jer su radile u bečkom kazalištu. God. 1937. došle su u Milan, da dadu niz predstava, koje su na veliko oglasile i novine i štampa. Ali se iznenada Gertruda poče osjećati neraspoložena, umorna. Mislila je da je to od putovanja. Osjećala je neke neodređene boli, koje nikako nijesu prestajale.

Za vrijeme prve predstave nastupila je akutna upala slijepog crijeva, apendicitis, te Gertruda, od velike boli, pada na pod. Trebala je smjesta na operacioni stol, gdje liječnici ustanovljuju, ne samo perforaciju slijepog crijeva, nego i upalu trbušne opne, peritonitis.

Pod liječničkom njegom pomalo je prizdravila, te već misli na svoj posao. Kad iznenada, za vrijeme javnog nastupa, opet pada na pod, kao prebijena. Liječnici ustanovljuju nephritis, upalu bubrega. Ova upala, a s njome i gnojenje, uhrzo je zahvatila i bubrege, i sve oko i iznad bubrega, te tako i iznadbubrežne žlijezde. Ove žlijezde imaju odlučnu ulogu u našem organizmu, izlučuju nadbubrežne hormone, koji su nenadoknadivi za život; bez njih je organizam osuđen na smrt.

Engleski je liječnik Thomas Addison (1672-1719) otkrio ove žlijezde i objasnio, kako one obole, pa se stoga bolest ovih žlijezda zove Addisonova bolest. Nju je eto, dobila i Gertruda Fulda, koja joj je ubrzo i nefaljivo imala podleći.

Prenose je u Beč, gdje na njoj izvode dvije operacije: na bubrezima i na mjehuru. Ali bolest ne prestaje, naprotiv, sve je to gore! Liječnici joj produžuju život injekcijama hormona, ali dr. Kline, koji je nad njom vodio brigu u Radenskim toplicama, ne krije pred Gertrudinom rodbinom, da je to za nju zadnja zima.

I zbilja, svršetak se naglo primicao, baš gigantskim koracima, kako piše neki liječnik. Ona je već spadala među one, koji umiru. Na nagovor svoje bake stala se je baviti mišlju, da bi pošla u Lurd. Čitajući neke knjige o maloj Bernardici i o lurdskim ozdravljenjima, odluči se na to, te zamoli, da je tamo prevezu. To je bilo 1950. Držale su je na životu injekcije hormona, te je stigla u Lurd, ali jedva živa.

Bilo je ljeto, mjesec srpanj, vrijeme velikih hodočašća, pa je mnogo liječnika tih dana bilo u Lurdu. 10. srpnja, u času, kad su Gertrudu donijeli u Liječnički ured, bilo ih je mnogo u uredu. Oni su uvjereni, da je njezino zdravstveno stanje veoma teško i veoma pogibeljno, te ne dozvoljavaju, da je nose u kupke, ma da ona to želi i moli. No, zato će sada štrajkovati: budući, da joj ne dadu, da se posluži Gospinim lijekom, ona više ne će ljudskih lijekova ni injekcija hormona, jer joj to sve ionako ništa ne pomaže.

Liječnicima sada nije druge bilo, nego popustiti, te 8. kolovoza Liječnički ured dozvoljava, da je prenesu u lurdsku vodu.

Liječnici kažu, da je ona na izdisaju, ipak je prenose i spuštaju u vodu, a Gertruda u njoj uskrisuje u jedan čas: svih boli nestaje, krvna zrnca su u normalnoj količini, bubrezi, mjehur, jetra rade savršeno, nestaje upale bubrega i nadbubrežnih žlijezda; ove su se odmah i sasvim obnovile te proizvode hormone, koji su nužni za život, a koje su dosada injekcijama umjetno ubacivali u organizam. 16. kolovoza 1950. godine, Liječnički ured potvrđuje ovo ozdravljenje: nestalo je svih znakova bolesti, Gertruda Fulda u tren oka ozdravila je, iako je prestala uzimati bilo kakav lijek. 20 liječnika izdaju posvjedočenje, da od časa ozdravljenja u lurdskoj vodi Gertruda nije primila niti jednu injekciju hormona.

Dr. Kline, koji je mislio, da Gertruda ne će preživjeti

zimu, kad se ona zdrava vraća iz Lurda u Beč, piše, da je za nj veliko veselje, kad znade, da je tako težak i beznadan slučaj Addisonove bolesti mogao se izliječiti u Lurdu tako, da je svako drugo liječenje moglo prestati, te da se je bivša teška bolesnica mogla odmah dati na posao. Jer Gertruda, iako više ne nastupa u kazalištu, ipak je u nekoj bečkoj tvornici platna dnevno na nogama pred strojem za pletenje.

Ozdravljenica je opet došla u Lurd 20. kolovoza 1952. godine, gdje su liječnici samo mogli opet potvrditi ono, što su izjavili pred dvije godine, a to je, da je Gertruda Fulda sasvim ozdravila, te da se bolest nije nikako povraćala.

Poslije nego su lurdske i pariske liječničke komisije izjavile, da se ozdravljenje Gertrude Fulda nikako ne može objasniti onim, što znade medicinska znanost, bečki nadbiskup kardinal Innitzer, u travnju 1955. proglasio je, da je ona čudom ozdravila.

(v. J. Belleney, Guérisons de Lourdes, 1955, p. 111-114; - M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 159-165.; - A. Deroo, Lourdes Cité des miracles ou marché d'illusions, 1956, p. 136-139.; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes, 1956, p. 63-65.)

P A V A O P E L L E G R I N

Pavao Pellegrin služio je kao kolonel u francuskoj vojsci u Indokini. Kad se 1948. god. vratio u Francusku, počeo je osjećati neke neodređene boli u crijevima. No, on ne daje tome veće važnosti, jer je već u Indokini, trpio od dizenterije, pa tome pripisuje i ove smetnje.

Smetnje, međutim, ne prolaze, kao što su znale proći, nego postaju sve to jače, dok nijesu postale nepodnošljive. Liječnici u Pomorskoj bolnici u Toulon-u odmah pomišljaju, da bi se moglo raditi o bolesti jetra. Liječe ga, ali nikakva uspjeha. Nato se on obraća drugim liječnicima, i to dru Bernu-u i dru Pierre-u. I ovi odmah zaključuju, da su jetra ugnojena, a to je utvrdila i igla: na ubod igle stane curiti gnoj, u kome su bile klice stafilokokusa. Stoga liječnici zaključuju, da ga treba odmah operirati, pa tako i rade. Ustanovljuju, da se je gnoj u jetrima sakupio u velikoj mjeri.

Dosada sve ide dobro. Pellegrin se oporavlja dosta brzo. Ali to ne traje dugo. Najednom opet osjeti smetnje oko jetara. Na rez, koji je ostao od zadnje operacije, poteče nekoliko ugnojenih kapljica, a i temperatura odmah se javlja i naglo raste.

Sve je to znak, da je stvar opet ozbiljna. I zbilja, radiografski utvrđuju, da je tu fistula u vezi sa jetrom, koja je eto probila kroz kožu i zabola se duboko u sama jetra.

Kod kuće mora često previjati, jer gnoj neprestamo curi; a usto mora tri puta tjedno i u bolnicu na previjanje.

Sve liječenje, međutim, ne pomaže nimalo. Ne koriste ni kinin ni streptomicini.

Sada Pellegrin odlučuje tražiti lijeka u Majke Božje Lurdske. Narodno će hodočašće u Lurd za Gospu Rozaricu, pa s njime će i Pellegrin, u pratnji svoje žene.

Prvi put ulazi u lurdsku vodu 2. listopada 1950. godine. Nije ozdravio. No, što nije bilo danas, bit će sutra. 3. listopada opet ide u kupatilo. Ovaj put osjeti, da je voda svježa, te ga obuze neko ugodno raspoloženje. Dalje o tom ne misli. Ali uvečer, kad je imao previti ranu, na veliko začuđenje i svoju i ženinu sreću opazili su, da više ne gnoji. Gnoj se ne pojavljuje ni sutradan, temperature je sasvim nestalo; sasvim je nestalo i otekline, koja se bila izdigla tamo, gdje je bilo rezano za prve operacije. Nema više ni rane, koja je sinoć bila razvaljena i rastrovana. Tu je sada nova, svježa i ružičasta koža.

Pellegrin, međutim, ne će da ikomu što govori prije nego čuje, što će na sve ovo, dr. Pierre, onaj, koji je, sa drom Bernu-om, bio ustanovio, da su jetra ugnojena, a koji nije znao, da je Pellegrin bio u Lurdu.

Kad on dolazi k liječniku, ovaj će mu: Dakle, kolonele, opet ćemo previjati, zar ne?

E, pa naravno, odgovara mu Pellegrin sa zadovoljnim smiješkom.

Dr. Pierre odvije zavoje, pa će, vas u čudu: Ali, kolonele! Pa što ste vi to stavljali na vašu ranu? Nema više ništa! Nema gnoja, nema fistule, sve je zatvoreno, što ste to radili?

Vraćam se iz Lurda! ukratko i radosno će mu Pellegrin. Što vam se čini?

Što mi se čini? Ta, to je čudo!

A tim je ukratko i točno kazao ono, što se dogodilo!

To je potvrdilo i radioskopsko ispitivanje, ono, koje je bilo utvrdilo, da je to bila fistula, kroz koju je gnoj curio, a sezala je duboko u jetra. Sada opet radioskopija utvrđuje, da je sasvim nestalo fistule, koja se je opirala svakom liječenju, kao što je utvrdila i to, da su jetra sada sasvim u svome normalnom položaju.

Ovo je bilo u listopadu 1950. godine. A 10. listopada 1951. g. Pellegrin dolazi u Lurd na pregled. 6 liječnika u Liječničkom uredu nalaze, da je zdravlje još uvijek u veoma dobrom stanju. 8. listopada 1952. godine, Pellegrin je opet u Lurdu, gdje ga pregledava 29 liječnika, te, oslanjajući se na posvjedočenja i nalaze onih liječnika, koji su ga pregledavali i nastojali izliječiti prije iznenadnog ozdravljenja u Lurdu, izjavljuju, da je ozdravljenje savršeno, te da se ne da objasniti znanjem i sredstvima, kojima raspolaže medicinska znanost.

Da iskaže svoju veliku zahvalnost Bogu i Lurdskoj Djevici, Pavao Pellegrin svake godine dolazi u Lurd da pomaže bolesnicima za vrijeme velikih hodočašća.

(v. M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 167-171.; - A. Deroo, Lourdes, Cité des miracles ou marché d'illusions, 1956, p. 189.)

E V A Z I J E G A N O R A

Evazije Ganora, iz Santo Giorgio, kod Monteferrato u Italiji, obolio je od upale limfne žlijezde ispod lijevog pazuha, u vezi sa veoma pogibeljnim Hoodking-ovim granulonom, ima veoma jaku hipertrofiju jetre i slezene, i ognjicu, koja za četiri mjeseca nikako ne popušta. Radi svega ovoga posve je smršavio. Čim su liječnici, profesori Fillibaldi iz Aleksandrije, Storti iz Pavije i Gianfulmo iz Genove otkrili njegove bolesti, nastojali su mu pomoći, ali bez ikakva uspjeha, jer se granulom već bio raširio po jetri i slezeni. 22 puta primio je transfuziju krvi, što mu je smrt samo odgađalo, a oporavka nije bilo.

Dolazi u Lurd u posve teškom stanju. Hoće, da se malo pridigne na krevetu, ali pada u nesvijest. Traži pošto po to, da ga nose u lurdsku vodu, pa mu želju i uslišavaju. Netom ga spuštaju u vodu, osjeća, da ga obuzimlje velika vrućina; osjeća, da ga prožimlje novi život; iz vode izlazi zdrav. Ne nose ga, kao što su ga bili donijeli pred nekoliko časa, sam ide na svojim dvjema nogama, a da ga nitko ne pridržaje. Liječnici ga pregledavaju i nalaze, da su jetra i slezena sasvim u redu, ognjice je sasvim i začas nestalo, a tako je prestala i upala limfne žlijezde ispod pazuha. Tako je snažan i raspoložen, da već sutra obavlja pobožnost Križnog puta uz Kalvariju. Trećeg dana prenaša i prevaža bolesnike.

U Liječničkom uredu izjavljuju, da su i jetra i slezena sasvim u redu i da je nestalo svih zlokobnih izraslina. Gore spomenuti profesori Fillibaldi, Storti i Gianfulmo, koji su, kao liječnici, bili ispravno sudili, da mu nema lijeka, te da je smrt sigurna, sada, kad se Ganora povratio iz Lurda, mogli su samo ustanoviti potpuno ozdravljenje; i ustanovili su.

Poslije svih ovih liječničkih izjava Mgr Angrisani, biskup u Casale-Monferrato, 31. svibnja, 1955. godine, proglasuje, da se je ovo ozdravljenje Evazija Ganore dogodilo čudesnim putem.

(v. J. Belleny, Guérisons de Lourdes, 1955, p. 114-116; - M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957, p. 171-173.)

P O K U Š A J I T U M A Č E N J A

Ma da je jasno iz samih ovih nekoliko iznesenih ozdravljenja - a ovakovih ima zabilježenih oko četiri tisuće - da to priroda, po svojim zakonima, niti radi niti može raditi, bilo je ljudi, koji nijesu htjeli vidjeti uzrok ovih ozdravljenja ondje, gdje on zbilja jest, pa su se hvatali svega, samo da bi tako ostali u prirodi, a da ne bi morali gledati na Boga i na Majku Božju. Tako su se krili jedni za lurdsku vodu, a drugi opet za sugestiju, a drugi opet za neke nepoznate prirodne zakone. Pogledajmo malo s kojim uspjehom.

L I J E Č I L I L U R D S K A V O D A ?

Izvor lurdske vode nastao je 25. veljače god. 1858., za vrijeme devetog ukazanja. Tamo smo opisali kako je to bilo.

U lurdskoj vodi ozdravljaju sve bolesti

U ovoj vodi bivaju najveća ozdravljenja u samom Lurdu i po svemu svijetu. Nema bolesti, koja joj se opire, dakako, ako Bog hoće, da se ozdravi. Na sami doticaj lurdske vode tuberkuloza u trećem stupnju u jedan čas nestaje; sasvim razrušena pluća u jedan mah se zatvaraju; časom nestaje raka i svih tumora, koje on stvara gdje mu drago izvani i unutra, sve rane i svi prelomi odmah se zatvaraju i zarašćuju; potpuni slijepci odmah progledavaju; upala ždrijela (pharingitis), upala jednjaka (oesephagitis), upala želuca (gastritis), upala crijeva (enteritis), upala slijepog crijeva (apendicitis), upala trbušne opne (peritonitis), upala dušnica (bronchitis), upala pluća (pneumonia), upala podrebrice (pleuritis), upala grkljana (laryngitis), upala bubrega (nephritis), kamenac u bubrezima, bolesti hrptenjače, sve bolesti mozga, sve bolesti kostiju, sve bolesti zglobova, sve bolesti očiju, sve bolesti ušiju, upala nosnih šupljina, upala sinusa, u jednu riječ: nema nijedne bolesti, koja u lurdskoj vodi ne iščezava za jedan čas. A zašto je to i otkuda je to? - Zato, jer je to lijek, koji nam daje Ona, koja je Majka Gospodara i zdravlja i bolesti, koji je stvorio i naše tijelo i njegove organe, koji je stoga i Gospodar ozdraviti ih, ako i kada hoće i komu hoće, koji se zato može služiti sredstvima, kojima hoće, baš kao što se ovdje služi lurdskom vodom, koja u sebi kao voda, nema nikakve snage, da ozdravlja, ali ipak ozdravlja zato, jer ju je zato izabrala Majka Božja.

Ma da se ova čudesa događaju u lurdskoj vodi usred bijelog dana, ipak se je našlo ljudi, kojima je padalo na pamet, da ova čudesa ne čini Majka Božja, nego da ona bivaju stoga, što lurdska voda ima u sebi neku ljekovitu moć.

Baš kao što Židovi nijesu htjeli priznati, da naš Spasitelj čini čudesa snagom Božjom, nego su govorili, da ih čini pomoću Belzebuba, poglavice đavolskoga. Ali kao što Isus začepi usta nevjernim Židovima, kad im odgovori: Ako ja u ime Beelzebuba izgonim đavle, onda đavao sam ruši svoju kuću. Isto tako stručnjaci u poznavanju vode ispitali su, analizirali su vodu i sa fizikalnog i sa kemijskog i sa bakteriološkog gledišta, te su ustanovili, da u njoj nema ništa, što bi moglo liječiti, te su tako začepili usta onima, koji su pomišljali, da lurdska voda ozdravlja nekom svojom ljekovitom snagom.

Kemijska analiza

Ondašnje općinsko vijeće u Lurdu, preko svoga načelnika Lacadé-a, poslalo je lurdsku vodu na analizu Filhol-u, najvećem stručnjaku i profesoru kemije na prirodoznanstvenom fakultetu u Tuluzi. Ovaj je vodu analizirao, pa evo što odgovara: "Ja niže potpisani, profesor kemije na prirodoznanstvenom fakultetu u Tuluzi, profesor za farmaceutiku i toksikologiju na medicinskoj školi u istom gradu..... svjedočim, da sam analizirao vodu s izvora, koji je provreo u nekoj spilji u blizini Lurda, te da sam dobio slijedeći rezultat....." Poslije nego je nabrojio kemijska i fizikalna svojstva ove vode, zaključuje ovako: "Iz ove analize slijedi, da voda iz lurdske spilje ima takve sastojine, da je možemo smatrati kao pitku vodu, sličnu većini voda, koje nalazimo na brdima, gdje ima dosta kalciuma.

U ovoj vodi nema nikakvih aktivnih svojstava, koja bi joj davala kakvu terapeutsku vlastitost. Može se piti bez smetnje."

Tuluza, 7. VIII. 1858. Filhol

Prof. Filhol ovaj izvještaj lurdskom načelniku popratio je slijedećim pismom: "Soli, koje analiza nalazi u ovoj vodi, bar po onomu, što nas uči sadanja znanost nikako ne mogu objasniti izvanredne učinke, o kojima se tvrdi, da su postignuti uporabom ove vode." /1/

Da bi se ustanovilo, da se nijesu promijenile sastojine vode od 1858. do 1934. godine, opet ju je analizirao dr. Moog, profesor kemije na medicinskom fakultetu u Tuluzi. Evo njegovog rezultata: S kemijskog gledišta ova voda ima sastavine dobre pitke vode." /2/

Tuluza, 11.VII.1934.

Dr. Moog
Prof. kemije na med. fakultetu.

/1/ Dr. Vallet, La verité sur Lourdes et se guérisons miraculeuses (1944) 173-179.
/2/ Dr. Vallet, o. c., 184-185.

Radioaktivna i bakteriološka analiza

Poslije nego je Becquerel, 1906. g., otrkio radioaktivnost elemenata, mogao bi netko pomisliti, da lurdska voda, valjda, ima neku radioaktivnu snagu te da time proizvodi vanredna ozdravljenja. Stoga ondašnji tarbski i lurdski biskup Schöpfer 1915.g. povjerava dru Nodon-u, stručnjaku za radioaktivna pitanja, da lurdsku vodu ispita pod tim vidom. Dr. Nodon ovako zaključuje svoje istraživanje: "Iz ovog ispitivanja, koje smo izveli 27. i 28. srpnja 1915.godine, u dobrim uslovima, možemo zaključiti, da voda iz spilje ne pokazuje nikakvu naročitu radioaktivnost, ili, drugim riječima, da u ovoj vodi nema nikakve radioaktivne sastavine," /3/

Lurd, 28.VII. 1915. dr. Nodon

Dr. Vallet, predsjednik Liječničkog ureda u Lurdu, godine 1938., zamoli profesora Lepape-a, profesora na College de France, da bi on ispitao, da li u lurdskoj vodi ima kakvih radioaktivnih elemenata. Prof. Lepape se je primio, ispitao je vodu, te ovako zaključuje svoj izvještaj: "Molim vas lijepo, da primite izvještaj u vezi sa količinom radioaktivnosti, koju sam ja tražio u vodi, koju ste mi poslali. Pretražujući mijesam mogao naći nikakav radioaktivni elemenat. Stoga, što se tiče radioaktivnosti, voda je sasvim obična." /4/

Paris, 16.XI.1938. A. Lepape

I prof. Kliewe, s higijenskog instituta u Mainzu,1952. analizira vodu, da ispita njezine sastavine. U izvještaju kaže: "Voda sa izvora bistra je i bez boje.....; prema rezultatima kemijske i bakteriološke analize možemo reći, da joj se nema što prigovoriti sa stanovišta higijene. Nema nikakve radioaktivnosti....." /5/

Lurdska voda - posve obična voda

Prema zaključcima svih ovih stručnjaka voda sa Bernardičina izvora posve je obična voda, nema nikakvih mineralnih, terapeutskih svojstava, niti se u ičemu razlikuje od ostalih običnih pirenejskih voda. To su, uostalom znali i oni, koji su ustima govorili, da ova voda liječi pomoću kakvih kemijskih sastavina. Znali su oni dobro, što su to mineralne vode i mineralna liječilišta. Znali su oni dobro, da svaka od mineralnih voda, ima neku specijalnu mineralnu sastojinu, te stoga, da ove mineralne vode, baš radi ove specijalne mineralne sastavine, u n e k o j , ali samo u n e k o j bolesti, poslije d u ž e upotrebe ove vode,

---

/3/ Dr. Vallet, o. c., 185.
/4/ Dr. Vallet, o. c., 185-187.
/5/ v. A. Deroo, Lourdes, cité des miracles ou marché d'illusions (1956) 70.

n e š t o , i to p r i v r e m e n o pomogne i olakša, ako uopće pomogne i to nešto; jer se često jednako osjećaš p o s l i j e , kao što si se osjećao i p r i j e liječenja. Nema nigdje nijedne mineralne vode, koja bi za j e d a n č a s , k o n a č n o , i trajno ozdravljavala, pa i lakše vrste bolesti, da i ne govorimo, da na svijetu nema nijedne mineralne vode, koja bi bila za sve vrste bolesti.

Izuzetak je, evo, lurdska voda sa Bernardičina izvora. Dok druge mineralne vode imaju po koje mineralno svojstvo, pa stoga n e g d j e , n e š t o , p r i v r e m e n o, mogu pomoći u k o j o j specijalnoj vrsti bolesti, lurdska voda nema n i k a k v a terapeutskog svojstva, n i k a k v e specijalne mineralne sastavine, n i u č e m u se ne razlikuje od ostalih pirenejskih običnih voda, a ipak ne pomaže samo u kojoj lakšoj bolesti, nego u j e d a n č a s , t e m e l j i t o , d e f i n i t i v n o, r a d i k a l n o , z a u v i j e k , povraća bolesnika u prvašnje najzdravije stanje, ozdravlja s v e i n a j t e ž e bolesti, kako smo vidjeli malo prije.

Budući da lurdska voda nije nikakva mineralna, ljekovita voda, a ipak tako ozdravlja svaku vrstu bolesnika, pitamo: Odakle joj taka i tolika moć? Osobita, čudotvorna moć lurdske vode odatle je, što je ona lijek u rukama osobitoga specijaliste, same Majke Božje Lurdske, koja je Majka Onoga, koji zapovijeda svim bolestima, kao što im je zapovijedao, kad je hodao po ovoj našoj zemlji. Spasitelj naš, kao da je htio, da na zapovijeda Njegove Presvete Majke čudesnim putem proteče lurdska voda, tako, da proslavi svoju Majku, svojom Božanskom moći u ovoj vodi čini sva ova velika i divna čudesa.

S U G E S T I J A

Ima ljudi, koji, kad čuju spominjati čudesna ozdravljenja odmahnu rukom i kažu: to radi sugestija. Ona je za njih sigurno utočište; misle, kad su spomenuli sugestiju, da su odgovorili na pitanje: kako bivaju lurdska ozdravljenja, tko je njihov uzrok.

Kao što je dobro poznato, u ovom slučaju sugestija je u tomu, da netko uvjeri sebe ili ga uvjeri netko drugi, da je već ozdravio ili da će sigurno ozdraviti. Prema tome, prva se zove autosugestija, a druga heterosugestija.

Da možemo dobro odgovoriti, da li sugestija može nešto proizvesti u ozdravljenju koje bolesti; ako to može, gdje, što i koliko može. Moramo prije svega znati o kojim vrstama bolesti se radi.

Kad psihijatri i liječnici o tome govore, razlikuju dvije vrste bolesti: živčane ili funkcionalne i organske bolesti. U živčanim bolestima ni jedan organ nije ozlijeđen, nigdje nema nikakve rane, sve je na svome mjestu, samo organ ne radi zbog umora, prevelike napetosti, a ne s kakva organskog nedostatka, jer organi su sasvim u redu. Nešto slično, kao kad se ura zaustavi, ali ne stoga, kao da je u njoj nešto puklo ili oštećeno, nego jedino, što se podvukao trun prašine te sve zaustavio. U organskim je bolestima sasvim drugo: organizam je manje ili više ozlijeđen: čir, rak, tuberkuloza, slomljena ruka, uništen očni živac, itd.

Kad smo razdijelili bolesti na ove dvije velike skupine, možemo lako i točno odgovoriti, može li sugestija što u njima pomoći.

Sugestija i živčane bolesti

Biološki zakoni, a to su prirodni zakoni, nikako ne dozvoljavaju, da se preko njih prelazi, kad se radi o umnožavanju stanica; oni traže v r i j e m e . Stoga najveći psihijatri i dnevna liječnička praksa tvrde, da sugestija nešto može pomoći, u liječenju bolesti, ali jedino i isključivo u liječenju ž i v č a n i h ili f u n k c i o n a l n i h bolesti. Psihoterapija, a tu spada i sugestija, ono, što može, moež u živčanim bolestima, piše Bernheim, vođa nansijske psihijatrijske škole. /1/ - Prisiljen sam opet reći, piše P. Janet, nešto, što je utvrđeno, a što je privuklo moju pažnju od početka mojih nauka. Praktične razultate s pomoću hipnotizma i sugestije nalazimo samo u liječenju histeričnih, živčanih bolesti. /2/

Sugestija može pomoći s a m o u živčanim bolestima, ali i tu samo u n e k i m a , a u n e k i m a ne može n i š t a . To opet odlučno tvrde najveći psihijatri i li-

---

/1/ Bernheim, Hypnotisme, suggestion, psychothérapie (1903) 319.

/2/ P. Janet, Les médications psychologiques (1919) 338.

ječnici. Tako je neurastenija najčešće neizlječiva, ako je hereditarna ili ako živčani sistem nije u redu razvijen, kaže spomenuti Bernhaim. /3/

On nabraja mnogo živčanih oboljenja, u kojima sugestija ništa ne pomaže. Tako ih nabraja osam iz područja mozga; dvanaest iz područja hrptenjače; šest iz područja perifernih živaca; dvanaest iz područja srca, trbuha i crijeva ; šest iz područja duševnih oboljenja, među koje spadaju : strah, obsesija, agorafobija, mora, itd.

Neiscrpljiva je lista, piše on, ovih mnogostrukih, zamršenih, promjenljivih pojava, koje se, većom ili manjom oštrinom, obore na ove nesretne žrtve, na očaj njihovih obitelji i njihovih liječnika. /4/ "Pokušao sam toliko puta izliječiti melankoliju, hipohondriju, obsesiju, maniju, umišljenost, da te netko proganja, a n i k a d a nisam uspio." /5/ - S ovim se slaže spomenuti P. Janet, koji piše, da u mnogim slučajevima kod histeričnih bolesnika sugestijom nije mogao ništa uspjeti. /6/

A i u ovim živčanim bolestima, u kojima sugestija može n e š t o pomoći, pomaže poslije velikog nastojanja i samo za k r a t k o vrijeme. Opet je Bernheim, koji to tvrdi. Poslije kratkog vremena bolest se ponovo vraća u svoj svojoj žestini; bolesnici i liječnik, da, i sam liječnik, gube pouzdanje u sugestivno liječenje; nesretnici trče od jednog do drugog specijaliste, vuku svoju bolest po svim mineralnim vodama..... Ovo je žalosna odiseja mnogih živčanih bolesnika. /7/ Liječenje sugestijom, piše P. Janet, najčešće pomaže samo časovito. /8/

Na to je bio upozorio veliki njemački psihijatar Hoffmman još prije Bernheim-a i P. Janet-a. Općenito mišljenje, kaže on, pripisuje veoma veliku moć terapijskim učincima sugestije na živčane bolesti; dakle imamo pravo čuditi se, što liječenje samomšugestijom nema trajnog uspjeha, osim u veoma rijetkim slučajevima. S v a k i p u t kad sam se trudio da pomognem u sličnim bolestima (a ja sam se oko toga godinama mučio), nijesam mogao postići nego prolazne učinke. /9/

S ovim malo postarijim slažu se i noviji psihijatri. "Ova metoda gotovo uvijek je beskorisna u liječenju živčanih bolesnika, osim valjda onih, koji su histerični", piše Austegesilo. /10/ "Koliko je u našoj znanosti danas poznato, izgleda da sistematska terapijska sugestija nema nego posve ograničene učinke u liječenju živčanih bolesti"kaže H.Baruk/l

---

/3/ Bernheim, l.c., 337.
/4/ l. c., 336.
/5/ l. c., 340.
/6/ P. Janet, l. c., 339.
/7/ l. c., 339.
/8/ l. c., 339.
/9/ kod:Bertrin,Histoire critique des événemets de Lourdes (1913), 189.
/10/ Austegesilo, Manuel de psychthérapie pretique (1940)45.

Sugestija i organske bolesti

Kao što smo vidjeli, stručnjaci za duševne bolesti priznaju, da u mnogim živčanim bolestima sugestija ne može ništa pomoći, a može samo u nekim, i to poslije velikog i opetovanog napora, a i to za kratko vrijeme, pa se bolest opet povrati u istom i jačem stupnju. Ali u o r g a n s k i m oboljenjima, a to je ondje, gdje je organizam manje ili više narušen, sugestija ne pomaže n i š t a . Bernheim ovo priznaje na sva usta. Ako sugestija i pomogne nekada nešto u živčanim bolestima, ne pomaže ništa, ako je organizam povrijeđen. /12/ Sugestija ne popravlja iščašeno udo; ne može učiniti, da padne otok s zgloba, koji je otekao od reume; ne može učiniti, da nestane upale niti obustaviti, da se izraslina ili skleroza dalje ne razvija. Sugestija ne ubija mikrobe, ona ne čini, da zaraste čir na želucu. Ona ne može sugerirati klicama tuberkuloze da iščeznu. Ona ne zaustavlja bolest, da se ne razvija po organizmu. /13/ "Ne može se izliječiti, nego ono, što se dade izliječiti. Sugestija ne može obnoviti ono, što je porušeno." /14/ -

Bilo se jednom pročulo, da je Bernhein, taj glasoviti sugestioničar i šef škole u Nancy-u sugestijom postigao, da se časom zatvori neka rana. Prof. Gentilhomme pođe da ga pita, da li je to istina. Bernheim se slatko nasmije te mu odgovori: "Ne, ja ne činim čudesa!" /15/

Iako sugestija ne može nimalo neposredno djelovati na sami ozlijeđeni dio organizma, da ga izliječi, ipka može nešto pomoći zaobilaznim putem. U najboljem slučaju sugestija bi mogla djelovati na učinke bolesti, kao što je, na pr., besanica, kašljanje. Ako sugestija bude mogla toliko učiniti, da bolesnik bolje spava, da ne kašlje ili manje kašlje, ta okolnost će onda povoljno djelovati, te će se bolesnik lakše oporavljati. Sugestija može djelovati i na duševno raspoloženje bolesnika. Ako joj uspije da digne neraspoloženje, nepouzdanje, strah, već tim ulijeva pouzdanje i vedrinu, a to dobro djeluje na živčani sistem, a sve ovo zajedno onda dobro djeluje i na ranjene dijelo, da lakše i brže ozdrave. Živčani sustav u vezi je sa probavnim sustavom. Ako živčani sustav nije u redu, to se lako može odraziti i na probavnom sustavu. Ako se uspije sugestijom popraviti živčano raspoloženje, time će se djelovati i na probavni sustav, koji će malo bolje i normalnije dostavljati hranu cijelom organizmu, a, dakako, i ozlijeđenim dijelovima. I tako sugestija, ako što uspije preko živčanoga na

---

/11/ H. Baruk, Psychiatrie médicale (1938) 431.; - Psychiatrie morale expérimentale (1945) 100.
/12/ l. c., 320.
/13/ l. c., 325.
/14/ l. c., 352.; - v. Vallet, Lourdes. Comment interpréter ses guérisons (1929) 160-162; - Zacchi, Il miracolo (1923) 517-521.
/15/ v. Zacchi, l. c. 520-521.

probavni sustav, tim već pomaže i ranjenim djelovima. No, ovo je sve samo zaobilaznim putem, posredno, ali nimalo ne može djelovati neposredno na sami ozlijeđeni dio.

U Lurdu bilježe ozdravljenja samo od organskih bolesti

Kako smo vidjeli, sugestija može pomoći samo u nekim živčanim bolestima, i to nakon velikog truda, polagano i za kratko vrijeme, dok nije n i k a d a neposredno, časom izliječila ma kakvu o r g a n s k u bolest.

A u Lurdu vode računa s a m o , i s k l j u č i v o o ozdravljenju od o r g a n s k i h bolesti: ako je rak uništio nos, usne i lice, kao što je bilo u Marije Lemarchand, koju Zola zove gđa Rouquet; ako je tuberkuloza izjela pluća do zadnjeg stupnja, kao što je to bilo u Marije Lebranchu, koju Zola u romanu naziva Grivota; ili kod sestre Marije iz Asiza ili kod Gabrijela Pochet (1928); kod Ivone Mondine (1928); kod Alberta Dessailly (1928); kod Germane Desfontis (1928); ako je nestala tuberkulozna upala trbušne opne (peritonitis), kao kod Suzane Gestas (1927); kod Marije Heuschen (1928); ako je velika rana zahvatila i rastvorila svu desnu nogu, kao kod Joahime Dehant; ili je izjela i zatrovala petu, kao kod Klementine Trouvé; ako je rak razvalio želudac, crijeva i jetra, kao u Elizabete Delot; ako su uništene nadbubrežne žlijezde i ugnojeno sve oko bubrega, kao što je u Gertrude Fulda (1950); ako su prelomljene obje kosti ispod koljena, izlomile se i skratile za tri centimetra, rana se naokolo razvalila kao što je u Petra de Rudder-a, koji je ozdravio, ne u samome Lurdu, nego u Oosta-cker-u, svetištu Majke Božje Lurdske u Belgiji, itd. Ovako teških bolesnika i bolesti svih vrsta mogli bismo nabrojiti preko četiri tisuće, jer dokumenti o njihovim teškim bolestima i ozdravljenju nalaze se u Liječničkom uredu u Lurdu. A velik je broj i onih, koji su ozdravljali od ovako teških bolesti, a nijesu imali svih dokumenata, pa ih Liječnički ured nije mogao unositi u svoje spise.

O ovim i ovako teškim bolesnicima vodi se računa u Liječničkom uredu u Lurdu. Kad je govor o ozdravljenjima u Lurdu, misli se i govori jedino i isključivo o ozdravljenjima od o r g a n s k i h bolesti, kao što su one gore navedene. To ne znači, da u Lurdu ne ozdravljaju i oni, koji boluju od živčanih, funkcionalnih bolesti. Naprotiv, u Lurdu ozdravljaju i bolesnici ove vrsti, i oni zahvaljuju Bogu i Majci Božjoj, jer imaju zašto i zahvaljivati; no budući da nije sto posto isključeno, da u ovoj vrsti živčanih bolesti nešto može i sugestija, dakle, naravna, prirodna sila, to ih Liječnički ured jednostavno ne bilježi, kao da se i nijesu dogodila. Ovaj ured ispituje, utvrđuje i proglasuje jedino i isključivo ozdravljenja od organskih bolesti, kao što su prije spomenute bolesti.

U Liječničkom uredu u Lurdu radije se ne će priznati

neko ozdravljenje, koje se u sebi nikako ne može protumačiti silama i zakonima ljudske znanosti, ako liječnici o tome nijesu tako osvjedočeni, da nema ni najmanje sumnje, negoli će se priznati kao natprirodno neko ozdravljenje, o kome imalo sumnjaju, da bi ga mogle proizvesti i prirodne sile. Tako na primjer, liječnici nijesu priznali ni objavili, da je od tuberkulozne upale zglobova u bedri ozdravila Eliza Lesage, jer su sumnjali, da bi to moglo biti na živčanoj bazi, a u stvari bila je zbilja bolesna od ove upale kako je izjavio dr. Saint-Germain, član medicinske Akademije, koji ju je dugo liječio, ali bez uspjeha. /16/ Neka karmelićanka iz Fontainbleau, u lipnju 1927, ozdravila je za jedan čas od išiasa, koji ju je mjesecima držao u krevetu. A ipka Liječnički ured nije zabilježio, niti je objavio ovo ozdravljenje, jer mu se činilo, da nije s a s v i m isključeno, da je u ovom slučaju mogla biti i sugestija. /17/

Kao što smo sada vidjeli, u Lurdu ozdravljaju sve vrste bolesti: i živčane i organske. No Liječnički ured iz opreznosti, da se ne bi moglo s pravom reći da tu rade prirodne sile, bilježi i objavljuje kao prava ozdravljenja samo ozdravljenja organskih bolesti, na koje sugestija ne može djelovati.

Iz ovoga vidimo, koliko pravo ima onaj, koji čuvši govoriti o lurdskim ozdravljenjima, odmah sve to pripisuje sugestiji. Taj time pokazuje, da dovoljno ne zna ono, što u Lurdu biva, niti šta je sugestija i šta ona može.

Ali zato drugi, koji veoma dobro znadu, što su živčane i duševne bolesti, kao i to, što je sugestija i što ona može i što ne može, zamjeraju Liječničkom uredu, zašto ne vodi računa o ozdravljenju i živčanih bolesti, jer su i neke od ovih tako teške, da ih jedino čudo može ozdraviti. "Nemaju pravo, piše P. Janet, kad misle, da ovakva ozdravljenja nijesu toliko zanimljiva. Na taj način su u velikoj zabludi. Ništa nije teže nego li je ozdravljenje pravog živčanog bolesnika; i Lurd bi bio sto puta dostojan svoga velikog imena, kad bi se isticao, pa i samo u ovoj vrsti terapije." /18/ Dr. Grasset, psihijator iz Montepellia-a, rekao je jednom dru Bertrainu, sveučilišnom profesoru u Parizu: "Kaže se, da u Lurdu ozdravljaju histerični bolesnici. Ako tu ozdravlja histerija, tu biva najveća od čudesa." /19/

Iz ovoga je jasno, da sugestija i od onoga malo, što nekada i negdje može, u Lurdu ne radi ništa u ozdravljenjima, o kojima tamo vode računa. U Lurdu znadu za nju i što ona može, pa namjerno isključuju sve, što bi sugestija mogla učiniti.

/16/ Bertrin, l. c., 185.
/17/ Vallet, l. c. 163-164.
/18/ P. Janet, l. c., 38.
/19/ Bertrin, Lourdes (Le fait de) u: Dictionnaire Apologétique, III. 50.

Kako radi sugestija, a kako bivaju lurdska ozdravljenja

A da sugestija ne radi u Lurdu, sasvim je jasno i iz toga, što drukčije postupa sugestija, a drukčije Onaj koji proizvodi ozdravljenja u Lurdu.

U Lurdu ne znaju, što znači ozdravljati p o l a g a n o, p o s t e p e n o . Lurdske ozdravljenja ne samo od živčanih, nego od o r g a n s k i h bolesti, i to ona najteža, bivaju časom. Dok je v r i j e m e apsolutno potrebno, da organske bolesti prirodno ozdrave, u Lurdu vrijeme nije potrebno; bez vremena, za jedan čas, nestaje sve, pa i najteže bolesti; u tren oka popravljaju se uništena, izjedena pluća, prsa, lice, itd.

To je ona razlika između onoga, što rade sugestija i Lurd, a i po toj se razlici jasno vidi, da u Lurdu ne radi nikakva sugestija. A ovo je jasno i iz ovoga: ono malo, što sugestija može pomoći, to može isključivo u živčanim bolestima, i to s a m o u nekima. A Onaj, što liječi u Lurdu, nije vezan na živčane bolesti, nego ozdravlja sve bez razlike i živčane i organske, i to one najteže, kao i one najlakše. Ali u Lurdu ne ozdravljaju svi: jedan bolesnik ozdravlja, a drugi ne ozdravlja, makar da je ista vrsta i težina bolesti; makar da se i jedan i drugi bolesnik nalazi u istim okolnostima. To ne bi moglo biti, kad bi tu liječila sugestija ili koji drugi prirodni liječnik. Taj prirodni liječnik ne bi se ograničio, jer se kao prirodni činilac, koji slijepo radi, ne bi mogao ograničiti na jednoga ili drugoga, nego bi nužno liječio svakoga onoga, koji bi se našao u istim okolnostima. A u Lurdu je dnevno na stotine bolesnika; među njima je mnogo, koje prožimlju iste želje, isti osjećaji, koji su pod istim uticajem okoline, koji Bogu upravljaju iste molitve. Ako jedan od njih ozdravi, nužno bi morali ozdraviti svi, jer priroda ne zna izabirati; što radi, slijepo radi. Budući ozdravljaju samo neki, to znači, da onaj, koji liječi, izabire koga hoće; to opet znači, da je taj liječnik slobodan, a to će reći, da nije sugestija, jer ona je prirodni faktor, koji nužno radi, a ne izabira.

Ne samo to, da sugestija može djelovati samo n e š t o, i to samo u n e k i m živčanim bolestima, nego ona ne može ni na s v e ljude: može djelovati samo na onoga, koji shvaća, koji je pri sebi. Stoga se ne može sugestionisati dijete ili odrastao, koji nije pri pameti, ili onaj, koji ništa ne drži do onoga, o čemu govoriš. Na pr. ne može se sugestionirati, da ima pouzdanje u Boga onaj, koji do Boga ne drži, koji govori da Boga nema.

Lurd ne izabire, da li je netko došao k dobi razuma ili nije. Ne gleda uvijek ni na to, kakvo je nečije unutarnje raspoloženje prema Bogu. Nekada netko ozdravlja, a da se ozbiljno i ne moli za ozdravljenje, kao što je ozdravila Lucija Fraiture. Poslije nego je ozdravila, ona ne vje-

ruje samoj sebi, pa još zove i svoje drugarice, neka one vide, je li istina da je ozdravila. /20/ Netko ozdravi, a da se sam i ne moli, drugi se mole za nj. Netko ozdravi, a da i ne zna, da je ozdravio, na pr. budi se zdrav, poslije nego je zaspao bolestan, kao što je ozdravila Luiza Lescuyer (1902), od tuberkulozne upale bedrenih zglobova, ili Gabrijel Gargam: umire, u nesvijesti ozdravlja, a ne zna da je ozdravio; ili Marija Mouchel (1904) od otvorene i rastrovane rane, koja je ostala poslije operacije apendicitisa; ili Franjo Malary od čira na proširenim žilama. /21/ Ili Ivanka Fretel, koja u nesvijesti ozdravlja od tuberkulozne upale trbušne opne (1948.) /22/. Neki ozdravljaju u Lurdu, a da nijesu puni pouzdanja, da će ozdraviti, kao što puno pouzdanja nije imao Petar Bouriette, a ipak mu ozdravlja oko, koje mu je mina bila teško ranila. /23/ Neki dolaze u Lurd ne iz velikog oduševljenja, nego jer to želi njihova rodbina. A ozdravlja i onaj, koji s malo poštovanja govori o lurdskoj vodi, kao što je govorio onaj slijepi prosjak Kerabiek iz Lille-a (1901.) /24/, a ozdravlja i Magdalena Guinot, koja, ne samo da ne očekuje, da će ozdraviti, nego očekuje, da ne će ozdraviti, jer da je nema tko ozdraviti, budući u ništa ne vjeruje. A bilo je takvih i drugih. /25/ Ozdravljaju djeca, koja još nijesu došla k razumu: G. Lemesle, dijete od dvije godine i pol, ozdravlja od dječje paralize. - F. Balin, dijete od dvije godine i pol, ozdravlja od iskrivljene noge. Ivona Aumaitre, dijete od dvadeset i tri mjeseca, brani se i rukama i nogama, kriči, stavljaju je na silu u vodu, a ipak ozdravlja od iskrivljene noge. - A. Mertens, od devetnaest mjeseci, ozdravlja od paralize desne ruke. - P. Mercere, od godine dana, ozdravlja od dvostruke, prirođene ernije. Mali Duconte, od dvije godine umire, ali ozdravlja netom se je dotakao vode. P. Estournet, dijete od sise, ozdravlja od teške bolesti očiju /26/, a mali Gvido Leydet od idiotstva (1946.). /27/ Djeca se redovito deru i plaču, kad ih hoće staviti u lurdsku vodu, a to je znak, da nikako ne će taj postupak, pa ipak ozdravljaju. /28/

/20/ Bertrin, Histoire critoque des événements de Lourdes (1913) 212.
/21/ Bertrin, l. c., 213.
/22/ Reader's Digest, Dec. 1955, p. 200-201; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? (1956) 32.
/23/ M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes (1957) 116.
/24/ Bertrin, l. c. 212.; - J. Helle, Les miracles (1949) 148.; - R. Le Bec, Raisons médicales de croire au miracle (1949) 202-204.
25/ Dr. Vallet, Mes conférences sur les guérisons miraculeuses de Lourdes (1937) 76-77.
/26/ Zacchi, Il miracolo (1923 543.; - J. M. Tauriac l. c. 20-21.
/27/ v. Reder's Digest, l. c., 192-194.
/28/ Dr. Vallet, Lourdes (1929) 162-163.

Charcot-ova "vjera, koja ozdravlja"

Charcot (Šarko) šef bolnice "La Salpetriere" u Parizu, izmislio je neku "vjeru, koja ozdravlja" u čudesnim ozdravljenjima. Ta bise vjera sastojala u živom uvjerenju da ćeš ozdraviti. Ovo uvjerenje bi djelovalo i na bolesno tijelo, pa bi ono na taj način ozdravilo.

Charcot-u je dobro poznata činjenica, da u čudesnim ozdravljanjima, bolesnici za jedan čas ozdravljaju, da im se rane zatvaraju u tren oka. Ali on ne će nadnaravnoga, pa u velikoj neprilici, izmislio je vjeru, koja liječi, jer više nije znao, čega bi se prihvatio.

Baš kao što sugestija ne radi i ne može ništa raditi u čudesnim ozdravljenjima, a to znade i Charcot i svi oni, koji s njime osjećaju, kao što smo vidjeli, budući da sugestija ne može dokinuti prirodne zakone o umnožavanju stanica i razvoju organizma, jer sve to traži v r i j e m e , prema tome isto tako ni "vjera, koaj bi ozdravljala", u slučaju bolesti ne znači ništa, i to iz istoga razloga, jer ona nije ništa nego drugi naziv za sugestiju.

A Charcot-ova "vjera koja liječi" ne vrijedi ništa iz još jednog razloga. Charcot miješa pojmove. Kad govori o vjeri, misli na tvrdo pouzdanje, koje bolesnik ima, da će ozdraviti. Vjera je, međutim, jedno, a pouzdanje je drugo. Vjera predpostavlja, da razum može dokazati, da ima Bog, da se Bog može čovjeku objaviti, da se je Bog zbilja objavio i kazao neke istine, da se Bog ne može prevariti niti nas prevariti, te da je čovjek dužan primiti ono, što mu Bog kaže. Stoga vjera nije slijepa, nego razumna. A sada, kad razum znade sve ovo, ne ostaje mu drugo, nego se pokloniti te priznati sve, što mu Bog kaže. Utoliko bi mogli reći, da je vjera slijepa, jer kad čovjek znade sve ovo, što smo sada spomenuli, nema više prava ispitivati, da li je istina ili ne ono, što Bog objavljuje, niti smije više ispitivati, da li bi, ili ne bi primio ono, što mu Bog kaže.

No, ovo se ne može primijeniti na raspoloženje onoga vjernika, koji je bolestan. Vjera nam kaže, da je Bog dobar i svemoguć, da nas može smjesta i za jedan čas ozdraviti. Sve to vjernik tvrdo vjeruje, jer to vjera uči. A vjera, koja nas uči, da nas Bog može ozdraviti, jer je svemoguć; da Bog kad hoće ozdravlja bolesnike, radi svoje dobrote i milosrđa; ova nam vjera ne kaže, da nas s i g u r n o i h o ć e, da nas m o r a ozdraviti, nego nam vjera odmah kaže, da će nas ozdraviti, samo ako Bog bude h t i o . A h o ć e li nas ozdraviti? Eto, baš to vjera ne jamči ni jednom bolesniku. Naprotiv, bolesnik, koji bi sebe uvjeravao, da ga Bog m o r a ozdraviti, da će stoga sigurno i ozdraviti, ne samo da ne bi ozdravio, jer Bog ne uslišava tako nerazboriti pouzdanje, nego bi činio i grijeh preuzetnosti; a to nije nikako u skladu s ispravnim odnošajem vjernika prema Bogu.

A i samo iskustvo uči vjernike, da ne smiju imati tako

slijepo pouzdanje, da će sigurno ozdraviti. Vjernici dobro znadu, da se tisuće bolesnika mole Bogu i Majci Božjoj, a ipak relativno mali broj ozdravlja. Ovo ih iskustvo uči, da Bog ne uslišava želje i molitve svakog bolesnika. Bog svakoga i ne ozdravlja, nego ozdravlja one, koje baš On hoće. Druge ne ozdravlja, i to iz razloga, koji su samo Njemu poznati.

Ovo veoma dobro znadu vjernici bolesnici, pa se stoga i ne prepuštaju nekoj slijepoj vjeri i pouzdanju. Slijepa vjera niti opstoji niti koga liječi. A oni, koji više nemaju čega se prihvatiti, pa im je palo na pamet, da liječi slijepa vjera, nijesu nikada vidjeli, da je ona ikada za jedan čas izliječila ikoju organsku bolest. To potvrđuje i sam Charcot, koji je izmislio vjeru, koja ozdravlja, a da njome nije izliječio n i k a d a n i j e d n o g a b o l e s n i k a . Da su se Charcot i sumišljenici zadržali u Lurdu koje vrijeme, kao što je u Lurd išla protestantkinja Ruta Cranstom, da tamo opaža i proučava, bili bi vidjeli, da lurdski bolesnici nijesu obuzeti nikakvom slijepom vjerom i pouzdanjem o ozdravljenju. Baš naprotiv, oni bi vidjeli, da su, mjesto slijepom vjerom i pouzdanjem, prožeti ljubavlju prema Bogu i drugim bolesnicima oko sebe; bili bi vidjeli, da se bolesnici ni ne mole toliko za svoje ozdravljenje, koliko za ozdravljenje drugih oko sebe, koji trpe isto tako kao i oni, a možda i više od njih.

Ruta Cranstom veoma dobro opazila je sve ovo. Ona se je našla u Lurdu, kad je ozdravila neka djevojka iz Holandije. "Drugi bolesnici bili su zanešeni, piše ona. Oni su za nju molili dan i noć, njezin slučaj bio je najteži od sviju.....Nema ni zavisti ni razočaranja kod bolesnika, koji nijesu ozdravili. Sve naokolo velike blagovaone lica su radosna, oči se sjaje i svi se triufalno smiju od veselja i razdraganosti s tolike sreće, što je zapala jednu od njih. To je nešto, što čovjek mora u srcu čuvati i čega se ima sjećati, jer ne da se opisati radost ovih lica i raspoloženje u ovoj dvorani..... U bolnici nalaze se u društvu sa stotinama bolesnika, od kojih su mnogi teže bolesni nego oni..... Tu počinju misliti o svom susjedu u najbližem krevetu ili najbližim kolicima. Mole se za nj te sada počinju željeti njegovo ozdravljenje više nego išta. Ukratko, o n i z a b o r a v l j a j u n a s e . . . Liječnici, bolničari, bolničarke, pa i ljudi, koji metu puteve u Lurdu, govorili su mi toliko puta: "Vi pitate za bolesnike? Ah, gospođo, oni su zaboravili, da se brigaju za svoje ozdravljenje. Sve, za što se oni brinu, jest, da bi bilo dobro bolesniku, koji je odmah do njih." - "Ne uznemirujte se za me, taj bolesnik tamo treba vas više..." - "Ne smeta, bolničarko, ja mogu čekati, pripazite na ovu siromašnu gospođu u najbližim kolicima, njoj zbilja treba pažnje." Ovo je jezik lurdskih bolesnika." /29/

Ovako Ruta Cranstom, koja se je također zanimala za

/29/ Reader's Digest, l. c., 190-192.

"vjeru, koja ozdravlja". Više od godinu dana opažala je i proučavala bolesnike u Lurdu, pa je vidjela, da te slijepe vjere nikako nema. Da je u Lurd pošao i duže se u njem zadržao Charcot i po koji kasniji sumišljenik, ne bi im bilo palo na pamet ni spominjati nekakvu slijepu "vjeru, koja ozdravlja" jer joj u Lurdu nema ni traga. A što bi tek Charcot imao držati o svojoj slijepoj vjeri, kad bi znao, da u Lurdu ozdravljaju, ne samo koji nemaju njegove slijepe vjere, nego i oni, koji nemaju ni kršćanske vjere, oni, koji ne vjeruju ni u Boga ni u Gospu Lurdsku ni u što, kao što u ništa nije vjerovala Magdalena Guinot, a ipak 1932. ozdravlja od tuberkuloze i Pottove bolesti. /30/

Kad bi sugestija i "vjera, koja ozdravlja" nekoga zbilja ozdravljavale, to bi one radile svuda, gdje god je netko sugestioniran ili gdje god netko ima nepokolebljivo pouzdanje, da će ozdraviti. Za to ne bi trebalo ići u Lurd, jer to može biti svuda po širokom svijetu. Bolesnika ima posvuda, a ima i sugestionera. Ljudi se sastaju u masama na mnogim mjestima, pa i prigodom religioznih svečanosti: sve su to lijepe zgode za sugestiju i vjeru, koja ozdravlja, da pokažu, što mogu. Nó u povijesti nema nijednog slučaja, da su kome časom ranu zatvorile. Sugestija i slijepa vjera, ono što ne mogu nigdje, radile bi samo u Lurdu, a mi znamò, da oni, koji upravljaju lurdskim svetištem, nikada ne nastupaju kao sugestioneri, a bolesnici nijesu obuzeti slijepom vjerom ili pouzdanjem da će ozdraviti!

Ni sugestija ni slijepa vjera ne ozdravljaju u Lurdu, a ni na drugim mjestima, jer to ne znadu prirodni zakoni, koji upravljaju razvojem i obnavljanjem živog organizma. V r i j e m e je bezuslovni uvjet, da bi se organizam mogao razvijati i obnavljati prirodnim putem, a lurdska ozdravljenja bivaju bez v r e m e n a , za jedan čas! Lurdski bolesnici nijesu obuzeti nikakvom slijepom vjerom i pouzdanjem, a nijesu ni pod sugestijom. A da i jesu, ne bi im ništa pomoglo, jer, kako smo rekli, one ne mogu ništa proti prirodnim zakonima. Stoga one tu i ne ozdravljaju nikoga, nego ozdravlja Onaj, koga su i sugestija i slijepa vjera htjele mimoići.

N E P O Z N A T E P R I R O D N E S I L E

Vidjeli smo da sugestija nije nikada nikoga ozdravila i da n e m o ž e nikoga ozdraviti od o r g a n s k i h bolesti. Zato drugi, koji isto tako ne će čudesnih ozdravljenja, kao što **ni** oni **koji** se hvataju za sugestiju, pozivlju se na nepoznate sile prirodne, na nepoznate prirodne zakone. Pozivlju se na nešto, o čemu uopće ne znamo ništa, pa niti da opstoji, jer inače, ne bi bili n e p o z n a t i zakoni i n e p o z n a t e sile. Ovi prirodni zakoni i sile, za koje mi još ne znamo, ne će biti zakoni tek o n d a , ako, i kada mi za njih saznamo. Oni su i s a d a zakoni, i s a d a na sebi nose s v a s v o j s t v a prirodnih zakona, baš kao i oni, koji su nam poznati.

No, ako netko ne će nikakav nadnaravni upliv na ovaj naš svijet, onda mu ne ostaje drugo, nego kriti se i za ove nepoznate prirodne sile i zakone, makar protiv njima govori sve ono, što znademo.

Poznati i nepoznati prirodni zakoni rade na isti način uvijek i posvuda

Prirodni su zakoni zakoni, pa ih mi poznavali ili ne poznavali. To, što su prirodni zakoni nama poznati ili nepoznati, nema n i k a k v a upliva na njihovo djelovanje, tu je promjena samo u našem znanju: kada otkrijemo koji dosada nepoznati prirodni zakon, sva promjena biva i ostaje u našem znanju, a u prirodnim zakonima ne biva nikakva. Oni jednako rade sada, kao i onda, kad su nam bili nepoznati. Na pr. voda sama po sebi ne će se nikada rastaviti na vodik i kisik. No, pustimo li električnu struju u vodu, ona će se odmah rastaviti na dva atoma vodika i jedan kisika, jer iz tih elemenata i u tom omjeru ona se iz njih sastoji. Prije nego su ljudi znali, da se voda sastoji iz ovih elemenata i u ovom omjeru, i prije nego su znali, da ih električna struja rastavlja. Da je električna struja odnekuda slučajno odnekuda ušla u vodu, zar bi sve prošlo tako, da se voda uopće ne bi rastavila ili da bi se rastavila na elemente ugljika i dušika, ili na vodik i kisik, ali u omjeru 2 prema 3, ili 3 prema 4 ? Električna struja sigurno bi vodu rastavila, i to u spomenutom omjeru: 2 atoma vodika i 1 kisika. Isto tako svemirska tjelesa privlačila su jedno drugo prema određenim zakonima teže i prije nego je Newton otkrio ove zakone. Sva promjena, koja je pri tomu nastala, nastala je samo u našoj spoznaji: mi smo saznali nešto, što prije nijesmo znali, a nikakva promjena nije nastala u prirodnim zakonima. Oni su ostali ono, što su i bili.

Narav prirodnih zakona i jest, da rade na i s t i n a č i n p o s v u d a i u v i j e k . Oni su p o s v u d a i u v i j e k u i s t i m okolnostima, proizvodili i s t e učinke. I danas proizvode ove učinke, jer im je takva narav; a kakva im je narav danas, takva je bila otkad postoje, i takva će biti uvijek. Zadnjih godina ljudi

su otkrili mnogo prirodnih sila, koje prije nijesu poznavali. Sve ove sile i svi ovi zakoni rade baš kao i oni prije poznati: u i s t i m okolnostima, u v i j e k i p o s v u d a daju i s t e učinke. Strojevi na paru, gas, struju, sve su to n o v i strojevi; a ipak svi bez izuzetka, i svuda po kugli zemaljskoj i uvijek jednako proizvode učinke, ako su u istim okolnostima i uvjetima, koji su za njih predviđeni. Otkriveni su i neprestano se otkrivaju novi prirodni zakoni; u tome i jest napredak prirodnih znanosti; ali nikada i ni u jednoj znanosti nije otkriven neki zakon, koji bi rušio dosadašnji sigurno poznati prirodni zakon. Nijedan otkriveni prirodni zakon ne nastupa kao n e p r i j a t e l j p r o t i dosada poznatim zakonima, nego se, kao b r a t , svrstava u z n j i h ! Inače bi priroda rušila samu sebe!

Naše znanosti fizika, kemija, biologija, fiziologija, medicina i sve ostale pretpostavljaju ovu istinu, da prirodne sile, u i s t i m okolnostima, u v i j e k proizvode i s t e učinke. Na ovome se osnivaju sve prirodne znanosti. Pretpostaviti, da bi moglo biti i drukčije, značilo bi ništa manje, nego svim granama spoznaje dignuti karakter znanosti i svesti ih na hipoteze i dječje naklapanje, nedostojno ozbiljna čovjeka; a to bi značilo, da naš razum ne bi bio sposoban spoznati istinu i razlikovati je od zablude.

Što vrijedi za druge znanosti, vrijedi i za biologiju i fiziologiju

Prirodni zakoni u istim okolnostima u v i j e k, p o s v u d a i na i s t i n a č i n proizvode svoje učinke. Ovaj zakon prirodnog determinizma, kao što za sve prirodne znanosti, tako vrijedi i za biologiju, fiziologiju i histologiju. Kao što u drugim prirodnim znanostima, tako ima i u biologiji i fiziologiji sila i zakona, koje mi još ne znamo. No, zato ni ne moramo sve znati, da bismo nešto sigurno znali. Iako ja ne znam, na pr., koliko će narasti dijete, koje će se sutra roditi, znam, da ne će biti visoko, kao toranj zagrebačke katedrale; iako ja ne znam hoće li biti crnih ili smeđih očiju, znam, da mu oko ne će izrasti na vrh glave ili navrh nosa i da ne će biti veliko, kao dno od bačve; iako ne znam, kako će jak sok udariti ispod sjekire, kad idem sjeći stablo, znam sigurno, da stablo ne će zaplakati i da krv ne će proteći.

Dakle, iako ima i u biologiji i fiziologiji, što mi ne znamo, ipak ima dosta toga, što mi sigurno znademo, i što će ostati sigurno, pa otkrili mi sutra ne znam koje, danas nepoznate, zakone. Ove znanosti sigurno znadu i sigurno uče, da organizam raste samo na jedan način, a to je množenjem živih stanica: jedna se živa stanica dijeli te od nje bivaju dvije, od dvije bivaju četiri, od četiri osam, itd. Ovo množenje ne biva za jedan čas, nego se odvija pomalo i susljedno, jer stanica mora narasti do određene veličine prije nego će se dalje dijeliti. Stoga svako umnožavanje,

svaki rast traži v r i j e m e , i to duže ili kraće, prema tomu, o kakvom se organizmu radi. Novorođenče, na pr. ima toliki organizam, jer su se stanice množile za 9 mjeseci, ali ono nije veliko kao dječak od 5 godina; da to bude, moraju se stanice množiti, mora se razvijati, mora rasti još pet godina; a da ima tijelo mladića od 20 godina, stanice se moraju razvijati, dječak mora r a s t i za 20 godina.

Ovaj zakon, koji vlada množenjem stanica, razvijanjem i rastom organizma, točno je isti i u popravljanju narušenog organizma; on vlada zarašćivanjem i ozdravljanjem rana, jer tu se, u stvari, radi o istome, samo što onamo raste čitavi organizam, ovdje jedan dio.

Da bi zarasle ozlijeđe i rane, koje prirodnim putem uopće mogu zarasti, hoće se duže ili kraće vrijeme, prema tome, kako i koliko je organizam narušen. Ali v r i j e m e je apsolutno nužno; to je uslov, preko koga priroda ne prelazi, a preko koga nikako i ne može prijeći, sve dok je ovakva, kakva je danas, dok njome vladaju ovi zakoni, koji danas vladaju. A vidjeli smo, koji zakon vlada množenjem, rastom i popravljanjem stanica. To ne biva časom, to ne može biti časom tu je v r i j e m e apsolutno nužno.

U lurdskim ozdravljenjima ne rade nikakvi nepoznati prirodni zakoni

I u Lurdu bivaju prirodni učinci, prirodni događaji, a to su lurdska ozdravljenja. Proizvode ih nepoznati prirodni zakoni, kažu oni, koji ne će Boga. No kad bi ovi učinci bivali po prirodnim uzrocima, ovi uzroci, makar da ih mi ne poznamo, u istim okolnostima proizvodili bi nefaljivo iste učinke, i to baš stoga, jer su prirodni z a k o n i . Ako neka bolest prestane ili rana zacijeli u nekim određenim okolnostima, po prirodnim zakonima, ista će takva bolest svaki put prestati i rana zarasti, kolikogod puta se ostvare iste okolnosti. Isto tako će u tim okolnostima svaki put prestati bolesti i zarasti rane iste vreste, ali lakše naravi. I to ne samo na j e d n o m mjestu, nego svagdje, gdje god se nađu i s t e bolesti i ostvare i s t e okolnosti.

Da li, onda, kakve nepoznate prirodne sile i zakoni ozdravljaju lurdske bolesnike? Ako bi kakve nepoznate prirodne sile i zakoni ozdravljali u Lurdu, ozdravljali bi i po s v e m u svijetu. Priroda je p o s v u d a i s t a, pa su i njezini zakoni posvuda i s t i, bili oni poznati ili nepoznati, jer priroda i je učinak ovih zakona, kao drugotnih sila. Okolnosti, u kojima bolesnici u Lurdu ozdravljaju, ostvaruju se na bezbroj mjesta po svemu svijetu, ali ozdravljenja ne bivaju, nego tu, ili na kojem drugom iznimnom mjestu. A to ne bi moglo biti, ako bi tu radili prirodni zakoni.

A ni u samom Lurdu nema nikakvih određenih okolnosti, koje bi bile nužne, da bude ozdravljenje; nijesu potrebne nikakve okolnosti. Ozdravljenja bivaju i pred spiljom i u vodi i dok se vodom polijeva i dok se kupa i u bazilici i

za vrijeme procesije i u bolnicama i u vlaku dok se vraća kući. A ne ozdravlja uvijek ni ista bolest, makar da su iste okolnosti. Neki bolesnik s određenom bolesti ozdravlja, dok drugi, sa istom vrsti bolesti, u istim okolnostima, ne ozdravlja, a morao bi ozdraviti, kad bi tu radio koji prirodni zakon.

Pretpostavimo za čas, da neki nepoznati prirodni zakoni ozdravljaju bolesnike u Lurdu, odakle to i kako to da ih znadu i njima se služe samo lurdski hodočasnici, a nitko drugi? A od ovih opet samo neki? I to koji su došli s kraja svijeta, a ne znadu ih oni, koji stanuju u Lurdu ili u blizini? I to ponekada onaj, koji je došao sam, te mu nitko nije ništa kazao, a ne znadu ih oni, koji su u velikim skupinama? Odakle ih znadu oni, koji nisu ništa učili niti su čuli za kakav prirodni zakon, a ne znadu ih profesori prirodnih znanosti?

Ovi nepoznati zakoni ili znadu ili ne znadu što rade; ili su slobodni, te rade, što ih je volja, ili nijesu slobodni, te rade slijepo i nužno, kao i svi prirodni zakoni.

Ako ne znadu što rade, ako stoga slijepo i nužno rade, odakle to, da, kad ozdravljaju, ozdravljaju bolesnike samo u Lurdu, a ne i na drugim mjestima? Ili znadu, što rade, te slobodno izabiraju ono, što rade. Zašto, onda, izabiraju uvijek samo Lurd ili koje drugo svetište? Ne bi li to onda bio siguran znak, gdje je stvar Božja?

U Lurdu radi Gospodar poznatih i nepoznatih prirodnih zakona

Zaključujući možemo ukratko reći s prof. Arnozan-om, dekanom medicinskog fakulteta u Bordeaux-u: "Nepoznate sile! I to je sve što vi znadete, da bi objasnili ono, što ne razumijete. Ali tradicija medicinske znanosti nije, da se prepusti vječnom neznanju. Već napredak medicine je rezultat neumornog istraživanja, koje je poduzeto zato, da se odmaknu granice nepoznatoga.

A vaš zanos za istraživanjem istine pada, netom se radi o lurdskim čudesima; vaša energija je paralizirana, a vaš duh, inače tako ponosan, zadovoljava se priznanjem, koje ponizuje: To je nepoznato, ja ne idem dalje.

Oštećena kost, koja se popravlja za nekoliko sekunda, daje nam isti rezultat, koji bi nam dalo prirodno polagano popravljanje, za koje se bezuvjetno traži vrijeme, a vi slegnete ramenima, pa kažete: To se ne može protumačiti, jer tu smo pred nepozantim uzrokom. Ali, tražite ovaj uzrok, i ne stojte razoružani pred zaprekom, koja vam je zakrčila put. Pa poslije nego ste uložili zaslužno, a uostalom beskorisno nastojanje, da ovaj uzrok nađete ovdje, priznajte višu silu, jer se ona nameće svima." /1/

"Ove tako zvane nepoznate sile, veli dr. Vallet ne nose

/1/ v. Dr. Vallet, La vérité sur Lourdes et ses guérisons miraculeuses, Paris, (1944) 65.

na sebi oznake postojanosti u vremenu i prostoru, a to je ono, što na sebi nose sve prirodne fizičke, kemijske i biološke sile.

Ove nepoznate sile ne djeluju nego samo na jednom mjestu, jer samo u Lurdu pokazuju svoje učinke, a po tom su one apsurdna hipoteza; nego, ni u samom Lurdu njihovo djelovanje ne bi bilo postizavano. One rade danas, a ne sutra; imale bi pamet, svoje odabranike. Posebnu naklonost pokazivale bi za periodu hodočašća, zimi bi se odmarale, ne bi davale znak, da opstoje, nego od god. 1858. Ne bi imale određeni način djelovanja, te, protivno onomu, što imamo pravo očekivati od znanstvenih pokusa, ne bi smjeli od njih očekivati, da isti uzroci proizvedu iste učinke.

Jesu li to zbilja, karakteristike sila, koje, pa zamišljali ih mi koliko mu drago, da su nepoznate, ne bi stoga imale biti nimalo općenite, postojane, vječne, tako, kao što i moraju biti prirodne sile?

Ovi karakteri, što ove sile rade na jednom mjestu, izuzetno, izabirajući, na kome će djelovati, ne ovise li one, naprotiv, o nekoj Volji, o ovoj beskrajno višoj Volji, koju pokorno slušaju drugotni, ovisni uzroci, te koja, hoće po što, po to, da u neki određeni čas, i radi svrhe, koju mi ne znamo, taj i taj čovječji organizam opet čudesno razbokta u život, onda, kad je očajno srtao u smrt." /2/

Budući da u Lurdu radi neka sila, koja se ne pokorava prirodnim zakonima, to je stoga, što je ona iznad ovih zakona, a to je Volja Božja.

/2/ Dr. Vallet, Lourdes, Comment interpréter ses guérisons, Paris, (1929) 147-148.

E. ZOLA I SUPRUZI T. I G. VALOT PRED STVARNOSTI LURDA

Poseban stav prema Lurdu zauzimlju Emil Zola i studentica Teretija Valot sa svojim mužem Gvidom. Zola izvraća i niječe ono, što je gledao svojim očima. - T. i G. Valot unaprijed odlučuju, da će sve gledati sa racionalističkog stanovišta, a time, dakako, da ne će priznati nikakva Božjeg upliva u lurdskim ozdravljenjima. Stoga su prisiljeni kriti se za svakakve smicalice. To oni i rade, jer im drugo ne ostaje.

E. ZOLA I OZDRAVLJENJE M. LE-MARCHAND (ELIZA ROUQUET)

Zola je čuo da u Lurdu ozdravljaju od najtežih bolesti, pa je i sam želio vidjeti je li Lurd tako moćan, da začas može zatvoriti i ozdraviti otvorene rane. Čovjek bi pomislio, da će se Zola pokloniti i vjerovati, ako sam doživi, ako to svojim očima vidi; on, koji je govorio dru Boissarieu, da bi vjerovao, ako bi vidio, da je začas zarasla i kakva ogrebotina, a kamoli velika rana. /1/

I pružila mu se je prilika, da gleda bolesnicu, koja je na sebi nosila nešto teže, negoli je ogrebotina; pružila mu se je lijepa prilika, da je prati sve do Lurda i da je sa svoja dva oka gleda malo prije ozdravljenja, kao i odmah poslije ozdravljenja.

Zola opisuje tešku bolest Marije Lemarchand

Ova bolesnica zvala se je Marija Lemarchand iz Caen-a (Kan) u sjevernoj Francuskoj. Zola je u svom romanu zove Eliza Rouquet (Ruké). Bilo joj je 18 godina. Voze je u Lurd u istom vagonu, u komu putuje i Zola. Zgoda mu se je pružila, da nije mogla bolja. Kakova je bila ova bolesnica, od čega je bolovala? Najbolje će nam kazati sam Zola, jer on ju je bolje promatrao i opažao, nego itko drugi. Evo kako je on opisuje:

"U odjeljenju vagona, u kom sam ja bio, bila je i neka mršava djevojka, čije je lice bilo zamotano u nekakav crni rubac. Pod ovim crnim rupcem rokćao je nakakav hrapavi glas..... U neki mah rubac spadne..... To je bio lupus, koji je zahvatio nos i usta, malo pomalo tamo se razvio, rana se je pomalo, ali bez prestanka, pod korom razvaljivala i uništavala sluznice. Odvratno je bilo pogledati glavu, koja se produljila kao pasja njuška..... Nosne hrskavice bile su gotovo izjedene, usta se utegla unazad, oteklina

---

/1/ Dr. Boissarie, Lourdes (1894) 493.

na gornjoj usni zategla ih je na lijevu stranu, pa su izgledala kao nagnuta pukotina, gnjusna i bez oblika. Krvuština, izmiješana s gnojem, tekla je iz ove velike, modrikaste rane."

Zola piše dalje, da je nekog putnika (a to je bio on sam), "Jeza spopala, kad je opazio, kako bolesnica oprezno uvaljuje komadiće kruha u šupljinu, iz koje je tekla krvuština, a koja joj je služila kao usta. Mrtvačko blijedilo spopalo je sve u vagonu, kad su ovo vidjeli...!"

Kad smo došli u Poitiers mnogo svijeta izišlo je da na česmi napuni vrčeve i flaše. Neka gospođa, veoma delikatna i uredna, pošla je da opere ruke; no, kad dođe tamo, zateče Elizu Rouquet baš u času, kad je pila; ona uzmakne pred ovom nakazom s izglodanom pasjom njuškom, koja je isturila onu nagnutu pukotinu svoje rane, jezik izvalila i vodu lapćala kao pseto, te je sve hvatala jednaka jeza, svi su se jednako sustezali da pune vrčeve i flaše na toj česmi." /2/

Zola ne zaboravlja da nam opiše Mariju čas prije, negoli će u lurdsku vodu. Svi su se bolesnici uređivali, pa i Marija. Izvadila je ogledalo, koje je nosila u džepu, pa "s najvećom pomnjom elegantno je oko glave vezala krajeve rupca, da bi tako sakrila lice, na komu je bila rana, iz koje je tekla krvuština, a izgledala je kao nakaza." /3/

Iz lica Marije Lemarchand, ili Zoline Elize Rouqet, koje je bilo velika, razvaljena, tuberkulozna rana, kao što to Zola opisuje, tekla je i zaudarala ognojena sukrvica u takoj mjeri, da je trebalo četiri puta dnevno mijenjati zavoje, koji su pokrivali obe strane lica, jezik, trepavice, donji dio nosa i gornju usnu, koja je bila sasvim otekla, a isto tako i donju usnu.

No, Zola ipak nije sve kazao, jer, valjda, nije sve opazio. Liječnik dr. La Neelle, koji je Mariju dobro poznavao u Caen-u, piše, da je tuberkuloza bila zahvatila i vrhove pluća s jedne i druge strane, te da se je pokazivala i na drugim djelovima tijela, osobito na listu lijeve noge. Pljuvala je krv, te je svake večeri imala ognjicu, toga vjernog pratioca tuberkuloznih. /4/

Zola piše, da je, na pogled ove teške bolesnice, sve obuzimala samilost, te se je "iz duša sviju dizala ista želja, puna nade: Oh, Djevice sveta! Djevice moguća! Kojegli čuda, ako ovakova bolest ozdravi!" /5/

Marija Lemarchand ozdravlja

Ovu tešku bolesnicu Zola prati sve do časa, kad će u lurdsku vodu, a i sam priznaje, da će to biti veliko čudo,

---

/2/ v. Bertrin, Histoire critique des événements de Lourdes (1913) 322-323; - M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes (1957) 75-76.
/3/ v. Bertrin, l. c., 323-324.
/4/ Bertrin, l. c., 324-325; 334.
/5/ Bertrin, l. c., 325.

ako ona ozdravi, dakako, u uvjerenju, da iz toga svega ne će biti ništa.

Donose je pred kupke s drugim bolesnicima; kad dolazi njezin red, spuštaju je u vodu. U isti čas ona se skače i kliče: Zdrava sam!

Neopisivo veselje obuzelo je nju i sve, koji su tu, te svi odmah tu na mjestu, vide, da je nestalo svih znakova teške bolesti: i velikih razvaljenih rana na licu, koje su se zatvorile; i gnojne sukrvice, koja se je ustavila; te ni na usnama niti na nosu niti igdje nema nikakvih otekli-na. Sve je sasvim čisto i normalno.

Dr. d'Hombre, liječnik, bio je tu i gledao bolesnicu neposredno prije nego će je spustiti u vodu, kao i odmah poslije, kad sasvim zdrava skače iz vode. Evo što on piše: "Veoma se dobro sjećam, da sam vidio Mariju Lemarchand pred kupkama, gdje je čekala, da na nju dođe red, da je spuste u vodu. Njezina pojava zapela mi je za oči, jer je bila na-ročito odvratna. Obadvije strane lica, donji dio nosa, gor-nja usna bile su pokrivene tuberkuloznom ranom, iz koje je tekao gnoj u velikoj mjeri. Zavoji, koji su prekrivali ovo lice bili su posve zamazani gnojem.

N e t o m j e o n a i z i š l a i z k u p k e , pošao sam k njoj u bolnicu. Veoma sam je lako raspoznao, ma da se je izgled njezina lica s a s v i m i z m i j e n i o. Namjesto odvratne rane, koju sam čas prije gledao, našao sam lice, koje je istina, još bilo crveno, ali s u h o i p r e k r i v e n o k o ž o m , k o j a j e i z n o v a n a s t a l a . Platno, koje joj je služilo kao zavoj prije nego je išla u vodu, sada je bilo pokraj nje, sve zamazano gnojem.

Ova siromašna bolesnica, prije nego je išla u vodu, imala je tuberkuloznu ranu i na nozi, pa se je i ova rana, kako i ona na licu, o s u š i l a u k u p k a m a .

Najiskrenije vam priznajem, piše dr. d'Hombre, da me se je silno dojmila ova tako iznenadna promjena, koja je nastala samo time, što su je spustili u vodu, a činjenica je, kao što to vi znadete, da je lupus bolest, pred kojom je nemoćno svako liječenje." /6/

Odnah je pošla u Liječnički ured, u kom se toga časa našlo mnogo liječnika. Tu je pregledavaju i kostatiraju, da je tuberkuloze sasvim nestalo, da je nestalo i rana na li-cu i na nozi: ove su se sasvim zatvorile i zarasle; presta-la je sva sukrvica, gnojenje i zaudaranje.

Zola, u iznenadnom škripcu, izvraća činjenice

A Zola? Rana je bila tako sigurna i teška, ta on ju je sam dugo gledao i onako plastično, zorno opisao; tako je bila teška, da je on sam rekao, da će to biti veliko čudo, ako ona ozdravi. Isto tako bilo je sigurno, da je začas oz-dravila, jer baš u času, kad je skočila iz vode sva zdrava,

---

/6/ M. Agnellet, l. c., 76-77.

gledali su je mnogi prisutni, a odmah poslije toga sa svoja dva oka gledao ju je i sam Zola. Što će on sada? Hoće li priznati ovo veliko čudesno ozdravljenje? Ni najmanje ! Ne može sve zanijekati, jer je svojim očima gledao, što se zbiva, no, zato izvrnuti će činjenice, da bi bar tako nekako sugerirao svojim neopreznim čitateljima, da tu nije bilo što nadnaravno. Stoga on piše, da je bolesnica odjutra vodom rane natapala, a, jer je ozdravljenje išlo polagano, da ih je natapala i sutra! A istina je, kao što smo vidjeli malo prije, kako to svjedoče mnogi svjedoci, i sam dr. d' Hombre, da ona nije nijednom i ničim rane natapala niti onoga jutra (21. kolovoza), a kamoli da ih je natapala još i sutra! Ona se je zdrava skočila, netom su je spustili u vodu, i to tako brzo, da se voda nije ni dotakla ni lica ni rana na licu! Ali Zola to nije smio priznati, jer bi time priznao, da lurdska voda liječi i ono, čega se ne dotakne; a on ne će priznati, da ozdravlja ono, čega se dotakne, a kamoli će priznati, da liječi ono, čega se ne dotakne! /7/

Kad je Zola, putujući u Lurd, u vlaku promatrao ovu tešku bolesnicu, nije mu ni na kraj pameti padalo, da bi tako teške rane mogle biti posljedica živaca, stoga onako otvoreno i bez rezerve kliče: Kojeg li čuda, ako ova bolesnica ozdravi! Sve u uvjerenju, da ona ne će ozdraviti. A kad ona ipak onako temeljito i učas ozdravlja, na stotinu je muka! Već je izvrnuo činjenice time, što je pokušao prikazati, da se je bolesnica u više navrata kroz dva dana, prala, a ona je ozdravila u jedan čas. A sada će zvati u pomoć i sugestiju! Nije isključeno, piše on, da bi ta bolest mogla doći i od živaca, pa bi je mogla sugestija ozdraviti! Zaboravio je, da je jučer onako svečano izjavio, da bi to bilo veliko čudo, ako ona ozdravi, da bi tu Gospa pokazala, što može. Tada mu ni živci ni sugestija nijesu padali na pamet, jer se nije nadao nikakvu ozdravljenju, te nije ni pomišljao na to, da će se morati vaditi iz neprilike, pa je rekao ono, što bi svaki čovjek spontano u tom slučaju rekao. No, sada je ozdravljenje tu pred njim, on ga svojim očima gleda, a ovakvo ozdravljenje nikako mu ne stoji u računima, ono se nije smjelo dogoditi; sad su dobre sve smicalice, pa bile one i apsurdne, kao što su, u ovom slučaju, živci i sugestija. Kad se, u ovom slučaju, pozivlje na sugestiju, zaboravlja, da je sva medicinska znanost proti njemu, jer ova ne zna, da bi ovakve ili slične rane mogle dolaziti od živaca, ili da bi ih sugestija mogla izliječiti. Naprotiv, najveći stručnjak u pitanjima živčanih bolesti, Bernheim, tvrdi, da živci ne mogu proizvesti nikakvih organskih oboljenja, kao i to da sugestija ne može izliječiti nijednu organsku bolest. /8/

Zola, koji je govorio, da bi se poklonio, kad bi vidio, da je učas zarasla i mala ogrebotina, jedino i pametno i logično i pošteno bio bi učinio, da se je poklonio pred

---

/7/ M. Agnellet, l. c., 77-78.
/8/ Bernheim, Hypnotisme, suggestion, psichothérapie, 558.

pred ovim djelom Božjim. No, Zola to nije učinio, kao što ne će učiniti ni kada vidi isto tako veliko ozdravljenje, koje Bog preko lurdske Djevice čini na Mariji Lebranchu.

Marija Lemarchand, koja je tako divno ozdravila 1892. umrla je 1931., u svojoj 70. godini.

E. ZOLA I OZDRAVLJENJE M. LE-BRANCHU (LA GRIVOTTE)

Zola opisuje tešku bolest Marije Lebranchu

Marija Lebranchu još od rođenja nosila je na sebi sve znakove tuberkuloze, a i roditelji su joj umrli od ove teške bolesti. Djevojka je u 35. godini. Već godinama obilazi pariske bolnice. Tu su ustanovili, da je tuberkulozna, da je puna Kochovih tuberkuloznih klica. Neposredno prije nego će u Lurd boluje u nekoj bolnici kroz devet mjeseci od tuberkuloze na plućima, koja su se raspadala, ima kaverne, pljuje gnjilež iz pluća, te izbacuje puna usta krvi ; usto je izgubila 24 kg. na težini, jer joj je probavni sustav sasvim oslabio.

Ovako je o Mariji Lebranchu zabilježeno u zapisniku Liječničkog ureda u Lurdu. A u svim glavnim točkama slaže se i ono, kako je opisuje Emil Zola. Čas prije nego će krenuti s kolodvora Austerlitz u Parizu učinila je na nj taki utisak, da je rekao: "Ako ova ozdravi, i ja ću vjerovati." Ona je ozdravila, ali Zola nije vjerovao, nego ju je u svom romanu osudio na smrt i zakopao u grob dvadeset i osam godina prije nego je umrla. /1/

Marija Lebranchu, koju Zola u svom romanu zove "La Grivotte", kao bolesnica putovala je u sitom vlaku i u istom vagonu, u kome i E. Zola. U istom vagonu bila je i Marija Lemarchand, koju Zola zove Eliza Rouquet. Stoga i Marija Lebranchu, teška bolesnica, zanimala je Zolu, koji je htio da vidi, može li Lurd ozdravljati teške bolesnike. Blizu je bila, zapazio ju je kao tešku bolesnicu, pa ju je stoga i promatrao, pače ju je i izabrao uz Mariju Lemarchand, za junakinju svoga romana, pa evo kako je opisuje:

"U susjednom odjeljenju..... tek se pridigla Grivota, koja je dotada ležala bez daha, kao mrtva. To je bila odrasla djevojka, prevalila je tridesetu..... bila je tuberkulozna u trećem stupnju..... već je pet godina, što se nalazi u pariškim bolnicama. Stoga ona tako na domaću govori o poznatim liječnicima.....

Oni kažu, da mi je jedna strana pluća propala, a da ni druga nije ništa bolje. Imam kaverne, da vam je vidjeti.....! Smršavila sam, da je prava žalost! Uvijek sam u znoju, kašljem tako, da mi srce puca; tako je to gusto, da ne mogu više pljuvati! I, vidite, ne držim se na nogama, ne jedem....."

Ustavila se je, jer ju je zagušilo, pomodrila je./2/ U zapisniku Liječničkog ureda u Lurdu stoji, da je bolesnica Marija Lebranchu, neposredno prije polaska u Lurd, bila

---

/1/ M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes (1957) 79.
/2/ Dr. Bertrin, Histoire critique des événements de Lourdes (1913) 337; - M. Agnellet, o. c., 80.

u nekoj pariskoj bolnici, koja je određena baš za tuberkulozne. Stalno je bila u krevetu, pljuvala je krv, punila punu pljuvačnicu plućnoga gnjileža, te izgubila 24 kg. Tuberkulozna je u zadnjem stupnju.

Marija Lebranchu teška je bolesnica. Zola to znade i ne niječe, nego baš naglašuje; hoće, neka svijet znade, da je ona teška tuberkulozna bolesnica, jer ona, koja je zbilja tako teško bolesna, mora, prema njegovu planu, i umrijeti. /3/

Ova i ovakova Marija Lebranchu ili Grivota, kako je zove Zola, stiže u Lurd zajedno sa Zolom 20. kolovoza 1892.

Zola opisuje i priznaje njezino ozdravljenje

Ona hoće, da je odmah nose u vodu, ali bolničarke se sustežu, jer nemilo kašlje. No, budući da ona ne popušta, pristaju i one. Spuštaju je u vodu. Što je bilo? Evo, što o tom kaže zapisnik Liječničkog ureda, u kom se toga časa, kako piše Zola, našlo oko 20 do 30 liječnika, te su je mnogi od njih pomnjivo pregledali: "Kad u subotu 20. kolovoza 1892. Marija Lebranchu prvi put izlazi iz vode, za jedan čas, iznenada osjeti da joj je dobro, objema rukama gura od sebe obje bolničarke, uspravlja se sama u vodi, izlazi, te iza svega glasa zapjeva "Ave Marija" tako, da su se snebivali svi naokolo. Sama se oblači, ne će kolica, koja joj nude, nego sama na svojim nogama ide i klekne pred spiljom, da zahvali Onoj, koja ju je ozdravila. Sada ide u Liječnički ured, gdje je pregledasmo. Ne nalazimo ni hrapavosti, ni zapuhanosti, ni muklosti." Predsjednik ureda dr. Boissarie nadodaje: "Za jedan čas nastala je potpuna promjena u njezinim plućima." Sutra, 21. kolovoza, opet je pregledana. Bivša bolesnica više ne kašlje, ne pljuje, a slatko jede. Svaki dan sve do njezinog odlaska, ustanovljujem, da se zdravlje uzdrži savršeno dobro." /4/

To svjedoči i njezin liječnik, koji, poslije nego ju je vidio, kaže: "Ozdravio ovu malu Bog ili đavao, meni je svejedno; ali istina je, da je ona ozdravila." /5/

Kad se Marija Lebranchu, ozdravljena, povratila iz vode u Liječnički ured, tu se našao i E. Zola. I on opisuje ozdravljenicu, kakva je bila toga časa: "U uredu su zapanjeni. Grivota je ušla kao vjetar.....

Ozdravila sam..... ozdravila sam.....!"

Pričala je, da je nisu htjeli odmah pustiti u vodu, da je morala iznova tražiti, moliti, jecati. Nijesu prošle ni tri minute, što je, sva uznojena, bila spuštena u mrzlu vodu, sa svojom promuklosti kao tuberkulozna, kad osjeti, da joj se snaga povraća, kao da je neko korbačem ošinu po tijelu. Zanos, plamen ju je obuzeo, te je skakutala od ve-

---

/3/ M. Agnellet, o. c., 81.
/4/ Dr. Boissarie, Lourdes (1894) 491-492; - Bertrin, o. c. 340-341.; - M. Agnellet, o. c., 81-82.
/5/ Dr. Boissarie, o. c., 493.

selja i radosti i nije mogla stati na mjestu.

Ozdravila sam..... ozdravila sam.....!

"Petar /6/ ju je promatrao, zapanjen ovog puta. Je li to dakle ona djevojka, koju je prošle noći vidio svu uništenu na klupi u vagonu, kad je, žutoblijeda, kašljala i pljuvala krv? Nije ju prepoznao, uspravna, vitka, lice kao vatra, oči sijevaju, sva sretna, što živi i puna je volje, da živi, a ova sreća i volja su je dizale." /7/

Jučer, kao i zadnjih mjeseci, nije mogla jesti gotovo ništa, a sada, piše Zola, "ona priznaje, da je na vas mah pojela pola pileta, ona, koja već mjesecima ne jede. Zatim je dva sata i više išla u procesiji s bakljama. Da bude sveta Djevica priredila ples, ona bi bila plesala sve do jutra." /8/

Ove zadnje riječi i suviše su plastične i drastične, koje je mogao izreći Zola i drugi, koji nemaju poštovanja prema Majci Božjoj. No, ove riječi, kao i sve druge, posve jasno govore, kako je Marija Lebranchu, Grivota, potpuno ozdravila, poslije onako teške bolesti, i kako se o tom uvjerio i sam Zola odmah poslije ozdravljenja, i to na licu mjesta.

Dogodilo se je, čemu se Zola nije nadao, pa je na sto muka

Bilo bi posve logično i pošteno, da Zola održi svoju riječ, kadno je rekao, da će se odmah pokloniti, ako mu pokažu, da je u lurdskoj vodi zarasla za jedan čas i jedna ogrebotina. /9/ Bilo bi logično i pošteno, da se pokloni sada, kad sam svojim očima gleda, gdje u lurdskoj vodi ozdravlja bolest, koja se ne da isporediti sa nikakvom ogrebotinom. Nije primio svjedočanstvo dr. Boissarie-a, predsjednika Liječničkog ureda, kad mu je ovaj tvrdio, da je Klemntina Trouvé, prije ozdravljenja, bila teško bolesna, i to stoga ga nije primio, jer da dr. Boissarie sam lično nije vidio bolesnicu prije nego je išla u vodu, iako su je vidjeli mnogi svjedoci i mnogi liječnici. Bilo bi posve naravno, da se pokloni bar sada, kad ovu tešku bolesnicu, neposredno prije ozdravljenja, svojim očima gleda i dr. Boissarie i drugi liječnici te i sam Zola.

No, Zola ne će čuda, stoga on određuje, da ni ovo veliko ozdravljenje ne će biti čudo, jer da je sve to bila samo časovita igra prirodnih sila, a Grivota da je malo iza toga svršila, kao što je i morala svršiti s onako teškom bolesti.

Zola je bio očevidac, svjedok velikog događaja, potpunog ozdravljenja Marije Lebranchu, svoje Grivote. Ali odakle

---

/6/ Petar je glavno lice Zolina romana; Petru stavlja u usta ono, što sam osjeća.
/7/ Dr. Bertrin, o. c., 339-340.
/8/ Dr. Bertrin, o.c., 340-341; M. Agnellet, o.c., 82-83.
/9/ Dr. Boissarie, Lourdes (1894) 493.

ovo ozdravljenje? Tko ga je proizveo? Zola je priznao uredniku pariskog dnevnika T e m p s , i to baš za ovog boravka u Lurdu, 1892., da svaki, koji vjeruje, da ima Bog, mora priznati, da je i čudo moguće. /10/ A sada ga ne će, makar ga svojim očima gleda i rukama pipa.

Zola se krije za stare smicalice

Da bi svijetu prikazao, da u ozdravljenju Grivote nema nikakva čuda, da tu nije prst Božji ni Majke Božje Lurdske, hvata se svih nemogućnosti, te otvoreno iskrivljuje činjenice.

Dok nije svojim očima vidio, da se u jedan čas povraća i sasvim ozdravlja srušeni život, znao je ono, što nas uče prirodne znanosti, napose fiziologija, a što znadu i prema čemu se vladaju ljudi bez izuzetka i sva medicinska znanost, a to je, da priroda, za jedan čas ne obnavlja ni najmanju ogrebotinu, a kamoli srušeni organizam. Naš organizam sastoji se iz mnogo raznih organa, svaki organ iz mnogo raznih dijelova, a svaki dio iz mnogo, zapravo iz milijuna i milijarda stanica. Da nastanu dvije stanice treba neko v r i j e m e , a kamoli da ih nastanu milijuni i milijarde! A toliko se hoće, da zaraste bilo koja rana. O tome govorimo u odlomku o "Nepoznatim prirodnim zakonima". Zola je to dobro znao, stoga je i rekao ono, što smo malo prije spomenuli: Pokažite mi jednostavnu ogrebotinu, koja je za čas zarasla u lurdskoj vodi, to mi je dosta, ja ću odmah vjerovati!

U velikoj neprilici Zola se krije baš za prirodne zakone, i to za "nepoznate". Mi ne znamo, niti medicina znade sve prirodne zakone; stoga bi ovo ozdravljenje mogli učiniti baš ovi zakoni, koje mi ne znamo.

Već smo vidjeli, što znači ova krilatica, pa ne treba da se na nju dugo osvrćemo. Kao da bi morali znati s v e, što priroda može, da znademo, što ne može u nekom o d r e đ e n o m slučaju! Ili zar ćemo pretpostaviti, da priroda može rušiti samu sebe? A to bismo morali pretpostaviti, ako bi se sutra mogao otkriti zakon, koji bi proizvodio ono, što znademo, da ne može danas, i to baš stoga, jer to ne dadu prirodni zakoni. Na pr. ako bi sutra mogli otkriti zakon, po kome ne bi trebalo v r e m e n a , da od jedne stanice nastanu dvije, od dvije četiri, od četiri osam, itd. A baš to bismo morali pripustiti, ako bismo rekli, da je, na pr., Grivota ozdravila pomoću nepoznatih prirodnih zakona. Tko bi to tvrdio, morao bi dosljedno reći, da prirodne znanosti nijesu nikakve znanosti, jer ne znadu ni za kakve zakone, budući da bismo sutra mogli otkriti druge zakone, koji će porušiti one, koji vladaju danas, koji će kazati, da ovi današnji ne vrijede ništa! Ili zar prirodni zakoni nijesu baš stoga z a k o n i , što rade u v i j e k, p o s v u d a i n a i s t i n a č i n ? Kad bi ovi "nepozna-

---

/10/ Dr. Bertrin, o. c., 354.

ti" zakoni ozdravljali u Lurdu, morali bi i na drugim mjestima, jer valjda ih Lurd nije zaokupio! A gdje rade? !

Zola kaže, da nije isključeno, da tu djeluje i to,što si sam sebe uvjerio, da ćeš ozdraviti (autosugestija); ili to, što te drugi u to uvjerio (heterosugestija).

Na drugom mjestu radimo o tome, što i koliko vrijedi ova krilatica. Tu smo vidjeli, da sugestima može s a m o n e k a d a , n e š t o i to samo u n e k i m ž i v č a n i m bolestima. Ona ne može n i k a d a n i š t a u o r g a n s k i m bolestima, ondje, gdje je organizam oslijeđen i porušen, a to ne može baš stoga, jer joj ne da prirodni fiziološki zakon, koji smo spomenuli malo prije. Na ovim prirodnim zakonima zasniva se medicinska znanost.

Zola, u škripcu, otvoreno izvrće činjenice

Zola je tako nabacivao, a sam nije vjerovao, da su Grivotu ozdravili kakvi nepoznati prirodni zakoni. Stoga se hvata za drugu krilaticu: Od velike želje, da ozdravi, Grivoti su se upalili živci, te se za čas uvjerila, da je zbilja ozdravila. U tom živčanom uzbuđenju oživjela je, ustala se, razigrala se, kao najzdravija. No, to je bilo samo za čas, jer evo, što se dogodilo. Zola je, koji to piše, U vlaku su na povratku iz Lurda: "U neki čas Petar (a to je sam Zola) stade se čuditi, što to Grivota radi. Dok su se putnici i hodočasnici pomalo smirivali, smješteni između prtljage, koju je neprestano drmanje turalo sad tamo, sad ovamo, ona se ustala, sva uspravna, grčevito se hvatala pregrade u muci, koja ju je iznenada spopala. I, pod svijećom, koja je bacala slabo, žuto, drhtavo svijetlo, ona se opat pokazala mršava, lice blijedo i izmučeno.....

Sestra Hijacinta primila je u svoj naručaj Grivotu,koju je nemili kašalj oborio na klupu. Jadnica, gušila se za pet časa, dok ju je spopao tako žestok kašalj, da joj se jadno tijelo lomilo. Zatim udariše crveni mlazovi, pljuvala je krv na sva usta.....

Petar je bio prenerażen. Svi u vagonu ostali su kao okamenjeni pred ovim napadom bolesti..... A Petar je mislio o čudnom medicinskom slučaju, koji je davala ova djevojka; onamo obnovljene snage, veliki apetit, dugo trčanje, sjajno lice, noge, koje su plesale a zatim ova krv, koju pljuje, ovo kašljanje, ovo blijedo lice jedne, koja umire,brutalni povratak bolesti, koja ipak pobjeđuje.....

Ova nezgoda spopala je Grivotu, tako to opisuje Zola, malo poslije odlaska iz Lurda, na stanici Lamothe, između Lurda i Bordeaux-a (Bordo): U Bordeaux-u teško diše, u trajnoj je hropnji, u Poitiers-u kašlje, da se sva trese i spopada je visoka ognjica; u Pariz jedva stiže, odvode je u bolnicu, gdje će i umrijeti." /11/

Ovako Zola! A kako on to prikazuje živo i plastično,

/11/ M. Agnellet, o. c., 84.

čovjek bi pomislio, da je to zbilja tako i bilo, a od svega toga nije istina niti jedno slovo! Ozdravljenja Marije Lebranchu, kao i Marije Lemarchand, koja su se dogodila proti svemu Zolinu očekivanju, nemilo su mrsila račune njegovu stavu protiv Lurdu i čudesima. Stoga ih je trebalo prikazati tako, da tu nema ništa natprirodnoga, pa, ako se ne dalo drukčije, onda skroz naskroz izvrnuti i same činjenice. Računao je, da će se uvijek naći netko, tko će i povjerovati!

A što je bilo u stvari? Mariji Lebranchu, Zolinoj Grivoti, poslije nego je onako za jedan čas s a s v i m ozdravila, bolest se n i k a d a više nije povratila: niti se je u mukama na povratku u vlaku hvatala pregrade, niti je problijedila, niti smršala, niti ju je sestra Hijacinta primila na ruke, niti je pala na klupu, niti je kašljala, niti krv bacala, niti su je poslali u bolnicu, niti je tamo u m r l a . To je s t o p o s t o t n a izmišljotina E. Zole, kojom je htio pred svijetom sakriti veliko djelo, koje je Gospa Lurdska učinila na Mariji Lebranchu, njegovoj Grivoti, a time i ljude odvratiti od Lurda.

Marija Lebranchu zdrava živi 28 godina poslije nego ju je Zola pokopao

Evo što je bilo. Marija Lebranchu s a s v i m zdrava povratila se kući. Iduće godine 1893. opet dolazi u Lurd, ali sada, da Majci Božjoj ponovno zahvali za veliko dobro, koje joj je dala. Javlja se u Liječničkom uredu. Pregledaju je i sada, pa evo, što o tome kaže zapisnik: "Marija Lebranchu, poslije nego je prošle godine spuštena u vodu, u jedan čas se osjetila veoma dobro, te pregled, obavljen najvećom pomnjom u Liječničkom uredu, nije više otkrio nikakva traga teške bolesti, od koje je bolovala. Od toga vremena bolest se nije povratila." /12/

I sama Marija Lebranchu, koju Zola u svom romanu šalje u bolnicu, osuđuje na smrt i pokopava u grob 28 godina prije njezine smrti, svjedoči, da je Zola sve to samo izmislio. Zola ju je u Lurdu vidio i s njom govorio i obećao, da će je doći posjetiti u Parizu, jer će ona stati blizu njega, u ulici Bruxelles. Kad je ona iduće godine 1893. opet došla u Lurd, pitaju je, je li Zola dolazio, kako je obećao. "A, ne! Nije došao niti jedanput da me vidi. Pače kažu mi, da me u romanu, koji je objelodanio, prikazuje, da me je u samom vlaku bolest opet nemilo spopala, pa da me je, nakraju, poslao u bolnicu, da tamo umrem."

Zola priznaje, da je krivotvorio činjenice

A ovo je i sam Zola priznao dr. Boissarie-u, predsjedniku Liječničkog ureda u Lurdu. Dr. Boissarie vidio je Grivotu, kao bolesnicu, neposredno prije ozdravljenja, i, kao

---

/12/ Dr. Bertrin, o. c., 318-319.

ozdravljenicu, odmah poslije ozdravljenja. Snebivao se, kako Zola izvraća činjenice, pa ga jednog dana u Parizu pita: "Kako se usuđujete pisati, da je umrla Marija Lebranchu? A, međutim, vi znadete, da je ona tako zdrava, kao vi i ja!" - "E, pa što mi to može smetati? Moje osobe (tj. one, o kojima piše u svom romanu) meni pripadaju; ja imam pravo s njima postupati, kako me volja, prikazati, da su žive ili prikazati, da su umrle, kako se meni svidi. Ja nisam dužan voditi računa, nego o svojoj fantaziji i o interesu svoje knjige." /13/

Ovaj razgovor saopćio je sam dr. Boissarie dr. Bertrau, sveučilišnom profesoru u Parizu.

Ovo su Zoline riječi. Tako i on sam priznaje, da Grivota nije opet oboljela, a da je sve ono, što piše, samo njegova želja i njegova fantazija, zavaravanje onih, koji će mu vjerovati.

Zola nije vjerovao, da će se dogoditi ono, što se dogodilo. Rekao je da će i on vjerovati, ako ozdravi Marija Lebranchu. Nije održao riječ, jer je nije ni mislio održati. A još je nepoštenije to, što je on osuđuje na smrt, dakako, samo u svom romanu! Ovo, što se dogodilo sa Grivotom, nije mu dalo mira. A nije mu ga ni moglo dati! Ovaj događaj tako mu je obuzeo dušu i maštu, da je o tom napisao čitavu knjigu: svojim očima je v i d i o , što nije želio vidjeti: vidio je č u d o , i to d v a č u đ a , jer je vidio ozdravljenje i Marije Lemarchand, a nama je prikazao ono, što je ž e l i o , što je h t i o vidjeti, a n i j e vidio: da je Grivota o p e t oboljela i u m r l a na povratku u Pariz, a ona je ž i v j e l a j o š 28 g o d i n a .

Ljudi su znali, kako je nepošteno djelo Zola učino, pa su ga svakom zgodom obavještavali o odličnom zdravlju njegove Grivote. Da bi je maknuo iz Pariza i tako uklonio s očiju, Zola joj je, 1895., predložio neka ide u Belgiju, odakle joj je bio muž, jer da je tamo zdravije, nego u Parizu. Tako bi Parižani mogli misliti, da je zbilja umrla, kad im nije na očima. No ona to nije htjela!

Marija Lebranchu prešla je iz Pariza u Angers i tamo je kasnije živjela. 18. srpnja 1907., p e t n a e s t godina poslije njezina ozdravljenja u Lurdu, dr. Jamin, iz Angers-a, daje joj ovo posvjedočenje: "Ja sam u stanju da kažem , da je Grivota sasvim ozdravila..... Ona je u s a v r š e n o m zdravstvenom stanju od svog ozdravljenja... Nikada se na njoj nijesu pojavili ni najmanji tragovi njezine bivše i skrajne tuberkuloze."

Marija Lebranchu, Zolina Grivota, umrla je 11. kolovoza 1920. u Angers-u.

Znademo, da je Marija Lebranchu živa i sasvim zdrava 28 godina poslije, nego ju je Zola osudio na smrt i pokopao u grob, u svom romanu. No, Zola svojim iskrivljavanjima ni-

---

/13/ Dr. Berrtin, o. c., 351-352; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? (1956) 24.

je postigao, što je želio; nije umanjio, nego je na svoj način, pridonio slavi Lurda i Marije. Svi oni, koji su saznali za ovo, kako Zola izvraća poznatu istinu, još bolje su vidjeli, što radi Bog i Majka Božja Lurdska, a što i kako radi strah pred čudom i pred Bogom.

"LURD" EMILA ZOLE

Zgoda, koju nema svatko, a imao ju je Emil Zola -

Emil Zola imao je sreću, koji ima rijetko koji od lurdskih hodočasnika: putovao je u istom vlaku i vagonu s dvjema veoma teškim bolesnicama, i to s Marijom Lemarchand i Marijom Lebranchu. Zola ih je namjerno pažljivo promatrao, te je posve dobro upoznao njihovo teško bolesno stanje; pratio ih je sve do časa ozdravljenja, te je bio s njima i odmah poslije ozdravljenja. Stoga potanko opisuje kakovo je bilo stanje i jedne i druge neposredno prije i neposredno poslije ozdravljenja.

U samom Lurdu, u Liječničkom uredu, upoznao se je i razgovarao sa Klementinom Trouvé (Truvé), koja je godina dana prije ozdravila od velike, razvaljene rane na nozi. On je u svom romanu zove: Sofija Couteau (Kutó). Dobro ju je promatrao, te je imao na raspolaganje sve dokumente o njezinoj bolesti, kao i o ozdravljenju u Lurdskoj vodi.

Mnogo je lurdskih hodočasnika, koji dođu u Lurd i povrate se, a da se pred njima i za njihova boravka u Lurdu ne dogodi nikakovo ozdravljenje, ili bar ne onako veliko, kao što su bila ozdravljenja spomenutih dviju Marija; a ovima možemo nadodati i ozdravljenje Klementine Trouvé, s čijim se stanjem lično veoma dobro upoznao.

Usto hodočasnici idu da se pomole Majci Božjoj, da joj zahvale za primljene milosti, da joj se preporuče, a Emil Zola ide da sabere dokumente za roman, koji je nakanio napisati o Lurdu. Sreću je imao, kao malo koji pisac: Svojim očima gledao je događaje, o kojima je htio pisati; na licu mjesta pred očima je imao druge dokumente, koje su sa sobom donijele ove teške bolesnice, a izdali su ih stručnjaci liječnici, koji su ih prije nadgledali.

Tako je Zola imao u rukama mnoge i zajamčene podatke za djelo o lurdskim ozdravljenjima, a imao je i izvježbanu, vještu ruku, da napiše, što je zamislio.

Pred sobom je imao sve, što je trebalo, da proslavi Majku Božju Lurdsku, po onomu, što Ona radi; ako mu je bilo do slave, mogao je proslaviti i svoje ime, te sebi podignuti spomenik, kao što su ga, radeći baš o ovoj stvari, sebi podigli drugi, ma da za tim i nijesu išli, na pr. Dozous, Estrade, Lasserre, Hiysmans, Boissarie, Vallet i drugi.

Zola je imao pred sobom sve, što mu je trebalo, da napiše veliko djelo o lurdskim događajima, ali mu je falilo nešto, i to nešto veliko za tu stvar, falilo mu je pošteno srce. On nije došao da sabere o b j e k t i v n e dokumente, pa makar ovi i ne odgovarali njegovim željama i naziranju, kao što radi pravi povjesničar i objektivan pisac. Zola je došao u Lurd s predrasudom, da tu nema ništa, što bi bilo nadnaravno, da je tu samo egzaltirana, usijana mašta mase, pa, ako se što i dogodi, da je to samo djelo i posljedica živaca. On je došao s tom željom i nadom, pa kad bude imao ove i ovake dokumente u rukama, onda će svim oružjem udariti po Lurdu i prikazati, da je u Lurdu samo

zavaravanje, da u Lurdu mogu ozdraviti oni, koji nijesu ni bili bolesni, a da pravi bolesnici, kao što su,na pr, ove njegove dvije teške bolesnice, niti ozdravljaju, niti mogu ozdraviti.

Ozdravljenje Klementine Trouvé

Zola je već u Lurdu pokazao, da nije došao, da sabere objektivne dokumente. 20. kolovoza 1891. ozdravila je u Lurdu Klementina Trouvé od teške, razvaljene rane na nozi. 21. kolovoza 1892. došla je opet, da se zahvali Majci Božjoj,a došla je i zato, da je opet pregledaju u Liječničkom uredu, da se bolest, valjda, nije opet povratila. Toga časa i Zola se je našao u Liječničkom uredu. Doputovao je sa spomenutim dvjema bolesnicama. Iako mu dr. Boissarie prikazuje i bolest i ozdravljenje tu sada prisutne Klementine Trouvé, Zola ne vjeruje. Nijesu mu dosta ni svjedočanstva liječnika, koji su k njoj dolazili kući; kao ni bolničarka, koje su je pratile na putovanju u Lurd; niti upraviteljice bolnice u Lurdu, koja je i toga časa pratila Klementinu; niti onih gospođa, koje su svojim očima gledale Klementinu, kad je u tren oka ozdravila u vodi, i kad su joj zavoji spali i ostali u vodi, a noga izišla sasvim zdrava; niti gđe Paule Lallier, koja ju je stavljala u vodu; niti su mu dosta svjedočanstva lurdskih liječnika.

Sve ovo Zoli nije dosta, pa žali, što toga časa nema uza se pariske profesore /1/, kao da bi samo oni mogli i znali ustanoviti, je li tko bolestan, naročito je li tko teško bolestan ili ne; je li se komu rana na nogama razvalila i rastrovala, kao što se je bila razvalila i rastrovala rana na nozi Klementine Trouvé. Stoga toliko je bio nepošten, da se je, usprkos svim najkompetentnijim svjedočanstvima i domaćih i lurdskih liječnika i drugih tolikih očevidaca svjedoka, koje smo spomenuli malo prije, usudio napisati u svom romanu, da je Klementina Trouvé varalica,jer da je zdrava i došla u Lurd, a samo se pričinjala da je bolesna. Ovdje se Zola ruga sa ovom povjesnom činjenicom,kao što ćemo vidjeti, da se ruga i s drugima. /2/

Ozdravljenje Marije Lemarchand

Isto tako Zola, koji nije nikakav liječnik, ne prima ni liječnička ni ničija svjedočanstva o ozdravljenju Marije Lemarchand, njegove Elize Rouquet. Ne samo da su liječnici dali točan opis bolesti ove teške bolesnice, nego i on sam dugo ju je promatrao i potanko opisao njezino teško bolesno stanje prije nego će Marija u lurdsku vodu, u kojoj

---

/1/ Boissarie, Lourdes, (1894) 490-491; - G. Bertrin, Histoire critique des événements de Lourdes, Edition réduite. (1913) 288-289.

/2/ Boissarie, l. c.; - M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes. (1957) 72-73.

ozdravlja za jedan čas. No, Zola to nije želio ni očekivao, nego je odredio, da ona u Lurdu ne može i ne smije ozdraviti. Stoga, ma da je svojim očima gledaju bolničarke, gdje zdrava izlazi iz vode; ma da je gleda dr. D'Hombre neposredno prije nego će u vodu i malo poslije nego izlazi iz vode; ma da je gleda mnogo svijeta, kad izlazi iz vode; ma da je pregledavaju, i to temeljito, liječnici u Liječničkom uredu, ipak to "nije bilo", Marija Lemarchand "nije ozdravila", jer to nikako ne odgovara onomu, što je Zola očekivao i planirao, jer to ruši sva njegova očekivanja i planove. Stoga treba stvar prikazati tako, da oni, koji čitaju, mogu shvatiti tako, da ono, što se je dogodilo, da se je dogodilo posve naravno! Stoga se Zola ne boji svim svjedocima reći, da ne znadu, što govore, kad piše, da je ona kroz dva dana vodom natapala svoje rane, te da je ozdravljenje išlo polagano, premda je Marija Lemarchand s a s v i m i za jedan čas ozdravila, netom su je spustili u lurdsku vodu. /3/. -

Zola ne priznaje ozdravljenje Marije Lemarchand, jer ono skroz naskroz ruši njegove predrasude.

Ozdravljenje Marije Lebranchu

Kao što Zola svijesno odvraća glavu i ne će da prizna, da su Klementina Trouvé i Marija Lemarchand ozdravile na način, na koji ljudi naravnim sredstvima ozdravljaju, isto tako svijesno ne će da prizna ništa, što mu jamči, da je isto tako čudesnim putem ozdravila Marija Lebranchu, njegova Grivota. Preneražen je, kad je ugleda zdravu, poslije onako teške bolesti, kako ju je on sam opisao, pa se muči na sto načina, kako bi prikazao, da je sve to bilo naravno. Sam Zola piše, da je u času ozdravljenja u Liječničkom uredu bilo 20 do 30 liječnika, koji su je pregledali i našli, da je na jedan mah i sasvim ozdravila. No, Zola im ne vjeruje, kao što ne vjeruje ni liječniku prof. Germanu Sée, koji je u pariskoj bolnici Hotel-Dieu, uzalud liječio, prije nego je išla u Lurd; niti tamošnjim bolničarkama, kojima se Grivota najavila, netom se je povratila iz Lurda u Paris.

Zola se i ovdje krije za sve moguće i davno zabačene smicalice, samo da uteče čudesnom ozdravljenju. Stoga mu se znanosti ne osnivaju na sigurnim zakonima, te stoga ni medicina nije sigurna ni prava znanost, jer nema sigurnih zakona; tko zna, da ovo ozdravljenje nije bilo više prividno, nego stvarno, nastalo radi nekog časovitog uzbuđenja; tko zna, da Grivota nije dala samo časoviti utisak, da je ozdravila. Kad je tako nekako psihološki pripravio neoprezne čitatelje svoga "Lurda", onda određuje, da je sve to zbilja bilo samo prividno i časovito, a da se je bolest odmah povratila, te da je ona od te bolesti malo poslije i umrla,

---

/3/ M. Agnellet, l. c., p. 76-77.; - Bertrin, l. c., p. 327-329.

kao što je i morala umrijeti. Evo ovim neistinama Zola je počastio svoje čitatelje, neka se oni jedamput uvjere, da je Lurd samo zavaravanje priprostih i lakovjernih i neukih ljudi. Tamo ne ozdravlja nikakav bolesnik, komu je organizam narušen, baš kao što nijesu ozdravile ni Klementina Trouvé, ni Marija Lemarchand, ni, evo, Marija Lebranchu. Kao što je ova u Lurd bolesna došla, tako je bolesna iz njega i otišla, te je malo iza toga, naravno, i umrla!

Sreća, da se je Zola sjetio, pa sam lično pošao u Lurd, i sam lično sve vidio. Sad ga ne će nitko prevariti pričanjem o nekakvim lurdskim ozdravljenjima, kojih nema. Sad će on to svemu svijetu kazati u svome romanu "Lurd", koji će zavrnuti vratom i Lurdu i lurdskim ozdravljenjima!

A što je bilo u stvari? Vidjeli smo što je bilo sa Klementinom Trouvé i sa Marijom Lemarchand. A Marija Lebranchu, o kojoj Zola u svom romanu kaže, da joj se je bolest na povratku u vlaku opet povratila, da je jedva živa stigla u Pariz, pa da je od te bolesti malo poslije i umrla, s a s v i m je ozdravila, kao što ju je Zola u Lurdu sasvim zdravu gledao i opisao; kući je došla s a s v i m z d r a v a , a da se bolest n i k a d a nije povratila, ni u vlaku na povratku, ni kod kuće; udala se je i živjela d v a d e s e t i o s a m godina poslije nego ju je Zola u svom romanu osudio na smrt i pokopao.

Povjesna i književna vrijednost Zolina "Lurda"

Posve je stoga razumljivo, što ljudi odvraćaju glavu od Zolinog "Lurda", ove nedostojne pojave na književnom polju. A. Lasserre, glasoviti povjesničar lurdskih događaja, poslije nego se je pojavio Zolin "Lurd", piše Zoli ovako: "Vaša knjiga..... nije djelo mašte, nego djelo krivog svjedočanstva. U njemu nema istine, nego u veoma malom omjeru, koji je neophodno nuždan krivotvoritelju, da može pozlatiti bakar ili olovo, da bi ga mogao, kao novac, staviti u opticaj među one bezbrojne lakovjerne ljude, koji ne vide dalje od površine i koji ne znadu ništa vagati. Ovaj debeli svezak, koji je napisan proti vjeri, napisan je zlonamjerno." /4/

Dr. Boissarie, predsjednik Liječničkog ureda u Lurdu, pisao je Zoli dva puta i predbacio mu nepošteni način, kako može pisati neistinu, da je Grivota umrla, kad je ona i danas i živa i zdrava. Ali se Zola nije usudio odgovoriti ni riječi. Dr. Boissarie ga onda zateče kod kuće i pozove na predavanje, koje će držati 21. studenoga 1893. u Parizu u Cercle de Luxemburg. Zola je došao. Dr. Boissarie tu je javno prikazao, kako je Zola sistematski, promišljeno izvraćao činjenice i prodavao neistinu za istinu. Pozvao je i sve tri ozdravljenice: Klementinu Trouvé i Mariju Lemarchand, čije je ozdravljenje zanijekao i krivo prikazao. Po-

---

/4/ A. Deroo, Lourdes, Cité des miracles ou marché d'illusions, (1956) 33-34.

zvao je i ozdravljenicu Mariju Lebranchu, Zolinu Grivotu, ali ne iz groba, u koji ju je Zola u svom romanu pokopao, nego iz njezine kuće, u kojoj je zdrava živjela, radila i pjevala kao najzdravija. Pozvao ih je, te su sve tri bile s njime na povišenom mjestu. Slušaoci i svi prisutni, osim Zole, urnebesno su ih pozdravljali, a Zola je mukom mučao. /5/ -

Ovaj dr. Boissarie, ondašnji predsjednik Liječničkog ureda u Lurdu, kaže, da "Zola u svom romanu "Lurd" ne samo krivotvori činjenice, koje su apsolutno zajamčene, nego još podvaljivanjem, neslanim podrugivanjem, izvrće ruglu i ljude i stvari, sve ono, prema čemu i protivnik mora imati poštovanja. On izobličuje pojavu Bernardice, koja je tako bezazlena i nježna, prodaje sasvim izmišljenu priču, mjesto da prikaže ono, što se je dogodilo..... Trebalo bi ići na izvore, da bi se mogla pisati ova povijest. Zola se je morao propitati kod liječnika djevojčice, dra Balancie-a, s kojim se je susreo u mojoj radnoj sobi..... Zola se je mogao propitati i kod gospodina Estrade-a poreskog činovnika ..... Mogao se je propitati kod velečasnog Pomian-a, koji je još bio živ, koji je Bernardicu poučavao u katekizmu, koji ju je pripravio za prvu sv.Pričest..... Ali što bi njemu trebali svi ovi svjedoci? Zola je mislio, da će sve protumačiti sugestijom, ekstazom, živcima i pouzdanjem. A kad se pojava djevojčice ne da u ove kalupe, s prezirom je odbacuje, pokušava oblatiti ovu pojavu, koja ga je jednom zanosila..... " /6/

Pišući o svojoj Grivoti, kaže liječnik M. Agnellet, "Zola je prešao granice intelektualne pristojnosti. Bio je nepošten prema samom sebi, a istinu je iskrivo tako, da se čovjek pita, zašto biskup Tarbes-a i Lurda nije htio da ga sudbeno progoni radi ozloglašenja! Marija Lebranchu sigurno bi se pojavila kao privatna stranka, da brani svoja prava!" /7/

"Ja ne mogu biti, ja nijesam neprijatelj Zolin, kaže on opet, ali ne razumijem, kako je čovjek, tako naobražen, koji je hodočastio na same izvore neprotumačivog ozdravljenja, mogao istinu dotle izvraćati, da, kad su ga, malo poslije, napali oni, s kojima se je rugao..... nije se nikada usudio odgovoriti ili odvratiti udarce.

Jer, Emil Zola imao je rijetku sreću, koju ja nijesam imao kroz dvije godine istraživanja, š t o j e b i o p r i s u t a n b a r k o d d v a j u č u d e s n i h o z d r a v l j e n j a .....O ovim dvama ozdravljenjima dao je dva tako apsurdna i odvratna prikaza, da, jer je poslije toga i sam shvatio, što je učinio, nije se ustručavao poći k jednoj od ovih dviju ženskih, koje su

---

/5/ J. Beranger, Les Soirées de Lourdes, (1930) 322; - M. Agnellet, l. c., p. 85; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? (1956) 24.
/6/ A. Deroo, l. c., 34.
/7/ M. Agnellet, l. c., 34.

zbilja čudom ozdravile..., a koju je on u svojoj knjizi prikazao, da je umrla, da joj predloži neka ide živjeti u Belgiju, te da tako učini, da je nestane iz Pariza, gdje se je mislilo, da je ona umrla..... da bi tako učinio, da se živa istina pokloni prohtjevima Zoline istine.....!

Zola je napisao svoju knjigu, no oni, što su ga svjetovali, nijesu zaboravili nego jednu "sitnicu":je li se zbilja dogodilo koje ozdravljenje..... Jer to je baš ono, što se dogodilo." /8/

Da bude Zola zato došao u Lurd, da sabere stvarne dokumente, te da napiše knjigu o onome, što se stvarno dogodilo, o onomu, što je sam doživio, što je svojim očima gledao, bio bi opisao bar dva lurdska velika ozdravljenja,mnogo bi bio pridonio slavi Gospe Lurdske po svijetu, a i sebi bi bio podigao vječan spomenik.

No, Zola nije došao da sabere stvarne dokumente, nije imao dobru, nego zlu namjeru. "A zla namjeran piše spomenuti liječnik, koji mu inače nije neprijajatelj, i koji kaže, da ga ne misli "blatiti", zla namjera ne će dozvoliti nego da napiše zlu knjigu, koja je njega nedostojna. I to tako nedostojna, da pisci, koji su poslije njegove smrti uzeli njegovu knjigu u ruku, šute o njoj, kao zaliveni." /9/

Ovom svojom knjigom, svojim"Lurdom", Zola je sam sebi podigao spomenik i na nj velikim slovima uklesao natpis: FALSIFIKATOR LURDSKIH OZDRAVLJENJA.

/8/ M. Agnellet, l. c., 70-71.
/9/ M. Agnellet, l. c., p. 69.

"L U R D" T E R E Z I J E I G V I D A V A L O T

Majka Božja Lurdska svojim ukazanjima i čudesnim ozdravljenjima osvojila je široki svijet. Nema države, grada, a ni sela, koje nije čulo za Lurd i za ono, što u njemu biva, u kojem se ne bi širila slava Gospe Lurdske.

A kroz ovo sto godina Majka Božja Lurdska imala je i protivnika. Istina je, nije ih imala ni izdaleka toliko, koliko je imala i ima štovatelja; rijetki su, ali ih je ipak bilo i ima. Među starije spada Emil Zola, a među novije supruzi Gvido i Terezija Valot.

Doktorske teze Ivanke Bon i Terezije Valot

God. 1912. Ivanka Bon prikazala je medicinskom fakultetu u Lionu tezu o nekim ozdravljenjima u Lurdu. Predsjednik komisije Vallas i dva člana priznali su, da je teza i važna i stručno obrađena, te su je i primili, a jedan, prof. Lépine, zapažao je u tezi neku "sentimentalnu" stranu, koja, istina, "nije izražena, ali se odrazuje iz cjeline", kako se on izrazio. Ova "sentimentalna" strana u tomu je, što je Ivanka Bon tvrdila, da bolesnici, o kojima ona piše, nijesu bili nikakvi histerični bolesnici, te da su stoga stvarno ozdravili od organskih bolesti. Ona priznaje u svojoj tezi, da u Lurdu bolesnici ozdravljaju mimo prirodnih zakona. Ovo je onaj "sentimentalni" prizvuk, koji nije išao u glavu prof. Lépine-u, i radi kojega je teza odbijena, makar da su za nju bili i predsjednik komisije i još dva člana. Neki je profesor medicinskog fakulteta nato rekao, da nije odbijen ni kandidat ni teza, nego p r e d m e t , a to je, što Ivanka Bon priznaje, da u Lurdu nastaju ozdravljenja proti prirodnim zakonima. Isti fakultet, četiri mjeseca kasnije, dao joj je čast doktora medicine na temelju druge teze, koja nije ni tako opsežna (84 stranice mjesto 150), ni tako važna, ni tako stručno obrađena, kao prva teza. /1/

Godine 1956. studentica Terezija Valot promovirana je u Parizu na temelju teze "Lurd i ilužija u terapiji" (Lourdes et l'iilusion en thérapeutique), koju je njezin muž popratio komentarom. Ova teza primljena je, ali ne radi stručne, znanstvene i tehničke obradbe; malo kasnije vidjeti ćemo, kojom je "znanstvenom" metodom taza obrađena. Teza je primljena, jer se je Terezija Valot složila sa racionalističkim gledanjem profesora, koji su je ocjenjivali, a koji nijesu mogli podnijeti lurdskih ozdravljenja, kao ni ona. Evo, što je tom prigodom izjavio P. Chevallier, predsjednik komisije: "Moji tri kolege i ja slažemo se, nema čudesa." /2/ A njihov posao i nije da kažu, ima li čudesa ili nema; to spada na drugoga. Njihov posao je da ispitaju i vide, dolaze li stvarni bolesnici u Lurd, i da li oni u Lur-

---

/1/ v. Deroo, Lourdes, cité des miracles ou marché d'illusions (1956) 15-16.

/2/ Vallot, Lourdes et l'illusion (1956) 103-104.

du zbilja ozdravljaju, te mogu li i znadu li oni lurdska ozdravljenja protumačiti medicinskom znanosti. No, oni proti lurdskim ozdravljenjima nemaju jačih razloga, nego ih ima i Terezija Valot, pa se stoga skrivaju za aprioristič-ku krilaticu, baš kao i ona.

Teza Ivanke Bon, neka je stručno i znanstveno obrađena, kako to priznaju trojica od četiri člana komisije, odbijena je, jer se ne slaže s ideološkim gledanjem jednog profesora; a teza T. Valot primljena je, jer se složila s racionalističkim gledanjem članova komisije, ma da nije obrađena ni po kakvoj znanstvenoj metodi. Njezinim radom ne zapovijeda načelo, da istraži, dolaze li u Lurd stvarni bolesnici i da li zbilja ozdravljaju, nego njezinim radom vlada strah pred čudesnim ozdravljanjem, i aprioristička predrasuda, da je čudo nemoguće, pa stoga se, jer je stvarna čudesna ozdravljenja biju u oči, a nema čime da ih pobije, služi samo smicalicama i zaobilaženjem činjenica, kao što ćemo vidjeti.

Najpozvaniji ljudi, kao što su teolozi i liječnici, a i književnici, napisali su mnogo djela o lurdskim ozdravljenjima, hodočašćima, o znanstvenom radu Liječničkog ureda u Lurdu i Međunarodnoga liječničkog lurdskog udruženja, ukratko: o slavi Majke Božje Lurdske. A nijesu, ni izdaleka, prikazali svu slavu Marijinu.

Ovi brojni stručnjaci u svojim djelima, ne mogu prikazati svu slavu Marijinu u Lurdu, a studentica Terezija Valot i njezin muž Gvido, u knjižici od 126 stranica dokazat će, da Lurd nije nego zavaravanje! Kao što je Zola za svoj posao bio izabrao i svoju metodu, baš tako su i supruzi Valot izabrali svoju!

Načelo, koje vlada pisanjem T. i G. Valot

Terezija Valot, pri početku svoje knjige, kaže, da će nastojati prikazati povijest lurdskih ozdravljenja u pozitivnom duhu. /3/ Ako je time htjela reći, da će opisivati činjenice onako, kako su se zbile, čovjek se pita, što treba obećavati, da će pisati u pozitivnom duhu? Ljudi, i to stručnjaci, i dosada su opisivali lurdska ozdravljenja onako, kako su se zbivala, a da se nijesu hvalili, da će pisati u pozitivnom duhu. Ako pozitivan znači isto, što i stvaran, realan, onda se po sebi razumije, da će tako raditi onaj, koji opisuje činjenice.

No, iz onog, što ona piše i kako piše, jasno je, da nije mislila pisati o ozdravljenjima onako, kako su se zbivala, nego na svoj način. To ona indirektno priznaje, kad na kraju svoje knjige piše, da se je u prikazivanju ozdravljenja stavila na "strogo racionalističko stanovište" i "duboko agnostičko uvjerenje." /4/

/3/ l. c., 12.
/4/ l. c., 95.; - v. J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? (1956) 119.

Time je, dakako odlučila, da ne priznaje i da ne će priznati, da bi itko izvan prirode imao kakva posla s lurdskim ozdravljenjima. To je i racionalističko stanovište. A tko tako gleda na stvari taj n e m o ž e i n e s m i j e priznati, da se u prirodi nešto može dogoditi mimo i izvan prirodnih zakona, jer to z a b r a n j u j e samo racionalističko stanovište.

Smiju li katolici pisati o Lurdu?

Ljudi su o Lurdu pisali i prije T. i G. Valot, a pišu i poslije njih. Pisali su i pišu svećenici, kao na pr. Ricard Moniquet, Bertrin, Courtin, Christiani, Cros, Deschamps, Mailhet, Trochu, Tauriac i drugi. A pisali su i pišu i svjetovnjaci. Neki od ovih, kao Estrade i dr. Dozous, bili su prisutni pred spiljom u času ukazanja, a dolazili su baš zato, da promatraju i proučavaju, što to biva. A drugi su liječnici, koji dolaze u Lurd da proučavaju, kao što je bio dr. Carrel, ili veliki dio života provode u Lurdu, da promatraju i proučavaju lurdska ozdravljenja. Taki su,na pr, netom spomenuti dr. Dozous, koji je bio lurdski liječnik u vrijeme ukazanja; pa dr. Marchand, dr. Boissarie, dr. Vallet, dr. Leuret, dr. Le Bon i drugi. No, mala korist od njihova pisanja i prikazivanja lurdskih ozdravljenja, kako misli Terezija Valot, a to zato, što oni nemaju uvjeta, da pišu objektivno, nepristrano, jer oni, imaju nešto, što čini, da činjenice prikazuju nakrivo: Oni su katolici, a kao takovi ne smiju slobodno gledati. /5/ Dr. Dozous i dr. Carrel, obratili su se, jer su svojim očima gledali čudesna ozdravljenja u Lurdu. No Terezija Valot ne vjeruje ni njima, kao ni onim prvima, jer su svi zanešeni za štovanjem Lurdske Djevice, pa stoga nijesu sposobni pisati objektivno. /6/

G. i T. Valot zaboravili su, da Katolička Crkva ne stoji na lurdskim, nego na Isusovim evanđeoskim čudesima. Da se u Lurdu nije nikada ništa dogodilo, Katolička Crkva jednako bi i danas bila; no, ako je istina ono, što se o Lurdu kaže, p r o p a o je r a c i o n a l i z a m, na koji se je udobno smjestila Terezija Valot. Stoga se crkvene vlasti odmah u početku drže sasvim rezervirano i prema ukazanjima i prema ozdravljenjima. Crkva se ne jagmi za njima, jer joj nije ni tolika potreba od njih, kao što je to potreba racionalizmu, da ih ne bude. Stoga Crkva traži, da se ispune najstroži uvjeti prije, nego će priznati, da je neko ozdravljenje zbilja čudesno ozdravljenje. Ovi uvjeti tako su strogi, da ih zovu drakonskim. /7/ Stoga je Crkva između 4.000 liječnički utvrđenih, natprirodnih lurdskih ozdravljenja, dosada priznala samo relativno mali broj. Nije zabacila niti zabacuje ostala ozdravljenja, koja još nije priznala, ali joj se ne žuri da ih ispituje i usvaja kao

---

/5/ l. c., 88.
/6/ l. c., 51.
/7/ M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes (1957) 8-9.

čudesna, jer ona i ne stoji na njima. Da se nije dogodilo ni jedno, Crkva bi jednako sjala u svoj svojoj veličini; a, naprotiv, ako je i jedan bolesnik u Lurdu ili ma gdje čudesno ozdravio, propalo je sve, u što vjeruje i na čemu stoje T. i G. Valot. Stoga toliki bijes na Lurd i na lurdska ozdravljenja.

Terezija Valot donosi "točne" dokumente

Katolici ne mogu pisati objektivno, onako, kako su se ozdravljenja događala, kaže T. Valot. No, zato će to učiniti ona. Ona i kaže, da je donijela točne dokumente. /8/ - Čovjek bi rekao, da će ona potražiti dokumente o ozdravljenjima tamo, gdje i jesu: u arhivima, da će potražiti o - r i g i n a l n e dokumente, kao što bi i morala, kad već o tomu hoće da piše. Ali ona, koja donosi "točne dokumente", ima drugu metodu: njoj ne treba arhiv, ona ispisuje od nekoga, koji je već od nekoga ispisivao. U konkretnom slučaju, umjesto da potraži originalne dokumente o ozdravljenju Petra de Ruddera, ona ispisuje od drugoga neistine i klevete, koje je ovaj opet već uzeo od nekoga. Stoga i ona usvaja iste klevete, kojih bi se i sama morala stidjeti, da se je oslanjala na originalna liječnička posvjedočenja. /9/

Petar de Rudder nije ozdravio u samom Lurdu, nego u Oostacker-u, svetištu M. B. Lurdske u Belgiji. Budući da T. Valot piše i o ovom glasovitom ozdravljenju, imala je poći tamo, gdje bi bila našla više originalnih posvjedočenja očevidaca i liječnika dr. Hoestenberghe-a, Affenaer-a i drugih, pa se, valjda, ne bi bila usudila od nekoga prepisati klevetu i ostati pri njoj.

Budući da piše o Lurdu, valjda će bar za lurdska ozdravljenja poći u Lurd i tamo sjesti u arhiv i tražiti dokumente o bolestima i bolesnicima, o kojima piše. Ona priznaje, da bi to bilo najbolje: "Jasno je, piše ona, da bi za proučavanje lurdskih ozdravljenja najbolje bilo iči sudjelovati na sjednicama Liječničkog ureda u Lurdu." /10/ No, ona ipak ne ide ni na sjednice, a ni u arhive ovog ureda. Ona, koja kaže, da donosi "točne dokumente" držala je, da je "pametnije ostati u svom stanu u Villemomble među svojim knjigama, a u blizini je bogata Nacionalna Biblioteka." /11/

Ali, kad se znanstveno obrađuju neki događaji, u ovom slučaju lurdska ukazanje i ozdravljenja, ili kad se obećaje, da će se donijeti "točni dokumenti", kao što to ona obećaje, onda i znanstvena metoda, a i poštenje traže, da se ne sjedi doma u Parizu, nego da se ide u potjeru za dokumentima ondje, gdje jesu, te da se ne prepisuje iz drugo-

---

/8/ Vallot, l. c., 51.
/9/ v. Deroo, l. c., 178-179.
/10/ Vallot, l. c. 28.
/11/ l. c., 34.

ga i trećega izvora; jer tako, mjesto do čiste vode, dođe se do kaljuže. Tom metodom ne donose se "točni dokumenti", ne opisuju se činjenice onake kakve jesu, nego se drugi kleveću, kao što to radi T. Valot, kad piše o Petru de Rudderu.

G.Valot tuži se, da u Lurdu nema biskupske poslanice

Koliko su T. i G. Valot kopali po lurdskim arhivima vidi se i iz ovoga. Trebala im je poslanica, u kojoj Mgr. Laurence, biskup Tarbes-a (Tarba) i Lurda, god. k862., izvješćuje vjernike u biskupiji, da se Majka Božja maloj Bernardici zbilja ukazala. No, ovaj tako važni dokumenat "ne možeš nikako naći u Lurdu", kaže G. Valot. "Opstoji samo jedan jedincati primjerak, i to u Nacionalnoj Biblioteci," u Parizu. A kako je ostao na životu i ovaj jedini primjerak? Gvido Valot misli, da je to stoga "što je Trgovcima Hrama bilo veoma mnogo do toga, da ga nestane." /12/ Ovako Terezija i Gvido Valot, koji su obećali dati "točne dokumente."

A što je u stvari sa poslanicom? Da bi je u Lurdu našli, trebali su je u Lurdu i potražiti! A tu bi je bili i našli, jer u arhivima lurdskog svetišta ima više od p e d e s e t primjeraka originalnog izdanja ove biskupske poslanice, o kojoj G. Valot kaže, da je "u Lurdu nikako ne možeš naći!" Osim toga poslanica je tiskana u raznim djelima, kao na pr.: Fourcade, L'apparition a la grotte de Lourdes, en 1858; - Cros, L'Histoire de Notre Dame de Lourdes d'apres les documents et les témoins; - Dantin, L'éveque des apparitions. Sva ova djela nalaze se u biblioteci Liječničkog ureda u Lurdu. A jedan primjerak originalnog izdanja ove biskupske poslanice, o kojoj G. Valot kaže, da je "nikako ne možeš naći u Lurdu", nalazi se izložen na prozoru muzeja M. B. Lurdske, i to barem od god. 1935!

Dakle, da bi T. i G. Valot našli ovaj tako važni dokumenat "koji nikako ne možeš naći u Lurdu" jer je, po mišljenju G. Valot-a, "Trgovcima Hrama mnogo bilo stalo do toga, da ga nestane", trebali su samo zaviriti u lurdske muzeje i arhive, pa bi ih našli na pretek! Tada bi vidjeli, da se nije spasio samo onaj "jedan jedincati" u Nacionalnoj Biblioteci!" No, to bi bilo malo suviše zahtijevati od Terezije i Gvida Valot, koji se hvale, da donose "točne dokumente" o lurdskim ozdravljenjima!

T. Valot "točno" prenosi tuđu misao i riječ

Prikazujući "točne dokumente", T. Valot citira pisce, ali ne onako, kako oni pišu, nego na svoj način. Dr. Merlin, na pr., piše u "Cahier Laënnec" /13/ o dru Bertrin-u i o lurdskim ozdravljenjima. T. Valot njegove riječi prenosi ovako: "123 ozdravljenja u Kritičkoj povijesti lurdskih događaja (Bertrin) nemaju nikakve znanstvene vrijednosti, ne-

---

/12/ l. c., 107.
/13/ Cahiers Laënnec (1948) I., p. 6.

moguće ih je uzeti u obzir." /14/ A dr. Merlin na spomenutom mjestu, piše ovako: "..... naravno, mi ne mislimo reći, da ova 123 ozdravljenja očnih bolesti, koje nijesu određene, nijesu čudesno nastala, no žao nam je, što, s ovog nedostatka u točnom određivanju, ona nemaju nikakve znanstvene vrijednosti, te što nam je nemoguće ovdje ih uzeti u obzir." Razlika i opreka više je nego očita između onoga, što piše dr. Merlin, i onoga, kako ga prenosi T. Valot. Prenoseći njegove riječi, ona niječe ono, što on nikako ne niječe. Ništa lakše, onda, nego zaključiti, kao što to ona zaključuje: "Mislim, da mogu reći, da u Lurdu nema anatomskih ozdravljenja, koja bi bila znanstveno utvrđena" /15/, a dr. i drugi stručnjaci liječnici, u svojim studijama, u spomenutim svescima "Cahiers Laennec" tvrde, da u Lurdu ima ozdravljenja, koja su znanstveno dokazana! /16!

Ovako Terezija Valot donosi "točne dokumente"!

Dolazi li slava Lurda od dra Dozous-a?

Dr. Dozous bio je liječnik u Lurdu 1858., baš u vrijeme ukazanja. Terezija Valot zapisala ga je u svoju crnu knjigu. On je onaj, koji je izmislio prvo lurdsko čudo, piše ona. Da nije bilo njega, sve bi bilo otišlo u zaborav, a on je spasio situaciju! /17/

A što je bilo? Događaj sa drom Dozous-om zbio se ovako: Petru Bouriette-u, koji je radio u kamenolomu, kamen je teško ranio desno oko, i on je slijep već 20 godina. Dolazi on dru Dozous-u te mu veli: Doktore, kažu, da voda sa Bernardičina vrela ozdravlja, pa i ja bih oprao oko u toj vodi! Dr. Dozous ne vjeruje u čudesa, te uvjeren, da iz toga ne će biti ništa, kaže Bouriette-u: Ti možeš oprati oko u vodi iz Bernardičina izvora. Ako ozdraviš, i ja ću vjerovati! Držao je, dakako, da ne će biti nikakva ozdravljenja.

Ali, Bouriette je slijep, i to već 20 godina, pa je htio pokušati. I, evo ga, opere oko, te pogleda oko sebe, i, na veliko svoje začuđenje, osjeti, da vidi na oba oka! Vas izvan sebe, trči or uprav k dru Dozous-u, pa će mu smjesta: "Dre, ja sam ozdravio!" Dozous je, međutim, bio zaboravio, o čemu su prije govorili, pa će mu: "To nije moguće, moj dragi prijatelju! Ono, što sam ti ja dao, ne može te ozdraviti, to su samo kapljice, da ti ublaže bol, i da ti pomognu, da ti se oko ne zatruje." "Ali, dre, reći će mu Bouriette, nijeste vi mene ozdravili, nego voda sa Bernardičina izvora!" "Hajde, o čemu govoriš, veli mu dr. Dozous, ja u to ništa ne vjerujem!" Okrene se od Bouriette-a, napiše u svoju bilježnicu nešto, što Bouriette nije mogao ni izmisliti ni razumjeti. Napisao je ovo: Bouriette boluje od neizlječive mrene; on ne može vidjeti, on ne će nikada vidjeti. Zatim začepi dlanom zdravo Bouriette-ovo oko i reče mu:

/14/ Vallot, l. c., 80.
/15/ l. c., 25.
/16/ v. A. Deroo, l. c., 129-130.
/17/ Vallot, l. c., 23, 99.

Čitaj mi to! A kad to Bouriette pročita, odmah i sasvim točno, dr. Dozous će, vas izvan sebe: "Da bude grom u me zapalio, ne bih se gore zaprepastio! /18/

Dakako, da je nestalo indiferentizma i sumnja u duši dra Dozous-a, pa on poslije toga kaže: "Ja moram iskreno priznati, da me je ovo ozdravljenje P. Bouriette-a duboko potreslo. Ozdravljenja, koja bivaju u lurdskoj vodi, jasno govore svakom čovjeku, koji je dobre volje, da je tu prst Božji." /19/

Terezija Valot nikako ne može shvatiti Lurd, jer Lurd je mjesto, gdje bivaju tolika čudesna ozdravljenja, i gdje dolaze hodočasnici u milijunima; to ona ne može shvatiti, jer na sve to gleda svojim racionalističkim i agnostičkim očima. A ovakove oči ne mogu vidjeti lurdska čudesa i hodočašća. Za njih je Lurd veliko zavaravanje masa. Treba da je netko dao prvi poticaj, iz koga se razvio i razvija Lurd sa svim svojim nečuvenim događajima. Treba da je netko krivac za sve ovo.

Ovaj krivac je dr. Dozous, kaže T. Valot, jer on je "izmislio", "stvorio" prvo čudo. Stoga treba omalovažavati svjedočanstvo dra Dozous-a. Da bi to postigla, T. Valot navodi nekoga pisca, ali navodi ga samo toliko, koliko misli, da joj odgovara, a izostavlja sve ostalo, ma da je sve ovo, što ona izostavlja, u strogoj vezi s onim, što navodi. A izostavlja zato, što je sve ovo pobija. Ona navodi Mihaela de Saint-Pierre, koji kaže, da su, 1860., imali "neko nepovjerenje prema dru Dozous-u, te su se ozbiljni ljudi bojali, da ga sada njegova revnost ne zanese." Ovo i dovle odgovaralo bi Tereziji Valot, pa ona ovo i navodi, ali tu se i zaustavlja. No, kad je, u ovom pitanju, počela navoditi ovoga pisca, imala je i nastaviti i donijeti sve ono, što je u vezi s riječima, koje ona navodi, jer to ih upotpunjuje i objašnjava. Citat bez riječi, koje T. Valot izostavlja, dobiva drugo značenje, ono, koje bi moglo odgovarati njezinoj želji; no citat s riječima, koje ona izostavlja, izrazuje pravu i potpunu misao pisca, koga je ona počela navoditi. A izostavljene riječi kažu, da revnost dra Dozous-a nije nimalo pogibeljna, kao i to, da je Petar Bouriette zbilja čudesnim načinom ozdravio. A to je ono, što ne može i ne s m i j e čuti Terezija Valot, jer je odlučila sve gledati racionalističkim i agnostičkim očima.

Mihael de Saint-Pierre piše, kao što smo vidjeli, da su se, 1860., ozbiljni ljudi bojali, da revnost ne zanese dra Dozous-a, koji se je obratio, kad je vidio, kako je ozdravio Petar Bouriette. To navodi T. Valot, a izostavlja nastavak, koji glasi ovako: "Ali prof. Verger, s medicinskog fakulteta u Montpellier-u, ne samo da je stručnjak, nego je čovjek razborit, pametan, strog u zahtjevima. A

/18/ Dr. Leuret et Bon, Les guérisons miraculeuses modern (1950) 102-103.

/19/ v. J. Beranger, Les soirées de Lourdes (1930) 346; - M. Sgnellet, l. c., 45-47.

dr. Verger, onome, tko hoće da ga čuje, daje svoje stručne zaključke o čudesnim ozdravljenjima, koje je on lično -mogao promatrati. On, bez zaobilaženja, govori o "ozdravljenjima, koja se ne mogu objasniti", o "događajima, koji su nastali proti zakonima prirode", "koji nadilaze snagu čovječjeg uma". /20/

Među ozdravljenja, koja je, 1858., lično ispitao i kontrolirao ovaj sveuč. prof. dr. Verger, "ne samo stručnjak, nego i čovjek razborit, pametan, strog u zahtjevima", a koja on ocjenjuje, da su "ozdravljenja, koja se ne mogu objasniti", koja su se dogodila proti prirodnim zakonima", koja "nadilaze čovječji um", spada i ozdravljenje Petra Bouriette-a, koga je i sam dr Verger lično pregledao i kontrolirao, te je njegovo čudesno ozdravljenje opisao gornjim riječima: da se ne može objasniti, da je proti prirodnim zakonima, da nadilazi čovječji um. /21/

Veoma je značajno, što Terezija Valot nigdje ne spominje ovog dra Verger-a, o kome govori nastavak gornjeg citata, koji je ona načela i dotjerala donle, dokle joj je odgovaralo, a izostavila ono, što nju pobija. Valjda je to stoga, što dr. Verger, "razborit, pametan, strogih zahtjeva i stručnjak" govori onome "tko hoće da ga čuje", a ona n e ć e i n e s m i j e da ga čuje, jer je odlučila da će sve gledati sa racionalističkog i agnostičkog stanovišta.

Zašto T. Valot nije nastavila načeti citat, te kazala sve ovo? Nije ga nastavila zato, jer on dokazuje, da dr. Dozous nije izmislio ni stvorio prvo čudo, kako bi ona to htjela; ona izostavlja citat stoga, jer se u njemu jasno kaže, da revnost dra Dozous-a nije bila nimalo pogibeljna; ove riječi, koje izostavlja Terezija Valot, najjasnije kažu, da se ozdravljenje Petra Bouriette-a prirodnim putem ne može objasniti, da ono nadilazi čovječji um, da je, uz ostala ozdravljenja, i ovo nastalo proti prirodnim zakonima.

Dakle dr. Dozous nije "izmislio" ni "stvorio" prvo čudo, kako bi to zgodno stalo u unaprijed određenoj zamisli T. Valot, i odgovaralo njezinim željama, nego je on, kao liječnik, i proti svom raspoloženju, samo priznao i ustanovio, da je ozdravljenje Petra Bouriette-a nastalo proti zakonima medicinske znanosti. A da je ovo istina potvrđuje i dr. Verger, čiju stručnu spremu, ozbiljnost, razboritost i strogost priznaje pisac, čije je riječi Terezija Valot načela, ali se nije usudila navesti do kraja, jer bi onda i ona morala priznati, da dr. Dozous nije izmislio ni stvorio prvo čudo, nego da je ozdravljenje Petra Bouriette-a neprotumačivo, da je nastalo proti prirodnim zakonima. No, ovo T. Valot nije smjela učiniti, jer je unaprijed odlučila, da će sjediti na racionalističkoj i agnostičkoj stolici. A ova je preniska, da bi s nje mogla vidjeti ono, što je nadnaravno.

/20/ V. H. Lasserre, Notre-Dame de Lourdes (1899) 41o-413; - Michel de Saint-Pierre, Bernadette et Lourdes (1953)118.

/21/ H. Lasserre, o. c., 122-123; - A. Deroo, o. c., 24-25; 142; 172; - M. Agnellet, o. c., 46-51.

T. Valot ne zna ono, što bi morala znati, kad već o ovomu piše

Terezija Valot piše o lurdskim ozdravljenjima, a kaže, da joj iz Anala M. B. Lurdske (Annales de Notre Dame de Lourdes) nijesu poznati izvještaji o tome, koliko bolesnika ozdravlja u lurdskoj vodi, a koliko za vrijeme procesije sa Presv. Sakramentom. No, ona je to mogla znati, jer, 1956., J. B. Courtin, baš u "Analima M. B. Lurdske", travanj 1939. na str. 12., piše o čudesnom izvoru i bolesnicima, te kaže, da je u vrijeme, nešto duže os deset godina, dvije trećine ozdravljenja bilo u lurdskoj vodi. /22/

T. Valot piše, kako je našla, da je ozdravilo dosta djevojaka, a da u zapisnicima nije našla nijedan slučaj,da je ozdravila majka brojne obitelji. /23/ A da je pogledala u "Vjesnik međunarodnog lurdskog udruženja", studeni 1937., bila bi našla izvještaj o ozdravljenju gđe Pouxvielle, koja je imala 6 djece; a da je pogledala u Boissarie-u "Velika lurdska ozdravljenja", 1900., bila bi našla, da je ozdravila gđa Burque majka 11 djece; gđa Facq, majka 6 djece; gđa Pecantet, majka 4 djece. A da se je i još potrudila, bila bi našla, da je ozdravila i gđa Biré, majka 6 djece,i gđa Fabre, koja je također imala više djece. /24/

T. i G. Valot, pišući o teškoj bolesti pomične skleroze (sclérose en plaques) kažu, da "nema vijesti, da je ozdravila ova bolest... Ne, nažalost, nijedna od ovih strašnih bolesti, za koje liječnik nema nego lijepu riječ i neka palijativna sredstva, nije ozdravila ni u čudotvornoj lurdskoj vodi, ni pomoću... nadnaravnih sila."

Ovako T. i G. Valot. A u stvari? God. 1952. došla je u Lurd gđa Alice Couteauld. S v i liječnici, koji su je liječili i kod kuće i u bolnici, izjavili su, da je bolovala baš od ove veoma teške bolesti. Ozdravila je za jedan čas u Lurdu. To su ustanovili liječnici u Liječničkom uredu u Lurdu. Ovaj ured tražio je, da ona opet dođe 1953. i 1954., na ponovni pregled, da se ustanovi, je li se bolest povraćala. Ovo ozdravljenje god. 1955. dostavljeno je Međunarodnoj liječničkoj lurdskoj komisiji u Parizu. Ova je poduzela ponovna ispitivanja, da bi mogla utvrditi, da o ozdravljenju nema nikakve sumnje. Ova ispitivanja bila su u Lurdu u mjesecu svibnju 1955., a onda opet u kolovozu u Strasburgu. Prof. Thiebaud, neurolog i Strasburga, 18. ožujka 1956., daje ovaj izvještaj: 1. Nema nikakve sumnje o ispravnosti dijagnoze; 2. Nestalo je svih simptoma bolesti; 3. Ovo ozdravljenje, koje traje već gotovo četiri godine,ne može biti samo neko popuštanje bolesti. - 18. ožujka 1956. ovo su jednoglasno opet potvrdili svi članovi Međunarodne

---

/22/ v. J. B. Courtin, Lourdes, le domaine de Notre Dame (1947) 51.
/23/ Vallot, o. c., 86-87.
/24/ v. Deroo, o. c., 132; 183-184.

liječničke lurdske komisije u Parizu, njih oko trideset. /25/ -

Dakle nije istina, da u Lurdu ne ozdravljaju bolesnici od ove strašne bolesti, za koju ljudi, kako to priznaju T. i G. Valot, nemaju nego lijepu riječ i neke palijative, koji dakako, ništa ne pomažu. Gospa Lurdska ne služi se nikakvim lijepim riječima ni palijativima, nego za jedan čas, sasvim i temeljito ozdravlja i ove najteže bolesti, i to tako, da se bolest nikada više ne povraća.

Da bude T. Valot malo bolje potražila, ne bi bila mogla napisati, da, osim u slučaju nekog studenta medicine i nekog kolonela, nije našla nijednog, osim redovnika i profesionalnih mistika, kako to ona nazivlje, da je ozdravio, a da je imao naobrazbu višu od one, što je imaju djeca osnovne škole. Da bude bolje potražila, bila bi našla, da je, na pr. ozdravila gđa Quartier, žena liječnika; valjda je ona imala neku, bar opću naobrazbu. Bila bi našla, da je ozdravila i Elizabeta Delot, učiteljica; kao i djevojka Frateur, kći sveuč. profesora; a bila bi našla i još drugih. /26/

Ovako T. i G. Valot, koji kažu, da donose "točne dokumente", i pišu doktorelnu tezu.

Terezija Valot na sto muka pred organskim ozdravljenjima

T. Valot, jer stoji na racionalističkom i agnostičkom stanovištu, ne priznaje i ne s m i j e priznati natprirodni uticaj, stoga ne priznaje i ne smije priznati ni organska ozdravljenja u Lurdu. A stoga je i na sto muka pred ovakvim ozdravljenjem, te se hvata svakakvih smicalica, da bi se nekako snašla. Elizabeta Delot ozdravila je od raka na želucu. Operirana je. Rak se opet povraća, te zahvaća i želudac i jetra. U Lurdu ozdravlja 1926. Dozvolila je da se, poslije njezine smrti, želudac mikroskopski pregleda. Međutim, poginula je od bombe 1942. U vezi s time T. Valot piše, budući da ju je bomba raznijela "niko nije mogao da se divi, kako je božanstvo razvalilo rad kirurga." /27/

U velikoj je neprilici i pred ozdravljenjem Petra de Rudder-a. Ovdje se snalazi tako, da mjesto da traži originalne dokumente, ona preuzimlje klevete iz treće ruke, pa tako kleveće i ona. /28/ Neraspoložena je prema dru Dozousu, koji je priznao, da je kamenar Petar Bouriette, koji je bio slijep, ozdravio preko svakog očekivanja. Iz ove, za nju tako velike neprilike, vadi se tako, što kaže, da je Petar "za vrijeme svog rada valjda dobio mali udar stijenom ispod bijele rožnice oka." /29/ Dakako, u tom slučaju

---

/25/ v. J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes? (1956) 120.
/26/ v. Deroo, o. c., 132.
/27/ Vallot, o. c., 66.
/28/ o. c., 83-84.
/29/ o. c., 20.

nije ni oslijepio, pače nije ozbiljno ni ranjen, pa mu nije ni trebalo ozdraviti.

U arhivu Liječničkog ureda ima više od 40 dokumenata o ozdravljenju bečanke Gertrude Fulda. Ozdravila je u Lurdu 12. kolovoza 1950. T. Valot, da se osvjedoči, imala je pogledati ove dokumente. Ali, ona, koja iznosi "točne dokumente", voli uzeti novinski izvještaj, pa napisati, da je "La Croix" propustila lijepu zgodu, da šuti o ozdravljenju ove austrijanke, koja je oboljela obavljajući pošteni posao.... kabaretske plesačice." /30/

Gertruda Fulda je nastupala u kazalištu zajedno sa svojom sestrom Rutom, a nije bila nikakva kabaretska plesačica.

Ovako T. Valot prekraja lurdska ozdravljenja, izvlači zaključke, kojih nigdje nema, nego u njezinu strahu, jer znade, da ova ozdravljenja obaraju racionalističku stolicu, na kojoj sjedi i s koje gleda, kao i racionalistički kalup, u koji bi htjela nasilu utjerati ova ozdravljenja.

Sugestija i autosugestija u Lurdu?

Bog ni Majka Božja ne rade u Lurdu, prema onomu, što piše T. Valot. Ali, netko ipak mora raditi! A tko je to? Sugestija, autosugestija, okolnosti, u kojima se bolesnik nalazi u Lurdu: to je ono, što bolesniku daje novi život. /31/ -

Ako je to tako, zašto onda u Lurdu ozdravljaju samo neki, a ne svaki bolesnik? Svatko se može uvjeravati, a može željeti i dati, da ga drugi uvjerava, da će ozdraviti ! A zašto ozdravljaju oni, koji se ne nadaju, da će ozdraviti, kao i oni, koji nemaju pouzdanja? Zašto ozdravljaju na povratku u vlaku, kad je već prošlo vrijeme sugestioniranja? Zašto ozdravljaju djeca, koja se nikako ne daju u vodu, brane se rukama i nogama, pa ih tek silom stavljaju? A zašto samo u Lurdu? Zašto ne, na pr., na pariskim i drugim svečanostima i sajmovima, kad si opkoljen tolikom masom svijeta? A zašto ne ni na vjerskim svečanostima u drugim zgodama i mjestima, nego samo u Lurdu? Zar je Lurd zakupio sugestiju, i zar samo Lurd znade stvoriti okolnosti, koje drugi nikako i nigdje ne znadu? /32/

Terezija Valot kaže, da je došla do istih zaključaka, do kojih su došli Charcot i P. Janet /33/, a nije se sjetila, da i Charcot i P. Janet iz temelja ruše njezine predrasude. U Lurdu najteže tjelesne rane ozdravljaju za jedan čas. A Charcot piše, da ozdravljavanjem rana zapovijedaju fizički zakoni, koji traže v r i j e m e . /34/ On sam

---

/30/ o. c., 90.
/31/ o. c., 78-79.
/32/ v. R. Bec, Raisons medicales de croire au miracles (1949) 202-204.
/33/ Vallot, o. c., 98.
/34/ v. Zacchi, Il miracolo (1923) 525.

nikada u svom životu nije doživio, da je rana zarasla u tren oka. Charcot je pretražio povijest, da bi našao, što sugestija može, pa se je zaustavio na ozdravljenju djevojke Coirin. To je bilo davno prije njega. Ova je na svoju ranu stavila zemlje sa groba jansenističkog đakona Parisa 12. kolovoza 1731. Rana se je zatvorila na kraju mjeseca; 24. rujna mogla je izići iz kuće, a tek 30. rujna mogla se je popeti u kola. Dakle rana se je zatvorila za 20 dana, a u kola je mogla ući tek 50 dana kasnije! /35/ A da sve to bude, ne treba nikakva sugestija, jer se to događa svaki dan !

Terezija Valot ništa nije sretnija ni sa P. Janet-om. "Prisiljen sam opetovati, veli on, o čemu sam se uvjerio već od početka mojih nauka. Nema praktičnih rezultata pomoću hipnotizma i sugestije, nego u liječenju histeričnih, živčanih bolesti", a i u ovima su rijetki i kratkotrajni, jer bolest se opet povraća. /36/

Ovo su rezultati Charcot-a i P. Janet-a. T. Valot, kaže, da usvaja njihove rezultate, stoga bi morala zaključiti, da u Lurdu ne radi nikakva sugestija. U Lurdu za č a s, n e p o v r a t n o ozdravljaju n a j t e ž e o r g a n s k e bolesti, kao otvorene i rastrovane rane, do kraja izjedena pluća, rak, prelomi i sve druge. O ozdravljenju živčanih bolesti ne vode nikakva računa, premda i ovih ozdravljenja, dakako, ima. A baš P. Janet zamjera liječnicima u Lurdu, što prelaze preko ovih ozdravljenja. "Krivo čine, piše on, kad misle, da ova ozdravljenja nemaju velikog značenja. Na taj način u velikoj su zabludi. Ništa nije teže, nego izliječiti pravog živčanog bolesnika; i Lurd bi bio sto puta dostojan svoga velikog imena, kad bi se isticao jedino u ovoj vrsti ozdravljenja." /37/

Bernardica u halucinaciji?

T. Valot piše o lurdskim ukazanjima. No to za nju nijesu prava ukazanja, nego halucinacije, viđenja male Bernardice. /38/

O ukazanjima Majke Božje maloj Bernardici radimo baš u odlomku o ukazanjima. Tu smo se obazreli i na one neke, koji su govorili baš ovo, što i T. Valot. Tako je ustvrdio i dr. Voisin. Vidjeli smo, da nije znao, što bi odgovorio i da se nije imao ničim braniti, kad su mu slali i pisma i bogate ponude, da dokaže, što je onako lako rekao. Uvjereni smo, da ni T. Valot ne bi znala niti bi imala što odgovoriti, kad bi ona pisma bila njoj upravljena; niti bi mogla pridignuti onu milijunsku svotu, koja je bila ponuđena dr. Voisin-u, ako dokaže, što je rekao, jer ni ona ne bi imala ničim dokazati, što je rekla.

/35/ v. Zacchi, o. c., 523-524.
/36/ P. Janet, Médications psychologiques (1919) 1, 338-339.
/37/ P. Janet., o. c., 38; - Zacchi, o. c., 544.
/38/ Vallot, o. c., 16-17; 98.

T. Valot ipak priznaje, da u Lurdu biva, što nigdje ne biva

Makar da T. Valot ovako odbojno gleda na Lurd, držimo, da to nije njezino duboko uvjerenje. Trebalo bi biti slijep kod očiju, da bi mogao reći, da neko nije za jedan čas sasvim ozdravio, kad ga svojim očima sada gledaš teško bolesna i gdje umire, a dočas sasvim zdrava. Ili bi morao biti skrajnji skeptik, pa ne vjerovati ni svojim očima, ni svojoj pameti, ni hiljadama svjedoka oko sebe. A T. Valot, mislimo, nije taka bila. Evo zašto: na jednom mjestu izmaklo joj se, te piše ono, što mi držimo, da je uvijek bilo na dnu njezine duše. Evo, što ona piše: U Lurdu bivaju ozdravljenja, koja "privlače svu našu pažnju". Pa opet: "Tamo (tj. u Lurdu) ne biva ništa, što bi bilo slično radu nekoga kirurga, ili onomu, što proizvodi kemijsko terapijsko ili bakterijostatičko liječenje". /39/

Eto to je baš ono, što svjedoče bezbrojni svjedoci, što svjedoči oko četiri hiljade ozdravljenika, lurdski liječnički arhiv, tolika ozbiljna djela, koja su dosada napisana o Lurdu. To je ono, što sada svake godine svjedoči preko tri milijuna hodočasnika, a radi ovoga, što ne biva nigdje, nego u Lurdu, ove će godine u Lurd doći od osam do deset milijuna hodočasnika. Ovo svjedoči vas katolički svijet, koji je najtvrđe uvjeren, da u Lurdu Bog, preko Lurdske Djevice, ozdravlja najteže bolesnike, kao što ne mogu nikakvi kirurzi i nikakvi lijekovi. A uvjeren je baš radi ozdravljenja, koja u Lurdu bivaju.

Zašto T. i G. Valot ne smiju priznati lurdska ozdravljenja?

Hoćemo li raditi o nekim događajima, možemo im se približiti i gledati na njih sa stanovišta činjenica, možemo biti pripravni primati činjenično stanje, bilo ono koje mu drago; možemo biti pripravni primati i zaključke, koji nam se budu nametali iz ovog činjeničnog stanja, pa makar ih mi i ne očekivali, pa makar nam i ne bili ugodni. Tako rade ozbiljni ljudi.

No, možemo se dati na posao i tako, da već unaprijed odredimo, kako ćemo gledati na stvar, o kojoj mislimo pisati. Možemo odrediti, da na stvari i događaje ne ćemo gledati, kakvi su u sebi, da ne ćemo primati zaključke, koje ovi događaji sobom nose. Mjesto da događaji nama nametnu svoje stanje, svoju logiku i svoje zaključke, što bi i moralo biti, mi odlučujemo, da ćemo stvarima i događajima nametnuti naše gledište; možemo odrediti, da oni m o r a j u izgledati onako, kako smo mi o d r e d i l i , da izgledaju; možemo im odrediti, da nam moraju dati zaključke, koji odgovaraju našim željama, a ne one, koji su u njima sadržani.

/39/ o. c., 80; 99.

Ovu drugu metodu izabrali su T. i G. Valot. Na lurdske događaje, tj. na lurdska ozdravljenja odlučili su da će gledati sa "strogo racionalističkog i agnostičkog stanovišta." /40/ A ovo stanovište zabranjuje bilo kome izvan i iznad prirode, da se miješa u prirodu i u tok prirodnih zakona i događaja. Stoga ni Bog ni Gospa Lurdska ne mogu i ne smiju ozdravljati bolesnike mimo prirodnih zakona, stoga ni Bog ni Gospa Lurdska ne ozdravljaju bolesnike u Lurdu.

Činjenica je, međutim, da u Lurdu bolesnici s n a j t e ž i m o r g a n s k i m bolestima za č a s ozdravljaju i da se bolest više n i k a d a ne povraća. Osim samih ozdravljenika i mnogih hiljada svjedoka, to jamče dva jedinstvena liječnička udruženja, koja pregledavaju i proučavaju sve dokumente: liječnici Liječničkog ureda u Lurdu i Međunarodnog liječničkog lurdskog udruženja, sa sjedištem u Parizu. A za ozdravljenja, koje su ispitale, jamče i crkvene komisije, i to po svojim, kako ih neki liječnik zove "drakonski" strogim mjerama. /41/

Lurdska ozdravljenja su, stoga, strogo dokazana, zajamčene činjenice, a strogo je utvrđeno i to, da ih ne može liječiti ni sugestija, ni lurdska voda po svojim prirodnim svojstvima, ni neko slijepo pouzdanje, niti neki nepoznati prirodni zakoni, jer u Lurdu i najteži bolesnici ozdravljaju za jedan čas, bez v r e m e n a , a v r i j e m e je apsolutni uvjet, da bi netko ozdravio prirodnim putem.

Što će učiniti racionalist, kad se nađe pred ovim tvrdoglavim činjenicama, što će on učiniti, kad se nađe pred lurdskim ozdravljenjima? Stavio se je na stanovište, da ne priznaje nikakav natprirodni uticaj u tok prirode, stoga ni u ozdravljenja. A ova ozdravljenja ipak su tu, te neumoljivo upiru prstom u Onoga, tko ih je proizveo: u Boga i u Lurdsku Djevicu. Ne će li netko ovo priznati, ne radi činjenica ozdravljenja, jer činjenice su dokazane i ne dadu se zanijekati, nego radi nekih unaprijed stvorenih zaključaka, radi nekih filozofskih racionalističkih i agnostičkih predrasuda, ne ostaje mu drugo, nego pred činjenicama zatvoriti oči, pa se uticati raznim smicalicama. Da bi se sakrila pred ovim, za nju nemilim činjenicama, T. Valot, sumnja, da li su liječnici učinili dobre dijagnoze; sumnja u izvještaje, koje daju liječnici o ozdravljenjima u Lurdu; kaže, da nijesu kompetentni liječnici u praksi ni profesori; navodi tuđe riječi, koliko mu se čini da joj odgovaraju, a izostavlja ono, što je pobija; i s p u š t a neke riječi iz zapisnika, stoga donosi n e p o t p u n i zapisnik o nekom ozdravljenju, pa se onda s njima izruguje. /42/

Ovako Terezija Valot obilazi činjenice, krije se pred njima i niječe ih. Ali stara je riječ, da ništa nije tako

---

/40/ o. c., 95; — v. J. M. Tauriac, o. c., 119.
/41/ M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes (1957) 8-9.
/42/ v. A. Deroo, o. c., 24-25; 109-110; 111-113.

tvrdoglavo, kao činjenica. . Stoga Lurd ostaje Lurd, i lurdska ozdravljenja ostaju liječnički sasvim i strogo dokazane, utvrđene činjenice. A knjižica "Lurd i iluzija", koju su Gvido i Terezija Valot napisali s unaprijed stvorenom odlukom, da će na ova ozdravljenja gledati sa "strogo racionalističkog stanovišta", tj. da ih ne će priznati, izišla je iz iluzija, te u iluzije i spada.

Pogibija Terezije Valot

Mi ne ćemo i ne smijemo ulaziti u Božje sudove, jer su nedokučivi, ali izgleda, da ni ovo nije sasvim slučajno: jedan od pisaca ovog spisa, koji je imao da umanji slavu Majke Božje Lurdske, sama Terezija Valot, 4. travnja 1956., u 35. godini života, poginula je za volanom svog auta u času, kad ovaj i ovakav njezin spis ponovno izlazi iz štampe.

L I J E Č N I C I I L U R D

U Lurdu ozdravljaju najteži bolesnici od najrazličitijih bolesti. A jer se liječnici bave bolestima i bolesnicima, dobro će biti da čujemo, što o ovim ozdravljenjima izjavljuju oni liječnici. koji dolaze u Lurd, da opažaju,što tamo biva, kao i oni, koji inače dobro poznaju lurdske ozdravljenike.

UREDZA LIJEČNIČKE KONSTATACIJE U LURDU

I

MEĐUNARODNO LIJEČNIČKO UDRUŽENJE GOSPE LURDSKE

Prve liječničke konstatacije

Lurd je poznat po svemu svijetu radi događaja, koji se u njemu zbivaju. Ovi događaji, to su ozdravljenja teških -i najtežih bolesnika, i to bez ikakvih prirodnih, ljudskih sredstava i lijekova.

Netom se pročulo za prva ozdravljenja, a to je bilo god. 1858., narod je masama grnuo k lurdskoj spilji. Nu upravo zato, jer su tu bila ozdravljenja, odmah su svratila pozornost liječnika. Ne zanose se liječnici na prvi čas ovim događajima, naprotiv, iznose protiv njih sve poteškoće, dok to samo mogu. Tako,na pr., prvi liječnik, koji se našao pred lurdskim ozdravljenjima, dr. Dozous ne vjeruje Petru Bouriette-u, komu je mina bila teško ranila desno oko, da je ozdravio u lurdskoj vodi. Ali, kad je iznio svoje poteškoće protiv ovom ozdravljenju, te kad je vidio, da ne može dalje, događaji ga toliko osvajaju, da je morao priznati: "Da bude grom udario do mojih nogu, ne bih se bio teže prestrašio."

Ovo je bila prva liječnička konstatacija u Lurdu. Domalo dr. Dozous mora konstatirati i drugo ozdravljenje, i to ozdravljenje maloga Justina Bouhorhotsa. I jedno i drugo konačno sasvim mu otvaraju oči: dosadanji sumnjivac,postaje branitelj lurdskih ozdravljenja i prvi utemeljitelj liječničke kontrole u Lurdu.

Liječnici i Bernardica Soubirous

Liječnici su odigrali veoma važnu ulogu odmah u početku i u vezi s Bernardicom Soubirous, onom sestricom, kojoj se Majka Božja udostojala ukazati 18 puta. Baron Massy,prefekt departmana, imenovao je komisiju od trojice liječnika: dra Balancie-a, Lacrampe-a, i Peyrus-a i naložio im, da pregledaju i ispitaju Bernardicu te da dadu izvještaj o njezinu duševnom stanju.

Liječnici su Bernardicu dugo ispitivali. Konačno iz-

javljuju da nije halucinirana, da nema ni najmanje sumnje o njezinoj iskrenosti, da nije duševno bolesna, stoga da nije nikako pogibeljna za javni poredak, te formalno zaključiše, da se ona ima pustiti u miru.

Ured za liječničke konstatacije

Dr. Dozous u početku ne vjeruje u lurdska ozdravljenja, no prisiljen onim, što vidi i doživljava, predaje se, te od skeptika biva osvjedočeni pobornik slave Marijine.

Ured za liječničke konstatacije nastaje malo kasnije, god. 1885. Od ove godine predsjeda mu i vodi ga dr. de Saint-Maclou sve do godine 1892., kad ga nasljedjuje dr. Boissarie. On umire 1917., a nasljeđuje ga dr. Le Bec, generalni predsjednik liječničkog udruženja sv. Luke, kirurg pariske bolnice sv. Josipa i sveučilišni profesor. Njega u predsjedništvu zamjenjuje dr. Marchand. Poslije njih ured vodi dr. Abadie-Bayro do god. 1922., kad dužnost preuzimlje dr. Vallet, koji mu predsjeda sve do god. 1947. Njega nasljeđuje dr. Leuret, a njega god. 1954. dr. Pellissier.

Č l a n o v i

Tamo od dra de Saint-Maclou-a i dalje ovamo svi spomenuti liječnici bili su predsjednici ove velike ustanove. A tko su i gdje su joj članovi? Uz predsjednika redovito je i tajnik, a uz njih drugi članovi. Ove sačinjavaju svi liječnici, koji dođu u Lurd i prijave se, da žele raditi u ovom uredu.

Dakako, to su samo katolički liječnici, netko će pomisliti i zaključiti, pred vratima toga ureda stoji vratar, koji pušta, da uđu samo oni, koji dođu s potvrdom od biskupa, da su praktični katolici, i koji se prikažu s krunicom u urci. Grdno bi se prevario, tko bi tako pomislio! U ovaj ured slobodno ulaze i slobodno u njemu rade i katolici, i protestanti, i pravoslavci, i agnostici, i slobodni zodari, i židovi, i muslimani, i budisti, i konfucijanisti i svi oni, koji kažu, da nemaju nikakve vjere. Ured za liječničke konstatacije prije svega znanstveni je ured, u koji može ući i gdje je veoma rado primljen svaki liječnik, bio on ma koje vjere, ma koje rase, ma koje narodnosti i jezika, ma koje boje, ma koje filozofije i ma koje politike: nitko ga nikada ne pita, što on misli, nego ga pitaju samo i jedino: da li ima liječničku legitimaciju. Ako je liječnik, on ima slobodan ulaz, slobodno pregleda bolesnike, slobodno proučaje dokumente, koje su bolesnici donijeli, slobodno diskutira, slobodno izjavljuje svoje mišljenje, slobodno stavlja svoje poteškoće, slobodno glasuje, da li je i kakvo je ozdravljenje. U jednu riječ: svaki liječnik, koji hoće da radi u ovom uredu za vrijeme, koliko on bude slobodno htio, on je kroz to vrijeme, punopravni član ove jedinstvene ustanove na svijetu, ovoga ureda za liječničke konstatacije u Lurdu.

Pa dolaze li liječnici u ovaj ured? Stvari na ovom

svijetu redovito nastaju s malim počecima; ako su solidne, razvijaju se i hvataju zamah. Tako je i s ovom lurdskom ustanovom. U prvom početku je sam dr. de Saint-Maclou, komu pridolazi po koji liječnik tijekom godine, ali ne još u velikom broju. No, iz godine u godinu dolazi ih sve to više. Za njegova nasljednika dra Boissarie-a, god. 1892., od srpnja do listopada u ovom uredu bilo je 150 liječnika. Njihov broj se stalno povećavao i povećaje. Da ne nabrajamo sve godine, spomenut ćemo samo neke najnovije, neke poslije drugoga Svjetskog rata. God. 1947, radilo je u ovom uredu 750 liječnika; god. 1948. radilo ih je 999, a dog. 1950. radilo ih je 1200. Od god. 1885. do sada ovaj ured posjetilo je preko 40.000 liječnika.

U samoj godini 1952. u ovaj ured dolazili su liječnici prvaci iz svih strana svijeta. Među njima bilo je 10 biologa, 10 urologa, 15 ortopeda, 18 dermatologa, 20 kardiologa, 21 stomatolog, 29 radiologa, 30 oftalmologa, 32 othorhyno-laryngologa, 34 liječnika za socijalne radove, 39 psihijatra, 41 prof. medicinskih fakulteta, 47 vojnih liječnika, 54 obstetričara, 63 ftiziologa, 64 pedijatra, 97 kirurga, 121 bolnički liječnik, 604 liječnika opće prakse, 62 farmaceuta, 167 studenata medicine.

Usput spominjemo i to, da je u isto vrijeme rastao i raste i broj bolesnika i hodočasnika. God. 1892. u ovaj mali gradić došlo je 1500 bolesnika i 150.000 hodočasnika, a god. 1948. bilo je 15.800 bolesnika i 2,000.000 hodočasnika; dok god. 1949. došlo je preko 20.000 bolesnika i preko 3,000.000 hodočasnika, a god. 1954. u Lurd je došlo 3,500.000 hodočasnika.

Svrha ureda za liječničke konstatacije

Božja providnost je htjela, da liječnici budu prvi i kvalificirani svjedoci već u prvim počecima, kao što je to dr. Dozous bio prvi kvalificirani svjedok kad su u lurdskoj vodi ozdravili Petar Bouriette i Justin Bouhorhots. Ured za liječničke konstatacije ima tu svrhu, da bude svjedokom lurdskih ozdravljenja. Liječnici, a vidjeli smo, odakle su, tko su i koliko ih je, ispituju one dokumente, koje domaći liječnici daju bolesnicima, kad ovi polaze u Lurd. Osim toga u samom uredu liječnici pregledavaju bolesnike, koji se tamo prijave, i to ne jedan liječnik nego više njih, koliko god ih ima, zajednički utvrđuju narav bolesti. Dogodi li se ozdravljenje, opet komisija specijalista za dotičnu bolest pregledava ozdravljenika, svi prisutni liječnici zajednički diskutiraju o njihovu referatu, o novom stanju, koje je nastupilo. Poslije svestranog proučavanja i svestrane diskusije predsjednik stavlja na glasovanje ove upite: 1. Da li je bolest zbilja bila? 2. Da li je ozdravljenje potpuno? 3. Da li je ozdravljenje nastalo prirodnim putem?

Jedino liječnici svi i uvijek imaju pristu u ovaj ured, a oni u Lurdu imaju i druge pogodnosti, koje drugi nemaju; to je zato, da bi mogli dobiti sve moguće potrebne i želje-

ne informacije o općenitom stanju bolesnika, kao i o svakom pojedincu. Tako samo oni mogu slobodno ulaziti u kupelji i u bolnice; a u procesiji s Presvetim, koja biva svakog popodneva, liječnici imaju mjesto neposredno iza Presvetoga Sakramenta. To je zato, da neposredno, s najvećom pažnjom mogu gledati bolesnika u samom času ozdravljenja, koje se događa veoma često baš u času, kad ga blagosivlju sa Presvetim.

Zajednički zaključak o ozdravljenju liječnici ne objavljuju odmah, nego čekaju još godinu dana, da i vrijeme potvrdi ozdravljenje. Ovo je i zato, da bi se mogla poduzeti i sva naknadna ispitivanja, ako bi kome još što palo na pamet, kao i zato, da bi se mogli učiniti svi mogući prigovori, ako bi netko htio još i to. Stoga je liječnička kontrola strogo znanstvena i jamči najveću sigurnost.

Pa kako se postupa u ovom lurdskom uredu za liječničke konstatacije? Da li oni, koji tu rade, jedva čekaju, da im netko uleti i reče, da je ozdravio, da bi ga tako mogli upisati u broj ozdravljenika, da bi tako, na kraju, broj izišao što veći? Dobro je poznato, da su i živčane bolesti bolesti, kao što dobro znademo i to, kako i koliko Boga blagoslivlje onaj, koji se izbavi od ovih bolesti. A poznato je i to, da se u ovom liječničkom uredu ne primaju ovakvi ozdravljenici, niti ih ispituju, niti ih bilježe kao ozdravljenike, niti o njima vode ikakva računa. Zašto? Budući nije sasvim isključeno, da bi i kakva prirodna sila, na pr., sugestija, mogla štogod pomoći u kojoj od ovih živčanih bolesti, liječnici s njima jednostavno nemaju nikakva zanimanja.

O kakvim ozdravljenjima onda oni vode računa u Lurdu? O ozdravljenjima od organskih bolesti, od onih bolesti, u kojima je organizam bio narušen na jedan ili na drugi način. A u Lurd redovito dolaze bolesnici s teškim i najtežim organskim bolestima: tuberkuloza, peritonitis, rak, upala bubrega, sljepoća ili gluhoća radi propalog slušnog ili očnog živca itd. Ozdravi li netko od ovih i ovakovih bolesti, i to za jedan čas, u tren oka, sva medicinska i uopće prirodoslovna znanost priznaje na sva usta, da to nije i ne može biti prirodnim putem, radi neumoljivih fizioloških i bioloških zakona, koji vladaju množenjem stanica.

Evo ovakva ozdravljenja ispituju u lurdskom uredu za liječničke konstatacije. I to tako strogo, da su spravni prije ne priznati stotinu stvarnih ozdravljenja, nego priznati samo jedno, koje ne bi bilo stvarno. Koliki i koliki su se povratili kući, radi nedovoljnih dokumenata, a koji su zbilja ozdravili, ali liječnički ured nije ih zabilježio. Na ovo se odnosi i ovaj slučaj. Jednog dana neka gospođa, koja je zbilja bila čudesno ozdravila, priča nekoj bolničarki, kako je u ovom uredu jedan liječnik zaključio, da je ona čudesno ozdravila. "A kako se zove taj liječnik?" - upita je ova bolničarka. "Čini mi se, da se zove Boissarie", odgovori joj ova ozdravljenica. - "A, ne, nije to on", prihvati brže bolje ova bolničarka."Kakav Boissarie, ta on i ne vjeruje u čudesa!"

Dr. Boissarie bio je predsjednik ureda za liječničke konstatacije, osvjedočen i pravi vjernik, ali baš radi časti Majke Božje i njezine slave neumoljivo je odbijao sve, o čemu bi mogla biti i najmanja sumnja, da se je dogodilo prirodnim putem. Tako je bio neumoljiv i tako je odbijao sve, što nije bila najsigurnija istina, da su ga stoga neki mrko gledali, i, eto, kako se vidi iz spomenutog slučaja, znali reći, da ne vjeruje u čudesa.

Međunarodno lurdsko liječničko povjereništvo

Da bi kontrola lurdskih ozdravljenja bila još jače zasnovana, osnovano je Međunarodno lurdsko liječničko povjereništvo. Osnovano je zato, da ispituje sve dokumente o ozdravljenicima, te da i ono izjavi da li se ozdravljenje zbilja dogodilo. Ove dokumente dostavlja mu ured za liječničke konstatacije u Lurdu.

Netko će valjda željeti da zna, koji su to članovi ovoga Međunarodnog lurdskog liječničkog povjereništva. God. 1956. bili su ovi:

FRANCUSKA:

Bariety, član medicinske akademije, sveuč. profesor, Pariz.
Biot, bivši šef laboratorija medicinskog fakulteta, Lion.
Ennuyer, šef instituta Curie, Pariz.
P. Giraud, sveuč. profesor, Marseille.
H. Grenet, predsjednik liječničkog udruženja sv. Luke, Pariz.
G. Huc, kirurg bolnice sv. Josipa, Pariz.
Langeron, prof. medicinskog fakulteta, Lille.
Lanos, kirurg bolnice sv. Josipa, Pariz.
J. Lhermitte, član Medicinske akademije, prof. medicinskog fakulteta, Pariz.
P. Mauriac, sveuč. prof, Bordeaux.
Merigot de Trigny, oftalmolog bolnice sv. Josipa, Pariz.
P. Merle, predsjednik liječničkog komiteta sv. Luke, Marseille.
L. Michon, kirurg u bolnici Necker, Pariz.
Oberlin, kirurg pariskih bolnica.
Pellissier, predsjednik liječničkog Ureda, Lurd.
Salmon, sveuč. prof., Marseille.
Sendrail, sveuč. prof., Toulouse.
Thiébaut, sveuč. prof., Strasbourg.
Valdiguie, sveuč. profesor, Toulouse.

NJEMAČKA:

Dr. Ernst, primarius, Löln.
Dr. Meixner, primarius, Schwarzwald.

BELGIJA:

Dr. Ch. de Gheldere, Boussu.
Prof. Van der Schueren, direktor sveuč. klinike, Louvain.

ŠPANJOLSKA:

Dr. G. Queralto, prof. medic. fakulteta, Barcelona.
Dr. A. Garcia-Die, predsjednik Liječničkog udruženja sv. Luke, Barcelona.

VELIKA BRITANIJA:

Dr. D. O'Connel, Charing Cross Hospital, London.
Dr. D. Makepeace, London.

IRSKA:

Dr. J. Stafford Johnson, predsjednik liječničkog ureda, Dublin.
Dr. F. J. Morrin, kirurg, Dublin.

ITALIJA:

Prof. Trabucci, upravitelj bolnice za psihijatriju, Verona.
Dr. Cattabeni, prof. medicinskog fakulteta, Milan.

LUKSENBURG:

Dr. E. Weltner, specijalist za živčane bolesti, Luksenburg.

HOLANDIJA:

Dr. J. Prick, sveuč. profesor, Nijmegen.
Dr. F. Van Buchen, sveuč. profesor, Groningen.

ŠVAJCARSKA:

Dr. P. Terrier, Lausanne.

Lurd i znanost

Već iz ovoga, što smo spomenuli, jasno nam je, da suvremena znanost sasvim priznaje lurdska ozdravljenja: što god znanost više napreduje, to i veći broj liječnika dolazi da radi u Lurdu, a, eto, osnovano je i Međunarodno liječničko lurdsko povjereništvo, koje se bavi baš ovim ozdravljenjima, proučaje ih i priznaje.

I prošlost nam kaže, da znanost, što god je više napredovala, to više je bila prisiljena da računa s lurdskim ozdravljenjima. Tomu su najviše pridonijela sama ozdravljenja, same ove lurdske činjenice, jer, kaže se, a to s pravom, da nema ništa tvrdoglavije, nego li su činjenice. Tako su one najviše i najjače krčile put slavi Lurda. A tomu su pripomagala i znanstvena djela, kojima su opisivali lurdska ozdravljenja dri Boissarie, Le Bec, Marchand, Vallet, predsjednici ureda za liječničke konstatacije u Lurdu; osim njih i drugi, veoma poznati u liječničkim krugovima, kao što su: Lasserre, Vourch, Lavrand, Bertrin, Gemelli, Duret, Huysmans, Van der Elst i drugi. Oni su ujedno ukazivali i na to, da nemaju nikakve osnove sve one objekcije, koje su se znale iznositi protiv Lurdu. Danas je nepregledna četa pisaca, koji iznose lurdska ozdravljenja, te na temelju ovih ozdravljenja, slave Majku Božju Lurdsku. Tako Barbet,

Belleney, Bernoville, Boissarie de l'Epine, Bordenave, Carrel, Courtin, Christiani, Cros, Dantin, Goret, Goubert, Guarner, Helle, Laurentin, itd. A dakako da među prve spada: Glasilo Međunarodnog liječničkog udruženja (Bulletin de l'Association médicale internationale de Notre-Dame de Loureds).

Svaki kulturan čovjek, svaki prirodoznanstvenjak, osobito svaki liječnik, morao bi proučavati ono, što biva u Lurdu, jer tamo se zbivaju događaji od najvećeg znanstvenog interesa, kao što to između mnogih drugih, veli nosilac Nobelove nagrade dr. Alexis Carrel.

— ——— —

Božja providnost, koja je htjela, da lurdska ozdravljenja budu još jedan dokaz, da je Bog tu, da on upravlja i gospodari svijetom, anorganskim i organskim zakonima, htjela je, da liječnici budu svjedocima lurdskih ozdravljenja. Posao liječnika i jest u tome, da proučavaju bolesti, njihovu narav i težinu, koliko je koja bolest porušila u organizmu, i što se hoće, da organizam opet ozdravi, ako u nekom slučaju i u nekim vrstama bolesti još uopće i može ozdraviti uz pomoć samih prirodnih sila, jer kad bi to moglo biti, bili bi porušeni svi zakoni, koji vladaju organskim svijetom i medicinom kao znanosti. A veoma mnogo je baš ovako teških bolesnika, koji u Lurdu ozdravljaju protiv svakom očekivanju liječnika i sve medicinske znanosti. Ozbiljni liječnici, a oni su danas u najvećoj većini, oni su legija, priznaju, da u Lurdu radi Onaj, koji gospodari svim biološkim, fiziološkim i uopće svim zakonima organskoga svijeta, oni su svjedoci, da u Lurdu radi Liječnik nad svim liječnicima, Onaj, koji je stvorio organske zakone, na kojima se zasniva medicina, pa stoga u svom radu nije ni vezan ni za koje prirodne zakone, nego može raditi i protiv njima, kao što tako u Lurdu i radi.

V L A S T I T O S T I L U R D S K I H
O Z D R A V L J E N J A

Da li se ozdravljenja, koja bivaju u Lurdu ili na zaziv M. Božje Lurdske, u čemu razlikuju od naših običnih ozdravljenja? To će nam biti veoma lako ustanoviti, budući da su nam i preveć dobro poznate vlastitosti onih ozdravljenja, koja redovito bivaju u našem životu. Svaki od nas veoma dobro znade, kako bivaju naša ozdravljenja, a to stoga, jer je svaki od nas iskusio to na sebi, a i stoga, jer dnevno vidimo, što se sve traži, da bi ozdravili bolesnici oko nas.

Sve je ovo veoma dobro znao i dr. Henrik Guinier i kao liječnik i kao sveučilišni profesor na medicinskom fakultetu u Montpellier-u. A jednako mu je dobro bilo poznato i to, kako bolesnici ozdravljaju u Lurdu, jer je tamo, od svibnja do listopada, za četiri godine dana opažao i proučavao bolesnike i ozdravljenike. Oslanjajući se na svoj dugogodišnji rad dr. Guinier je još god. 1911. upozorio na razlike između lurdskih i drugih ozdravljenja. Ove razlike su u tome, što u Lurdu bolesnici ozdravljaju:

1) bez ikakvih liječnika i lijekova;
2) za jedan čas, u tren oka;
3) ne trebaju nikakva oporavka;
4) ne možeš unaprijed znati tko će ozdraviti, a tko ne;
5) bolesni organ ozdravlja tako, da radi savršeno, ma da je još sasvim nesposoban za rad.

1) U Lurdu bolesnici ozdravljaju bez ikakvih liječnika i lijekova

Mi veoma dobro znademo, što ovo znači, ako se malo sjetimo, što radimo mi, ako smo bolesni: trčimo od liječnika do liječnika, od bolnice do bolnice, ili, u najgorem slučaju, radimo, kako najbolje znademo iz iskustva svoga i tuđega.

Lurdski su bolesnici već kod kuće okušali sve liječnike i lijekove. Kad vide, da im liječnici ništa ne pomažu, dolaze u Lurd, a mnogi od njih u Lurd dolaze tek onda, kad su ih liječnici proglasili neizlječivim. U Lurdu nema nikakvih ni farmaceutskih i terapijskih sredstava, nikakvih bolnica u pravom značenju riječi, nego samo prenočišta, prihvatilišta, u kojima bolesnici ostaju najviše tri do četiri dana. U Lurdu nema svega toga, jer bolesnici tamo ni ne dolaze da traže liječnike, lijekove i bolnice, nego dolaze da traže pomoć u Majke Božje, kad im ljudi već ne znadu i ne mogu pomoći.

Jedino materijalno sredstvo, koje upotrebljavaju mnogi lurdski bolesnici, jest voda s Bernardičina izvora. Ovu vodu piju, u njoj se kupaju, u njoj peru svoje rane. Ali ova voda nema u sebi nikakvih ljekovitih svojstava. Ovo su potvrdile mnoge stručne analize, još od god. 1858., pa do

sada. Rezultate nekih, i to glavnih analiza donosimo u poglavlju: Da li liječi lurdska voda? Tamo smo vidjeli,da je još god. 1858., dr. Filhol, prof. medicinskog fakulteta u Tuluzi, učinio kemijsku analizu lurdske vode, i da je utvrdio, da u njoj nema nikakvih terapijskih svojstava, da je najobičnija voda, kakve ima posvuda u Pirenejima. Ovu kemijsku analizu učinio je kasnije, i to god. 1934., dr. Moog, profesor na istom medicinskom fakultetu u Tuluzi, pa je došao do istog rezultata, do kojeg je došao i dr. Hilhol. God. 1915. dr. Nodon ispitao je lurdsku vodu sa radioaktivne strane, pa je našao, da u njoj nema nikakvih radioaktivnih svojstava. A god. 1938. ponovnom analizom do istog rezultata došao je dr. Lepape, profesor na College de France.

God. 1952. dr. Kliwe i dr. Redeky u Mainz-u opet su analizirali lurdsku vodu s kemijskog, radioaktivnog i bakterijološkog stanovišta, pa su potvrdili sve dotadanje rezultate: lurdska voda nema nikakvih ljekovitih svojstava, te je najobičnija pirenejska voda. /1/

Uostalom dosta bi bilo sjetiti se, da u Lurdu bolesnici ozdravljaju ne samo u lurdskoj vodi, nego i u drugim zgodama, kao za vrijeme procesije sa Presvetim, pred spiljom, u bazilici itd., da odmah uvidimo, da lurdska voda nije nikakav uzrok ozdravljenja, koja u njoj bivaju.

2) U Lurdu bolesnici ozdravljaju z a j e d a n č a s

Druga je osobitost lurdskih ozdravljenja u tome, što tamo bolesnici ozdravljaju z a j e d a n č a s . Mi znademo dobro iz svoga iskustva, što to znači. Mi znademo, da se hoće tjedana i mjeseci brižna nastojanja, da bi o našim bolesnicima mogli reći, da je bolest svladana, da je krenulo na bolje, da je kriza minula. Dakako, da i ne govorimo o vremenu, koje se hoće za oporavak.

Tako je u našim prirodnim, redovitim ozdravljenjima. A u Lurdu sve je drukčije. Kao što tamo nema liječnika ni lijekova, tako tamo ne treba ni v r e m e n a . Najteža ozdravljenja bivaju za j e d a n č a s , u t r e n o k a . U vodu stavljaju bolesnike s najtežim, najrazličitijim bolestima, ili tako leže na svojim nosiljkama na Esplanadi za vrijeme procesije sa Presvetim. U času, kad su spušteni u vodu, ili kad ih svećenik blagoslivlje sa Presvetim Sakramentom, osjećaju, da su drugi nego što su bili čas prije: bolesti nestaje, a obuzimlje ih osjećaj zdravlja, koji ne mogu i ne znadu opisati.

Isto tako z a j e d a n č a s nastaju ozdravljenja i na drugim mjestima u Lurdu, na pr. pred spiljom, u bazilici, za vrijeme dok se vraćaju kući, itd. Najteži bo-

---

/1/ v. A. Deroo, Lourdes, cité des miracles ou marché d'illusions, Paris, (1956) 69-70.

lesnik, za jedan čas, biva najzdraviji čovjek.

Dakako, krivo bi mislio, tko bi držao, da se istoga časa, sa zdravljem, povraća sve, što je bivša bolest bila sa sobom donijela. Krivo bi mislio, tko bi, na pr., pomišljao, da odmah nestaje i svega omršavljenja, koje je tuberkuloza prouzrokovala. Ovo se ne popravlja odmah, na mjestu. U lurdskim ozdravljenjima odmah nestaje bolesti, nestaje uzročnika, izvora bolesti; bivši izjedeni, uništeni, ranjeni organ ili dio tijela, sada je potpun, narastao, srastao, nestalo je svega onoga, što je bolest bila bilo kako uništila ili poremetila. Sad će organizam, kad se je sasvim oslobodio bolesti, za kratko vrijeme nadoknaditi sve, što je izgubio, i dobit će težinu, koja mu odgovara, kao što je na pr., Alojzija Jamain za tri tjedna dobila 7 k-g., a 17 kg. za petnaest mjeseci.

3) Lurdski ozdravljenici ne trebaju nikakva oporavka

U našim redovitim ozdravljenjima teško i p o l a g a n o dolazimo do onog časa, kad možemo reći, da je bolest svladana i kriza prošla. Isto tako hoće se neko vrijeme, redovito više tjedana i više mjeseci, punih brige i njege, da bismo mogli konačno reći, da se je netko povratio u prijašnje stanje, da je opet dobio staru snagu, da se je o p o r a v i o .

Lurdska ozdravljenja i u ovom se razlikuju od naših običnih ozdravljenja. Lurdski ozdravljenici odmah dobivaju prijašnju snagu i raspoloženje. Oni, koji mjesecima i godinama leže na krevetu, dižu se i hodaju, kao najzdraviji. Tako, na pr., Mariju Lebranchu, Zolinu Grivotu, tuberkuloznu u trećem, skrajnjem stupnju, koja već pet godina boluje po pariskim bolnicama, voze u Lurd na ležaju, kao mrtvu. Tako je opisuje sam Zola. Ona u t r e n o k a ozdravlja u lurdskoj vodi. Zola opet opisuje, kakva je odmah poslije ozdravljenja: "Svi liječnici ostali su iznenađeni. Grivota je k njima uletjela kao vjetar. Bila je tako svježa, da bi bila plesala sve do jutra, da bude Presv. Djevica priredila ples", kako se Zola izrazuje. - Petar de Rudder za osam godina vuče za sobom prebijenu nogu, koja klima na sve strane. U Oostackeru ozdravlja za jedan čas. O d m a h hoda bez ičije pomoći i bez štaka. Kad njegov liječnik čuje, da je ozdravio, ide da ga vidi. Nalazi ga, gdje kopa u vrtu. I ne samo to, nego Petar pred svojim dojučerašnjim liječnikom stane skakutati kao dijete, da mu pokaže kako je ozdravio.

Oni, koji mjesecima i godinama žive o najstožijoj dijeti, o d m a h nakon ozdravljenja osjećaju veliku glad, te jedu najteže hrane, što je opet znak potpunog oporavka.

Oni, koji već mjesecima i godinama nijesu mogli obavljati nikakav posao, sada, i to odmah, rade kao najzdraviji.

Tako kopa sada spomenuti Petar de Rudder. Drugi se u Lurdu penju uzbrdo i obavljaju Križni Put ili o d m a h dvore i prenašaju bolesnike u Lurdu ili u vlaku na povratku kući. Tako je, na pr., Elizabeta Delot u agoniji, kad je dovoze u Lurd. Ozdravlja za jedan čas. Na povratku kući za d v a d e s e t je sati na nogama u vlaku, pomaže bolesnike i razgovara sa svakim, jer svak hoće da je vidi i da s njom govori.

Ovo su samo neki primjeri, a ovako je sa svakim lurdskim ozdravljenikom: oni ne trebaju n i k a k v a o p o r a v k a .

4) Ništa se ne može unaprijed reći, koji će od lurdskih bolesnika ozdraviti, a koji ne

U našoj, redovitoj terapiji liječnici, bar približno, znadu, koje vrste liječenja i koji lijekovi pomažu u nekoj određenoj vrsti bolesti. Prema tomu određuju i liječenje. S dosta sigurnosti mogu znati i kazati, hoće li liječenje pomoći ili ne.

Toga u Lurdu nema, tamo nema nikakve prognoze. Lurd nije nikakvo liječilišno mjesto, lurdska voda nije nikakvo terapijsko sredstvo, da bi se moglo unaprijed, bar približno, reći: ovomu će pomoći, a onomu ne, kao što to možemo reći o bolesnicima, koji idu u prirodna liječilišta, na pr. u Vichy, u naše Varaždinske, Vrnjačke, Radenske i druge toplice. U Lurdu jedan ozdravlja, a drugi ne ozdravlja, ma da je jednako bolestan i jednako raspoložen, kao i onaj. Jedan je teže bolestan, pa ozdravlja, a drugi lakše, pa ne ozdravlja. Jedan je, na pr., u trećem, skrajnjem stupnju tuberkuloze, i ozdravlja; a drugi tek u početnom stupnju, pa ne ozdravlja. Nekome je raj zauzeo i jetra i želudac, kao na pr., Elizabeti Delot, ipak ozdravlja za jedan čas, a drugi ima samo malu ogrebotinu, pa ne ozdravlja. Netko je u lurdskoj vodi ili ga u procesiji blagosivlju sa Presvetim danas, pa ne ozdravlja; a sutra ga stavljaju u istu vodu ili ga u procesiji sa Presvetim blagosivlju na istom mjestu, gdje i jučer, pa na mjestu i odmah ozdravlja. Netko ne ozdravlja danas, ali ozdravlja do godinu dana, makar da se je bolest znatno pogoršala. Netko osjeća, gdje ga obuzimlje neopisiva ugodnost i novi život u času, kad se dotakne lurdske vode; i drugi ozdravlja, ali u prvom času osjeća takve boli, kao da se sve u njemu lomi na komade, a do sekundu prožimlje ga sreća i neopisiva ugodnost, osjeća, da je ozdravio.

Ovo je jasan znak, da u Lurdu ne rade nikakvi, nama nepoznati prirodni zakoni. Oni su z a k o n i uvijek, pa mi za njih znali ili ne znali. Stoga oni rade na i s t i n a č i n u v i j e k i p o s v u d a . I stoga, ako ozdravljaju jednoga, morali bi svakoga u istoj vrsti i stupnju bolesti; ako ozdravljaju težu, morali bi i lakšu bolest; ako ozdravljaju danas, morali bi i sutra; ako u Lurdu, morali

bi i na drugim mjestima, posvuda. No, od svega toga ništa! U Lurdu sve biva drukčije, nego gdje radi priroda i njezini zakoni. A to je posve jasan znak, da u Lurdu i ne rade nikakvi poznati ni nepoznati prirodni zakoni, nego da tu radi Gospodar svih poznatih i nama nepoznatih prirodnih zakona, koji ima svoje račune, koje uvijek ne kazuje svakome.

5) Organ radi savršeno, iako je još sasvim nesposoban za rad

Ova peta osobitost lurdskih ozdravljenja nije često zabilježena, ali ima i ovakvih slučajeva.

U čemu je ova osobitost? Mi ljudi imamo razne organe, a svaki je određen za posebnu funkciju: oko da gleda, uho da čuje itd. Ovi naši organi vrše svoje funkcije, ali dok su zdravi. Ako koji oboli, slabije obavlja rad, za koji je određen, a slabije ga obavlja baš u onoj mjeri, u kojoj je bolestan. Je li organ sasvim obolio, na pr., je li očni ili slušni živac sasvim propao, oko ne vidi ništa, čovjek je slijep; uho ne čuje ništa, čovjek je gluh. A slijep i gluh ostaje sve dok se očni ili slušni živac ne popravi. U ovomu niti ima iznimke niti je može biti, sve dok ostajemo na onomu, što radi sama priroda.

No, kao što druga pravila i prirodni zakoni ne vrijede za lurdske bolesnike, tako ne vrijedi ni ovo. U Lurdu se znade za jedan čas savršeno povratiti funkcija, za koju je određen neki organ, ma da je organ i dalje jednako bolestan, kao što je i bio.

Tako je to bilo, na pr., sa Marijom Biré, koju su zvali "slijepa Vandejka", jer je bila iz Vandeje u Francuskoj. Propao joj je očni živac stoga, što nije dobivao potrebnu hranu, pa je od atrofije ovog živca sasvim oslijepila u oba oka. Liječnici su uložili sve, što su mogli, ali bez ikakva uspjeha. Proglasili su, da je Marija Biré neizlječiva. God. 1904. ide u Lurd. Tu joj se 5. kolovoza, vid tako povraća, da savršeno čita i najsitnija slova i minute na uri, veoma dobro vidi na blizu i na daleko. Već to je veliko čudo, a još je veće, ako se sjetimo, da ona savršeno vidi i savršeno čita, a bez očnog živca, da savršeno čita s m r t v i m očima. Očni živac još uvijek je b e z ž i v o t a , a i on će se povratiti za mjesec dana. /2/

— — —

Lurdska ozdravljenja na sebi nose ovih pet vlastitosti, o kojima smo sada govorili. Po njima se ova ozdravljenja razlikuju od svih naših prirodnih ozdravljenja. A po njima se lurdska ozdravljenja slažu sa ozdravljenjima, koja

---

/2/ v. dr. Vallet, La vérité sur Lourdes et ses guérisons miraculeuses, Paris (1944) 150-156.

je činio Isus Krist. Jednog dana dolazi mu gubavac, baca se pred njim na zemlju i vapije: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me ozdraviti." Isus mu odgovara: "Hoću, očisti se!" I gubavac na mjestu, z a j e d a n č a s sasvim ozdravlja./3/- Donose mu bolesnika na krevetu. Isus mu veli: "Diži se, uzmi svoj krevet i hajde kući!" I o d m a h se diže, uzimlje svoj krevet i ide kući, hvaleći i slaveći Boga. /4/ - Drugom zgodom nađe se pred njim čovjek sa suhom rukom, koju nije mogao protegnuti. Veli mu Isus: "Ispruži ruku svoju!" I bolesnik je o d m a h ispruži. /5/ - Umrla je kći Jaira, upravitelja sinagoge. Isus je hvata za ruku, te joj zapovijeda: "Djevojko, ustani se!" I do sada mrtva djevojka o d m a h se diže, a Isus naredi, da joj dadu jesti. /6/

Zašto se lurdska ozdravljenja onako temeljito razlikuju od naših običnih, prirodnih ozdravljenja, i zašto se onako slažu sa ozdravljenjima, koja čini Isus Krist? Zato se razlikuju od naših, prirodnih ozdravljenja, jer ih ne proizvode nikakvi prirodni zakoni, a slažu se sa Isusovim ozdravljenjima, jer se u Lurdu ispunja riječ Isusa Krista, koji je rekao, da će oni, koji vjeruju u Nj, činiti čudesa, kao što ih i On čini, a i još veća od Njegovih. /7/ Ako Isus Krist svoje obećanje ispunja na drugima, koji drže Njegove riječi, posve je naravno, da će ih ispuniti na Svojoj Presvetoj Majci, pa ih stoga, eto, tako divno ispunja u Lurdu.

/3/ Lk., 5, 12-13.
/4/ Lk., 5, 17-26.
/5/ Lk., 6, 6-10.
/6/ Lk., 8, 49-56.
/7/ Iv., 14, 12.

L U R D N A M E D I C I N S K I M

F A K U L T E T I M A

God. 1898., Pitres, dekan i profesor za živčane bolesti na medicinskom fakultetu u Bordeaux-u (Bordo), u nekom predavanju rekao je slušaćima: "Ako bi vam ikada tko govorio o tako zvanim čudesnim lurdskim ozdravljenjima, ne gledajte u tomu nego bezobrazno izrabljivanje ljudskog neznanja." /1/

God. 1902., dr. Alexis Carrel, liječnik u Lionu, poslao je u Lurd neku bolesnicu, za koju je bio učinio sve,a kojoj više nije mogao pomoći. Bolesnica u Lurdu ozdravlja. Dr. Carrel o ovomu priča nekom profesoru na medicinskom fakultetu u Lionu. Nato ga ovaj profesor prekida, pa će mu: "Ne treba da o tomu dalje govorite..... Mislim, gospodine, da vam mogu reći, da, s takim idejama, vi nemate šta raditi među nama." /2/ - Kad je tako ja idem, odgovori mu dr. Carrel. U Lionu je bio suvišan, a Amerika ga je jedva čekala. Radio je na Rockefellerovom Institutu i dobio Nobelovu nagradu radi velikih zasluga za medicinu.

Tako je eto bilo oko god. 1900. No, ni tada, kao ni prije, nije bilo posvuda tako. Dosta bi bilo, na pr., sjetiti se, da je dr. Verger, profesor na medicinskom fakultetu u Montpellier-u, god. 1858., dakle u godini ukazanja, proučavao ondašnja lurdska ozdravljenja, i dao stručnu izjavu, da se neka od njih nikako ne mogu objasniti prirodnim zakonima.

Ali lurdska ozdravljenja, ove lurdske činjenice, nepopustljive su, tvrdoglave, kao i sve činjenice, pa otvaraju sebi vrata i ondje, gdje su im bila zatvorena, probijaju sebi put i ondje, gdje im je bio zakrčen. One sile ljude, da o njima govore i raspravljaju, pa da ih priznaju i ondje, gdje im se je dosada teže otvaralo, a to je na medicinskim fakultetima.

1. - R O B E R T V A N D E R E L S T, 18. lipnja god. 1908., prikazao je medicinskom fakultetu u Parizu tezu, pod naslovom "Prilog, koji pojmu histerije daje proučavanju hipnoze, ako je gledamo naročito u njezinoj povijesti, u njezinoj biti i učincima." U ovoj tezi R. van der Elst tvrdi, dakako, i obrazlaže, da su "u Lurdu neki bolesnici z a j e d a n č a s ozdravljali od organskih bolesti, a uspjesi, koje postizava psihoterapija, nastaju m a l o p o m a l o . Stoga je tome uzrok netko drugi, a ne sugestija." Ovo nije smetalo, da ispitna komisija, kojoj je predsjedao dr. Hutinel, primi tezu i auktora proglasi doktorom medi-

---

/1/ v. dr. Vallet, La vérité sur Lourdes et se guérisons miraculeuses, Paris, (1944) 53-54.

/2/ A Deroo, Lourdes, cité des miracles ou marché d'illusions, Paris (1956) 146-147.

cine. /3/ -

2. - I V A N K A B O N, god. 1912., predala je medicinskom fakultetu u Lionu svoju tezu "Histerične pseudotuberkuloze - studija o nekim ozdravljenjima u Lurdu." Poslije svestranog razlaganja i obrazloživanja ozdravljenja teških bolesnika u Lurdu: 17 slučajeva tuberkuloze, 2 slučaja raka, 1 slučaj preloma, ne zalazeći ni u kakvo tumačenje ozdravljenja, između ostaloga, ona zaključuje ovako: "Slučajevi, koje sam izložila, ne mogu se staviti u vrstu histeričnih pseudotuberkuloza, koje je opisala škola La Salpetriere." Tri, od četiri člana komisije, među njima i predsjednik Vallas, primili su tezu. Ali četvrti član komisije, prof. Lépine, vidio je u tezi i "sentimentalnu stranu", koja nije bila riječima izražena, kako on sam priznaje. Dakako, ova sentimentalna strana bila je u tome, što auktorica tvrdi, da u Lurdu ozdravljaju bolesnici s pravom tuberkulozom. Stoga ih i ne može izliječiti nikakva sugestija.

To je bio "razlog", zašto teza nije primljena. A da nije primljena baš stoga, vidi se i iz toga, što je jedan član fakulteta otvoreno priznao, da nije odbijen "ni kandidat, ni rad kao takav, nego p r e d m e t ".

No, uza sve to, što je teza na ovaj način odbijena, vidi se iz svega postupka, da je fakultet priznao lurdska ozdravljenja, o kojima radi Ivanka Bon, a samo t u m a č e n j e ozdravljenja, koje je nadodao prof. Lépine, činilo je, da teza nije primljena. /4/

3. - A N T U N A Z E V E D O D O S U T O, godine 1925., obrađivao je tezu "Lurd i medicina", i predao je medicinskom fakultetu u Coimbri u Portugalu. Teza je primljena, i na temelju ove teze Antun Azevedo do Suto proglašen je doktorom medicine. No, Helder Ribeiro, ministar prosvjete i framason, nije mogao ovo progutati, pa je poništio i ispite i naslov doktora, jer da teza ima "samo konfesionalni karakter", pa da stoga "nema ništa sa znanstvenim karakterom fakulteta".

Medicinski fakultet, međutim, na izvanrednoj sjednici, zabacio je sve, na što se je pozvao Helder Ribeiro. Sve je učinjeno po zakonskim propisima, naglasuju profesori, na ovoj izvanrednoj sjednici; ministar prosvjete nema pravo, da se izrazuje o znanstvenoj vrijednosti doktorskih dizertacija; teza Antuna Azevedo do Suto nema konfesionalni karakter, kao što je ustvrdio ministar prosvjete, niti je istina, da nema ništa sa znanstvenim karakterom fakulteta. Stoga su profesori na ovoj sjednici jednoglasno zabacili odluku ministra prosvjete Heldera Ribeiro, jer da radi nezakonito, kad se miješa u naučni rad fakulteta.

/3/ "La Documentation catholique" (1926) 669; - A. Deroo, o. c., 27.

/4/ "La documentation catholique" (1926) 315-315; - A. Deroo, o. c., 16.

Sad se dr. Antun Azevedo do Suto utekao Vrhovnom Sudu, kad u rukama ima odluku medicinskog fakulteta. A Vrhovni Sud poništava odluku ministra prosvjete i priznaje, da je medicinski fakultet postupao sasvim ispravno u vezi s ispitima i tezom dra Antuna Azevedo, i priznaje, da on ima sva prava na naslov doktora medicine. /5/

4. - Dr. H E N R I K M O N N I E R predao je medicinskom fakultetu u Parizu tezu pod naslovom "Medicinska studija o nekim lurdskim ozdravljenjima". U tezi proučaje tri veoma poznata lurdska ozdravljenja. Dr. Monnier, poslije nego je svestrano izložio povijest ozdravljenja ovih triju bolesnika, zaključuje, da ona nemaju svoj uzrok u prirodnim silama. Ispitna komisija pod predsjedanjem prof. Loeper-a, primila je tezu i ocijenila sa "odličan". Na temelju ove teze Henrik Monnier proglašen je doktorom medicine. /6/

5. - Na početku smo spomenuli, da je Pitres, prof. i dekan medicinskog fakulteta u Bordeaux-u, god. 1898., na nekom predavanju rekao: "Ako vam itko ikada bude govorio o tako zvanim lurdskim čudesnim ozdravljenjima, ne gledajte u tome nego bezobrazno izrabljivanje ljudskog neznanja."

God. 1931., u istom ovom gradu, zasjeda Udruženje liječnika i kirurga. O radu na ovom zasjedanju izvijestila je Gazette hebdomadaire des sciences médicales de Bordeaux, od 10. siječnja 1932. O l u r d s k i m ozdravljenjima izvještčivali su profesori istog medicinskog fakulteta, na kom je i Pitres bio i profesor i dekan, i na kom je rekao malo prije spomenute riječi. Tako prof. Mauriac, dekan fakulteta, izvješćuje o ozdravljenju nekog bolesnika, koji je u Lurdu ozdravio za jedan čas od poliartikularnog infekcioznog reumatizma, od kojega je bolovao za tri godine dana. - Prof. Duvergey izvješćuje o ozdravljenju neke žene, koja je u Lurdu ozdravila od velike rane na nogama; a on je tome svjedok. - Prof. Portmann izvješćuje, kako je neki bolesnik ozdravio od tumora (rak) na gornjoj čeljusti. Uza svu temeljitu operaciju, ovaj se je i dalje razvijao i zadavao nesnosljive boli. Rak se je prestao razvijati, poslije nego se je bolesnik oprao u lurdskoj vodi. - Prof. Gourdon izvješćuje o ozdravljenju neke bolničarke. Ova je s trećega kata pala u otvor za lift, polomila kosti u bedri, ispod koljena i u koljenu, i dobila potres mozga. /7/

Da se je nekadanji prof. i dekan Pitres digao iz groba te iznenada došao na ovu sjednicu, bi li bio rekao svojim kolegama, da "bezobrazno izrabljuju ljudsko neznanje?"

6. - Dr. A N I C E T G U A R N E R, student medicinskoga fakulteta u Alger-u, god. 1938. i 1939. obrađivao je tezu "O onoj vlastitosti lurdskih ozdravljenja, po kojoj

---

/5/ "La documentation catholique" (1926) 315-320.
/6/ v. dr. Vallet, o. c., 56-57.
/7/ v. dr. Vallet, Mes conférences, Paris, (1937) 19-20. - Id., o. c., 54-55.

ova nastaju z a j e d a n č a s", s podnaslovom "Predmet, koji sam obrađivao u lurdskoj klinici".

Dr. Guarner proučava dvanaest teških bolesnika, koji su bolovali od rane na nozi (Joakima Dehant); od preloma noge (Petar de Rudder); od tuberkuloznog perotonitisa (Alice Verte); od plućne, peritonealne i crijevne tuberkuloze (Luiza Jamain); od plućne tuberkuloze (Magdalena Guinot); od pomične skleroze (sclérose en plaques, Luiza Arnaud) itd. Dr. Guarner, na temelju dokumenata potanko izlaže svaki od ovih dvanaest ozdravljenja, a u svakom ističe i dokazuje, da je ozdravljenje nastalo z a j e d a n č a s .

Dr. Guarner ispituje, koji je uzrok ovih ozdravljenja, pa zaključuje, da tu ne radi nikakav fizikalni uzrok , kao što je lurdska voda. Kemijska analiza, od god. 1858., do godine 1939., utvrdila je toliko puta, da lurdska voda nema nikakvih ljekovitih svojstava, da je to voda, kakve ima posvuda u Pirenejima.

Ni pirenejska klima nije uzrok lurdskim ozdravljenjima. Lurdska klima je obična klima, kao što je po ostalim pirenejskim mjestima i gradovima.

U Lurdu ne rade niti kakvi psihološki utjecaji na bolesnike, kao, na pr., slijepa vjera ili pouzdanje, sugestija, uzbuđenje. Utvrđeno je, da ova i slična psihološka stanja ne mogu ozdravljati organske bolesti.

U Lurdu ne ozdravljaju niti kakvi nepoznati prirodni zakoni i sile. Prirodni zakoni su z a k o n i i onda, kad ih mi ne poznajemo. Na i s t i n a č i n r a d e u v i j e k i p o s v u d a . Ovi zakoni, ukoliko pomažu, bezuvjetno traže v r i j e m e . A hiljadama očevidaca i dokumenata utvrđeno je iznad svake moguće sumnje, da najteži bolesnici, kao što su gore spomenuti, u Lurdu sasvim ozdravljaju z a j e d a n č a s , u t r e n o k a .

Ovu tezu, sa ovakvim pogledima i zaključcima, primio je medicinski fakultet u Alger-u i ocijenio sa "odličan". /8/ -

7. - Dr. I V A N G U E R I N, iste godine 1939., prikazao je medicinskom fakultetu u Bordoeux-u tezu "Neki osvrti na lurdska ozdravljenja".

"Proučavali smo lurdska ozdravljenja, veli on, pozivajući se na riječi prof. Duvergey-a, s istim raspoloženjem, s kojim učenjak istražuje zakone, koji mu se ukazuju iz nepristranog proučavanja prirode, tj. bez ikakvih unaprijed stvorenih zaključaka, nego sa samom brigom, da savjesno proučavamo činjenice, i s odlučnom željom, da dođemo do logičnih zaključaka, koji nam se nameću". /9/

8. - Dr. R O G E R F E R R O N u teži, koju je god..

/8/ v. dr. Vallet, La vérité sur Lourdes, 57-58.
/9/ A. Deroo, o. c., 19-20.

1939., prikazao medicinskom fakultetu u Parizu, ima tvrdnja, koje nikako ne odgovaraju stvarnosti Lurda. Ali pisac ipak priznaje, da u Lurdu ima pravih ozdravljenja. Nelogično je, veli on, jednostavno nijekati ova ozdravljenja stoga, što netko ne vjeruje, ili stoga, što nije katolik./10/

9. - Dr. L U C I J A N F O R N O obrađuje tezu "Čudo s gledišta psihosomatske medicine". God. 1952. predao ju je medicinskom fakultetu u Marseille-u. U tezi proučaje četiri čudesna ozdravljenja u Lurdu. Opisuje psihosomatske bolesti i njihova svojstva. Iz ovog dolazi do odlučnog zaključka, da nikakav duševni utjecaj na organizam ne proizvodi lurdska ozdravljenja. /11/

10. - Dr. F R A N J I C A B O I S S A R I E D E L' E P I N E u svojoj tezi "Lurd, medicina i ozdravljenja" prikazuje razvoj i rad Ureda za liječničke konstatacije u Lurdu. Otvoreno ističe, koliko je Lurd velik i zaslužan i stoga, što su toliki dobili zdravlje, koje su uzalud tražili na drugim mjestima. God. 1952. predala je tezu medicinskom fakultetu u Parizu. Fakultet ju je primio i auktorici je dao naslov doktora medicine. /12/

Poslije svega ovoga lako ćemo shvatiti, da se ni prof, Pitres danas ne bi usudio reći ono, što je onako lako rekao god. 1898. Sami profesori na istom medicinskom fakultetu, gdje je i on bio profesor, dobacili bi mu, da nije istina, što govori.

— ——— —

Lurd, lurdska ozdravljenja, lurdske činjenice - a činjenice su neumoljive, zapravo tvrdoglave - prokrčile su sebi put i na medicinske fakultete, kao što vidimo iz gore navedenih primjera. A i vrijeme je, da to već jednom i bude, jer to je u interesu i same istine, same znanosti, kao što to veli današnji francuski liječnik M. Agnollet, ma da i on još spada među one, sve to rijeđe, koji se nadaju, da bi se ove činjenice, valjda, dale objasniti i bez Boga: ili lurdskom vodom, ili sugestijom, ili još nepoznatim prirodnim zakonima. Mi smo već vidjeli, što to sve znači, tj. vidjeli smo, da to sve zajedno ne znači ništa, vidjeli smo, da to sve zajedno ne može objasniti nikakva, stoga ni lurdska čudesna ozdravljenja.

No, za samu objektivnu istinu, za samu znanost mnogo znači i samo to, što činjenice sebi otvaraju vrata na medicinske fakultete. "Ono, što se događa u Lurdu, piše malo prije spomenuti francuski liječnik, ne shvaća čovječja pamet, zbunjuje nas, stavlja nas u nepriliku. Može netko, naravno, jednostavno zanijekati, zadovoljiti se time, da slegne ra-

---

/10/ A. Deroo, l. c., 20.
/11/ A. Deroo, l. c., 20.
/12/ A. Deroo, l. c., 20-21.

menima, pa da zaključi: gluposti, zavaravanje, histerija. U jednu riječ, može opet iznositi sve one dokaze, kojima su se, evo, blizu za sto godina, služili oni, koji ne će da priznadu ni najmanji dio istine.

Ali, meni se čini, da taj postupak nije ni posve pametan, ni znanstven, ni vrijedan, jer to znači, rugati se s onom objektivnošću i brigom za informacijom, koje spadaju na samu bit znanstvenog duha i istraživanja.

Ja sam materijalist, i ja to nikako ne krijem... Ali odmah, na prvi mah bilo mi je jasno, da je besmisao jednostavno odbaciti lurdska čudesa. /13/

"Da, lurdska činjenica je tu..... lurdska činjenica pred nama je netaknuta, s onim, što je u njoj neobično, što te zbunjuje, što te izazivlje, što je u njoj tvrdoglavo... Čudesa bivaju proti onomu, što mi znademo iz iskustva o našim prirodnim zakonima, što mi znademo o zakonima života.

"Lurd, središte znanstvenog istraživanja svojim činjenicama imao bi zanimati, pače strastveno zanijeti sve istraživače medicinske znanosti. Zabluda je, duševna je nastranost jednostavno zabaciti lurdske činjenice.

"Dr. Bernheim je rekao: "Činjenice su tu, razilazimo se samo u tumačenju činjenica.

"Lurdski arhivi otvoreni su svakome od nas.....

"Tko god hoće, može sutra opet učiniti anketu, koju sam ja obavio, piše M. Agnellet, te kod prvih svjedoka vidjeti, je li točna. Jednostavan način, kako oni pričaju o svom ozdravljenju, osvjedočit će svakoga, da je istina, da se je to na njima dogodilo. A arhivi Liječničkog ureda oporgnut će sve hipoteze, koje bi netko iznio proti ovomu.

"Istina je, piše dalje ovaj liječnik, da su bezbrojni živčano i histerično bolesni u Lurdu ozdravili od umišljenih bolesti. Isto kao što su bezbrojni bolesnici umrli, a da nijesu ozdravili u Lurdu. No, jesu li to dovoljni razlozi, da osudimo i ne primimo lurdsku činjenicu..... ili da je izobličimo, kao što je učino Zola.....? /14/

I nobelovac dr. Alexis Carrel piše, da su lurdska ozdravljenja činjenice, preko kojih se ne može prijeći; da je Lurd središte, u koje bi liječnici morali dolaziti u skupinama, da vide i proučavaju ono, što ne vide nigdje, a što spada baš na njih više, nego na ikoga. "Moji kolege, piše dr. Carrel, prkosno šute o ovome i grubo su indiferentni. Ovdje bi imale dolaziti komisije i događaje proučavati, pa bilo što bilo! Većina mojih kolega misli, da su u Lurdu samo mistifikacije. Ne usuđuju se da ispitaju stvari..... da u masama dolaze na ovo mjesto, gdje se zbivaju događaji

---

/13/ M. Agnellet, Cent ans de miracles a Lourdes, Paris (1957) 7-8.
/14/ M. Agnellet, o. c., 175-177.

od najvećeg znanstvenog značenja, gdje se zbivaju nevidljivi događaji." /15/

Neumoljive činjenice dovele su dra Carrela, da je upoznao i Uzrok ovih činjenica. Tako će, nadamo se, lurdska čudesna ozdravljenja, ove neumoljive činjenice, koje već priznaju medicinski fakulteti, logikom, koja je činjenicama svojstvena, i s pomoću milosti Božje, koja uvijek radi, dovesti do Uzroka ovih činjenica i one, sve to riješe, na medicinskim fakultetima i izvan njih, koji se u tome s nama još sasvim ne slažu.

/15/ A. Carrel, Voyage a Lourdes (1949) 75.

K A K O L I J E Č N I C I T U M A Č E L U R D S K A O Z D R A V L J E N J A?

Svetište Gospe Lurdske jest mjesto, na kome se svake godine okupljaju milijuni hodočasnika, a k ovom Svetištu svake godine dolaze hiljade teških i najtežih bolesnika. Uz najbližu rodbinu, bolesnicima su najbliži liječnici. Oni se za njih brigaju još kad su kod kuće, i to tako, da prije svega nastoje upoznati bolest svojih bolesnika, te je redovito i poznaju daleko bolje nego sami bolesnici.Ako ovi bolesnici dođu u Lurd, opet ih tamo čekaju liječnici, koji su u Lurdu baš za to, da pregledaju bolesnike, kada tamo dođu; a ako ozdrave, da opet ustanove, jesu li zbilja ozdravili.

Kad se radi o ozdravljenjima, liječnici su redovito strogi, te ne pripuštaju, da je koje ozdravljenje nastalo mimoprirodnim putem, čudesnim putem, ako je moguće, da je moglo nastati prirodnim, naravnim putem. A pravo i rade ! I Crkva to želi i hoće. Crkva, koja stoji na Isusovim, evanđeoskim čudesima, voli ne priznati stotinu pravih, nadnaravnih ozdravljenja, nego priznati jedno, koje ne bi bilo pravo, nadanaravno, čudesno.

Stoga mislim, da ne će biti na odmet, ako malo čujemo, kakav stav liječnici zauzimlju prema lurdskim ozdravljenjima, kako oni tumače lurdska ozdravljenja. Dakako, ovdje ne mislim na one liječnike, koji s jednog ili drugog razloga ne dolaze u Lurd, i koji nemaju nikakve veze sa lurdskim ozdravljenicima, nego na one, koji su u vezi sa lurdskim bolesnicima i ozdravljenicima; osobito mislim na one, koji dolaze u Lurd, da opažaju i proučavaju, što tamo biva. Ovdje vrijedi ono, što je dr. Blanton, jedan američki liječnik rekao protestantkinji Ruti Cranston, i to baš u Lurdu: "Prije nego bilo s kime uđete u raspravljanje o Lurdu, prištedjet ćete mnogo vremena i nepotrebnog dokazivanja, ako doznate, je li osoba, s kojom govorite, bila u Lurdu." Pravo mi je i rekao, kaže R. Cranston. Jer poslije nego je liječnik racionalist sam vidio lurdsko ozdravljenje, njegova znanstvena sigurnost veoma je uzdrmana. On u buduće ne izbjegava riječ "čudo". Naprotiv, redovito se njome služi.

Kako dakle objašnjuju lurdska ozdravljenja liječnici, koji su u vezi sa lurdskim ozdravljenicima, i oni, koji dolaze u Lurd?

1. - Dr. VERGER, prof. medicirskog fakulteta u Montpelliers-u, dobro je poznavao bolesnike Petra Bouriette-a, Justina Bouhorhets-a i drugi, koji su prvi ozdravili u Lurdu. Ovaj stručnjak strog u zaključcima, razborit i pametan, kako ga opisuju životopisci, god. 1858. izjavljuje,da način, kako su se dogodila ova ozdravljenja, nadvisuje prirodne sile, da priroda to ne može učiniti, da ih čovjek ne može shvatiti. Dr. Verger to i obrazlaže, kad kaže: Kako se može shvatiti opreka, koja je u tomu, što j e d n o sredstvo, lurdska voda ozdravlja tako o p r e č n e bolesti; što primjena, upotreba ovog sredstva tako kratko traje,

Dok tako dugo moraš upotrebljavati sredstva, kojima se služi znanost i medicima; što ono prvo sredstvo, tj. lurdska voda, tako savršeno djeluje, dok od ovih drugih mala ili nikakva korist; što bolesti, ma kako dugotrajne bile, ozdravljaju u tren oka?

Stoga, zaključuje dr. Verger, tu rade druge sile, više od onih, kojima raspolaže priroda.

2. - Dr. KONSTANTIN JAMES, kedan od učenika Charcot-a, glasovitog šefa bolnice u La Salpetriere-u u Parizu, išao je u Lurd, da promatra, što tamo biva, sa istim raspoloženjem i sa istom rezervom, kao što je išao na liječilišna mjesta. Pa, "da ne govorim, kaže on, nego o slučajevima, koji su k meni dolazili, tvrdim, da sam vidio bolesnike, koji se vraćaju zdravi poslije nego sam sudio i ja i moje kolege, , da je njihova bolest taka, da im ne može pomoći ni priroda ni medicina."

3. - Petru de Rudder-u stablo je prelomilo obje kosti lijeve noge ispod koljena. Za osam godina vuče se na štakama; kosti su se, jer su često trljale jedne o druge, izjele i skratile za tri centimetra, meso se je naokolo rastrovalo. God. 1875., u svetištu Majke Božje Lurdske u Oostacker-u sasvim ozdravlja, ide i trči, dakako, bez ikakvih štaka.

Jesu li ove stvari moguće? upitat će se koji skeptik i bezvjerac. Jesu li moguće? To bi moglo komu pasti na pamet, kaže današnji francuski liječnik AGNELLET, kad čuje za ove velike događaje. "Što se mene tiče, nema stvari, koja bi se mogla više činiti nemoguća, koja bi bila neprihvatljiva, koja bi teže išla u glavu, negoli je, kad netko ozdravi od dvostrukog preloma noge; i još k tome, kad se ovaj prelom nalazi vas u velikoj rastrovanoj i razvaljenoj rani; pa kad sve ovo savršeno naraste, sraste i zaraste, a da ne upotrebljavaš nikakva lijeka, a to sve za nekoliko sekunda. Da bi zarasle tako teške, duboke i široke ozljede i rane, koje se protežu na kostur, mišiće, sastavno i epitelijalno tkivo, fiziologija traži, da nepomično ležiš tjednima, ako ne i mjesecima, u antisepsiji i neprestanoj njezi. Logički je nemoguće, kaže Agnellet, dakako, po onom, što biva po zakonima medicine, da se svi ovi procesi obnavljanja obave i rane zarastu za nekoliko sekunda.

Čudo, ili nazvali mi ove događaje kojim mu drago imenom, ima na sebi nešto posebno, a to je, da se događa protiv svim poznatim zakonima prirode i medicine.

A ipka ozdravljenje Petra de Rudder-a nameće nam se sa svom žestinom neumoljive, tvrdoglave činjenice, kojoj se ne možeš oprijeti, koju ne možeš uzdrmati. Samo nekoliko minuta poslije ozdravljenja de Rudder ide grofici Du Bus, i tu, pred mnogim svjedocima, koji su ga jučer i jutros gledali, gdje se vuče na štakama i vuče nogu za sobom, pokazuje svoju ozdravljenu nogu: zavoji su spali sami od sebe, svih ozljeda je nestalo, obje rane su se zatvorile, a obje kosti, ne samo da su srasle, nego su i narasle za tri do četiri centimetra, jer toliko su bile izlomljene i skraćene rastrovanjem i trljanjem jednih o druge.

U njegovu mjestu svatko ga gleda, gdje se uvečer ulicom šeta, a bez štaka. Ni najveći skeptici ne mogu da se snađu. Grof Du Bus, čovjek, koji do tada nije bio posve religiozan, otvoreno priznaje, da se je varao preko svega svog života, kad je mislio, da je čudo nemoguće. A veoma je značajno, kako je ovo ozdravljenje djelovalo na sve liječnike, koji su ga uzalud liječili. Kao dr. Affenauer, tako i dr. Hoestenberghe, dr. Royer, dr. Deschamps, svi priznaju, da je de Rudder sasvim i savršeno ozdravio, da svi ljudski lijekovi nisu ništa pomagali, da se ovo ne može objasniti prirodnim zakonima.

Poslije smrti izvadili su iz groba polomljene, ali opet narasle i srasle kosti de Ruddera, te je liječnička komisija u Lille-u, u kojoj je više od sto liječnika, pod predsjedanjem dra Durat-a, izjavila, da se ovo ozdravljenje de Rudderove noge ne da objasniti prirodnim sredstvima ni zakonima.

4. - Slučaju Petra de Rudder-a sličan je slučaj Margarite Verzier. Slomila je lijevu nogu u stopalu i desnu u bedri. 7. srpnja 1909. liječnik izjavljuje, da nikada ne će moći hodati, pa niti na štakama, jer kosti su izlomljene tako, da se ne mogu srasti. 9. srpnja Margarita se ujedinjuje s molitvama svojih prijateljica, koje su išle u Lurd, te u krevetu, u času, kad prima sv. Pričest, sasvim ozdravlja, izlazi iz kreveta i slobodno hoda. Dr. TOURNAIRE ustanovljuje na mjestu, da su se kosti srasle.

14. studenoga 1911. dr. VINCENT iz Liona i dr. TOURNAIRE izjavljuju, da ovo ozdravljenje spada u ozdravljenja, kao što je de Rudderovo, te ga se ne može objasniti prirodnim putem.

5. - P. Salvator Roullé, obolio je od tuberkuloze trbušne opne, puls mu udara 130 puta u minuti. Četiri liječnika ne usuđuju ga se operirati. 25. lipnja 1900. voze ga u Lurd, gdje stiže u agoniji. Stavljaju ga u vodu, u kojoj smjesta ozdravlja. To odmah ustanovljuju u Liječničkom uredu, a to utvrđuje i njegov liječnik dr. Menager, koji piše dru Boissarie-u: "Bio sam zadivljen, ganut. Tvrdim, da je nemoguće postići ovaj učinak prirodnim sredstvima; do sada sam nijekao čudesna ozdravljenja, o kojima su mi govorili, ali klanjam se pred ovim čudesnim događajem, koji se je zbio pred mojim očima."

6. - God. 1906. neki su stali oštro napadati lurdska hodočašća. Na poziv dra Vincent-a iz Liona, 346 LIJEČNIKA zajedničkim pismom digli su se na obranu Lurda. Među njima su 42 internista, 14 šefova klinika i laboratorija, 42 bolnička liječnika i kirurga, 12 sveučilišnih profesora, 3 člana Medicinske akademije. Oni pišu: "Potpisani smatraju, da im je dužnost priznati, da u Lurdu bivaju mnoga ozdravljenja, i to nekim osobitim djelovanjem, a tajnu mu znanost još ne zna, niti ga znanost može objasniti pomoću samih prirodnih sila."

7. - Gđa Biré ima atrofiju obiju zjenica, te je potpuno

slijepa. God. 1908. u Lurdu ozdravlja, u času, kad svećenik ispred nje nosi Presv. Oltarski Sakramenat.

Dr. MAIRIAUX, u vezi s ovim ozdravljenjem piše: "Klinički se ne može nikako objasniti, da se nekomu za jedan čas povrati vid i obnovi od skleroze bolestan vidni živac. Pred nama je utvrđena materijalna ozljeda, te se ovo ozdravljenje ne može objasniti, nego nadprirodnim uticajem."

8. - Kad je Marija Lemarchand, Zolina Eliza Roucquet, u Lurdu za jedan čas ozdravila od skrajnje tuberkuloze, dr. LA NEELLE, koji ju je liječio dugo, a bez ikakva uspjeha, piše dru Boissarie-u: "Ova je bolest za me bila neizlječiva..... Veoma mi je drago, što sam mogao rukom ticati ovo apsolutno nadnaravno ozdravljenje."

9. - Elizabeti Delot rak je zatvorio ulaz iz želuca u dvanaesterac, zauzeo je i zatvorio i novi umjetno načinjeni otvor iz želuca u crijeva. Prehrana je nemoguća. A rak je zauzeo i jetra. Ona ima umrijeti, i to u najskorije vrijeme.

31. srpnja 1926. u lurdskoj vodi ozdravlja za jedan čas i sasvim. Dr. ABADIE-BAYRO, dr. CHERFILS i drugi u Boulogne-sur-Mer o njezinom ozdravljenju izjavljuju ovo : 1. Nestalo je raka na ulazu iz želuca u dvanaesterac. - 2. Nestalo je raka sa jetre. Opće stanje je normalno. - 3. Ovo ozdravljenje ne može se pripisati nekom prirodnom razvoju. Ono nadilazi naše znanje."

10. - Pavao Pellegrin, kolonel, iz Toulona, ima ugnojena jetra, ukazala se je i fistula, koja se je zabola duboko u jetra, te trajno gnoji. Svi liječnici i lijekovi ništa ne pomažu. Ide u Lurd, i tu, 3. listopada 1950., sasvim ozdravlja. To odmah ustanovljuje njegov liječnik dr. Pierre, koji ga je bio bezuspješno liječio. Godinu dana kasnije, 10. listopada 1951., Pellegrin opet dolazi u Lurd na pregled, te 6 liječnika utvrđuju, da se bolest nije povratila. A on dolazi i iduće godine 1952. Ovaj put pregleda ga 29 LIJEČNIKA u vezi sa svim dosadanjim liječničkim dokumentima, te jednodušno zaključuju, da ovo izvanredno ozdravljenje nadilazi prirodne sile i zakone.

11. - Gertruda Fulda oboljela je od upale bubrega i od Addisonove bolesti, a to je oboljenje nadbubrežnih žlijezda. Osam liječnika i profesora medicinskih fakulteta izjavljuju, da je bolest veoma teška i da oni ne mogu pomoći. Dovode je u Lurd u kolovozu 1950. Ovdje sasvim ozdravlja, netom je stavljaju u lurdsku vodu.

Dr. KLINE, koji ju je godinama uzalud liječio, piše: "Veoma sam sretan što znadem, da je tako težak i tako beznadan slučaj Addisonove bolesti u Lurdu mogao ozdraviti tako, da se je moglo prestati sa svim drugim lijekovima, tako da je bolesnica mogla preuzeti vas posao."

A dr. BLANK, iz Liona, svoj izvještaj zaključuje ovako: "Što se mene tiče, ja ne mogu protumačiti liječničkim sredstvima, kako se može, za četiri godine, preživjeti

Addisonovu bolest, a da se ne liječi nadodavanjem hormona."

(v. M. Agnollet, Cent ans de miracles a Lourdes, 1957.; - J. M. Tauriac, Miracles a Lourdes, 1956.)

— ——— —

Mnoge su izjave liječnika o lurdskim ozdravljenjima, a sve su u ovom tonu: prirodne znanosti, pa stoga ni medicina, ne znadu objasniti ova ozdravljenja. A mi znademo dobro, kao i mnogi među liječnicima, da je to stoga, što lurdska ozdravljenja nastaju mimo prirodnih zakona, i proti njima. Stoga u Lurdu ne rade prirodne sile i zakoni, nego netko, tko je iznad prirode i svih njezinih zakona, u Lurdu radi sam Gospodar ovih zakona, u lurdskim ozdravljenjima radi sam svemogući Bog.

N E K O L I K O U P I T A L I J E Č N I C I M A S P E C I J A L I S T I M A

U Lurdu oko bazilike Majke Božje nema nikakvih liječničkih ambulanata, nema nikakvih klinika. Ipak k ovom Marijinom Svetištu, gdje nema nikakvih ambulanta i nikakvih klinika, dolaze bolesnici iz svih svjetskih ambulanta i klinika, dolaze oni, kojima liječnici ne znadu i ne mogu pomoći, te su prepušteni sigurnoj i skoroj smrti. Oni dolaze Gospi Lurdskoj i kod Nje ozdravljaju. A ozdravljaju i na način, na koji nitko nigdje ne ozdravlja ni od najmanje ogrebotine. U Lurdu bolesnici s najtežim organskim bolestima ozdravljaju u tren oka, sasvim i trajno. U vezi s ovom činjenicom, dr. Behague, oslanjajući se na praktične uspjehe i teoretske zaključke specijalista za razne vrste bolesti, uime svoje i njihovo uputio je liječnicima širom svijeta nekoliko slijedećih upita, koje ćemo mi osvijetliti primjerima lurdskih ozdravljenja:

Vi liječnici, , osobito vi specijalisti, vi studenti internisti i eksternisti, koji se trudite u ustanovama, kroz koje prolaze hiljade bolesnika, jeste li vidjeli:

1. - da su se dvije očne mrežnice, koje su se bile odlijepile od svojeg mjesta u oku, i to stoga, što su oba oka bila pogođena udarcem, poslije sedam godina i pol opet povratile na svoje mjesto i za jedan čas ozdravile i vid se povratio?

A od ove teške bolesti ozdravio je Franjo Vion-Dury. Obolio je i ozdravio ovako: U francuskom gradu Dijon-u (Dižon) kao mladi vojnik, za vrijeme požara u općinskoj vijećnici pomagao je spasavati četiri osobe. Pogođen je nekim žestokim udarcem, te su mu se obje mrežnice odlijepile tako, da je namjestu oslijepio. Otpušten je iz vojske i pensionisan. Neki lionski okulist, poslije dvije godine i pol, izjavljuje da Franjo Vion-Dury ne može obavljati nikakav posao, da je on slijepac u oba oka, te da je bolest sasvim neizlječiva.

I drugi specijalisti izjavljuju, da mu ne mogu pomoći, te ga smještaju u bolnicu. Sestre bolničarke nagovaraju ga, neka učini devetnicu Gospi Lurdskoj, te ostave flašicu lurdske vode uz njegovo uzglavlje. Susteže se, ali ipak ovom lurdskom vodom stopi oči jedan , pa drugi put. Kad ih stopi i treći put, u jedan mah vid mu se povrati, ukoliko bi udario dlanom o dlan. Zove on najbližeg bolesnika: "Šimune, ja vidim, ja vidim, hajde brzo, zovi sestre!" I diže se, od veselja vas izvan sebe: "Je li moguće! O, moj Bože, o Sveta Djevice, kakoli si dobra!"

Dr. Dor izvjestio je o tom francusko oftalmološko udruženje god. 1893. On ga je liječio, ali svi njegovi pokušaji nijesu imali nikakva uspjeha, a sada je, evo, ozdravio za sami jedan čas time, što je na oko stavio malo lurdske vode.

2. - Drugi upit, koji je specijalistima i drugima

upravio dr. Behague, glasi ovako: "Jeste li vidjeli, da se je nekomu povratio savršen vid, i to u tren oka i trajno, uza sve to, što je dvostruka atrofija zjenice i dalje trajala, te je iščezla tek malo pomalo?

A ovo, što nijedan okulist specijalist nije doživio, dogodilo se je u Lurdu. Gđa Biré, u četrdeset i drugoj godini, gubi dvije litre krvi, pada u nesvijest, što je trajalo nekoliko dana. Kad se probudi, osjeti, da je slijepa. Dr. Halert iz Luçon-a, ustanovljuje, da je dvostruka atrofija zjenica. Bolesnica želi u Lurd, pa je god. 1908.,prate kći i još neke osobe. Putem pada u nesvijest, a u Lurdu i više puta. - 5. kolovoza pred spiljom prima sv. Pričest, i pada u nesvijest, a to stanje traje 10 sati i 15 minuta. Poslije zadnje sv. Mise svećenik nosi Svetotajstvo u crkvu sv. Krunice te prolazi ispred nje. U tom času ona se budi i veli: "Ja vidim Presvetu Djevicu", te opet pada u nesvijest. Njezina kći misli, da je umrla. No, ona se opet budi, ali ne više slijepa, vidi sve, opisuje sve oko sebe. Liječnici je pregledaju i nalaze, da su zjenice još uvijek atrofirane, tj. propale, jer krv ne donosi dovoljno hrane, no, vid je savršen, čita najsitnija slova i vidi nadaleko. Do mjesec dana specijalisti utvrđuju, da se je popravio i vidni živac, da zjenice normalno primaju hranu, te da su sada i one u redu.

3. - Dr. Behague upravio je specijalistima i treći upit: Jeste li vi vidjeli, da je za jedan čas nestalo tuberkuloze trbušne opne (peritonitisa) ?

A Gabrijela Durand ozdravila je u Lurdu od ove bolesti, kao i od tuberkuloze pluća, moždane opne i hrptenjače. God. 1908. spuštaju je u lurdsku vodu, iz koje izlazi najzdravija, sasvim izliječena od svih spomenutih bolesti. "Kad su me spustili u vodu, veli ona, osjetila sam nesnosljive boli, činilo mi se je, da mi je tijelo smrvljeno. To je bilo za prvi čas. A odmah poslije toga obuzelo me je neopisivo veselje, odmah sam osjetila, da je nestalo svih boli."

Ova teška bolesnica, u Lurdu, gdje nema nikakvih liječničkih ambulanta niti ikakvih klinika, od svih ovih bolesti ozdravlja za jedan čas, što je nečuveno u svim klinikama i kod svih specijalista ovog svijeta!

4. Dr. Behague upravio je i četvrti upit svim specijalistima i svim liječnicima, a taj glasi: "Jeste li vi vidjeli, da smjesta i časom ozdravlja otvoreni prelom noge, sa trajnom upalom kostiju, i to tako ozdravlja, da ozdravljenik odmah slobodno hoda?"

Ovakav bolesnik bio je Petar de Rudder. God. 1867.,dok je radio kod nekog povaljenog stabla, ovo se nekako omakne, padne mu na lijevu nogu, te prelomi obadvije kosti, malo ispod koljena. Liječnici dr. Affenaer i dr. Van Hoestenberghe mučili su se oko njega za osam godina, ali bez ikakva uspjeha, naprotiv sve je išlo to gore: trljajući jedne o druge kosti su se izlomile i skratile za tri centimetra, meso se je rastrovalo, sukrvica je neprestano curila, donji dio

noge klimao je na sve strane, te si ga mogao okrećati tako, da peta gleda uvis ili naprijed, a prsti nazad, Svaki dan bivalo je togore.

Nakon osam godina, što se vuče na dvije štake, voze ga u Oostacker, svetište M. Božje Lurdske kod Ganda u Belgiji. Budući da ne može klečati sjeda na klupu pred oltarom. U jedan mah diže se, ide, klekne, zatim obilazi oko oltara, kao i drugi. Obje kosti narasle su za tri centimetra, i srasle su se, rana je nestalo, mjesto rastrovanog mesa naraslo je novo, noga je sasvim zdrava, štaka mu više ne treba. Petar de Rudder potpuno je ozdravio.

I ovo je nešto, što svi specijalisti ne mogu i ne znadu riješiti, a, evo, u jedan čas to rješava Majka Božja Lurdska.

5. Dr. Behague upravio je još jedan, i to zadnji, upit specijalistima i liječnicima, a taj glasi: Jeste li vi vidjeli, da je netko u tren oka ozdravio od raka na želucu, dvanaestercu i jetri, te da je u jedan čas nestalo i novog umjetnog otvora, koji je učinjen na želucu, da bi hrana mogla prolaziti u crijeva?

A sve ovo dogodilo se je u Lurdu. Elizabeta Delot, učiteljica u Bolulogne-sur-Mer. Rak joj je obuzeo i zatvorio onaj dio želuca, gdje se ovaj otvara i veže sa dvanaestercom. Dr. Houzel je operira, diže ovaj dio želuca i dvanaesterca, zatvara ovaj redoviti otvor, a otvara novi na donjem dijelu želuca, te tu veže gornji otvor crijeva, koje je odrezano od dvanaesterca. Ovo krpanje pomoglo je, ali zakratko. Rak se opet pojavljuje, zahvaća ono mjesto, gdje je bio i prije, zahvaća i novi otvor i zatvara i njega, a proširio se je i na jetra, gdje se pojavio u izraslinama kao male naranče. Budući da je zatvorio i novi otvor iz želuca u crijeva, hrana ne može prolaziti, te je smrt sigurna, i to u najskorije vrijeme.

U ovom stanju dovode je u Lurd u mjesecu srpnju god. 1926. Odmah je nose i stavljaju u lurdsku vodu. U taj čas osjeti, kao da se u njoj sve lomi. Ali samo za jedan čas ! Jer odmah je osjetila neopisivo ugodno raspoloženje, snagu i novi život. Liječnici je pregledaju i ustanovljuju, da je nestalo raka i tamo, gdje je bio ulaz u dvanaesterac, na novom otvoru i na jetri. Nestalo je i novog otvora u crijevo, a povratio se je **stari** otvor u dvanaesterac tamo, gdje je bio i prije prve operacije.

Evo ozdravljenja, koje je nečuveno u svim ambulantama i klinikama, a bez ikakvih lijekova nastalo je u Lurdu, gdje nema nikakvih ambulanta i nikakvih klinika!

Svoje upite, koje upravlja svim specijalistima i svim liječnicima, dr. Behague završava ovako: Ako ste vi vidjeli ovo, kažite nam, gdje i na kome. Što se nas tiče, mi to nijesmo nikada vidjeli, osim na spomenutim i sličnim slučaje-

vima u Lurdu..... Eto zato mi svi izjavljujemo da ova ozdravljenja ne nastaju redovitim, prirodnim putem.

Jesu li ova ozdravljenja nastala stoga, što su pili vodu sa izvora u Lurdu? Ne, gđa Biré i de Rudder nijesu je pili. Jesu li nastala stoga, što su ih stavljali u vodu? Ne, Vion-Dury, gđa Biré, de Rudder nijesu ulazili u vodu. Jesu li nastala stoga, što su oni bili u Lurdu? Ne, de Rudder je ozdravio daleko od Lurda. Jesu li ozdravljenja nastala stoga, što su bili pred Presv. Sakramentom? Ne, u četiri od pet spomenutih slučajeva u času ozdravljenja nije bilo nikakvog vjerskog obreda.

Kad je tako, neka onda jednom prestanu govoriti o "kolektivnoj psihozi" ili o "radioaktivnom djelovanju vode s lurdskog izvora" ili o "potresnom trzaju" koji bi proizvodila lurdska voda.

(v. Cahiers Laenrec, 1948, n. 4.)

Uime svoje i uime drugih liječnika dr. Behague uputio je gornje upite specijalistima i liječnicima po svijetu, jer je dobro znao, na temelju svojih praktičnih uspjeha kao i na temelju praktičnih uspjeha drugih liječnika, da to nikada ne biva; a znao je dobro, opet na temelju svojih, kao i na temelju teorijskih zaključaka svih i najvećih i najmanjih stručnjaka u medicini, da to i ne može biti redovitim prirodnim putem. Jer da bi ova i slična ozdravljenja nastala redovitim, prirodnim putem, ako su bolesnici još u takom stanju, da prirodnim putem uopće i mogu ozdraviti, trebaju i prirodna sredstva, treba oporavak, a prije svega i iznad svega treba vrijeme. A u Lurdu bolesnici ozdravljaju bez ikakvih prirodnih sredstava, ozdravljenicima ne treba nikakva oporavka, ozdravljenja nastaju za jedan čas, ne traže nikakvo vrijeme.

Stoga kriti se za neku tajnu moć lurdske vode ili za sugestiju ili za kolektivnu psihozu ili za nepoznate zakone, nije ništa drugo, nego bježati od jasne činjenice, a ta je, da je Lurd mjesto, koje je Bog izabrao, da na osobiti način proslavi Svoju Majku, i da na osobiti način pokaže svoju prisutnost na ovom svijetu.

D O B I T N I K N O B E L O V E N A G R A D E
A. C A R R E L U L U R D U

Alexis Carrel rodio se 1873. Studira medicinu u Lionu. God. 1902. iznalazi novi način šivanja krvnih sudova, te daje veći zamah prakticiranju transfuzije krvi. Malo poslije američki biolozi pozivlju ga u Rockefellerov institut; radi zajedno sa Flexhnerom. God. 1912. dobiva Nobelovu nagradu za kirurgiju i medicinu. - Za prvog Svjetskog rata, 1914.-1918., organizira bolnice i sasvim obnavlja antiseptičke metode. Poslije rata vraća se u Ameriku i ispituje bolest raka. Godine 1915. objelodanjuje djelo: Čovjek, nepoznanica. Tu se vidi Carrel prirodoslovac i filozof. Svoje putovanje u Lourdes, kad je, kao liječnik, pratio bolesnički vlak, opisuje u djelašcu: Put u Lourdes, koje je objelodanjeno u Parizu 1949. pod naslovom: "Le Voyage de Lourdes". God. 1941. povraća se u Francusku, gdje je umro 1945.

Dr. Alexis Carrel prati bolesnički vlak u Lurd

Dr. Carrel ide u Lurd, da vidi, kako on sam kaže, da li se tamo događaju zbilja stvarne promjene na bolesnicima. Ima ljudi, koji sistematski ne će da proučavaju, što se događa u Lurdu, kaže on. A zašto ne bi to proučavali? Ako je sve to samo maštanje, ne će to biti vrijeme izgubljeno u ništa. Ako je to samo brbljanje, imat ćemo pravo da to zabilježimo. A pretpostavimo li, da su događaji stvarni, što je nemoguće, tad bismo imali prigodu da vidimo neizmjerno zanimljive stvari, a to bi moglo učiniti, da se najozbiljnije zamislimo.

I dr. Carrel ide u Lurd. Kao liječnik prati bolesnički vlak. U vlaku su mnogi teški bolesnici, među njima i Marija Ferrand (njezino pravo ime je: Marija Baillie), mlada djevojka. Kako je bila u veoma teškom stanju, nisu je htjeli operirati. Bolesnica leži, sva blijeda i propala. "Mnogo trpim, reče mi, ali sam sretna što sam tu. Č. sestre odvraćale su me, da ne idem."

- Slabo je s ovom bolesnicom, reći će dr. Carrel nekom svećeniku, koji je također pratio bolesnike. Kad bolesnik umre na putu, što se učini s njime?

- To se rijetko događa, odvrati mu svećenik. No, ako se dogodi, mrtvo tijelo skine se na prvoj stanici.

Marija Ferrand došla je k sebi, no i dalje mnogo trpi, osobito na stanicama, gdje se uvijek osjeća slabiji ili jači potres pri zaustavljanju vlaka.

- Kod svakog zaustavljanja vlaka - pričala je bolničarka - lice joj se grči, izgleda, da će izdahnuti. A bolesnica je od muke uzdisala: Nikada ne ću stići u Lurd!

Dr. Carrel daje joj injekciju morfija, našto se ona

primiruje. Pregleda je, te ustanovljuje: tipičan primjer tuberkuloznog peritonitisa. Temperatura je iznad normale, noge su otekle, a srce tuče naglo.

Dr. Carrel se propitkuje za njezine prilike, te mu bolesnica priznaje, da nema ni oca ni majke: otac je umro od tuberkuloze, a majka od bronhitisa. Č. sestra, koja ju je dopratila do vlaka, pričala mu je, da Marija Ferrand boluje, otkad je živa. U 17. godini baca krv, a u 18. ima upalu podrebrice, na što su joj, s lijeve strane, izvadili dvije i po litre tekućine. Ulazi u bolnicu, nastupa i temperatura, te liječnik ustanovljuje, da ima tuberkulozni peritonitis. Šalje je u drugu bolnicu, da se operira, no stanje je tako teško, da primarius ne će da poduzme operaciju, pa daju znati njezinima, da joj nema pomoći.

Informacije se - veli dr. Carrel - potpuno slažu s onim, što sam i ja mogao ustanoviti.

Dr. Carrel ne vjeruje, da se mogu dogoditi čudesna ozdravljenja

U to doba dr. Carrel nije imao vjere. "Zauzet drugim studijama, - veli on o svebi - začaran njemačkom kritikom, malo pomalo uvjerio sam se, da, izvan pozitivne metode, nema ništa sigurno. Sistematska analiza porušila je moje religiozne ideje, te su me one ostavile..... Pao sam u skepticizam..... Činilo mi se, da nema smisla istraživati suštinu i uzroke stvari, a zanimalo me je samo ono, što zapažamo osjetilima..... No, trpio sam u dnu srca, osjećao sam, da se gušim..... Koliki nemir i kolika tjeskoba!"

Činilo se dru Carrel-u tada nemoguće, apsurd, da bi neko začas mogao ozdraviti od organske bolesti: od raka, tuberkuloze, da bi začas zacijelila prebijena ruka ili koja mu drago otvorena rana. Kad mu neki njegov davni znanac, s kojim se tu slučajno sastao, stao govoriti o lurdskim čudesnim ozdravljenjima, dr. Carrel mu odvrati, da su to ozdravljenja od živčanih bolesti, a da to sve čini sugestija ili neki fluid, koji izlazi iz mnoštva, koje zanosno moli. U takvim ozdravljenjima je snaga Lurda. No snaga Lurda lomi se, kad se uhvati u koštac s organskim bolestima, reče mu dr. Carrel. "Znam, što se piše o Petru de Rudder-u, o Zolinoj Grivoti i o tolikim drugima, čitao sam i razmišljao o djelima Lasserre-a i Boissarie-a. No, ja ostajem nevjeran..... Jasno je, da se ne može vjerovati, da je ozdravio Petar de Rudder. To je bedasta priča, u kojoj su porušeni svi biološki zakoni..... Ovo bi bilo tipično čudo, pred kojim, kad bi bilo autentično, bezvjercima ne bi ostalo ništa drugo nego da se poklone, kao pred potpisom, da je tu nadnaravno. Čudo je apsurd, o tome nema sumnje. No, ako bi bilo utvrđeno u takim konkretnim okolnostima, koje bi nam davale sigurnost, da se ne varamo, trebalo bi ga priznati."

- Pa koja su ozdravljenja, upita ga prijatelj, koja bi

te činila, da priznaš čudo, ako bi ih ti utvrdio?

- Naglo ozdravljenje od organske bolesti - odvrati mu dr. Carrel; rak, koji bi začas nestao, prirođeno iščašenje, koje bi svršilo u tren oka. Kad bi bile utvrđene činjenice, kao što su ove, držim, da bismo mogli priznati, da tu radi nadnaravna moć, jer tu bismo vidjeli, gdje pada sve ono, što mi sada zovemo: zakon..... Kad bih vidio, da se bar neka rana na jedan mah zatvori pred mojim očima, postao bih ili gorljivi vjernik ili bih poludio.

- Od čega boluje onaj mladić, što sam ga jutros nosio k spilji? - upita ga prijatelj.

- Od strašne bolesti - odvrati dr. Carrel, koji ga je bio pregledao, kao i neke druge bolesnike. "Ima rak na rektusu i anusu..... Rak mu je zatvorio anus i svojom tvrdom masom ispunio mu je trbuh..... Kroz koju sedmicu umrijet će u teškim mukama."

- Jesi li vidio onog dječaka - upita dr. Carrel svoga prijatelja - komu je na licu tumor kao dvije šake? Oko mu iskače iz očne udubine, a iz usta teče krvava i smradna tekućina. To je rak gornje vilice, koji će ga brzo usmrtiti. A ima i neka djevojka, Marija Ferrand, kojoj su me zvali desetak puta, i koja je još u većoj pogibelji nego onaj mladić i dječak. Ova nesretnica ima tuberkulozni peritonitis u krajnjem stadiju. Roditelji su joj umrli od tuberkuloze; i djevojka je imala otvorene tuberkulozne rane na pličima, te je poslije nekoliko mjeseci uhvatila tuberkulozni peritonitis, što je utvrdio jedan liječnik i Bromilloux, glasoviti kirurg u Bordeaux-u. Sad se nalazi u žalosnom stanju, morao sam joj davati injekcije kofeina. Bojim se, da mi umre na rùkama. Ako bi ova bolesnica ozdravila, bilo bi zbilja čudo. Ja bih vjerovao sve, i postao bih fratar!

"Pazi! - prijatelj se nasmiješi i uhvati ga za riječ. U Lurdu su porušeni svi zakoni. Ja sam uvjeren, da ova djevojka može ozdraviti..... No vrijeme je da idemo."

- U dva sata i po - reče mu dr. Carrel - ja moram pregledati Mariju Ferrand, djevojku, koja ima tuberkulozni peritonitis, i kojoj je sve to gore. Bit će malo čudo već to, ako je živu povrate u Bordeaux.

Dr. Carrel, kao liječnik, utvrđuje sve spomenute bolesti na Mariji Ferrand neposredno prije čudesnog ozdravljenja

- Doktore, stanje se je naše bolesnice pogoršalo, nestrpljivo smo vas očekivali - reče bolničarka dru Carrel-u, kad je dolazio k bolesnici. Ovaj je prihvati za ruku: Puls udara ludo, stopedeset u minuti, i to u prekidima. Srce je gotovo da popusti. Pregleda joj opet trbuh i noge. Zatim se okrene k svom prijstelju, koji je pri tom ostao po strani, pa će mu: "to je tuberkulozna upala trbušne opne, kako sam ti rekao. Organizam je u stadiju raspadanja..... Srce lupa

kao ludo..... Umrijet će za najkraće vrijeme", završi dr. Carrel.

- Možemo li je nositi u kupelj? - upita ga bolničarka.

- A, ako vam umre na putu, šta ćete onda? Posavjetova se zatim s nekim liječnikom, koji toga časa uđe u sobu. Kad ovaj pregleda bolesnicu:

- Ona umire - reče pod glas; može umrijeti pred spiljom.

- Vidite, gospođice - reče dr. Carrel bolničarki - bilo bi nerazborito takvu bolesnicu nositi u kupelj...

No, budući da je bolesnica za to došla, odluče, da je nose, jer ionako joj nema života. Nato će im dr. Carrel:

- Uostalom, i ja idema ka kupeljima; ako joj bude zlo, zovite me!

- Ova djevojka umrijet će kroz kratko vrijeme - opetovao je liječnik, koji je pri kraju bio ušao u sobu.

- Dođite s nama ka kupeljima, da je pratimo - reče dr. Carrel. Okušat će se nemoguće čudo, da se uskrsne mrtvac - te svom prijatelju šapne u uho: "Ako ova ozdravi, vjerovat ću u čudesa."

Dr. Carrel ode malo naprijed i smjesti se blizu kupka. Uto stadoše bolesnike dovoziti u kolicima i donositi u nosiljkama. Donesoše i Mariju. Ona leži pod zagasitim pokrivačem, koji se je nadigao iznad trbuha. Disanje je kratko i često, izgled je mrtvački, izgledala je bez svijesti. Dr. Carrel je prihvati za puls: bio je neredan, lice zemljano, trbuh se veoma nadigao. Č. sestre ne dadoše da se ona uroni u vodu, nego je samo operu onom vodom, i odnesu pred samu spilju. Dr. Carrel je odmah kod nje. "Činilo mi se, da umire" - veli on. Njena bolničarka klekla je do nje, i žarko molila.

Događa se ono, što je dr. Carrel bio nazvao: apsurd, nemoguće

I evo, iznenada, za jedan čas biva ono, što je dr. Carrel malo prije nazvao: apsurd, nemogućnost. Lice Marije Ferrand nije više, što je bilo, modrih boja je nestalo, a nestaje i blijedila. Dr. Carrel misli, da se vara, da pada u halucinaciju. "A ipka do danas nisam nikada bio u halucinaciji", veli on sam sebi. Da se uvjeri, primakne se da izmjeri i udaranje pulsa i disanje. "Disanje je usporeno" - reče on nekomu do sebe. "Pred mojim očima zbivalo se jasno naglo poboljšanje. Nešto se je imalo dogoditi! Ukočenio sam se, da se obranim protiv uzbuđenju. Nagnem se i gledam Mariju Ferrand, i ništa drugo..... Njezin izgled neprestano se poboljšavao, njezine oči, sjajne i zanešene, gledale su prema spilji. Dogodilo se je veliko poboljšanje.

U jedan mah problijedih! Gledao sam, kako se pokrivač,

tamo oko pasa, malo po malo spušta do razine trbuha. Ostao sam zaprepašten..... Otekline trbuha sasvim je nestalo u nekoliko minuta. Mislio sam, da me hvata ludilo."

- Kako se osjećate? - primaknuvši se, upita je dr. Carrel.

- Veoma dobro; nemam mnogo snage, ali osjećam, da sam ozdravila - odgovori Marija Ferrand.

- O tom više nije bilo sumnje - veli dr. Carrel. Stanje Marije Ferrand se je poboljšalo. Već je se nije moglo prepoznati. Bio sam duboko potresen. Nisam mogao da razmišljam, nisam više govorio, nisam više mislio. Neočekivani događaj bio je tako protiv svim mojim predviđanjima, pa sam mislio, da sanjam..... Ono, što se dogodilo, bilo je nešto nemoguće, nešto neočekivano, čudo! Djevojka, koja je umirala, ozdravila je! Nemoguća predpostavka postala je stvarnost, govorio sam sam sebi, piše dr. Carrel.

- Gospodine doktore, sasvim sam ozdravila - reče mu Marija Ferrand, kad je malo poslije došao k njoj u bolnicu. Čini mi se, da bih mogla hodati, kad bih htjela.

Dr. Carrel prihvati je za puls; ovaj je udarao mirno, odmjereno, osamdeset u minuti. I disanje je postalo normalno, prsi su se nadizale mirno i redovito. Pregleda joj i trbuh.

- Koža se ukaza bijela i glatka, veli on. Iznad uskih bokova bio je mali, slegnuti trbuh, kao što je to obično kod mlade mršave djevojke u dvadesetoj godini. Stavio sam ruke na kožu trbuha; ova je bila mekušasta i gipka, veoma tanka. Micao sam prstima u svim pravcima, potiskujući trbuh, bokove i zdjelicu, a da nisam izazvao ni najmanje boli, tražio sam otekline i tvrde mase, kojih je nestalo kao sna. Sve je postalo normalno..... Ozdravljenje je bilo potpuno...

- Osjetio sam, gdje mi teče znoj s lica. Činilo mi se, kao da me je netko udario šakom u glavu. Žile su mi tukle... O tom nema više govora, ova djevojka sasvim je ozdravila. Nikada nisam vidio nešto tako zanimljivo..... Tu je pozitivna činjenica, koja je izvan svake diskusije: ozdravila je djevojka, koja je bila teško bolesna..... Apsolutno je sigurno, da je ona bila u najtežem stanju. I evo je ozdravila!

Ovo je čudo, veliko čudo, koje zanosi narod, koje ga, kao lavina, goni u Lurd. I s pravom. Dolazile ove zapanjujuće stvari otkuda mu drago, učinak je lijep i koristan. Koje li sreće, da sam, među tolikim bolesnicima, vidio da je ozdravila ona, koju sam bolje poznavao i koju sam tako dugo nadgledao!

No, evo sada sam se umiješao u čudesa. Neka! Stajalo me što mu drago, ići ću do kraja, kao da se radi o kakvom pokusu na psu. Ovdje ne ću da budem nego kao stroj, koji točno bilježi. I ako je zbilja čudo, treba priznati nadnaravnu moć."

Dok je dr. Carrel sam sa sobom ovako razmišljao i zaključivao, dva druga liječnika pregledavali su M. Ferrand. Kad je sasvim pregledaše, dr. Carrel upita onoga, koji je dugo pregledavao njezin trbuh: "Jeste li što našli?"

- Apsolutno ništa; no pregledat ću i pluća.

Kad napokon oba liječnika završiše pregled:

- Ozdravila je - reče jedan, duboko potresen.

- Ja ne nalazim ništa - nadoda drugi. Disanje je sasvim normalno. Nema ništa više. Sad se može ustati.

- Ovo ozdravljenje ne može se protumačiti naravnim sredstvima - nastavi onaj prvi.

- Ovo je veliko čudo - primijeti prijatelj dra Carrela, koji je također bio tu, te nastavi: Hoćete li se obratiti, dr. Carrel?

- Ovo je zbilja čudo! reče tiho dr. Carrel.

Pošto se je malo smirio od velike uzbuđenosti, upita dr. Carrel sretnu M. Ferrand:

- Marija, što ćete sada učiniti, kad ste osvjedočeni, da se je na vama dogodilo čudo i da ste ozdravili?

- Ići ću k č. sestrama Milosrdnicama sv. Vinka; one će me primiti, i ja ću pomagati bolesnike.

- Da ne bi opazili, da sam potresen, izašao sam, veli dr. Carrel.

Dr. Carrel klanja se činjenicama i vjeruje.

Već je večer. Pošao je k rijeci Gavi. Tu i tamo još susreće po koja kolica, gdje se vraćaju s bolesnicima. Vas je bio obuzet onim, što je danas doživio. "Apsurd je postao stvarnost: oni koji umiru, ozdravljaju za malo sati..... Djevojka, koja na podne umire, a zdrava je u sedam sati navečer, to je događaj, koji veoma dobro opravdava zanos naroda."

Pred spiljom Majke Božje dr. Carrel nalazi svoga davnog prijatelja.

- Jesi li se sada uvjerio, bezvjerski filozofe, upita ga ovaj tiho.

- Šta bih ti mogao odgovoriti? Vjerovati, to je tako složen čin..... Vidim, što se događa, a ne penjem se do uzroka. Teško bolesna djevojka na moje je oči ozdravila za malo časa..... To je čudo..... Moji kolege su zaintačili da šute, zatvorili su se u nepravedni indiferentizam. Ovdje bi imale dolaziti komisije, da stvar proučavaju, pa stajalo ih to ne znam što..... Treba dakle događaje utvrditi, i, osobito savjesno ih proučavati, umjesto da se prelazi preko njih.

- Dobro je, što ti veliš - reći će mu prijatelj, ali

gdje je uzrok?

- Zbilja, nije sve u samom događaju; nemoguće je, da prirodna sredstva tako ozdravljaju bolesnike. Ovakvih ozdravljenja nema na drugom mjestu. Autosugestija ne tumači sve. Ima bolesnika, koji su ozdravili bez kupelji i bez lurdske vode. Petar de Rudder ozdravio je kad je zazvao Majku Božju. Ja držim, da M. Božja neposredno djeluje u nadnaravnom događaju. Ne mogu pomisliti, da bi tu radila prirodna voda.

- No nije manje istina - smiješeći se reče mu prijatelj- da sada moraš obući fratarsku haljinu! Zbogom!

- Kad bih ja bio u samostanu, fratri bi me izbacili vani radi moje mušičavosti!

Prijatelj ode, a dr. Carrel ostade sam. Ponoć je. Ne da mu mira ono, što je doživio toga popodneva. "Nije mi posve ugodno, što sam se upleo u čudesa", razmišljao je dr. Carrel sam sa sobom. "No došao sam da vidim, vidio sam, te, kao ni u laboratorijskom pokusu, nisam mogao da izvrnem rezultat mojih opažanja..... Stručni studiji daju prigodu liječnicima, da se dotaknu mnogih prirodoznanstvenik problema, ali u najviše slučajeva oni nisu nikada pravili prava prirodoznanstvena istraživanja..... Budući da nemaju sigurne metode... to ih čini, da ne mogu poduzeti neki kritički rad. Većina ih umišlja, da su u Lurdu mistifikacije. Ne usuđuju se da stvar ispitaju... da dođu u velikom broju na ovo mjesto gdje se sigurno zbivaju događaji od najvećeg znanstvenog interesa, stvari, koje se nikada nijesu vidjele....."

Pri svemu tomu dr. Carrel bio je ponosan, da stvar ispita do dna, da goni do kraja, stajalo ga to što mu drago!

- Ali budem li gonio stvar do kraja, gdje će me to dovesti? Po drugi put bezuvjetno mi se namećala potreba, da upoznam uzrok ovih zapanjujućih događaja.

Hiljadu misli ga je salijetalo u noćnoj tišini.

- U početku bio sam iskreni katolik - govorio je sam sebi - zatim stoik, zatim kantovac, poslije sam pao u apsolutni skepticizam i diletantizam. Bio sam sve to nesretniji. Baš katolicizam, koji ja, na svoju nesreću, nisam razumio, najviše me je zadovoljavao. A sada evo me sama u noći. Više ne postoje čisto intelektualni sistemi. Šta znače teorije, kad se nađu pred životom i pred smrti? Za naš pravi život ne treba nam znanost, nego duša i vjera.

Ovako je dr. Carrel razmišljao, šetajući se terasom do bazilike. Uto začuje glas orgulja i skladno pjevanje mnoštva iz bazilike. Bilo je to hodočašće Baska iz sjeverne Španjolske, koji su ispunili baziliku sve do vrata. Primakne se i dr. Carrel i zaustavi se na pragu.

- Treba da zaključim - reča sam sebi. Ne može se zanijekati: bilo je čudo, dogodilo se je pravo čudo, veliko čudo! Kakva mu je narav? Vidjet ću poslije; zasada znam, da

se je dogodilo ozdravljenje. To mogu ustvrditi sa sigurnošću. Ali u dubini moje duše nisam se mogao zaustaviti na tome.....

Popeo sam se i ušao. U raskošnom svijetlu dizao se glas orgulja i hiljade bistrih glasova. Sjeo sam do nekog seljaka, i, glavom među rukama, ostao sam dugo nepomičan..., dok se iz moje duše stade dizati ova molitva:

- Mila Djevice, koja dolaziš u pomoć onima, koji su nesretni, zaštiti me. Vjerujem u Te. Na moju sumnju Ti si odgovorila očitim čudom..... Zadnja moja želja, najviši cilj svih mojih nastojanja jest, da vjerujem, predano vjerujem, da više ne diskutiram, da više ne kritiziram.

Tvoje ime slađe je od jutarnjeg sunca. Primi nemirnog grješnika, koji se izjede u trci za varkama..... Pod tvrdim mislima moje intelektualne nadutosti, na nesreću, još pridušen leži san, najzanosniji od svih snova, a taj je, da vjerujem u Te, da Te ljubim, kao što Te ljubi redovnik nevina srca.

Dr. Carrel iziđe tiho iz bazilike te se dugim ulicama povrati u svoju sobu. Bila su tri sata izjutra. Svježi zrak probijao je kroz prozor.

- U slasti i miru vedrina je sašla u moju dušu - piše on. Nestalo je svagdanjih briga, hipoteza, teorija, intelektualnog nemira. Pod rukom Djevice stekao sam sigurnost. Osjećao sam divnu slast, koja mi je davala mir.....

KAKO LURDSKA OZDRAVLJENJA DJELUJU NA RELIGIOZNI ŽIVOT LIJEČNIKA

Liječnici dobro znadu, po kojim zakonima rade medicinske znanosti, kao fiziologija, histologija, anatomija i biologija uopće, pa otvoreno priznaju, da sve ove znanosti ne znadu i ne mogu objasniti lurdska ozdravljenja, da u Lurdu bolesnici ozdravljaju proti svim zakonima ovih znanosti. Drugim riječima oni priznaju, da oni bolesnici, koji ozdravljaju tako, kao što ozdravljaju u Lurdu, ozdravljaju stoga, što tu stavlja svoj prst Gospodar prirode i njezinih zakona, Onaj, koji je ove zakone i postavio u prirodu, a to je sam Gospodin Bog.

Dakako da ovo spoznanje i priznanje djeluje i na vjerski život liječnika. A i mora djelovati! To su redovito ozbiljni ljudi, pa ne mogu, a da iz ovih čudesnih događaja i za svoj vlastiti odnošaj prema Bogu ne povuku zaključke, koji se nameću sami po sebi. U lurdskim ozdravljenjima liječnici gledaju prst Božji. Ovo u onima, koji su dobre volje, a takvi su oni redovito, budi religiozni život, ako ga već nije bilo; ako li su dotični već bili religiozni, kad vide ova čudesna ozdravljenja, dobivaju novu snagu i novi polet. To ćemo vidjeti i iz nekoliko slijedećih primjera.

1. - Dr. DOZOUS bio je indiferentan prema čudesima. No, on je bio prvi liječnik, koji je ustanovio prvo čudesno ozdravljenje, a to je bilo ozdravljenje slijepog Petra Bourriette-a (Burjet). Kad je dr. Dozous vidio, kako je nastalo ovo neočekivano ozdravljenje u lurdskoj vodi, rekao je: Moram iskreno priznati da je ovo ozdravljenje učinilo na me dubok utisak. U ovom ozdravljenju gledam istine, na koje ni izdaleka nijesam pomišljao. Dr. Dozous sad je postao pobornik lurdskih čudesnih ozdravljenja; on je dao prve početke današnjem glasovitom Liječničkom uredu u Lurdu.

2. Dr. VAN HOESTENBERGHE za osam godina mučio se, da bi postigao, da sraste prebijena noga Petra de Rudder-a; ali uzalud. Sve je išlo togore. De Rudder ozdravlja za jedan čas u Oostacker-u. Dr. Van Hoestenberghe bio je dotada bezvjerac. A kad je vidio kako je ozdravio de Rudder, ovako piše dr. Boissarie-u, predsjedniku Liječničkog ureda u Lurdu:

"Valjda vas ovo pismo zateče u razgovoru sa gosp. Zolom. Ako bi to bilo ja bih bio sretan, da on pročita ovo nekoliko redaka, i da mi dozvoli, da mu rečem ovo nekoliko riječi: Gospodine, ja sam bio bezvjerac kao i vi; čudo, što se je dogodilo na de Rudder-u, otvorilo mi je oči, koje su dotada bile zatvorene svijetlu..... Jamčim vam svojom čašću, više nema ni najmanje sumnje; ja vjerujem tvrdo, te nadodajem, da sam s vjerom našao sreću, nutarnji mir, koji nijesam nikada poznavao."

3. Dr. ALEXIS CARREL, kasniji dobitnik Nobelove nagrade,

bio je skeptik, slabo je vjerovao u čudesa. Htio je ipak da vidi, što to biva u Lurdu. Prati francusko hodočašće, te mu naročito zapinje za oči teška bolesnica Marija Bailly, koju on naziva Marija Ferrand. Ne skida je s očiju, pa je kod nje i pred spiljom, kad je tamo donose na nosiljci. Tu ona ozdravlja, a dr. Carrel svojim vlastitim očima gleda, kako se život vraća u ovog živog mrtvaca i kako ona potpuno ozdravlja.

Ovo neočekivano ozdravljenje otvorilo je dr. Carrel-u oči, pa on kasnije piše: Dejvice slatka, koja pomažeš nesretnicima..., ja vjerujem u Te. Na moje sumnje Ti si odgovorila sjajnim čudom..... Tvoje ime slađe je od jutarnjeg sunca. Primi nemirnoga grješnika..... Ja hoću vjerovati i ja vjerujem sve, što Katolička Crkva traži, da vjerujemo. U tomu ne osjećam nikakve poteškoće, jer ja ne nalazim nikakve zapreke među onim, što nas uči vjera i prirodne znanosti.

4. - Emilija Cailleux tuberkulozna je u skrajnjem stupnju, i to na plućima i hrptenjači. Dr. Goret hoće da vidi, da li u Lurdu bivaju ozdravljenja, pa potanko pregleda 35 teških bolesnika. Među njima je i Emilija Cailleux. Ide i on u Lurd da vidi, što će biti. Pred spiljom stotine svjedoka gledaju, gdje ona na nosiljci sklapa ruke, moli neke molitvice, zatim se diže sa nosiljke, jer je tog časa ozdravila, te sama ide k liječnicima, da je pregledaju. Tu je i dr. GORET. Ne vjeruje, te se podsmjehuje; misli, da nema ništa novo. No kad je opet dobro pregledao i uvjerio se, da je Emilija zbilja i sasvim i za jedan čas ozdravila, piše o tome izvještaj pod naslovom: "Liječničko opažanje kao iskustvo", jer ovo je ozdravljenje za nj tako jasno, kao da ga je i očima gledao i rukama ticao. I ne samo to, nego ovaj dr. Goret povlači iz ovoga i daljnji zaključak: ide u samostan asumpcionista, onih redovnika, što organiziraju i vode francuska hodočašća u Lurd.

5. - Augustina Augault teško je oboljela: rak u trbuhu, i to toliki, da se liječnici ne usuđuju operirati je, nego je pripuštaju gotovoj i skoroj smrti. Jedino joj je nada Gospa Lurdska, pa je u Lurd i voze. Pred bazilikom, kad je biskup blagosivlje sa Presvetim, za jedan čas nestaje svih boli i raka, i ona sasvim ozdravlja. Pregleda je 36 liječnika i svi nalaze, da je ozdravila. Među njima je i specijalist dr. JUGE, koji je dotada sumnjao u lurdska ozdravljenja. A kad je vidio i uvjerio se o teškoj bolesti i o iznenadnom ozdravljenju Augustine Augault, veli svećeniku Belleney-u: "Velečasni, ako vas pitaju, je li istina, da ja primam sv. Pričest svaki dan, recite, da je istina, jer ja sam gledao i svojim rukama pipao euharistijsko čudo kod gđe Augault."

6. - Margarita Deschamps bolovala je od tuberkulozne upale trbušne opne (peritonitis) i od Pott-ove bolesti u hrptenjači. Liječnici dri Madrange, Laroche, Ninaud i Crozet nastoje joj pomoći, ali bez uspjeha. Voze je u Lurd.

Tu sasvim ozdravlja, netom je stavljaju u Lurdsku vodu. To je bilo 7. kolovoza 1922.

Dr. CROZET, bezvjerac, pregleda je potanko poslije ozdravljenja, i to 11., 14., i 16. kolovoza, pa onda piše: "Ja nijesam Crkveni Otac. Ja sam liječnik. No, budući da se čudo doslovno zove: događaj, koji nadilazi prirodne sile, koji biva mimo zakona, koje je znanost dokazala, ja tvrdim bez sustezanja: ozdravljenje gđice Deschamps jest čudo."

Iz ovoga je dr. Crozet povukao i logični zaključak: ostavio je bezvjerstvo, te je umro kao pravi kršćanin.

7. - Dr. Henrik CONSTANTINI, vojni liječnik-kirurg za prvoga svjetskog rata, čuo je dosta govoriti o lurdskim događajima. Poslije rata postao je profesor na medicinskom fakultetu u Alger-u, te jednom zgodom piše: "Proučavao sam ovo pitanje (Lurd i lurdska ozdravljenja), te sam se poklonio jasnoj istini. Prvu sv. Pričest primio sam u mojoj trideset i trećoj godini, u onoj istoj godini, kad sam imenovan za profesora kirurgije. Ne samo da ću biti praktičan katolik, nego ću se za vjeru zalagati dušom i srcem."

Javno je branio Lurd i lurdska ozdravljenja. Molio se je prije težih operacija, te je, poput Ambroza Paré, kirurga francuskih kraljeva Henrika II., Franje II., Karla IX. i Henrika III. za svoga bolesnika znao reći: "Ja sam ga liječio, a Bog ga je ozdravio."

8. - Alojziji Jamin (Žamen) od tuberkuloze su umrli roditelji i četiri brata. I ona je tuberkulozna tako, da pljuje krv na sva usta, a usto je imala i četiri operacije. Želi u Lurd, ali liječnik dr. CACHIN kaže otvoreno, da dozvoliti joj poći u Lurd, znači potpisati joj smrtnu osudu. Ali ona ne odustaje, pa popušta i on. Nose je u vlak. U noći baca krv, sutradan je baca dva puta, a treći i četvrti dan pò tri puta. Drže, da je više nema, pa joj svećenik daje Posljednje Pomazanje. Ali Alojzija u Lurdu ozdravlja. Vraća se zdrava, te se ne mogu načuditi velikom čudu, što se na njoj dogodilo. Kad ju je vidio njezin liječnik i kad se uvjerio, da je zbilja sasvim ozdravila, razbudio se u njemu vjerski život, te je odmah dao krstiti svoje dvoje djece.

9. - Dok je protestantkinja Ruta Cranston boravila u Lurdu god. 1953., čudesno je ozdravila neka djevojka iz Holandije. Svi se sletjeli da vide ovu, sada sretnu ozdravljenicu. Blizu nje, tako ona priča, bio je neki francuski liječnik, koji je govorio da je bezvjerac. "Što vi mislite o ovomu"? upita ga ona. Mjesto odgovora oblile su ga suze, izvadio je rubac, rupcem je sakrio lice i oči, te je pobjegao u obližnji dućan. Nikada više nije rekao što podrugljivo o čudesima.

Ovo je samo nekoliko primjera, kako lurdska ozdravljenja, lurdska čudesa djeluju na religiozni život liječnika,

koji su bili u kojoj vezi sa kojim lurdskim ozdravljenjem. Ako je koji, valjda, i došao u Lurd sa podsmjehom ili namjerom, da će on ući u trag prijevari, sugestiji, živčanim nastranostima, sve to svršava, na sve to zaboravlja, kad upozna kojeg ozdravljenika, i kad se upozna sa njegovom bivšom bolesti. Tada vidi, da to nisu nikakve bajke, da takova ozdravljenja ne može učiniti obična voda, kao što je lurdska, nikakva sugestija, nikakvo slijepo pouzdanje, nikakve prirodne sile; tada vidi, da tu radi netko viši, da tu radi Gospodar prirode. Tu liječnik svojim očima gleda i svojim rukama pipa prst Božji. Ovo iskustveno uvjerenje, da tako rečem, upravlja njegov život Bogu, ako dosada nije bio Bogu upravljen; ako li je već mislio na Boga, daje mu novu snagu i novi život, kao što smo vidjeli na primjerima, koje smo spomenuli.

L U R D I C R K V A

L U R D P O T V R Đ U J E N A U K U
I
N E P O G R E Š I V O S T S V. C R K V E

Naš Gospodin Isus Krist, dok je još hodao po ovoj našoj zemlji, nekom zgodom govori svojim apostolima: "Ja sam put, istina i život." (Iv. 14, 6) Put, kojim ćemo ići; istina, kojom ćemo hraniti svoje duše; život, kojim ćemo živjeti.

Drugom zgodom govori on njima: "Hajdete, naučavati sve narode..., i evo ja sam s vama u sve dane sve do konca svijeta." (Mt. 28, 18-20) Istina je, on će uzići na nebesa, ali svojim božanskim sveznanjem i svemogućstvom, i poslije uzlaska na nebo, čuvat će ih, da ustraju na putu, kojim je on išao; da čuvaju istinu, koju ih je učio; da žive životom, kojim je on živio.

Istom zgodom Isus nam zapovijeda, da tvrdo držimo sve, što nas njegovi apostoli, njegova Crkva bude učila: "Hajdete po svemu svijetu, te svakom stvorenju propovijedajte evanđelje. Tko bude vjerovao i krstio se, spasit će se; a tko ne bude vjerovao, bit će osuđen. (Mk. 16, 15-16) A može li Isus od nas tražiti, da primimo i tvrdo vjerujemo laž i zabludu, jer da ćemo se inače izgubiti? Dakako, da ne može! Stoga, kad nam to i tako zapovijeda, on sam jamči, da će voditi svoju Crkvu tako, da nas uči samo istinu.

Još i na drugi način Isus utvrđuje svoju Crkvu, da nikada ne zađe u zabludu, a to onda, kadno svečano govori Petru: "Ti si hridina, i na toj hridini sazidat ću Crkvu svoju i vrata paklena ne će je nadvladati. I tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga. I što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima, i što god razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima." (Mt. 16, 18-19)

Petar nije pijesak, koji valovi turaju sad tamo, sad ovamo, nego je on tvrda hridina; stoga nikakva laž ne će uzdrmati ni porušiti Crkvu, koju Isus na njoj zida. On je ključar, koji drži ključeve samo zato, da u zgradu, u Crkvu pušta samo ono, što je Božje, što je istina, a da preko vrata izgoni svaku zabludu. On veže i razvezuje, a što on veže i razvezuje ovdje na zemlji, to Bog potvrđuje na nebu. A dakako, da Bog ne može potvrđivati laž i zabludu. Stoga ovim svečanim riječima Isus obećaje Petru i njegovim nasljednicima, da ne će moći pogriješiti, kada budu naučavali njegovu nauku, jer on sam će ih čuvati, da ne pogriješe.

Što Isus ovdje obećaje Petru i njegovim nasljednicima, to im i daje, kad govori Petru: "Pasi moje janjce, pasi moje ovce." (Iv. 21, 15-17) Da bi Petar i njegovi nasljednici

bili pravi pastiri Isusova stada, tj. vođe i upravitelji njegove Crkve, i to nepogrešivi vođe i upravitelji, pobrinuo se je opet sam Isus, kad je obećao, da će na Petru, kao na nepokolebivoj hridini, sazidati svoju Crkvu, da će on potvrditi na nebesima sve, što Petar odredi na zemlji, kao što smo vidjeli malo prije; i kada obećaje, da će on biti sa svojom Crkvom sve do konca svijeta.

Za ove blizu dvije hiljade godina Isus je toliko puta na razne načine potvrdio, da je njegova Crkva nepogrešiva. A to čini i u naše dane u Lurdu. Naredbe i pouke, koje je bijela Gospođa dala maloj Bernardici; vjerske istine, koje se tamo ispovijedaju; sakramenti, koji se u Lurdu primaju; uopće vas vjerski život, koji se tamo propovijeda i proživljuje: sve je to ono isto, što sv. Crkva uči. Mi ćemo se osvrnuti na neke od ovih istina.

B e s m r t n o s t

Onima, koji su u vrijeme našega Spasitelja, kao i poslije njega govorili, da čovjek nema duše, da u tom pogledu nema razlike između čovjeka i životinje, Isus Krist daje rukopipateljan dokaz onda, kad uskrisuje sina jedinca udovice iz Naima; kad uskrisuje kćer Jairovu; kad uskrisuje Lazara, koji je već četvrti dan u grobu; a osobito onda, kada se treći dan poslije smrti, sam diže iz groba u slavi i veličanstvu, te za 40 dana živi sa svojom Majkom i učenicima, on, koji je bio ubijen i pokopan. Istina je, da je bezbožna kritika u 18. i 19. stoljeću pokušala sve, da bi porušila Isusovo uskrsnuće, kao i čitavo evanđelje; ali je istina i to, da sada sva ova bezbožna kritika, sama porušena, kao bezbožan pokušaj, leži u hladnom grobu, s onima, koji su je izmislili i u nju stavili svu svoju nadu, a Isusovo slavno uskrsnuće tim bolje je otskočilo, kao ponosna planina, koju su sičušni mravi pokušali podgristi, pa su na njoj polomili zube.

Kao što je Isus živio, tako je živjela i Njegova Presv. Majka; i kao što je On umro, tako je umrla i ona; i kao što je On uskrsnuo, tako je uskrsnula i ona, i kao što se je on poslije uskrsnuća za 40 dana ukazivao njoj i apostolima, tako se je udostojala i ona 18 stotina godina poslije svoje smrti, ukazati u Lurdu maloj Bernardici Soubirous, i to ne jedan, nego 18 puta. Kritika je i ovdje, za vrijeme ukazanja i kasnije, pokušala sve moguće i nemoguće, da i ova ukazanja prikaže kao neistinita, kao fantaziju male Bernardice. No, dogodilo se baš kao i kod Isusovih ukazanja: kritika je samo pripomogla i potakla, da se sa svih strana ispitaju sve okolnosti, u kojima su se zbivala ukazanja, te je tako dovela dotle, da su danas lurdska ukazanja utvrđena kao činjenice, u koje više ne sumnja nitko, tko je imalo dobre volje. I ovdje je kritika porušila samu sebe, njezini spisi otišli su u arhive, spadaju u povijest, a Marijina ukazanja zajamčena su kao najutvrđeniji povjesni događaji. Marija se je ukazala maloj Bernardici, ukazala se je 18 puta, ukazala

se je 18 stotina godina poslije svoje smrti. A to opet znači, da s tijelom ne umire i duša, a to znači, da ima besmrtnost.

Istočni grijeh

Jedna od velikih istina sv. vjere jest, da je Bog prvoga čovjeka, praoca ljudskog roda, stvorio u posvetnoj milosti, i da je odredio, da ova milost ima prelaziti i na nas, njegove potomke, ali samo, ako je on bude sačuvao, ako ne bude prekršio Božju zapovijed. No, naš praotac nije ostao Bogu vjeran, prekršio je njegovu zapovijed, te je teško sagriješio, učinio je ono, što mi zovemo: istočni grijeh. Tim je izgubio posvetnu milost za se, a izgubio ju je i za nas. Mjesto da mi, njegovi potomci, dolazimo na ovaj svijet u milosti posvetnoj, kao što je to Bog bio odredio, mi se rađamo bez nje: mi se rađamo u istočnom grijehu.

Sakramenat sv. Krsta

U tijesnoj vezi s istočnim grijehom jest ustanova sakramenta sv. Krsta, jer ga Isus ustanovljuje baš za to, da s nas diže istočni grijeh. On šalje apostole neka uče sve narode i neka krste svakoga, jer će se spasiti samo onaj, koji bude vjerovao i bude se krstio.

Sveta Crkva, vođena Duhom Božjim, već ispočetka tvrdo je vjerovala, da se svi rađamo bez milosti posvetne, u istočnom grijehu, pa je stoga odmah ispočetka učila, da treba da se krsti svaki čovjek, koji hoće da bude njezin član, koji hoće da se spasi. Učila je, da je sakramenat svetoga Krsta bezuvjetno potreban, jer je ovaj sakramenat Isus ustanovio, da diže istočni grijeh s duša. To je, kao članak vjere, stavila i u "Vjerovanje", te mi svi ispovijedamo u vjerovanju preko svete Mise: vjerujem u jedno krštenje za oproštenje grijeha.

Papinska nepogrešivost i Bezgrešno Začeće

Ovu nauku svete Crkve, da istočni grijeh od našeg praoca prelazi na sve nas, kao i to, da sakramenat svetoga Krsta ima odlučno značenje za naše spasenje, potvrđuje i Majka Božja Lurdska. God. 1854., četiri godine prije nego se ona ukazuje u Lurdu, sveta Crkva, dok tvrdo vjeruje, da se mi svi, Adamovi potomci, rađamo u istočnom grijehu, svečano proglasuje kao članak vjere, da je Bl. Dj. Marija izuzeta od ovog zakona, da istočni grijeh nije na nju prešao, a to znači, da je Bezgrešno Začeta.

God. 1858., četiri godine poslije nego je sveta Crkva ovo svečano proglasila, Bl. Djevica ovo potvrđuje u svome sedamnaestom ukazanju u Lurdu. Kad mala Bernardica i po treći put pita svoju bijelu Gospođu, da joj kaže, kako se zove, ona joj odgovara: Ja sam Bezgrešno Začeće! Iako nije bila potreba, da Bl. Djevica potvrdi, da je istina ono, što sveta

Crkva uči, jer sam Isus jamči, da je ona nepogrešiva, kad nas uči, što ćemo vjerovati i kako ćemo živjeti, ipak je Presv. Djevica izjavila, da je istina ono, kako i što sveta Crkva o njoj uči. Dakako, da time Presv. Djevica, potvrđuje i nauku svete Crkve, da je sv. Otac Papa kao Isusov namjesnik nepogrešiv kad nas uči što imamo vjerovati i kako imamo živjeti; i nauku o istočnom grijehu, od koga je ona jedina izuzeta; i nauku o potrebi sakramenta sv. Krsta, jer ovaj sakramenat i jest ustanovljen zato, da s duše diže istočni grijeh.

Isusovo Božanstvo

A još je nešto, i to nešta veoma veliko u vezi s ovom izjavom Presv. Djevice. Bog nije dozvolio, da istočni grijeh prijeđe na nju stoga, što je odredio, da će se od nje roditi. Istočni grijeh nije smio prijeći na nju, jer je ona određena da bude Majka Božja. To je tražila čast onoga, koji će se od nje roditi, a to je tražila i njezina čast i dostojanstvo, koja je određena da bude njegova Majka. Kad bi ona bila u istočnom grijehu, bila bi i pod vlasti đavolskom, a Bog nije htio dozvoliti, da đavao ima vlast, pa makar i za jedan čas, nad onom, koja će biti njegova Majka.

Budući dakle, da istočni grijeh nije prešao na Bl.Dj. Mariju baš stoga, što je ona određena da bude Majka Božja, to ona svojom izjavom, da je Bezgrešno začeta, potvrđuje, da je Isus obećani Otkupitelj i Bog, baš ono, što sv. Crkva o njemu uči.

Presveti Oltarski Sakramenat

Idući s ovog svijeta Spasitelj ne će da nas, svoje učenike, ostavi same, pa hoće na otajstven način da ostane s nama sve do konca svijeta. Što čovjeku nikada ne bi bilo palo na pamet, to čini neizmjerna Božja ljubav. On ostaje s nama pod prilikama kruha, da bude hrana našim dušama. Bilo je i njegovih učenika, kojima je bilo teško to vjerovati, ali to nije smelo Isusa, da drži svoju riječ, pa ma koliko čovječjoj kratkoj pameti to izgledalo nemoguće. Sveta Crkva, od prvih svojih početaka, od jeruzalemskih dana, oda dana katakomba, kad je Isus Krist, pod prilikama kruha, bio jedina utjeha kršćanskim dušama, do dana današnjega, najtvrđe vjeruje da je Isus Krist pod prilikama kruha u Presv. Oltarskom Sakramentu.

A da je to živa i neprevarljiva istina, potvrđuje nam i naš današnji Lurd. Mnogi teški bolesnici ozdravili su u Lurdu u času, kad su, za vrijeme procesije, blagoslovljeni s Presvetim, ili kad primaju svetu Pričest za kakvih pobožnosti u čast Majci Božjoj Lurdskoj.

Ivanka Tulasne oboljela je u kralješnjacima od Pottove bolesti. Mora ležati na tvrdu, a i noga joj se upalila i iskrivila. U mjesecu rujnu 1897. dovode je u Lurd. U času,

kad je biskup blagosivlje sa Presvetim, Ivanka sasvim ozdravlja, noga se ispravlja, a ona ustaje i hoda, kao da nikada nije bila bolesna.

Gabrijel Gargam satrven je prigodom sudara dvaju brzih vlakova. U takvom je stanju, da se organizam počeo raspadati. U kolovozu 1909. dovoze ga u Lurd. Na Esplanadi je za vrijeme procesije. Kad je blagoslovljen s Presvetim, pada u nesvijest, ali zatim se budi i osjeća, da je ozdravio, pa ustaje.

Tereziji Rouchel (Rušel) velika tuberkulozna rana (lupus) izjela je i rastrovala nos, usne i lice. 5. rujna 1903., poslije podne, za vrijeme procesije, ona se je sakrila u baziliku iza glavnog olatara. Pri kraju procesije, kad biskup unosi Presv. Oltarski Sakramenat u baziliku i stavlja ga na oltar, Tereziji, koja kleči odmah iza oltara, spadaju zavoji s dosadanje velike razvaljene rane, sve je rane nestalo, ona je sasvim ozdravila.

Gđa Biré sasvim je oslijepila u oba oka. Bolest je neizlječiva prema sudu svih specijalista. Iapk ova neizlječiva bolesnica 5. kolovoza 1908., u Lurdu ozdravlja i progleda, kad, poslije sv. Mise, svećenik ispred nje nosi Isusa u Presv. Oltarskom Sakramentu.

Margareta Verzier prelomila je lijevu nogu u stopalu, i desnu u bedri, pa je u gipsu. Liječnik kaže, da su kosti tako polomljene, da se nikada ne će srasti, stoga da ona nikada ne će moći hodati. To je bilo 7. srpnja 1909. A 9. srpnja Margareta u gipsu i u krevetu ujedinjuje se s molitvama svojih prijateljica, koje su pošle u Lurd, pa u času, kad prima sv. Pričest, sasvim ozdravlja, ustaje se i hoda.

Augustina Augault boluje od tumora na želucu, koji je toliko narastao, da čini pritisak na srce, žile i crijeva. Kirurzi se ne usuđuju da je operiraju radi slaboće srca. Voze je u Lurd u svibnju 1926. U času, kad nose Isusa u Presv. Sakramentu ispred njezine nosiljke, tumora nestaje, ona otvara oči, obuzimlje je neopisivo zadovoljstvo, jer je sasvim ozdravila.

Pred 19 stotina godina po Palestini su se događali nečuveni događaji: hromi su prohodali, gluhima su se otvarale uši, slijepima su se otvarale oči, nijemi su počeli govoriti, gubavi su se čistili, mrtvi su uskrisivali. Zašto to? Isus Krist je prolazio i na njegovu riječ, na njegovu zapovijed, na njegov doticaj sve je to bivalo. I u Lurdu hromi idu, gluhi čuju, slijepi gledaju, nijemi govore, slomljeni, satrveni, tuberkulozni u skrajnjem stupnju, od raka izjedeni, i koji trpe od bilo koje, pa i najteže bolesti, oni, koje je sve ljudsko znanje napustilo i prepustilo gotovoj smrti, za jedan čas dižu se zdravi zdravcati. Zašto to? Prolazi onaj isti Isus, koji je hodao po Palestini; on isti iz Presvetog Oltarskog Sakramenta čini ona ista čudesa, koja je onda činio.

Sva nauka i život sv. Crkve

U Lurdu se javno ispovijedaju sve istine svete vjere, tu se proživljava sve ono, što sv. Crkva uči o kršćanskom životu. Javno i zajednički izgovara se i pjeva "Vjerovanje". Svi hodočasnici i bolesnici ispovijedaju, da je Isus Bog; da je on ustanovio sv. Crkvu i sv. sakramente; svi priznaju, da se treba moliti, i svi se mole; svi ispovijedaju, da se ne možemo spasiti bez dobrih djela; svi ispovijedaju, da nas čeka sud, a onda čistilište, raj ili pakao, prema tome, kako tko bude zaslužio svojim životom. U Lurd dolaze vjernici pod vodstvom svojih svećenika, a ovi opet sa znanjem i pod vodstvom svojih biskupa, ai vjernici i svećenici i biskupi priznaju se članovima sv. Crkve, kojoj je glava sv. Otac Papa, kao Isusov namjesnik na zemlji.

Ova se vjera ispovijeda i po njoj se živi u Lurdu. A u ovom Lurdu Majka Božja ukazuje se 18 puta; u Lurdu Bog sam ili preko svoje Majke čini svemu svijetu poznata velika čudesa na onima, koji ispovijedaju ovu vjeru, u Lurdu Bog uslišava molitve onih, koji vjeruju i žive, kako uči sv. Crkva. Time Lurd, tj. Bog preko lurdskih ukazanja i čudesa potvrđuje i vjeru i život, kako propovijeda i uči sveta Crkva.

Sjećajući se svega ovoga, ne zaboravimo da zahvalimo Gospodinu, što je ustanovio svetu Crkvu; ne zaboravimo da mu zahvalimo, što ju je sazidao na nepokolebivoj hridini; ne zaboravimo da mu zahvalimo, što joj je dao vođu, glavu, ključara i pastira; ne zaboravimo da mu zahvalimo, što božanskim svojim svemogućstvom čini, da ova hridina bude nepokolebljiva; da ovaj ključar bude pravi, apsolutno vjeran ključar; da ovaj pastir bude pravi pastir, koji svoje stado hrani apsolutno sigurnom, zdravom hranom; u jednu riječ, ne zaboravimo da mu zahvalimo, što je svoju Crkvu učinio nepogrešivom učiteljicom istine. Ne zaboravimo da mu zahvalimo, što je i preko lurdskih ukazanja i lurdskih velikih čudesa htio modernom čovjeku opet dozvati u pamet staru istinu, da je njegova Crkva nepogrešiva, jer se u Lurdu ispovijedaju sve istine, koje uči njegova Crkva.

O Z D R A V L J E N I C I I L U R D

ŠTO O LURDU KAŽU OZDRAVLJENICI?

Divno je ono, što o Lurdu i lurdskim ozdravljenjima pripovijedaju hiljade i milijuni hodočasnika, ali je još divnije ono, što o Majci Božjoj Lurdskoj i o ozdravljenjima, koja ona tamo čini, pripovijedaju oni, koje je ona ozdravila, što pripovijedaju ozdravljenici. To je sasvim i razumljivo. Hodočasnici proživljavaju ova velika djela, jer ih gledaju svojim očima, ali je pjesma Mariji još veličajnija, kad je pjevaju ozdravljenici, oni sretnici, koje je Gospodin izabrao, da na njima, preko svoje Majke, pokaže svoju moć. Ovi, kao što idu u Lurd sa čvrstim pouzdanjem, da im još može pomoći samo Gospodin Bog preko svoje Majke, tako poslije nego je Gospodin zbilja na njima učinio ova velika čudesa, poslije nego ih je ozdravio, govore samo o njemu i o Mariji, i jedino njima zahvaljuju za ova velika dobra. Da ih upitamo svakoga po redu, što misli o Lurdu, svaki bi sa udivljenjem i zahvalnošću govorio samo o Bogu i Presvetoj Lurdskoj Djevici.

Dakako, da ja ne mislim ovdje opisivati sve osjećaje zahvalnosti Bogu i Gospi Lurdskoj, koji su obuzimali srca svih lurdskih ozdravljenika. To bi bilo i nemoguće, jer bi malo bilo i čitava knjiga, da opišemo svu duboku zahvalnost, koju osjeća duša i samoga jednog ozdravljenika u času, kad se iz teške bolesti ili iz gotove smrti vraća u potpuno zdravlje. Dosta će stoga biti ako spomenemo samo neke, jer u tom času svaki ozdravljenik proživljava sreću, koju su proživljavali ovi, koje ćemo spomenuti.

1. - T E R E Z I J I R O U C H E L, iz Metz-a, tuberkuloza je izjela i rastrovala nos i lice, učinila je dvije rupe kroz desnu i lijevu stranu lica i kroz nepce: sve je bilo velika, razvaljena rana, u koju je bilo strah i pogledati, iz koje je udarao nepodnosljiv zadah. - 5. rujna 1903. dolazi u Lurd i ozdravlja za jedan čas.

Prije nego će ostaviti Lurd, pred spiljom, pjevajući, zahvaljuje Gospi Lurdskoj, te joj upravlja riječi: Ja te ostavljam, o moja Majko, ali, dok te ostavljam, zahvaljujem ti i uvijek ću ti zahvaljivati. Tebi imam zahvaliti, što sam se oslobodila od ove strašne bolesti.

Svakomu je u Metz-u dobro poznato, kako je teška bolesnica bila gđa Ruochel, pa stoga, kad čuju, da se iz Lurda vraća sasvim zdrava, ne mogu se dosta načuditi, te navaljuju sa svih strana, da je vide. Što ćete, da vam kažem? govori im ona. Nemojte misliti, da ja znadem, kako je sve to išlo. Ja znam samo to, da sam bila bolesna, teško bolesna, da me nijedan liječnik nije mogao izliječiti, a da sam tamo našla liječnika, koji me je ozdravio, jer sam ja zbilja ozdravila, gledajte me! Kad bi mi dali grad Metz,

ne bih se htjela povratiti na ono, što sam bila. Za dugo vremena bila sam nesretnija, nego ijedna žena. Sada sam sretnija, nego ijedna od njih, hvala Presvetoj Djevici! Neka njezino ime bude blagoslovljeno!

2. - M A R I J I L E M A R C H A N D, Zolinoj Elizi Rouquet, nekako slično, kao i Tereziji Rouchel, tuberkuloza je izjela nos, i lice, i jezik, i očne kapke, i gornje usne, i donju stranu nosa. Lice se je pretvorilo u veliku, rastrovanu i otvorenu ranu, iz koje je tekla sukrvica tako, da je trebalo previjati četiri puta dnevno.

Ova teška bolesnica, na sami doticaj lurdske vode, za jedan čas, sasvim ozdravlja. Pišući poslije dru Bertrinu, kaže ona: Odvratna bolest, od koje sam ozdravila, nije se nikada više povratila; ja sam savršeno zdrava..... Evo, što je Presveta Djevica učinila od jadne bolesnice, koju su liječnici proglasili neizlječivom i napustili je, koja je očekivala samo smrt.....

Ja sam neizmjerno zahvalna Presvetoj Djevici, što me je, za jedan čas, tako preporodila; stoga iz dna svoga srca kličem: Slava i hvala Majci Božjoj Lurdskoj!

3. - Dđa G O R D E T bolovala je dvanaest godina. Za četiri zadnje godine nije mogla hodati, a za tri zadnje godine imala je upaljenu trbušnu opnu (peritonitis). Otvorile su se i dvije fistule, koje su često gnojile.

Kad je spuštaju u lurdsku vodu, u tren oka sasvim ozdravlja. Čas prije četiri bolničarke stavljaju je u vodu, a dočas, iz vode izlazi sama i sasvim zdrava! "Drage gospođe, ona sretna veli sretnim bolničarkama, pomozite mi da zahvalim Presvetoj Djevici! Jer lako je moliti, da dobiješ neku milost, ali teško je zahvaliti kako treba!" Nije išla, nego je trkala pred spilju, piše neki očevidac. A kad stiže pred kip Majke Božje, baca se na koljena u beskrajnoj zahvalnosti.

Gđa Gordet piše kasnije: "Na moju dugu i tešku bolest ostalo mi je samo sjećanje, koje ću čuvati, dok budem živa, da zahvaljujem onoj, koja se je pokazala tako dobra i milosrdna prema meni!"

4. - G E R T R U D A F U L D A, bečanka, oboljela je od teške upale bubrega i od neizlječive Addisonove bolesti: oboljenje nadbubrežnih žlijezda. Operirana je dva puta, ali bez ikakve koristi. Na životu je drži samo umjetno uštrcavanje neophodno potrebnih hormona. Sve to može pomoći samo za kratko: smrt je neizbježiva!

Voze je u Lurd, gdje iz vode izlazi zdrava, kao da je nikada ništa nije boljelo! Kad oni oko nje hoće, da joj i sada dadu injekciju hormona, što ju je dosada držalo na životu: "Ja sam ozdravila, veli ona, ništa mi više ne treba, nego da se idem zahvaliti Presvetoj Djevici!

Gertruda se je Gospi Lurdskoj zahvalila iz dna duše,

a tako joj zahvaljuje i danas, jer i danas, kao najzdravija, radi u nekoj bečkoj pletionici.

5. - G A B R I J E L A D U R A N D teško je bolovala od tuberkuloze na plućima, u kostima i u hrptenjači, te od upale bedre, s čega mjesecima mora biti u gipsu. Često baca krv i trajno je u ognjici.

U lurdskoj vodi ozdravlja u tren oka. U času ozdravljenja osjetila sam strahovite boli, piše ona. "Činilo mi se je, da mi je tijelo smrvljeno. Gledala sam, kako se moja noga, koja je bila iskrivljena radi bedrene upale, povraća i zauzimlje svoj normalni položaj. Bila sam kao luda od veselja, a u isti čas osjetila sam, da je nestalo svih mojih boli."

Prvi uzdah bio je zahvala Gospi Lurdskoj, a nikada nije ni prestala da joj zahvaljuje.

6. - P A U L I N A M A R G E R I E imala je tuberkuloznu upalu moždane opne (meningitis). Bolest je u skrajnjem stupnju, te joj daju i Zadnju Pomast. Pada u nesvijesticu, te misle da je više nema.

Bolničarke mole molitve za umiruće, a jedna joj stavi nekoliko kapljica lurdske vode u napo otvorena usta. U taj čas Paulina digne glavu, nogama stane naglo micati, a ruke digne i ispruži prema kipu Majke Božje Lurdske, koji su tog jutra, bili stavili u njezinu sobu. Klikće, da je ozdravila, te hoče iz kreveta, ide prema kipu Gospe Lurdske, zagrli ga i poljubi.

To je bio prvi korak, koji Paulina čini netom je ozdravila. A tako će ona Majci Božjoj zahvaljivati i ljubiti je do smrti.

6. - M A R I J A L E B R A N C H U tuberkulozna je u zadnjem stupnju. Ima kaverne i bljuje krv, te gnjiležem iz pluća puni pljuvačnice.

Dvije bolničarke spuštaju je u lurdsku vodu. Na doticaj vode hvataju je teški grčevi. Izgledalo je, da će joj kucnuti zadnji čas. No, u isti čas svojim rukama gura od sebe bolničarke, sama se ispravlja u kupatilu, izlazi iz vode, te iza svega glasa pjeva: "Ave Maria" tako, da su se svi naokolo snebivali od čuda! Ne će više kolica, na kojima su je doveli, nego na svojim nogama ide uprav k spilji, pred kip Gospe Lurdske, baca se na koljena, te za po sata zahvaljuje Onoj, koja ju je spasila.

7. - Zahvalnost, koju ozdravljenici proživljuju u prvom času ozdravljenja, prožimlje njihove duše i srca sve dok su živi. To svjedoči i činjenica, što se mnogi od njih često, a i svake godine, opet vraćaju u Lurd, da zahvale Gospi Lurdskoj za veliko dobro, koje im je dala, te da, iz zahvalnosti, pomažu bolesnike na onom mjestu, gdje su i oni došli kao bolesnici, i gdje su ozdravili.

J O A K I M A D E H A U T, iz Belgije, ozdravila je 1878., a umrla 1924. Za ovo vrijeme dolazi ona u Lurd više od 60 puta, da zahvali Gospi Lurdskoj.

G A B R I J E L G A R G A M satrven je prigodom sudara dvaju brzih vlakova. Donose ga u Lurd. Za vrijeme procesije umire, a do čas ozdravlja. To je bilo 1901. Otada do svoje smrti, 1953., svake je godine u Lurdu, da, kao bolničar, prenosi i dvori bolesnike.

Marija Lemarchand, koju smo malo prije spomenuli, od god. 1892., kad je ozdravila, sve do svoje smrti, godine 1931., svake godine navraća se u Lurd, da zahvali Onoj,koja ju je ozdravila.

J A K O V T R A Y N O R iz Liverpool-a u Engleskoj, ranjen je kao vojnik 1914. Rastrgano mu je desno rame i probijena lubanja. Podvrgao se je trima operacijama, ali nikakva ozdravljenja! God. 1923. dolazi u Lurd sa hodočašćem iz Liverpool-a, i tu sasvim ozdravlja. Od ozdravljenja sve do svoje smrti, god. 1943., svake godine pomaže u Lurdu, kao jedan od najpožrtvovnijih i najjačih bolničara.

M A R G A R E T A D E S C H A M P S ima tuberkuloznu upalu trbušne opne (peritonitis) i iskrivljenu hrptenjaču. Voze je u Lurd: Prati je njezin liječnik. Stanje se putem pogoršalo, te liječnik drži, da ona umire. Ipak stiže živa. Stavljaju je u vodu, te na sami doticaj s vodom potpuno ozdravlja.

Za više od trideset godina od svoga ozdravljenja Margarita Deschamps jedan je od najpožrtvovnijih bolničarka u Lurdu, a to sve, da zahvali Gospi Lurdskoj, koja je nju ozdravila.

E L I Z A B E T A D E L O T god. 1926. u Lurdu sasvim ozdravlja od raka na želucu i jetri. Do svoje smrti, god. 1942., kad je poginula od bombe, svake godine dolazi u Lurd, da pomaže kao anonimna bolničarka.

Augustina Augault imala je u trbuhu tumor velik kao dječja glava. Operacija je bila nemoguća. Dovode je u Lurd. Za vrijeme procesije, kad je svećenik blagosivlje sa Presvetim, nestaje tumora, ona potpuno ozdravlja. To je odmah ustanovilo 36 liječnika.

I A U G U S T I N A A U G A U L T, od ozdravljenja do god. 1939., svake godine je u Lurdu, da, iz zahvalnosti, dvori teške bolesnike.

Pavao Pellegrin obolio je na jetri, koja se je ugnojila. Otvorila se je i fistula, koja se nikako nije zatvarala, a na koju je isticao gnoj. God. 1950. u Lurdu ozdravlja za jedan čas. - Otada i on svake godine dolazi da zahvali Gospi Lurdskoj.

P E T R U D E R U D D E R -u prebijena je lijeva noga ispod koljena. Liječnici se muče za osam godina, ali bez ikakva uspjeha, sve je išlo to gore: prebijene kosti

još više su se izlomile i rana se rastrovala. Vode ga u Oostacker, svetište Majke Božje Lurdske u Belgiji. Tu su mu izlomljene kosti narasle i srasle i rana se zatvorila za jedan čas.

Od ozdravljenja do smrti 117 puta dolazi u Oostacker, da Gospi Lurdskoj zahvali za veliku milost, koju mu je dala i da joj preporuči i druge, koji bi ga za to zamolili.

— ——— —

Ovo su osjećaji, koje proživljuju lurdski ozdravljenici u času ozdravljenja i do svoje smrti; ovo je jezik, kojim oni govore; na ovaj način oni iskazuju svoju zahvalnost Bogu i Gospi Lurdskoj. Naveli smo samo neke od njih, a na hiljade ih je, koji su doživjeli sreću, da su u Lurdu ozdravili, kao što su ozdravili ovi, koje smo spomenuli. Kao što su Bogu i Majci Božjoj zahvalni ovi, tako su im duboko zahvalni i svi ostali. To i jest ono, o čemu oni najradije govore, a to i jest ono za što se oni rado žrtvuju, kao što se žrtvuju ovi, koji, iz zahvalnosti, dolaze često i svake godine obavljaju tešku službu lurdskih bolničara. Lurdski ozdravljenici su živi propovjednici i svjedoci čudesa, koja čini Majka Božja Lurdska.

---

v. J. Belleney: Guérisons de Lourdes, Paris, (1955). -
J. M. Tauriac: Miracles a Lourdes? Paris, (1956). -

NEKATOLICI I LURD

Po onomu, što u njemu biva, Lurd ne može, a da ne zanima svakoga, tko za nj čuje, pa stoga, dakako, zanima i nekatolike. Poslije dugog opažanja u samom Lurdu, pa onda i kod raznih lurdskih ozdravljenika, Ruta Cranston, protestantkinja, objavila je svoje utiske, na koje ćemo se osvrnuti.

RUTA CRANSTON U LURDU

Zašto Ruta Cranston ide u Lurd ?

Ruta Cranston, protestantkinja, god. 1953. dolazi u Lurd, da se tu, na licu mjesta, upozna s nečuvenim događajima, sa ozdravljenjima, o kojima je jednog jutra nešto pročitala u novinama. U Lurdu se zadržava više od godine dana, razgovara se sa liječnicima, bolničarima, bolesnicima i sa ozdravljenicima, ide k ranijim ozdravljenicima u njihova rodna mjesta, da se s njima lično upozna, da s njima govori o njihovoj bolesti i ozdravljenju i da vidi, kako se sada nalaze. Govori s kime god hoće, jer svak joj je bio pri ruci; pregledava sve i zalazi kamo god hoće, jer sve joj je otvoreno; prisustvuje pregledavanju bolesnika u Liječničkom uredu, pregledava i proučava bogati arhiv ovog ureda.

Svoje doživljaje u Lurdu i kod ozdravljenika, svoje poglede na lurdske događaje kao i svoje zaključke opisala je u knjizi "The miracle of Lourdes" New-York, 1955., a sadržaj ukratko prenio je "Reader's Digest" za mjesec prosinac 1955. od str. 174. do 202. Mi ćemo ga prikazati prema "Reader's Digest-u"

"Došla sam u Lurd iz znatiželje, kojoj se nijesam mogla oduprijeti", piše ona.

Veoma malo znala je o Lurdu, dok je, jednog jutra, nije uzbudila novinska vijest, da seu Lurdu događaju nečuvene stvari: idioti stiču pamet, bolesnici ozdravljaju od raka, peritonitisa, tumora na plućima, tuberkuloze i drugih bolesti. Stoga nije mogla odoljeti želji, da bolje upozna Lurd i što tamo biva.

Mnogo čita o Lurdu, a što više čita, to je jače njezino zanimanje. Hoće da znade "da li ovo katoličko svetište, u kome se, kako izgleda, zbivaju takva tjelesna ozdravljenja, da zanijemiš od čuda i koja sigurno svake godine privlače dva milijuna hodočasnika nije ništa drugo nego zavaravanje masa? Da li je to gigantska prevara, ili je to zbilja mjesto jedinstvene iskrenosti, pobožnosti i čudesa, koja te zapanjuju?"

"Odlučila sam, da ja to lično vidim..... Nijesam katolikinja, nego protestantkinja. Nijesam pripadala nikakvoj organizaciji: ni vjerskoj, ni liječničkoj, ni metafizičkoj,

koja bi bila zainteresirana u mojim zaključcima."

Na sva usta priznaje, da joj je, kad je tamo došla, svak bio pri ruci: biskup Théas, dr. Leuret, predsjednik Liječničkog ureda, liječnici, bolničari, bolesnici i ozdravljenici. Nalazila se je kao kod kuće.

Hodočasnici i bolesnici u času dolaska u Lurd

Ruta Cranston opisuje Lurd, raspoloženje hodočasnika i bolesnika u vlaku malo prije nego stižu u Lurd: svi su veselo raspoloženi, zajednički pjevaju "Ave Maria". Bolničari i bolničarke iščekuju bolesnike na kolodvoru. Nigdje na svijetu ne vidiš, što vidiš u Lurdu: to je grad hodočasnika, dolaze sa svih četiri strana svijeta, sve vuče ista svrha: moliti milost za se i za drugoga, i ozdraviti. A zašto sve baš u Lurdu? Zato, jer, kako kažu, pred blizu sto godina (R. Cranston pisala je 1955., a ove godine ravnih je sto godina od ukazanja), ukazala se je Djevica Marija djevojčici Bernardici Soubirous, dala joj je neke pouke, protekao je i izvor, koga dotada nije bilo, svijet je vjerovao Bernardici, dolazio je u sve većem broju i molio se.

Prvi ozdravljenici

Počela su i čudesa. Neki slijepac oprao je oči u vodi na izvoru te je odmah progledao. R. Cranston ne spominje mu ime, a to je bio Petar Bouriette, onaj, što je činio, da se obrati dr. Dozous, a ova obadva između ostalih zavrtjeli su mozgom Tereziji Valot. Dijete neke Bernardičine susjede imalo je bolest u kostima nogu, te je stoga bilo sasvim paralizirano. Usto trpjelo je od žestokih grčeva, te su liječnici izjavili, da još može živjeti samo koji sat. Majka ga je stavila u vodu iz Bernardičina izvora, te je odmah i sasvim ozdravilo. Sada je i Crkva ustanovila komisiju, koja je, poslije četverogodišnjeg istraživanja, istanovila i izjavila, da se je Majka Božja Bernardici zbilja ukazala, i da se događaju ozdravljenja proti svim poznatim biološkim zakonima.

Bernardica je proglašena sveticom 1933. u bazilici sv. Petra u Rimu. Kod proglašenja bio je i Alojs Justin Bouhohorts, onaj, što smo ga malo prije spomenuli kao malo dijete, koji je, prema liječničkom sudu, imao umrijeti, a majka ga je stavila u lurdsku vodu, u kojoj je odmah i za jedan čas sasvim ozdravio.

Napadaji na Lurd i odgovori

Crkva je, piše Ruta Cranston, poslije nekoliko godina priznala, da u Lurdu bivaju čudesna ozdravljenja, a bilo je liječnika, koji su govorili, da su na nečuveno novi način ozdravljeni bolesnici "sugestionirani", da su "histerični", da je bila kriva dijagnoza. Govorili su, da u Lurd idu oni, koji hoće da budu prevareni, da tamo idu neznalice.

God, 1903. izrugali su nekog mladog liječnika, kad je na sveučilištu u Lionu rekao, da je u Lurdu časom ozdravio neki tuberkulozni bolesnik, koga je on uzalud liječio. "Budući da vi tako mislite, gospodine, reče mu dekan fakulteta, teško možete očekivati, da će vas primiti kao člana našeg fakulteta." Na to će mu mladi liječnik: "Kad je to tako, ja se moram obratiti na drugo mjesto." Pošao je u New-York, gdje je god. 1912. dobio Nobelovu nagradu za uspjeh u istraživanjima. Zvao se Alexis Carrel.

To su bile predrasude, koje su počele naskoro popuštati, kaže Ruta Cranston. God. 1885. ustanovljen je Liječnički ured za pregledavanje bolesnika i ozdravljenika, te je stao privlačiti sve veći broj liječnika svih vjera i svih nazora.

God. 1906. urednik nekog pariskog lista navijestio je oštru borbu Lurdu, pripovijeda Ruta Cranston, te je tražio, da se Lurd zatvori radi zdravstvenih razloga. Dobio je neočekivan i gromovit odgovor: neki liječnik iz Liona, iz onoga grada, koji je Alexis Carrel napustio samo pred nekoliko godina, tada je skupio 3.000 liječničkih potpisa, koji izjavljuju, da je Lurd učinio neprocjenjivih usluga bolesnicima, "koje mi liječnici nijesmo mogli spasiti", kako se oni izrazuju, te traže, da se ne smije ništa učiniti protiv Lurda.

Prvorazredni liječnici objelodanili su mnoga djela, kaže Ruta Cranston, u kojima raspravljaju o lurdskim ozdravljenjima. "No, sama ozdravljenja bila su sila u osvajanju javnog i liječničkog mišljenja. Ova ozdravljenja živi su dokaz, koji će se teško moći omalovažiti", piše ova protestantkinja.

Ozdravljenje Gabrijela Gargama i Marije Biré

Dokumenti o ozdravljenju ovih bolesnika su u arhivu Liječničkog ureda. Ruta Cranston navodi neka ozdravljenja, kao na pr. ozdravljenje Gabrijela Gargama. Satrven je prigodom sudara dvaju brzih vlakova. Vas je zamotan od glave do pete; liječnici izjavljuju, da je smrt na vratima; odvode ga u Lurd; u času kad bolničarka misli, da umire, on se ustaje zdrav. "U liječničkom uredu pregleda ga 60 liječnika, te svi zaključuju, da znanost ne može objasniti ovo ozdravljenje."

Marija Biré iz Luçon-a majka je šestero djece. Oslijepila je. Njezin liječnik kaže joj: "Teško mi je, što vam moram reći, ali vaš očni živac sasvim je propao. Bojim se, da tome ne će biti lijeka."

Poslije nekoliko mjeseci Marija Biré ide u Lurd, a prati je njezin liječnik i najstarija kći. U Lurdu voze je u bolesničkim kolicima. Pred spiljom iznenada se ustaje te, sva sretna govori: "Ah, ja vidim Blaženu Djevicu!"

Odvode je u Liječnički ured. Pregledavaju je pojedini

liječnici, među njima dr. Lainey, okulist iz Rouen-a. Ovaj izvješćuje: "Ovo je jedna od najtežih bolesti. Svi stručnjaci priznaju, da je neizlječiva. No, gospođa Biré čita i najsitnija slova, a ona isto tako dobro vidi i nadaleko." Dobila je vid, a ozljede su ostale. Nestat će i njih malo kasnije.

Sutradan opet je pregledava deset liječnika, a rezultat je isti: očni živac još je atrofiran i bez života, a vid je jasan i savršen. Sa svih strana navaljuju na nju pitanjima: "Kako m o ž e t e vidjeti, gospođo, a nemate zjenice", nestrpljivo je upita neki liječnik. "Čujte, gospodine, odgovori mu gospođa Biré, ja ne razumijem vaše učene riječi. Ja imam da vam kažem samo jednu stvar. Blizu šest mjeseci nijesam mogla vidjeti, a sada m o g u vidjeti. To je meni dosta!"

To je bilo dosta i onima koji su joj dodijavali neprestanim pitanjima. I oni su vidjeli, da je sasvim ozdravila. Budućnost će pokazati, da li je ozdravljenje trajno.

Liječnički ured htio je znati, da li ona još uvijek vidi s "mrtvim" očima. Stoga mjesec dana poslije nego se je povratila kući opet je pregledavaju tri okulista. Sada više ni očni živac ni zjenica nisu mrtvi. Izvještaj je bio: "Nestalo je svakog traga atrofiji zjenica. Više nema nikakve ozljede. Ozdravljenje je potpuno."

Ovo je bilo 1908. Dr. Vallet, predsjednik Liječničkog ureda, vidio ju je 20 godina kasnije. Vid je bio savršen. Svi liječnici, koji su kasnije proučavali bolest i ozdravljenje Marije Biré, tvrde, da se ono "klinički apsolutno ne može objasniti." - Ovo su utisci, koje je dobila ova protestantkinja o ozdravljenju ove teške bolesnice.

Ozdravljenje Ivone Aumaitre, Konstance Piquet i Marije Lemarchand

U prvim godinama svetišta bilo je i drugih ozdravljenja, pred kojima su liječnici bili nemoćni, piše R. Cranston. Mala Ivona Aumaitre (Ometr), kći liječnika iz Nantesa (Nant-a), od dvije godine ozdravlja od dvostruke iskrivljenosti noge. - Konstanca Piquet (Piké), ozdravlja od raka na prsima, koji se je toliko bio razvio, da su dva pariska liječnika izjavila, da se ne može operirati. - Marija Lemarchand, čije je lice izjela tuberkuloza, iz lurdske vode izlazi sasvim zdrava. U Liječničkom uredu su jasni i detaljni dokumenti o tomu, kako je izgledala prije, a kako poslije ozdravljenja. "Ovakvi slučajevi prisilili su i one liječnike, koji su bili najveći protivnici, da prestanu s napadajima", te se je odnošaj liječnika prema Lurdu znatno promijenio. Kao što je neki engleski liječnik pisao 1930. godine, skepticizam i bezvjerstvo sada su se promijenili..., te sada priznaju, da u Lurdu bivaju ozdravljenja, koja ne mogu objasniti nikakvi biološki zakoni. Godinu dana kasnije udruženje liječnika i kirurga u Bordeaux-u (Bordo) svu jed-

nu sjednicu posvećuje Lurdu... Jasno je, da liječnici više ne gledaju na lurdsko svetište kao na mjesto, gdje se sakupljaju šarlatani i varalice.

Liječnici se zanimaju za Lurd sve to više. God. 1953. oko 1.500 liječnika sa svih strana svijeta upisali su se u Liječničkom uredu u Lurdu. Mnogi od njih, kao što to biva svake godine, proučavali su dokumente i pomagali u pregledavanju bolesnika. Međunarodno liječničko udruženje, organizirano god. 1927., broji upisanih 5.000 liječnika iz svih država.

Sve ovo ne znači, da više nema protivnika i neprijatelja. Ima ih dosta..... "No prošlo je vrijeme sistematskog prezira", kaže protestantkinja Ruta Cranston.

Ozdravljenje Augustine Augauet

Jednom ona upita nekog liječnika, koji svake godine dolazi u Lurd, koje je najznačajnije od ozdravljenja, što ih je on vidio.

"Teško je izabrati", odgovori joj on. Ali padne mu na pamet Augustina Augauet (Ogoé), pa je nju spomenuo, kao veoma značajan slučaj. Živio je blizu nje, poznavao je dva kirurga, koji je nijesu htjeli operirati, jer je srce bilo slabo. Imala je veoma razvijenu izraslinu (tumor) u uterusu, koji joj je zadavao želučane smetnje i prouzrokovao bljuvanje.

Nije bilo druge pomoći nego u Lurd. Kućni liječnik nikako nije dozvoljavao, jer se živa ne će povratiti. Ona je ipak pošla, tj. odnijeli su je na bolesničkoj nosiljci. Četiri puta moraju joj putem dati injekcije, da srce ne bi popustilo. Liječnik, koji ju je posjetio u vagonu, izjavljuje u Liječničkom uredu, da se je bio zaprepastio, kad je opazio, kako je velike dimenzije bio zauzeo njezin trbuh.

Za vrijeme procesije, kad je svećenik blagosivlje sa Presvetim Sakramentom, nestaje tumora i sve boli, osjeća, da se je preporodila na nov život.

U Liječničkom uredu pregledava je 30 liječnika. Nalaz je ovaj: "Pri ispitivanju utvrđeno je, da je trbuh sasvim mek... Kajiš, koji je bolesnica nosila pri dolasku u Lurd, sada je preširok za 17 cm. Na rupicama kaputa vidi se, kako se je ovaj morao natezati, da bi se zakopčala dugmeta, a to stoga, što se je trbuh bio raširio, a sada je kaput preširok, te jedna strana ide daleko preko druge."

Augustina je sasvim ozdravila, bolest se nije više povraćala.

Kako se znanstveno dokazuje, da je netko ozdravio

Kako se utvrđuje da je netko ozdravio? Ima li tu jamstva, da nije kakva prevara po srijedi?

Svako hodočašće prati jedan ili više liječnika, a svaki

bolesnik ima i posvjedočenje liječnika, koji ga je liječio kod kuće; tu je naznačeno od koje bolesti boluje i kakvo mu je sadanje stanje. Ako netko ozdravi, odmah se najavljuje u Liječničkom uredu. Tu liječnici ispituju njegov slučaj te o njemu raspravljaju: Da li je bolest zbilja bila? Da li je bolesnik ozdravio? Ako je, može li se ozdravljenje prirodno objasniti? O živčanim slučajevima i ozdravljenjima ne vode nikakva računa. Ne priznaju nikakvo ozdravljenje, ako nijesu nastale organske promjene. Takve su promjene, na pr., ako se je obnovilo razrušeno tkivo, ako su se za jedan čas srasle polomljene kosti, itd.

Ne obaziru se i ne bilježe izliječenje, koje nije sasvim dokazano. Ako je utvrđeno, da je bolesnik ozdravio, nadgleda ga njegov domaći liječnik još za godinu dana, sakupljaju se svi dokumenti, pregledavaju ga na Röntgenove zrake, traži se bakteriološki izvještaj i druga svjedočanstva. Sada, nakon godinu dana, ozdravljenik opet dolazi u Lurd, gdje ga pregledaju liječnici najrazličitijih nazora.

Ruta Cranston piše, da joj je dr. Leuret, predsjednik Liječničkog ureda, jednom rekao: "Nemojte nikada zaboraviti, da liječničkim radom u Lurdu upravljaju samo liječnici." A dr. Leuret bio je ugledan čovjek: imao je odlikovanje legije časti, ratni križ, bio je profesor medicine i šef jedne velike klinike u Bordeaux-u (Bordo).

"Otkada sam ovdje, reče joj dr. Leuret, među našim kolegama bilo je židova, muslimana, budista, hindusa, protestanata svih sekta i ateista. To, što lurdska ozdravljenja proučavaju ljudi ovako različitih nazora, jamstvo je, da mi objektivno postupamo."

Poslije nego se je Liječnička komisija u Lurdu uvjerila, da je bolesnik ozdravio proti svim prirodnim zakonima, sve dokumente šalju Međunarodnoj liječničkoj komisiji u Pariz. Ova se sastoji od 20 uglednih liječnika i kirurga. Ako se i oni uvjere, da je ozdravljenje nastalo mimo svih prirodnih zakona, zaključuju: "Mi ne nalazimo nikakvo prirodno ili prirodoznanstveno objašnjenje ovom ozdravljenju." Istom sada sve to ide u ruke crkvenoj vlasti; ova, ako to nađe shodnim, proglasuje, da se je ozdravljenje čudom dogodilo.

Da bi crkvena vlast priznala, da se je ozdravljenje dogodilo čudesnim načinom, između ostalih, traži i ove uv-jete:

1. Da je bolest bila teška, te da se liječenjem nije popravljala.

2. da se je ozdravljenje zbilo u jedan mah, te da nije bilo oporavljanja.

3. da je ozdravljenje bilo potpuno, te da se bolest nije povraćala.

Mnoga ozdravljenja nijesu zabilježena, jer nema dovoljno podataka, a to stoga, što ili liječnik, koji je liječio

bolesnika, nije naveo točne podatke; ili neki ne će da dadu točne podatke, kad doznadu, da se ide u Lurd; a mnogim ozdravljenicima nije drago, da se o njima puno govori. Njima je glavno, da su sada zdravi, poslije nego su bili teško i smrtonosno bolesni. Oni i tako svake godine dolaze u Lurd, da se zahvale Bogu i Djevici Mariji.

Liječnički ured u Lurdu ima dokumente o 1.200 ozdravljenja, za koje jamči, da ih se "ne može objasniti medicinskim i prirodnim zakonima." Osim toga ima još dokumente o 4.000 ozdravljenja, koja su, veoma vjerojatno, potpuna i prava ozdravljenja. Moglo bi ovo izgledati malo, ako mislimo na mnoge tisuće, što dolaze u Lurd. No, kaže Ruta Cranston, deset takovih, pače i samo jedno bilo bi dovoljno, da se diviš i da ostaneš kao izvan sebe.

Ozdravljenik se opet vraća u Lurd godinu dana poslije ozdravljenja

Ozdravljenik redovito opet dolazi u Lurd na pregled godinu dana poslije ozdravljenja. Tako je bilo i sa ozdravljenikom Mc Donald-om iz Dublina. Pregledavala su ga 32 liječnika, te je dr. Blanton, Amerikanac, čitao izvještaj o njegovu ozdravljenju pred Amerikanskim udruženjem za psihoanalizu i psihijatriju. Mc Donald doveden je u Lurd 1936. Njegov liječnik svjedočio je, da je imao tuberkulozu u hrptenjači, upalu bubrega, tuberkulozu u zglobovima lijevog ramena, pet velikih čireva, te je kroz petnaest mjeseci neprestano prikovan uz krevet. Trpi nepodnosive muke. Već je više od godine dana, što mu i najmanji pokret zadaje neizdržljive boli, kad 6. rujna 1936., pred spiljom Majke Božje Lurdske sam se diže, ide pred baziliku, penje se uz stepenice, klekne na pod, a onda za klupu, kao i drugi. Liječnik dr. Kristofor Hannigan, 29. kolovoza 1937., piše: "Dva puta sam vidio Mc Donalda poslije nego se je povratio iz Lurda. Mogu izjaviti, da nema ni traga njegovoj bivšoj bolesti. Drago mi je, što mogu posvjedočiti, da je ozdravio, a kad sam ga vidio bolesna, držao sam, da za nj nema nikakve nade."

God. 1937. Mc Donald opet dolazi u Lurd. Pregledava ga dr. Blanton i još 32 liječnika. Nalaze, da je sasvim zdrav, te zaključuju, da "današnja medicinska znanost ne zna, kako je moglo nastati ovo ozdravljenje."

Dr. Blanton izjavio je pred Amerikanskim udruženjem za psihoanalizu i psihijatriju, da "moramo odbaciti sva optuživanja, da su izmišljena ili krivotvorena ozdravljenja, kao što je ozdravljenje Karla Mc Donalda. U ovom svetištu događaju se iznenadna, brza ozdravljenja..... Ja vjerujem, da se događa nešto, što je izvan prirodnih zakona."

U Lurdu nema zaraznih bolesti

Kad proučavamo Lurd i što u njemu biva, zapaža Ruta Cranston, začuđuje nas i činjenica, da tu nema nikada ni-

kakvih zaraznih bolesti. Kroz Lurd svake godine prođe dva milijuna hodočasnika (a sada i više od tri milijuna) i 30.000 bolesnika. Na stotine bolesnika s najrazličitijim bolestima dnevno se kupaju u istoj vodi, a nikada se nije pojavila nikakva zarazna bolest.

Neki su u Lurdu ispočetka mislili, da je to naročito ljekovita voda, pa su smišljali, kako bi se to dalo iskoristiti. No "grdno su se prevarili, kad je analiza utvrdila, da u toj vodi nema nikakvih svojstava koja bi liječila. Utvrdili su, da ima iste sastojine, kao i većina brdskih voda, gdje u zemlji ima dosta kalcijuma."

Liječnički ured htio je znati, zašto ne dolazi do zaraze, iako se bolesnici, jedan za drugim, kupaju u istoj vodi. Istraživanje je pokazalo, da je voda veoma zaražena: klice streptococcus-a, staphylococcus-a colibacillus-a, te sve ostale zarazne klice. Pa ipka životinja, kojoj su uštrcavali ove zarazne klice, ostala je sasvim zdrava, a u isto vrijeme dvije od tri ovih životinja uginule su, kad su im uštrcali vodu iz rijeke Seine, u kojoj su bile zarazne klice iste ove vrste i u istoj količini.

Lurdski bolničari

Bolničari, a to su dragovoljni bolničari, rade predano i neumorno. Mnogi od njih su ozdravljenici iz prošlih godina, te samo to, što bolesnici vide njih, tako jake i zdrave, dobivaju veliku nadu. Među njima ima generala, sudaca, mehaničara, bankara i drugih. Imaju i svoje udruženje, u komu ih je preko dvije hiljade, a svaki se je obvezao, da će svake godine u Lurdu pomagati neko vrijeme. U službi su od jutra do noći, a i kasnije. Njihov posao je težak, obroci nesigurni, spavaju kratko, a i to isprekidano, kad iznenada nastane potreba, što biva često, jer za vrijeme hodočašća moraju se brigati za bolesnike, koji svaki dan stižu u 22 vlaka. Ovi bolničari ne traže za se ništa, nego povlasticu da služe. Njihov predsjednik jednom mi reče: "U 30 godina, što služim niti jedamput nije me odbio brat bolničar, kad sam ga na kraju dana zamolio, da obavi još koji težak posao."

Isto tako požrtvovno, neumorno i rado obavljaju svoj teški posao i dobrovoljne bolničarke, kojih je također oko 2.000.

Požrtvovnost ima veoma veliku ulogu u Lurdu. Na stotine ljudi misle unaprijed, kako će svoje ljetno slobodno vrijeme posvetiti baš ovom radu. Tako djevojka, koja radi u prodavaonici raznih predmeta, koji su kao uspomena iz Lurda, došla je iz Engleske; u prodavaonici radi prije podne, da bi poslije podne mogla pomagati u kupkama bolesnica. Djevojka, koja prije podne radi u Cook-ovoj putničkoj agenciji, navečer ide pomagati kod spilje.

Svi oni presretni su u svojoj službi. Jednom mi reče neki bolničar: "Ovo nekoliko dana, što svakog kolovoza pro-

živim u Lurdu, ojači me za svu godinu. Ja ž i v i m kroz dvanaest mjeseci o snazi, koju ovdje dobijem kroz ovu sedmicu."

Procesije sa Presvetim i sa svijećama

Svako jutro susrećete bolničare i bolničarke gdje idu k svetoj Misi, a sa sobom voze i svoje bolesnike. Odmah po povratku s Mise počinje kupanje u lurdskoj vodi.

U četiri sata poslije podne je procesija sa Presvetim. Veliko mnoštvo svrstava se, svako hodočašće pod svojom zastavom. Procesija se kreće oko velikog prostora ispred bazilike, a bolesnici su poredani u dva duga reda. Svećenik sa Presvetim Sakramentom blagosivlje svakog bolesnika, dok svi naokolo padaju na koljena. Ovo je čas, kad se po koji bolesnik diže, te blijed, ali pobjedonosno ide za procesijom uza stepenice i u crkvu.

U 8 sati navečer je procesija sa svijećama. Svaki nosi svoju svijeću, pa kada procesija krene od spilje i stane se razvijati oko Esplanade, te uza stepenice s jedne i niza stepenice s druge strane, imamo pred sobom rijeku svijetla, koja se pomalo miče. Svak u svom jeziku pjeva: Ave Maria! Na kraju svi se okupe na velikom prostoru pred bazilikom, te svi zajedno, latinski, a to je univerzalni jezik Rimokatoličke Crkve, u veličanstvenom napjevu pjevaju V j e r o v a n j e . "To je doživljaj, zapaža R. Cranston, koji ne će zaboraviti, tko ga je doživio."

Ozdravljenje neke Holanđanke

Lurd je mjesto, koje te i običnim danom razveseljuje i raspolaže. Dogodi li se i čudesno ozdravljenje, onda te to upravo elektrizira. A Ruta Cranston je to doživjela.

Sjedila je jednoga popodneva na terasi kavane, koja je uprav prema ulaznim vratima za Esplanadu - veliki prostor pred bazilikom. Predvečer tu se mnogi okupljaju, da se vide i porazgovore, poslije napornog dana. Iznenada, piše ona, poslije sve buke i hodanja tamo i ovamo, preko puta, na izlaznim vratima, ukaza se skup veselih lica uz veličanstveno pjevanje "Magnificat" - "Veliča duša moja". Svi oko mene skaču na noge, trče na ulicu, uzbuđeno se križaju. Nešto se događa! Valjda neko ozdravljenje, neko čudo?

Iza nosiljka i kolica, koja se vraćaju u bolnicu, ide radosna, mala procesija: grupa bolničara, koji čine kao počasnu stražu nekoj radosnoj, mladoj djevojci, koja ide kao po zraku. Ona je jedna iz holandskog hodočašća. Ovog popodneva nosili su je k spilji na nosiljci, poslije nego je četiri godine bolovala u krevetu od tuberkuloze u hrptenjači. Sada se vraća na svojim vlastitim dvjema nogama, pjevajući i slaveći Boga.

Svak se pridružuje pjevanju. Holandske i španjolske žene grle jedna drugu. Dječaci bacaju kape u zrak i pjevaju.

Konobari radosno se smiješe, te svakomu donose dvaput više nego je naručio.

"Je li to zbilja čudo? Vrijeme će kazati. Ali, da ste samo vidjeli oči one djevojke!

"Raspoznala sam nekog francuskog liječnika "bezvjerca", koji je stajao na zaokretu ulice, odmah pokraj mene. "Eh, pa dobro, što vi mislite o ovomu?" upitam ga.

"To je.-" Smjesta se okrene i pobjegne u dućan, a držao je rubac pred licem. Tek kasnije sam doznala, da je tada plakao. Poslije toga nije nikada ništa podrugljivo rekao o čudesima.

Za vrijeme objeda svak je govorio o tomu. Holanđani stoje u našem hotelu, pa neka njihova bolničarka uvijek govori o vom čudesnom događaju. Nestrpljiva je, što se liječnik hodočašća još susteže priznati, da je to čudo. On hoće da čeka i vidi. "No, ozdravljenje se je zbilja čudesno dogodilo! veli bolničarka, te onda naglasuje: "Ja sam to gledala svojim očima! Nas četiri morale smo nositi djevojku do kupatila. I kad smo je stavili u vodu, a bila je tvrda kao daska, ja sam gledala, gdje joj se ruke i noge p r i g i b l j u . I ja sam gledala, gdje ona sjeda na rub kupatila, te nam pomaže, da je opet obučemo!"

"..... Drugi bolesnici su zanešeni. Svi oni dan i noć molili su za ovu djevojku - njezin slučaj bio je najteži!"

"Ona pravo govori, veli Ruta Cranston. Nema ni zavisti, ni razočaranja među bolesnicima, koji nijesu ozdravili od svoje bolesti. Naokolo velike blagovaone lica se sjaje, oči sijevaju i svi se triumfalno smiju od veselja, što je jednu od njih zapala tolika sreća. To je nešto, što čovjek mora u srcu čuvati i čega se ima sjećati, jer ne da se opisati sreća na ovim licima i oduševljenje u ovoj dvorani."

Raspoloženje bolesnika u Lurdu

Na lurdskom kolodvoru toplo čekaju, ljubezno prenose i brižno paze na najteže bolesnike. U svojim bolnicama imaju sve, što ljubav i požrtvovnost mogu i znadu dati. Tu su sa stotinama drugih bolesnika, od kojih su mnogi bolesniji od njih, pa tu nastaje i preokret u njihovim dušama. Tu počinju misliti na onoga, što leži bolestan tu do njih. Oni mole za nj, za njegovo ozdravljenje. Ukratko: o n i z a b o r a v l j a j u n a s e , a osvaja ih ljubav prema Bogu i bližnjemu.

I liječnici i bolničari i bolničarke, p-a i javni pometači, toliko puta su mi govorili: "Pitate za bolesnike? Ah, gospođo, oni su zaboravili na svoje ozdravljenje. Sva njihova briga je u tomu, da bi ozdravio onaj, što je tu najbliže do njih..." Često nam znadu reći: "Nemojte se uznemirivati radi mene; taj čovjek tamo više vas treba..."; ili: "Ništa ne smeta, bolničarko, ja mogu čekati..."; ili: "Pazite na ovo gospođu u tim kolicima do mene, jer zbilja, njoj je potreba, da na nju više pripazite."

Ruta Cranston obilazi Francusku, da vidi bivše ozdravljenike

Gvido Leydet. - Glavni dio vremena Ruta Cranston proboravila je u Lurdu, ali išla je i po Francuskoj, da se upozna s nekim ozdravljenicima iz prošlih godina. Najprije ide vidjeti dječaka Gvida Leydet-a iz St. Etienne-a. Ovaj dječak i jest najviše bio prigoda, da ona dođe u Lurd, jer to je onaj dječak, o komu je čitala u novinama, da je u Lurdu ozdravio od idiotstva.

Kad ga je 1953. posjetila u St. Etienne-u, bilo mu je 14 godina. Našla ga je, gdje veselo skače i igra nogomet sa drugovima. Majka se je ponosila njegovim napredovanjem u školi, te se je nadala, da će poći u Englesku kao izmjena za nekog engleskog studenta, koji je imao doći u Francusku.

Pred nekoliko godina ovaj dječak imao je mozak idiota. Liječnici su ga bili napustili kao neizlječiva.

"Do pete godine bio je normalno dijete, piše Ruta Cranston. Tad je dobio napadaj meningo encephalitisa, a to je bolest mozga, koja može srušiti živčani sistem. Ova mu je paralizirala obje ruke i obje noge, prouzrokovala je česte grčeve i padavične napadaje, i, što je najgore, dovela ga je dotle, da je postao potpuni idiot. Više nije mogao raspoznati ni svoje roditelje, a mogao je izgovoriti samo grlene glasove. Ovo je potrajalo za dvije godine, a roditelji su se gotovo finansijski upropastili tražeći mu pomoć, a sve uzalud.

Konačno otišli su u Lurd. Milosrdne bolničarke zarone u vodu maloga, ukočenog dječaka. Njegova majka u strahu, da će ga spopasti grčevi, stala je tu blizu, ali sva u mukama, i one joj ga dadu nazad.

A sada u jedan mah, dogodilo se ovo:

Gvido Leydet otvori svoje oči, pruži ruke prema svojoj majci, te jasnim, dječjim glasom reče: "Mama!" Tada stade brojiti svoje prste, imenujući svakoga, kako se koji zove, kao što to francuska djeca običavaju činiti. I ne samo to, nego savršeno je kretao i nogama i rukama.

Na povratku kući pozovu liječnika, koji je, zapanjen, gledao svog bivšeg bolesnika. Priznao je, da on nikako ne razumije, kako je to moglo biti.....

26. rujna 1947., godinu dana poslije nego je dječak ozdravio, 40 liječnika pregledali su ga u Liječničkom uredu. Dr. Robert Dailly, specijalist za dječje bolesti iz Pariza, kroz dva sata ispitivao je njegov duševni razvoj. Na kraju samo je rekao: "Ovo dijete je normalno!"

Ovaj slučaj izazvao je dugu i živu diskusiju u Liječničkom uredu, jer takav slučaj dotada nije se nikada dogodio. Jedno važno pitanje mučilo je liječnike. Jedan od njih je primjetio: "Kakvim mozgom misli ovo dijete? Kakvim mozgom

on se je služio, kad je iznenada nazvao svoju majku? Je li to bio novi mozak ili dijelom uništeni dječji mozak, koji je imao čas prije?"

Odgovorili kako mu drago, to se je dogodilo proti svim prirodnim zakonima, te se je, nakraju, složilo svih 40 liječnika, da dijete nije ozdravilo prirodnim putem. Ovaj slučaj nikada nije proglašen čudom, jer liječnici, koji su dijete liječili, prije nego je išlo u Lurd, nijesu nikako htjeli dati posvjedočenje.

"No, što je nama stalo za tim", reče majka. "Mi imamo našeg dječačića zdrava i sretna! Naš "Te Deum" - "Tebe Boga hvalimo" mi pjevamo svaki dan ovdje u našoj kući!"

Ferdinand Legrand. - Ruta Cranston posjetila je još jednog nekadašnjeg teškog bolesnika, a poslije velikog ozdravljenika Ferdinanda Legrand. Kao bolesnik bio je u Lurdu pred više od 20 godina. To je bio "jedan od najtežih bolesnika", kako se je izrazio neki bolničar, koji ga se je još sjećao. Legrand je postolar. Sjedili su u sobi kod vatre. Dok je radio oko cipela, ispričao joj je svoju prošlost.

U svojoj 26. godini, kad je bio u lovu, slomio je lijevu nogu, te su mu otsjekli donji dio. Oporavio se je,ali godinu dana kasnije spopadnu ga velike boli, a zatim ukočenost u svemu životu. Dijagnoza je bila: Polyneuritis, koja je naročito zahvatila hrptenjačne živce i samu hrptenjačnu moždinu.

Uza sve liječenje Legrandu je bivalo sve to gore: na nogama rastvorile su se rane i počele gnojiti, bio je mršav kao kostur. Kad je pošao u Lurd, šest ljudi prenijeli su ga iz auta u vagon, jer sam sobom nije mogao ni maknuti. Budući da vlak neprestano trese, to mu je putovanje zadavalo velike muke.

Pratio ga je njegov liječnik dr. Decrette iz Vernon-a. Liječnički ured odredio je dra Marka Clement-a da pregleda Legranda. Dr. Decrette i dr Clement pođu zajedno u bolnicu, gdje nađu Legranda upravo u času, kad se povratio iz lurdske vode. Dr. Clement digne mu zavoj s desne noge. "Gledajte ovdje", veli on dru Decrette-u, "rekli ste mi, da mu je noga otekla. Ova nije otečena i suha je."

"To je nemoguće!", reći će mu dr. Decrette. A kada i on pogleda, uskliknu: "Ali, otkuda to?"

"Otkad sam se okupao", odgovori Legrand. "Kad su me spustili u vodu, osjetio sam smrtne muke, kao da su mi i ruke i noge išle u komade! A zatim ugodna toplina obuze mi tijelo, noge sam mogao gibati, te više nijesam osjećao nikakve boli."

Dr. Decrette, koji je Legranda tako dugo gledao u teškim mukama i bolima, sad je ostao tako potresen, da za nekoliko minuta nije mogao progovoriti ni riječi.

Legradn sada gotovo svake godine dolazi u Lurd, da kao

bolničar pomaže bolesnicima.

"Je li vam teško s vašom umjetnom nogom?" upita ga Ruta Cranston.

"Teško?" nasmija se on. "Gospođo, trebalo bi da me vidite! Otkad sam ozdravio trčim kao zec! Nijedan od bolničara s pravim nogama nije brži od mene!"

Ivanka Fretel. - Ruta Cranston potanko je razgovarala i s Ivankom Fretel iz Sougéal-a, kod Rennes-a. U siječnju 1938. imala je operaciju slijepog crijeva. To je bila prva od trinaest operacija, kojima se je morala podvrći, a dobila je tuberkulozu trbušne opne (peritonitis). Trbuh je postepeno rastao, postao je tvrd i zadavao joj velike boli. Lijekovi ništa nisu pomagali, te je išlo sve to gore.

Unijeli su je u vagon u nesvijesti, te je tako stigla u Lurd u utorak 5. listopada 1948. Za prva tri dana nije bilo poboljšanja. U petak ujutro donijeli su je k Misi za bolesnike. Svećenik se je ustručavao da joj dade sv. Pričest, jer je oslabila do skrajnosti, te je često povraćala. No, njezin bolničar je molio i kumio, dokazivao je, da će izdržati toliko, da bi mogla primiti sv. Pričest, pa joj je svećenik dao mali komadić sv. hostije.

"Toga časa osjetila sam, da sam dobro, prvi put tada sam bila svijesna, da sam u Lurdu. Pitali su me, kako se osjećam. Rekla sam, da se osjećam dobro. Moj trbuh još je bio tvrd i otekao, ali ništa nijesam trpjela.

Poslije sv. Mise na mojoj nosiljci odnijeli su me pred spilju. Poslije nego sam tu bila nekoliko časa, osjetila sam, kao da me je neko uhvatio ispod ruke, da mi pomogne sjesti. Našla sam se, gdje sjedim. Pogledala sam naokolo, da vidim tko mi je pomogao, ali nijesam mogla vidjeti nikoga. Tada sam osjetila, da iste ruke, koje su mi pomogle sjesti, sada su uhvatile moje ruke i stavile ih na moj trbuh. Osjetila sam, da je ovaj postao normalan. A tada me je spopao izvanredan glad."

Na povratku kući najvećim dijelom bila je u vagonu na nogama i pomagala bolesnike, a nije se umarala. Kad ju je ugledao dr. Pellé, njezin liječnik, nije mogao riječi progovoriti te je, vas zbunjen, izašao iz sobe. Kad se je povratio nakon nekoliko časa, suze su mu tekle niz lice. Sada ju je potanko pregledao, ali od velikog iznenađenja, jedva je vjerovao onomu, što je gledao pred sobom.

R. Cranston zapaža, da je zanimljivo i to, što je dr. Pellé bio agnostik i bezvjerac, neprijateljski raspoložen prema vjeri. No, baš njegove dijagnoze i dokumenti utvrdili su i dokazali, da je ovo ozdravljenje bilo proti svim prirodnim zakonima.

Opisivanje svoje bolesti i ozdravljenja Ivanka Fretel završila je riječima: "Ja sam zadala smrtonosni udarac znanstvenoj umišljenosti dra Pellé-a."

Ivanka je sada savršeno zdrava, piše R. Cranston. Vas teški posao ništa je ne umara. Pišu joj veoma mnogi: i liječnici i bolesnici i bezvjerci hoće, da im ona, i to svojom rukom, opiše i svoju bolest i svoje ozdravljenje.

Kad dođe u Lurd, svak se za nju zanima, svak hoće, da je vidi, da je se dotakne. Šest osoba došle su, da s njom govore, dok su Ruta Cranston i ona zajedno objedovale. "Ne mogu ih odbiti", reče Ivanka; "ne mogu odbiti ništa poslije onoga, što je meni učinjeno."

Neke osobitosti lurdskih ozdravljenika

U svom dugom promatranju i proučavanju R. Cranston zapazila je i neke osobitosti, koje na sebi nose svi lurdski ozdravljenici.

To su redovito siromašni, jednostavni ljudi.

Izgleda, da su osigurani proti ponovnom oboljenju. Više ih ne spopada niti sama prehlada niti kakve probavne smetnje. Kroz vas daljnji život drže se u odličnom zdravlju.

Prožimlje ih ozbiljnost i nutarnje dostojanstvo; a to stoga, što im je uvijek pred očima veliko dobro, koje su primili. Nema u njima nikakve preuzetnosti, ne će nikako da iskorištavaju darežljivost svijeta, koji k njima dolazi. Naprotiv, oni žele dati, da bi se time zahvalili za ono, što je njima učinjeno.

Tko je uzrok lurdskih ozdravljenja?

Mislio tko što mu drago o uzroku ovih ozdravljenja, opaža R. Cranston, nema ni najmanje sumnje, da je neka nadzemaljska, nadosjetna sila stavila ruku na ove ozdravljenike i blagoslovila ih. "Ja držim, da sam naročito odlikovana time, što sam ih upoznala."

No, sada dolaze odlučna pitanja, kaže R. Cranston: Odakle ova ozdravljenja, koji je njihov uzrok? Ako to nijesu čudesa, tj. ako ih nije učinila neka nadnaravna sila, što su onda?

Skeptici, bili oni laici ili liječnici, odgovaraju ukratko: "Ja ne vjerujem, da to biva, to je preveć fantastično!"

Kad sam ja bila mlada izvjestiteljica u Aziji, veli R. Cranston, ni svijet u dalekim indijskim i kineskim selima nije vjerovao, da New-York tako izgleda, kako zbilja izgleda. Ništa od onoga, što sam ja znala reći, nije moglo izmijeniti njihovo uvjerenje, da je to "samo slika". Oni nikada nijesu vidjeli takovo mjesto. T o j e b i l o s a m o n e š t o i z v a n n j i h o v a i s k u s t v a . Dosljedno, to nije moglo biti!

"Prije nego s nekim uđeš u raspravljanje o Lurdu", veli dr. Blanton, "prištedjeti ćeš i vremena i mnogo beskori-

snog dokazivanja. ako prije doznaš, da li je ta osoba ikada bila u Lurdu." Poslije nego je liječnik racionalist vidio ozdravljenje, ozbiljno je poljuljana njegova znanstvena sigurnost. On dalje ne izbjegava riječ "čudo". Naprotiv, on se njome slobodno služi, kaže R. Cranston.

"Liječnici, koji ne će nadnaravno, lurdska ozdravljenja rado tumače time, da ih proizvode "nepoznate prirodne sile". Ali drugi liječnici zabacuju ovo tumačenje. Oni upozoruju na to, da prirodne sile rade uvijek na isti način, a ne sad ovako, a sad onako. Na pr., zakon teže za svakoga radi na isti način. Ako bi "nepoznate prirodne sile" činile lurdska ozdravljenja, one bi morale postupati na isti način sa svim osobama, u istim okolnostima. A biva baš obratno. "Nepoznate sile niti rade postojano, niti na isti način. One danas rade, a sutra ne rade; za jedne rade, a za druge ne rade. Jedna od pojava, što te zapanjuju u lurdskim ozdravljenima, jest to, što si do skrajnosti nesiguran hoće li ozdravljenje biti ili ne će....."

Dobitnik Nobelove nagrade dr. Carrel kaže, da "nijedna dosadašnja prirodoznanstvena hipoteza ne zna objasniti lurdska ozdravljenja, a jedini nužni uvjet je molitva." Dakako, dr. Carrel ne misli, da bi molitva sama po sebi ozdravljala, nego, kao što to dr. Vallet sažimlje uvjerenje velikih prirodoslovaca i liječnika, a tim završava i R. Cranston, da bi ozdravljenje nastalo bez v r e m e n a , časom, dakle da bi nastalo čudesnim putem "t r e b a d a B o g u s l i š a m o l i t v u. Ova ozdravljenja nisu učinak nekog slučaja, nego ih čini neka svemoguća Volja, koja u s l i š a v a o v u m o l i t v u , te kojoj se ništa ne opire, ni bolest - ni smrt."

Opaska: Ovo o potrebi molitve za ozdravljenje, nije posve točno. Sa svojih razloga, koje mi uvijek ne znamo, Bog može nekoga ozdraviti, a da se nije molio ni on niti tko drugi. Jedna od ovih Božjih namjera mogla bi biti i ta, da ovim ozdravljenjima privuče ovog ozdravljenika k sebi, a preko njega i druge. (B.V.)

DOMINIKANSKI SAMOSTAN
DUBROVNIK

S A D R Ž A J

Strana

PREDGOVOR 1

BERNARDICA SOUBIROUS I UKAZANJA

BERNARDICA SOUBIROUS: Da li je mala Bernardica bila častohlepna?- Da li je Bernardica izrabljivala tuđu darežljivost?- Da li je Bernardica imala halucinacije?- Dr. Voisin i halucinacije.- Bernadica na ispitima pred svećenicima..... 3

UKAZANJA..... 16

LURDSKA VODA

KADA JE PROVREO IZVOR LURDSKE VODE..... 26

NEKA OZDRAVLJENJA

Petar de Rudder.- Gabrijel Gargam.- Henrika Hauton - Jakov Traynor.- Elizabeta Delot.- Marija T. Canin - Gertruda Fulda.- Pavao Pellegrin.- Evazije Ganora..... 29

POKUŠAJI TUMAČENJA

LIJEČI LI LURDSKA VODA?: U lurdskoj vodi ozdravljaju sve bolesti.- Kemijska analiza.- Radioaktivna i bakteriološka analiza.- Lurdska voda posve obična voda..... 45

SUGESTIJA: Sugestija i živčane bolesti.- Sugestija i organske bolesti.- U Lurdu bilježe ozdravljenja samo od organskih bolesti.- Kako radi sugestija,a kako bivaju lurdska ozdravljenja.- Charcot-ova vjera, koja ozdravlja..... 49

NEPOZNATE PRIRODNE SILE: Poznati i nepoznati prirodni zakoni rade na isti način uvijek i posvuda.- Što vrijedi za druge znanosti, vrijedi i za biologiju i fiziologiju.- U lurdskim ozdravljenjima ne rade nikakvi nepoznati prirodni zakoni.- U Lurdu radi Gospodar poznatih i nepoznatih prirodnih zakona..... 59

E. ZOLA I SUPRUZI T. I G. VALOT PRED STVARNOSTI LURDA

E. ZOLA I OZDRAVLJENJE M. LEMARCHAND: Zola opisuje tešku bolest M. Lemarchand.- M. Lemarchand ozdravlja.- Zola u iznenadnom škripcu, izvraća činjenice..... 64

ZOLA I OZDRAVLJENJE M. LEBRANCHU: Zola opisuje tešku bolest M. Lebranchu.- Zola opisuje i priznaje njezino ozdravljenje.- Dogodilo se, čemu se Zola nije nadao, pa je na sto muka.- Zola se krije za stare smicalice. - Zola u škripcu, otvoreno izvraća činjenice.- M. Lebranchu, sasvim zdrava, živi 28 go-

Strana

dina poslije nego ju je Zola pokopao.- Zola priznaje, da je krivotvorio činjenice..... 69

"LURD" E. ZOLE: Zgoda, koju nema svatko, a imao ju je E. Zola.- Ozdravljenje Klementine Trouvé.- Ozdravljenje M. Lemarchand.- Ozdravljenje M. Lebranchu.- Povjesna i književna vrijednost Zolina "Lurda"..... 77

"LURD" TEREZIJE I GVIDA VALOT: Doktorske teze Ivanke Bon i Terezije Valot.- Smiju li katolici pisati o Lurdu?- T. Valot iznosi "točne" dokumente.- G.Valot se tuži, da u Lurdu nema biskupske poslanice.- T. Valot "točno" prenosi tuđu misao i riječi- Dolazi li slava Lurda od dra Dozous-a?- T. Valot ne zna ono, što bi morala znati, kad već o tom piše.- T. Valot na sto muka pred organskim ozdravljenjima.- Sugestija i autosugestija u Lurdu?- Bernardica i halucinacije.- T. Valot ipak priznaje, da u Lurdu biva, što nigdje ne biva.- Zašto T. i G. Valot ne smiju priznati lurdska ozdravljenja?- Pogibija T. Valot..... 83

LIJEČNICI I LURD

URED ZA LIJEČNIČKE KONSTATACIJE U LURDU I MEĐUNARODNO LIJEČNIČKO UDRUŽENJE GOSPE LURDSKE: Prve liječničke konstatacije.- Liečnici i Bernardica.- Ured za liječničke konstatacije.- Članovi.- Svrha Ureda za liječničke konstatacije.- Međunarodno liječničko udruženje Gospe Lurdske.- Lurd i znanost 98

VLASTITOSTI LURDSKIH OZDRAVLJENJA: Lurdska ozdravljenja bivaju bez ikakvih liječnika i lijekova.- Za jedan čas.- Ozdravljenici ne trebaju nikakva oporavka.- Ne možeš unaprijed znati, tko će ozdraviti, a tko ne.- Bolesni organ ozdravlja tako, da radi savršeno, ma da je još sasvim nesposoban za rad..... 105

LURD NA MEDICINSKIM FAKULTETIMA: Doktorske teze Roberta van der Elst.- Ivanke Bon.- Antuna Azevedo do Suto.- Henrika Monnier.- Aniceta Guarner.- Rogera Ferron.- Lucijana Forno.- Franjice Boissarie de l'Epine.- Izjave M. Agnellet i A. Carrel o odnosu liječnika prema Lurdu..... 111

KAKO LIJEČNICI TUMAČE LURDSKA OZDRAVLJENJA..... 118

NEKOLIKO UPITA LIJEČNICIMA SPECIJALISTIMA..... 123

DOBITNIK NOBELOVE NAGRADE A. CARREL U LURDU: Dr. Carrel prati bolesnički vlak u Lurd.- Dr. Carrel ne vjeruje, da se mogu dogoditi čudesna ozdravljenja.- Dr. Carel kao liječnik, konstatira bolesti M. Ferrand neposredno prije čudesnog ozdravljenja.- Događa se ono, što je dr. Carrel bio nazvao apsurd, nemoguće.- Dr.Carrel klanja se čnjenicama i vjeruje 127

Strana

KAKO LURDSKA OZDRAVLJENJA DJELUJU NA RELIGIOZNI ŽIVOT LIJEČNIKA..... 135

LURD I CRKVA

LURD POTVRĐUJE NEPOGREŠIVOST I SVU NAUKU SV.CRKVE: Besmrtnost.- Istočni grijeh.- Sakramenat sv.Krsta. - Papinsku nepogrešivost i Bezgrešno Začeće.- Isusovo Božanstvo.- Presv. Oltarski Sakramenat.- Svu nauku sv. Crkve..... 139

OZDRAVLJENICI I LURD

ŠTO O LURDU KAŽU OZDRAVLJENICI: T. Rouchel.- M. Lemarchand.- Gđa Gordet.- Gertruda Fulda.- Gabrijel Durand.- Paulina Margerie.- M. Lebranchu.- Joakima Dehaut.- Gabrijel Gargam.- Jakov Traynor.- Margareta Deschamps.- Elizabeta Delot.- Augustina Augault. - Petar de Rudder..... 145

NEKATOLICI I LURD

RUTA CRANSTON U LURDU: Zašto R. Cranston putuje u Lurd?- Hodočasnici i bolesnici u času dolaska u Lurd.- Prvi ozdravljenici.- Napadaji na Lurd i odgovori.- Ozdravljenje G. Gargam i M. Biré.- Ozdravljenje I. Aumaitre, K. Pequet i M. Lemarchand.- Ozdravljenje A. Auauet.- Kako se znanstveno dokazuje, da je netko ozdravio.- Ozdravljenik se opet vraća u Lurd.- U Lurdu nema zaraznih bolesti.- Lurdski bolničari.- Procesije sa Presvetim i sa svijećama.- Ozdravljenje neke Holanđanke.- R. Cranston obilazi Francusku, da vidi bivše ozdravljenike.- Osobitosti lurdskih ozdravljenika.- Tko je uzrok lurdskih ozdravljenja?..... 150

S DOZVOLOM CRKVENIH I REDOVNIČKIH POGLAVARA

Izdao i napisao: Dr. O. Božo Vuco, franjevac,
Makarska, Put žrtava fašizma br. 1.

Umnoženo ciklostilom Nadbiskup. duhovnog stola u Zagrebu, Kaptol 31. u 500 primjeraka za isključivu upotrebu svećenika.

Z a g r e b 1 9 5 8 .

GLAVNIJA ERRATA (ISPRAVI)

STR.	4.	redak	5.	odozdo	put	mj.	pu
"	23.	"	7.	"	drugih	"	drugi
"	26.	"	3.	"	dijelove	"	dijele
"	30.	"	25.	odozgo	Nato	"	Na to
"	31.	"	3.	"	to brisati		
"	32.	"	22.	"	ja	"	sa
"	33	"	23.	"	19.	"	191.
"	33.	"	18.	odozdo	presudjuje	"	presudjuju
"	35.	"	1.	"	peta	"	treća
"	35.	"	17.	"	provuče	"	povuče
"	36.	"	16.	"	kubitalnih	"	habitualnih
"	48.	"	4.	"	kao,što	"	kao da
"	49.	"	12.	odozgo	može,moramo	"	može.Moramo
"	51.	"	8.	odozdo	dijelove	"	dijelo
"	58.	Ispod teksta stavit i bilješku:30)Dr. Vallet,Mew conférences (1937) 76- 77.					
"	59.	"	5.	odozgo	prirodne sile	"	sile prirodne
"	59.	"	17.	odozdo	odnekuda brisati		
"	59.	"	18.	"	rastavlja,da bude	"	rastavlja.Da je
"	70.	"	16.	"	odlaska ustanovlju jemo	"	odlaska ustanovljujem,
"	73.	"	2.	odozgo	zakupio	"	zaokupio
"	73.	"	7.	"	sugestija	"	sugestima
"	77.	"	11.	"	godinu	"	godina
"	77.	"	13.	od ozdo	Huysmans	"	Hiysmans
"	79.	"	11.	"	nemoguće	"	moguće
"	79.	"	25.	"	ne ozdravljaju	"	ozdravljaju
"	83-94.	U bilješkama			Valot	"	Vallot
"	85.	"	3.	odozgo	i je	"	je i
"	88.	"	12.	"	dr.Merlin	"	dr.
"	89.	"	U bilješci		modernes	"	modern
"	91.	"	5.	odozgo	jer piše god.	"	jer
"	91.	"	6.	"	a J. B.	"	J. B.
"	98 .	"	7.	odozgo	sretnicom	"	sestricom
"	104.	"	13.	"	ozdravit i.Ima nekih teških bolesti,za koje je medicinska znanost potpuno sigurna,da nemogu za jedan čas ozdraviti...		
"	108.	"	20.	"	rak	"	raj
"	111.	"	18.	odozgo	to	"	eto
"	120.	"	5.	"	nemoguće."	"	nemoguće.
"	120.	"	15.	"	Duret-a	"	Durat-a